

ZÁKLADNÍ TENDENCE DEMOGRAFICKÉHO, SOCIÁLNÍHO A EKONOMICKÉHO VÝVOJE JIHOČESKÉHO KRAJE 2021

Regionální statistiky

České Budějovice, 31. 10. 2022

Kód publikace: 330127-22

Č. j.: CSU-0014086/2022-73

Zpracoval: Krajská správa Českého statistického úřadu v Českých Budějovicích

Ředitel odboru: Jana Sedláčková

Kontaktní osoba: Irena Votrubová, e-mail: irena.votrubova@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ: www.czso.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | www.czso.cz

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 052 304, 274 052 451 | e-mail: infoservis@czso.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@czso.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | tel.: 274 052 347, 274 052 757 | e-mail: esds@czso.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@czso.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673, 274 054 163
e-mail: infoservispraha@czso.cz | www.praha.czso.cz

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@czso.cz | www.stredocesky.czso.cz

České Budějovice | Žižkova 1, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@czso.cz | www.cbudejovice.czso.cz

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108, 377 612 145
e-mail: infoservisplzen@czso.cz | www.plzen.czso.cz

Karlovy Vary | Závodní 360/94, 360 06 Karlovy Vary, tel.: 353 114 529, 353 114 525
e-mail: infoserviskv@czso.cz | www.kvary.czso.cz

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176, 472 706 121
e-mail: infoservisul@czso.cz | www.ustinadlabem.czso.cz

Liberec | Nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26, 460 01 Liberec 1, tel.: 485 238 811
e-mail: infoservislbc@czso.cz | www.liberec.czso.cz

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové 3, tel.: 495 762 322, 495 762 317
e-mail: infoservis hk@czso.cz | www.hradeckralove.czso.cz

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480, 466 743 418
e-mail: infoservispa@czso.cz | www.pardubice.czso.cz

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 062, 567 109 073
e-mail: infoservisvys@czso.cz | www.jihlava.czso.cz

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 115, 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@czso.cz | www.brno.czso.cz

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 516, 585 731 511
e-mail: infoservisolom@czso.cz | www.olomouc.czso.cz

Zlín | tř. Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 932, 577 004 935
e-mail: infoservis-zl@czso.cz | www.zlin.czso.cz

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 230, 595 131 232
e-mail: infoservis_ov@czso.cz | www.ostrava.czso.cz

ISBN 978-80-250-3252-7 (brožováno)

ISBN 978-80-250-3253-4 (pdf)

© Český statistický úřad, České Budějovice, 2022

Obsah

Úvod.....	4
Shrnutí hlavních poznatků.....	5
1. Demografický vývoj	8
Sídlní struktura	8
Stav a pohyb obyvatelstva	9
Demografické události, naděje dožití.....	15
Věková struktura, index stáří.....	22
Specifika Jihočeského kraje v územním detailu	25
2. Sociální vývoj	28
Zaměstnanost, ekonomická aktivita	28
Nezaměstnanost (z údajů MPSV)	31
Příjmy a životní podmínky domácností.....	34
Mzdy.....	36
Zdravotnictví, dočasná pracovní neschopnost	38
Nemocenské pojištění, státní sociální podpora	40
Zařízení sociálních služeb, držitelé průkazů osob se zdravotním postižením	41
Důchody a jejich příjemci	43
Vzdělávání	45
Kriminalita, dopravní nehody, požáry	46
3. Ekonomický vývoj.....	50
Makroekonomický rámec	50
Místní rozpočty	54
Věda, IT.....	55
Ekonomické subjekty.....	57
Zemědělství.....	60
Průmysl a energetika.....	64
Stavebnictví, stavební povolení.....	68
Bytová výstavba	71
Cestovní ruch	74
4. Životní prostředí	79
Chráněná území.....	79
Půdní fond, ekologické zemědělství	80
Lesnictví	83
Kvalita povrchových vod; vodovody a kanalizace	85
Emise	87
5. Mezikrajské srovnání	89
Demografický vývoj	89
Sociální vývoj	91
Ekonomický vývoj.....	94
Životní prostředí	100

Tabulková příloha

Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj.....	106
Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj.....	107
Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj.....	108
Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – životní prostředí.....	109
Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj Jihočeského kraje v letech 2001–2021	110
Tab. 3.1 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – demografický vývoj	112
Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – sociální vývoj	113
Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – ekonomický vývoj	117
Tab. 3.4 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – životní prostředí	119
Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Jihočeského kraje v letech 2011, 2016 a 2021	120
Zkratky krajů a okresů.....	123

Úvod

Nové zpracování tradiční analytické publikace přináší kvantifikovaný obraz vybraných tendencí demografického, sociálního, ekonomického a environmentálního vývoje Jihočeského kraje v roce 2021, s návazností na vývoj v předchozích letech (zpravidla od roku 2016). Zahrnuje oblasti, kde můžeme vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž klademe důraz na jevy v kraji významné.

V textu uvádíme nejen vývoj na území kraje, ale i srovnání s ostatními kraji České republiky. Mimo to jsme opět zařadili také samostatnou kapitolu s mezikrajským srovnáním. V době uzávěrky v některých oblastech nebyly ještě k dispozici kompletní údaje za rok 2021. Proto v některých tématech (především makroekonomika a některé sociální statistiky) uvádíme časový pohled pouze do roku 2020.

Území České republiky se podle zákona č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů člení na správní obvody krajů, které jsou složeny ze správních obvodů obcí s rozšířenou působností (s výjimkou hlavního města Prahy). Správní obvody obcí s rozšířenou působností jsou vymezeny výčtem obcí a vojenských újezdů. Těmito správními obvody jsou vymezeny rovněž okresy (v hlavním městě Praze jsou na úrovni okresů obvody). V návaznosti na tento zákon vstoupily v platnost vyhlášky Ministerstva vnitra, které správní obvody přesně vymezují. V důsledku toho došlo s účinností od 1. 1. 2021 ke změně území okresů Nymburk, Kolín, Domažlice, Plzeň-jih, Semily, Jablonec nad Nisou, Vsetín a Zlín. Změnila se také území správních obvodů obcí s rozšířenou působností Český Brod, Lysá nad Labem, Turnov, Jablonec nad Nisou, Havlíčkův Brod a Jihlava. Na úrovni krajů naopak k žádné územní změně nedošlo.

Stejně jako v předešlých letech jsme se z územního hlediska v textu neomezili na kraj jako celek, ale snažili jsme se opět postihnout i rozdíly uvnitř jeho území, a to z pohledu okresů, správních obvodů obcí s rozšířenou působností nebo velikostních skupin obcí.

Obdobné analytické materiály s jednotnou osnovou naleznete zpracované i na všech dalších krajských správách ČSÚ. Tabulková část má sjednocený obsah, aby byla uživatelům usnadněna možnost srovnání vývoje v jednotlivých krajích. Zařazen je rovněž dlouhodobý pohled na vývoj vybraných ukazatelů od roku 2000, tedy od roku vzniku současné podoby krajů jako územně samosprávných celků. Tabulková příloha analýzy může obsahovat pouze omezený počet statistických ukazatelů. Více informací v podrobnějším územním členění však můžete najít ve veřejné databázi ČSÚ na adrese <https://vdb.czso.cz>, případně můžete kontaktovat pracoviště informačních služeb na krajské správě ČSÚ.

Aktuální krajské údaje průběžně zveřejňujeme také na internetové adrese www.cbudejovice.czso.cz. Komplexní pohled na vývoj v kraji a jeho dílčích územních celcích poskytuje Statistická ročenka Jihočeského kraje, kterou pravidelně vydáváme ve druhé polovině měsíce prosince. Přehled vybraných ukazatelů o vývoji regionu v průběhu roku nabízí Statistický bulletin Jihočeského kraje, který vychází 95. kalendářní den po skončení příslušného čtvrtletí.

* * *

Čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Zkratka „i. d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 15. 10. 2022. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

Hodnotové údaje jsou uvedeny v běžných cenách, pokud není uvedeno jinak.

Shrnutí hlavních poznatků

Demografický vývoj

- Jihočeský kraj má mezi kraji nejnižší hustotu zalidnění (63,3 obyvatel na km²), přičemž okres Prachatice má nejnižší hustotu zalidnění mezi všemi okresy České republiky (36,5 obyvatel na km²).
- V Jihočeském kraji je nadprůměrný podíl obcí s malým počtem obyvatel. Méně než 200 obyvatel mělo v roce 2021 celkem 227 jihočeských obcí, tedy 36,4 % z celkového počtu obcí v kraji.
- Celkem 63,3 % obyvatel kraje žilo ve městech, v obcích do 200 obyvatel žilo jen 4,1 % obyvatel.
- V roce 2020 byl v kraji v souvislosti s koronavirovou pandemií zaznamenán po 19 letech úbytek obyvatel. V následujícím roce se díky výraznější migraci, zejména ze zahraničí, počet obyvatel kraje opět zvýšil.
- Přirozená měna v letech 2020 a 2021 byla ovlivněna koronavirovou situací v zemi a její saldo bylo ve výrazných záporných hodnotách.
- Počty zemřelých v kraji se v posledních dvou letech výrazně zvýšily. Vysokou úmrtnost ovlivnila koronavirová pandemie v zemi a snížila se naděje dožití.
- Cizinci (bez azylantů) se v kraji na obyvatelstvu podíleli ze 4 %. Ke konci roku 2021 žilo na území kraje přes 25 tis. cizinců a byl to zatím nejvyšší počet.
- V roce 2021 byl na jihu Čech průměrný věk matky při narození dítěte 30,8 let, prvorodičkám bylo 29,1 let.
- Mimo uzavřené manželství se v Jihočeském kraji narodilo 49,8 % dětí. Podíl dětí narozených mimo uzavřená manželství se meziročně snížil.
- Míra potratovosti byla v kraji v roce 2021 nejnižší v dlouhodobé historii.
- V letech 2020 a 2021 se v kraji sňatečnost snížila, byla do určité míry negativně ovlivněna koronavirovou situací v zemi, kdy se z karanténních důvodů sňatky odkládaly. Rozvodovost byla v kraji nejnižší od roku 1990.
- Průměrný věk obyvatel kraje byl 43,2 let, (ženy 44,4 let; muži 41,8 let). Obyvatelstvo Jihočeského kraje stárne a zvyšuje se tak hodnota indexu stáří. Koncem roku 2021 již na 100 dětí připadalo v kraji 133,6 seniorů.
- Podíl dětské věkové skupiny se zvyšoval během posledních let jen nepatrně, v roce 2021 měl hodnotu 15,9 %. Výrazněji rostly počty seniorů (21,3 %) a naopak se zmenšoval podíl osob v produktivním věku (62,8 %).

Sociální vývoj

- V roce 2021 žilo podle výsledků VŠPS v Jihočeském kraji 540,4 tisíc osob ve věku 15 a více let. Z této kategorie bylo 59,2 % populace ekonomicky aktivních. Z dlouhodobého pohledu přibývalo mezi zaměstnanými osob ve věku 45 až 59 let a nad 60 let.
- Míra ekonomické aktivity v roce 2021 dosáhla hodnoty 59,2 %. U žen byla nižší než u mužů.
- Mezi zaměstnanými dlouhodobě převažovali zaměstnanci, v roce 2021 jejich podíl dosáhl nejvyšší hodnoty. Podíl zaměstnavatelů a pracujících na vlastní účet v čase kolísal.
- Jihočeský kraj měl v roce 2021 v rámci ČR nejnižší obecnou míru nezaměstnanosti. U žen dosahovala vyšších hodnot než u mužů.

- Počet evidovaných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadů práce se dle MPSV meziročně snížil, naopak nabídka volných pracovních míst byla nejvyšší od roku 1990.
- Třetina domácností patřila do příjmové skupiny mezi 12 až 15 tisíci Kč. Dle subjektivního názoru uvedla necelá polovina domácností, že s vlastními příjmy vycházela s určitými obtížemi.
- Průměrná hrubá měsíční mzda v kraji podle výběrového šetření mezd dosáhla 37 715 Kč. Medián mezd činil 33 347 Kč.
- Necelá polovina lékařů v kraji pracovala v nemocnicích. Počet obyvatel připadajících na jednoho lékaře se meziročně snížil. Počet lůžek v nemocnicích se v průběhu posledních let neměnil.
- V letech 2020 a 2021 výrazně přibylo nově hlášených případů pracovní neschopnosti. Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti dosáhlo v roce 2021 nejvyšší hodnoty a tato hodnota se řadila v rámci krajů k těm vyšším.
- Výdaje na dávky nemocenského pojištění zaznamenaly meziroční pokles, největší podíl v roce 2021 tvořila výplata nemocenského. Naopak počet vyplacených dávek státní sociální podpory dosáhl nejnižšího počtu.
- V Jihočeském kraji vzrostl v roce 2021 počet držitelů průkazů osob se zdravotním postižením. Nejvíce držitelů průkazů OZP bylo ve věku 65 a více let.
- Pandemie koronaviru přerušila trend nárůstu počtu příjemců důchodů. Z jejich celkového počtu pobírala většina osob (83,5 %) starobní důchod, ať už samostatně nebo v souběhu s vdovským případně vdoveckým důchodem.
- Z dlouhodobého pohledu přibývalo v kraji základních škol, tříd i žáků. Nárůst počtu studentů zaznamenaly i střední školy. Naopak vysokoškolských studentů a absolventů v posledních letech ubylo.
- V roce 2021 byl v kraji zaznamenán historicky nejnižší počet trestných činů a jejich celková objasněnost byla v rámci mezikrajského srovnání druhá nejvyšší.
- Vyhlášení nouzového stavu v roce 2020 v souvislosti s pandemií koronaviru vedlo ke snížení dopravní nehodovosti v kraji. Rok 2021 pak přinesl mírné zvýšení počtu dopravních nehod, přesto se jednalo o třetí nejnižší údaj v rámci České republiky.
- Na území Jihočeského kraje se v roce 2021 snížil počet požárů, naopak přímá škoda způsobená požáry meziročně vzrostla.

Ekonomický vývoj

- Do vývoje ekonomiky zasáhla pandemie koronaviru. Regionální HDP ve srovnatelných cenách v roce 2020 ve všech krajích včetně Jihočeského nebyvale poklesl.
- Podíl kraje na celorepublikovém HDP v roce 2020 představoval 4,9 % a byl mezi kraji šestý nejvyšší. V regionálním žebříčku podle HDP na 1 obyvatele se ale kraj zařadil až na deváté místo.
- Ve struktuře hrubé přidané hodnoty (HPH) se v roce 2020 snížil podíl obchodu, dopravy, ubytování a stravování a odvětví průmyslu, zvýšil se podíl veřejné správy, vzdělávání a zdravotní a sociální péče.
- Tvorba hrubého fixního kapitálu v roce 2020 v kraji poklesla. Míra investic se snížila na 23,4 % a byla druhá nejnižší od roku 2000.

- Kvůli poklesu investičních výdajů se výdaje na výzkum a vývoj v roce 2020 snížily o desetinu. V roce 2020 představoval jejich podíl na regionálním HDP 1,2 % a byl podprůměrný (v ČR 2,0 %).
- Během dvou pandemických let se počet subjektů evidovaných v RES zvyšoval. Subjektů s převažující činností velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel však v obou letech ubylo.
- Sklizeň obilovin, brambor a řepky byla v roce 2021 meziročně nižší. V živočišné výrobě rostla díky vyšší doživosti výroba mléka a v roce 2021 byl zastaven klesající trend chovu a výroby jatečných prasat.
- Počet zaměstnanců velkých průmyslových podniků a tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy v pandemickém roce 2020 klesly. V roce 2021 došlo k oživení a tržby většiny odvětví převýšily rok 2019.
- Spotřeba elektřiny v kraji v roce 2020 stagnovala, přestože v jihočeských domácnostech vzrostla. V roce 2021 spotřeba elektřiny v kraji celkem i v segmentu domácností vzrostla v relativním vyjádření podobně.
- Objem stavebních prací „S“ provedených na území kraje v roce 2021 vzrostl a byl druhý nejvyšší od začátku tisíciletí. Zhruba polovinu z objemu „S“ na území kraje tvořily inženýrské stavby.
- Díky rozsáhlé výstavbě bytových domů byl v roce 2021 počet zahájených bytů nejvyšší a v roce 2019 počet dokončených bytů druhý nejvyšší za posledních 25 let. Pandemie v roce 2020 poněkud zpomalila výstavbu bytů v rodinných domech.
- Pandemie koronaviru ochromila cestovní ruch a zastavila zejména příjezdy cizinců. V letech 2020 a 2021 se v jihočeských HUZ oproti roku 2019 ubytovalo o 37 % hostů méně, počet přenocování klesl o čtvrtinu.

Životní prostředí

- Chráněná území se v Jihočeském kraji rozkládala na více než 2 tis. km², což bylo nejvíce v celé ČR.
- Stále pokračoval trend snižování podílů orné půdy na celkové výměře kraje, zvyšovaly se podíly lesních pozemků a v některých okresech i podíly zastavěných ploch.
- Dlouhodobě se rozšiřovala plocha ekologického zemědělství. V Jihočeském kraji byl největší podíl ekologicky obhospodařované půdy.
- Objem těžby dřeva v roce 2021 v Jihočeském kraji meziročně klesl o čtvrtinu, nejčastěji těženou dřevinou byl smrk. Také objem nahodilé těžby v kraji zaznamenal v roce 2021 prudké meziroční snížení.
- V roce 2021 bylo v Jihočeském kraji zásobováno pitnou vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu celkem 90,8 % obyvatel. Cena vodného i stočného byla v kraji, i přes zvýšení, stále nižší než celorepublikový průměr.
- Kvalita ovzduší na jihu Čech patří dlouhodobě k nejlepším v České republice.

1. Demografický vývoj

Jihočeský kraj je rozdělen do 17 správních obvodů obcí s rozšířenou působností.

Ke konci roku 2021 žilo v Jihočeském kraji celkem 637 047 obyvatel. Zjištěný počet obyvatel navazuje na výsledky Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB) 2021. Sídlní strukturu kraje tvoří 7 okresů, kdy největší rozlohu zaujímá okres Jindřichův Hradec (19,3 % z rozlohy kraje), ale nejvíce obyvatel žije v okrese České Budějovice (30,7 % z počtu obyvatel kraje), druhý nejpočetnější je okres Tábor (15,9 %). Administrativně je Jihočeský kraj rozdělen do 17 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (obce III. stupně – SO ORP) a 37 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (obce II. stupně – SO POÚ). Na území kraje je celkem 624 obcí a z tohoto počtu pak 56 obcí má statut města a 23 statut městyse.

Sídlní struktura

V kraji je výrazný podíl obcí s malým počtem obyvatel.

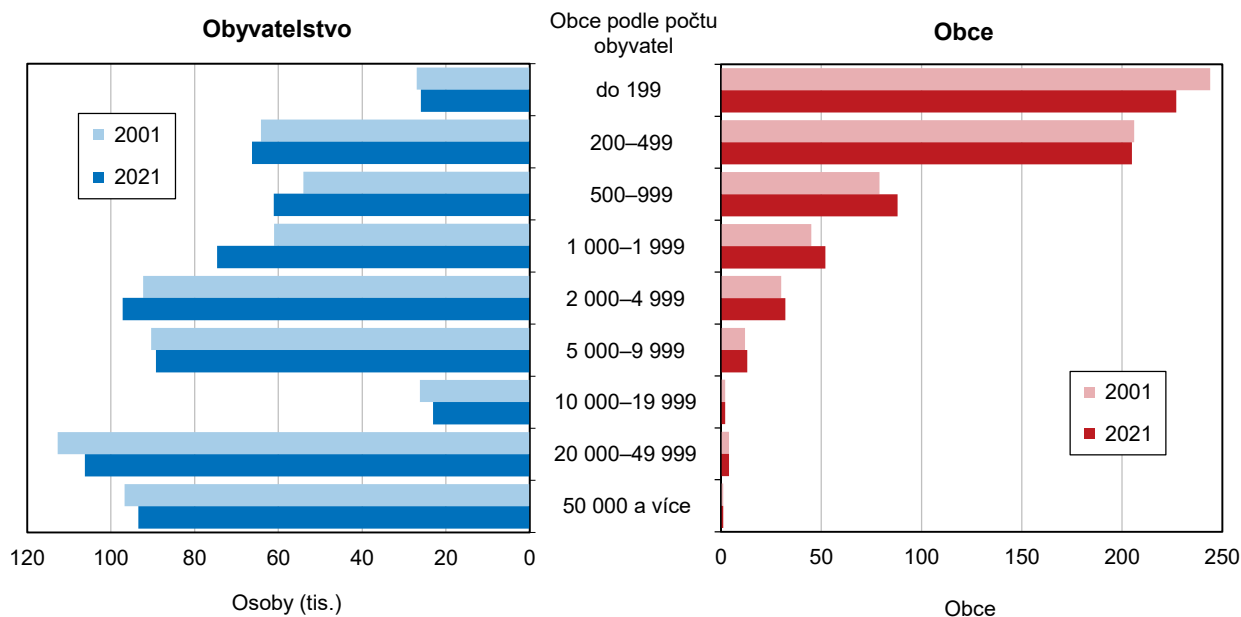
Jihočeský kraj rozlohou přes 10 tis. km² představuje 12,8 % území České republiky, ale na obyvatelstvu ČR se podílí pouze 6,1 %. Mezi kraji ČR má nejnižší hustotu zalidnění (63,3 obyv./km²), přičemž hustota obyvatelstva na km² v okrese Prachatice je mezi okresy České republiky vůbec nejnižší (36,5 obyv./km²). V územním detailu kraje bylo nejvíce zalidněno území správního obvodu s rozšířenou působností České Budějovice (175,8 obyv./km²) a nejméně SO ORP Vimperk (32,0 obyv./km²), což byla nejnižší hustota obyvatel v celé ČR.

V nejmenších obcích kraje žije nepatrný podíl obyvatel.

Sídlní struktura kraje je velmi rozdrobená, což dokládá existence 1 989 částí obcí, jednak výrazně nadprůměrný podíl nejmenších obcí. Nejméně obyvatel žilo v roce 2021 v obci Minice v okrese Písek (32). Méně než 100 obyvatel mělo celkem 89 jihočeských obcí, včetně vojenského újezdu Boletice, kde od 1. ledna 2016 v souvislosti s optimalizací vojenských újezdů dle zákona č. 15/2015 Sb. nebydlí žádní lidé. V těchto malých obcích žil v roce 2021 pouze nepatrný podíl obyvatel kraje (1,0 %). Menších obcí s počtem obyvatel v kategorii 100 až 200 bylo na jihu Čech celkem 138. Nejvíce obyvatel Jihočeského kraje žilo ke konci roku 2021 ve městě České Budějovice (93 426).

Graf 1.1 Sídlní struktura Jihočeského kraje v letech 2001 a 2021 (stav k 31. 12.)

zdroj: ČSÚ

Lidé se z velkých měst stěhují do menších obcí.

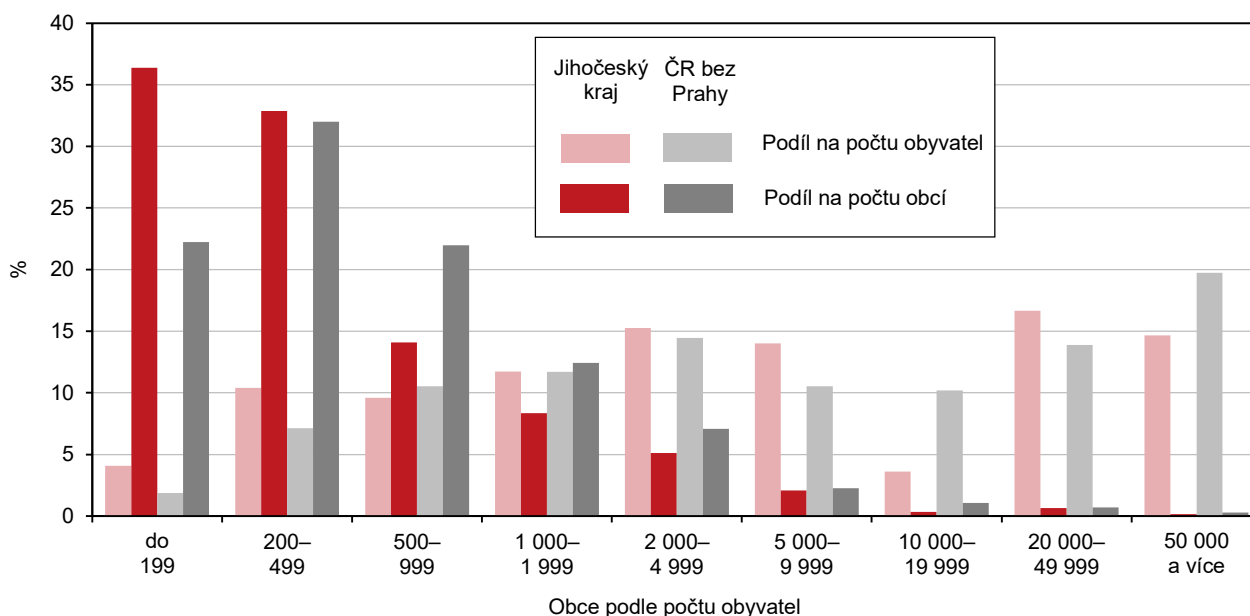
Pro Jihočeský kraj je v posledních letech typické stěhování se do menších měst a obcí. Lidé do určité míry opouštějí velká města a hledají klidnější místa pro život. V první etapě se lidé stěhovali do bezprostřední blízkosti velkých měst, aby mohli plně využívat dojezdovou vzdálenost se všemi výhodami městské infrastruktury. V současné době je již do velké míry vyčerpána možnost tohoto bydlení a lidé se začínají stěhovat i do vzdálenějších menších obcí, kde je dostupnější možnost bytové výstavby.

Podíl městského obyvatelstva se v posledních letech mírně snižoval.

Ve městech Jihočeského kraje žilo v roce 2021 celkem 63,3 % obyvatel, z toho ve městech v kategorii 20 až 50 tis. obyvatel byl podíl nejvyšší (16,7 %). Podíl městského obyvatelstva se v kraji v posledních letech mírně snižoval. V největším jihočeském městě, Českých Budějovicích, žilo 14,7 % obyvatel kraje. Po třech letech mírného zvyšování počtu obyvatel v krajském městě, bylo v roce 2020 zaznamenáno snížení počtu obyvatel. V roce 2021 byl opět počet obyvatel města nepatrně vyšší. Mezi jihočeskými městy je velké rozpětí v počtu obyvatel; od Rožmberka nad Vltavou s 373 obyvateli po krajské město České Budějovice s 93,4 tis. obyvatel.

Graf 1.2 Sídlní struktura Jihočeského kraje a České republiky (bez Prahy) k 31. 12. 2021

Zdroj: ČSÚ

Stav a pohyb obyvatelstva

V roce 2020 se po 19 letech snížil v kraji celkový počet obyvatel.

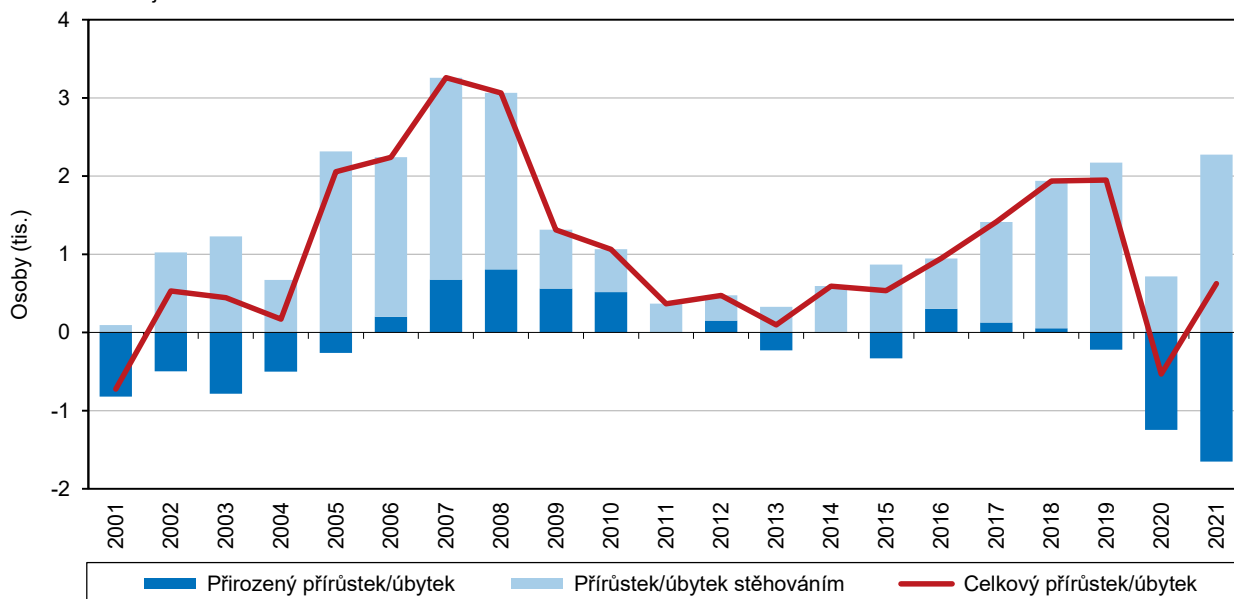
K 31. 12. 2021 žilo v Jihočeském kraji 637 047 obyvatel, z toho 50,5 % žen. Tento stav byl navázán na výsledky SLDB 2021 a počet obyvatel kraje byl nižší než v předchozích letech. Pokles počtu obyvatel byl způsoben především z důvodu neoznámené migrace do zahraničí. Lidé, kteří se mezi sčítáními z kraje vystěhovali do zahraničí a tuto skutečnost neohlásili, tak zůstávali započtení v počtu obyvatel kraje a z každoročních bilancí obyvatelstva nebyli až do rozhodného okamžiku SLDB (půlnoc z 26. na 27. března 2021) odečtení.

Od roku 2002 do roku 2019 včetně se v kraji zvyšoval počet obyvatel. Nejvyšší přírůstek obyvatelstva byl zaznamenán v letech 2007 a 2008. V roce 2009 však došlo k jeho významnému snížení, kdy zřejmě i v souvislosti s nepříznivým vývojem ekonomiky migrační přírůstek klesl a byl několik let na nižších, ale kladných hodnotách. V letech 2018 a 2019 se celkový přírůstek počtu obyvatel kraje po deseti letech výrazněji zvýšil. Naopak v roce 2020 byl v souvislosti s koronavirovou pandemií zaznamenán po 19 letech úbytek obyvatel v kraji (–532 osob). Tento stav

byl způsoben vysoce nepříznivou přirozenou měnou; umíralo podstatně víc osob, než se narodilo dětí. Migrace byla v tomto roce v nižších, ale kladných hodnotách.

Graf 1.3 Pohyb obyvatel v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

Kladná migrace v roce 2021 opět zajistila přírůstek počtu obyvatel v kraji.

V roce 2021 se díky výraznější migraci počet obyvatel kraje zvýšil o 625 osob, nicméně přirozený úbytek byl ještě vyšší z důvodu pokračující koronavirové krize. Nejvyšší celkový relativní přírůstek (přepočten na 1 000 obyvatel středního stavu) byl v roce 2021 zaznamenán v hlavním městě Praze (+12,6 ‰) a Středočeském kraji (10,3 ‰), naopak nejvyšší celkový úbytek byl zjištěn v Karlovarském (-6,4 ‰) a Moravskoslezském kraji (-4,6 ‰). Jihočeský kraj byl v relativním vyjádření celkového přírůstku obyvatelstva (+1,0 ‰) na pátém místě. Kladné přírůstky obyvatelstva v kraji však zaznamenaly pouze okresy České Budějovice (+4,0 ‰) a Písek (+1,4 ‰), v ostatních okresech byly zjištěny úbytky obyvatel, největší v okrese Jindřichův Hradec (-1,7 ‰).

Také ve správních obvodech ORP ovlivňovala počet obyvatel migrace.

V letech 2010 až 2020 zaznamenávaly každoročně přírůstky počtu obyvatel správní obvody ORP České Budějovice, Písek a Trhové Sviny. V roce 2021 se na třetí pozici umístil SO ORP Soběslav, kde byla zaznamenána vyšší kladná hodnota migračního přírůstku v absolutních hodnotách. Uvedené obvody byly v uplynulých letech migračně aktivní, stěhování bylo rozhodující a někde i jedinou příčinou zvyšování počtu obyvatel.

Naopak v SO ORP Dačice a Milevsko docházelo k dlouhodobému úbytku obyvatel, který byl způsoben hlavně zápornou migrací a nepříznivou přirozenou měnou.

Pokud se celkový přírůstek/úbytek vyjádří v relativních hodnotách (na 1 000 obyvatel středního stavu), což lépe vyjadřuje situaci na daném území, byl nejvyšší celkový přírůstek obyvatel zaznamenán v roce 2021 v SO ORP Soběslav (+5,1 ‰), České Budějovice (+4,9 ‰) a Vodňany (+4,3 ‰). Naopak nejvíce se počet obyvatel v roce 2021 snížil v SO ORP Dačice (-8,3 ‰), Blatná (-4,8 ‰) a Vimperk (-4,1 ‰).

Přirozená měna byla výrazně ovlivněna koronavirovou situací v zemi,...

Zatímco v letech 2002 až 2005 byl přírůstek počtu obyvatel kraje zajištěn zcela migrací, v letech 2006 až 2012 k němu přispívala i přirozená měna. Přitom v letech 2009 a 2010 byl vliv přirozené měny srovnatelný s vlivem migrace. V roce 2011 se však již saldo přirozené měny snížilo, případně v některých dalších letech přešlo do záporných hodnot

a od té doby se počet obyvatel kraje zvyšoval převážně díky migraci. V roce 2020 a 2021 byla přirozená měna výrazně ovlivněna koronavirovou situací v zemi, kdy ve všech krajích ČR vzrostly počty zemřelých. V Jihočeském kraji byl v roce 2020 zaznamenán přirozený úbytek 1 248 osob a v roce 2021 ubylo 1 651 osob.

...v letech 2020 a 2021 bylo saldo přirozené měny ve výrazných záporných hodnotách.

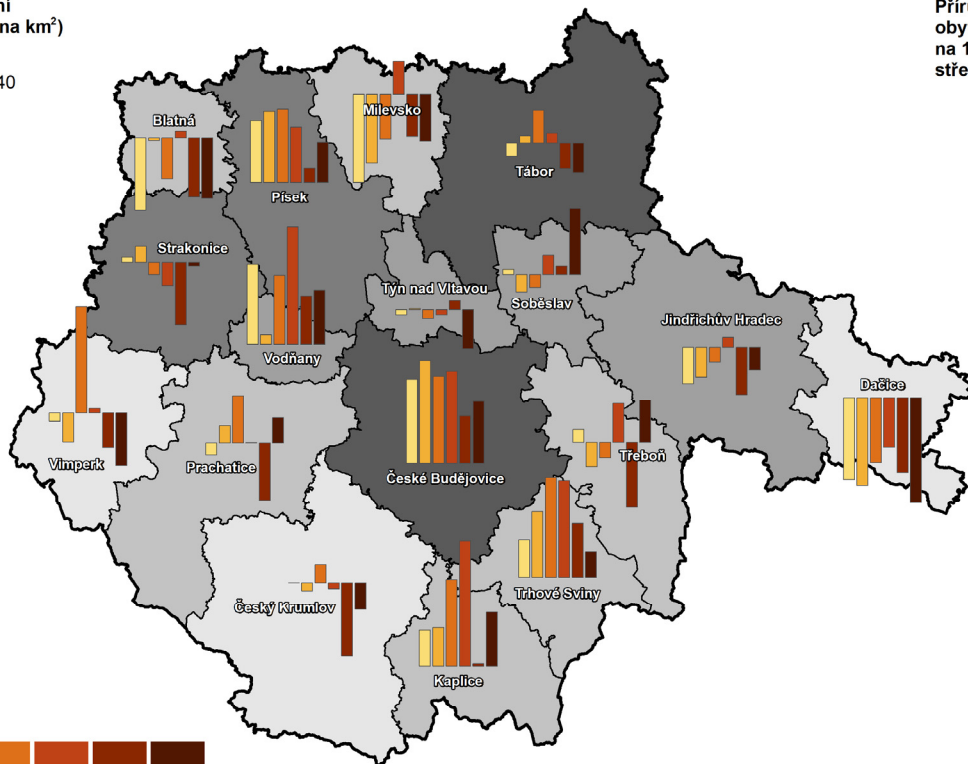
V roce 2021 se v Jihočeském kraji živě narodilo 6 699 dětí a zemřelo 8 350 osob. Přirozená měna v celém kraji byla výrazně záporná (-1 651 osob) a snižovala příznivou hodnotu migrace. Období kladných přírůstků přirozené měny skončilo v roce 2012 a trvalo 7 let. Svého maxima dosáhl přirozený přírůstek v roce 2008, pak se jeho hodnota spíše snižovala nebo kolísala. V letech 2020 a 2021 byla přirozená měna záporná také ve všech okresech kraje.

V relativním vyjádření (přepočítáno na 1 000 obyvatel středního stavu) byl v kraji přirozený úbytek v roce 2021 nejvyšší v dlouhodobě sledované historii (-2,6 ‰). Nejvyšší záporné hodnoty dosáhly okresy Písek a Strakonice (-4,2 ‰), nejnižší pak uvedl okres České Budějovice (-0,8 ‰). Jihočeský kraj se v relativním vyjádření přirozené měny v roce 2021 umístil na 5. pozici mezi kraji. Kladná hodnota přirozené měny byla zaznamenána jen v hlavním městě Praze (+0,6 ‰), naopak nejvyšší přirozený úbytek byl zjištěn v Karlovarském kraji (-7,0 ‰).

Ktg 1.1 Pohyb obyvatel v SO ORP Jihočeského kraje v letech 2016 až 2021

Hustota zalidnění
(počet obyvatel na km²)
k 31. 12. 2021

- Méně než 40
- 40–49
- 50–69
- 70–79
- 80 a více

- 2016
- 2017
- 2018
- 2019
- 2020
- 2021

Zdroj: ČSÚ

Záporné hodnoty přirozené měny byly v covidových letech 2020 a 2021 zjištěny téměř ve všech správních obvodech ORP kraje.

Kladný přirozený přírůstek byl z detailnějšího pohledu v roce 2021 zaznamenán pouze v SO ORP Týn nad Vltavou (+0,6 ‰). V ostatních obvodech měl zápornou hodnotu, přičemž nejvýraznější přirozený úbytek byl zaznamenán ve správním obvodě Milevsko (-7,0 ‰). Záporné nebo kolísavé hodnoty přirozené měny byly dlouhodobě zjišťovány ve většině správních obvodů v kraji. Mírně vyšší hodnoty přirozeného přírůstku byly v posledních letech zaznamenávány na Kaplicku, naopak dlouhodobé a vyšší úbytky přirozenou měnou byly zjištěny ve správních obvodech Milevsko a Blatná.

Migrace dlouhodobě zvyšovala počet obyvatel kraje.

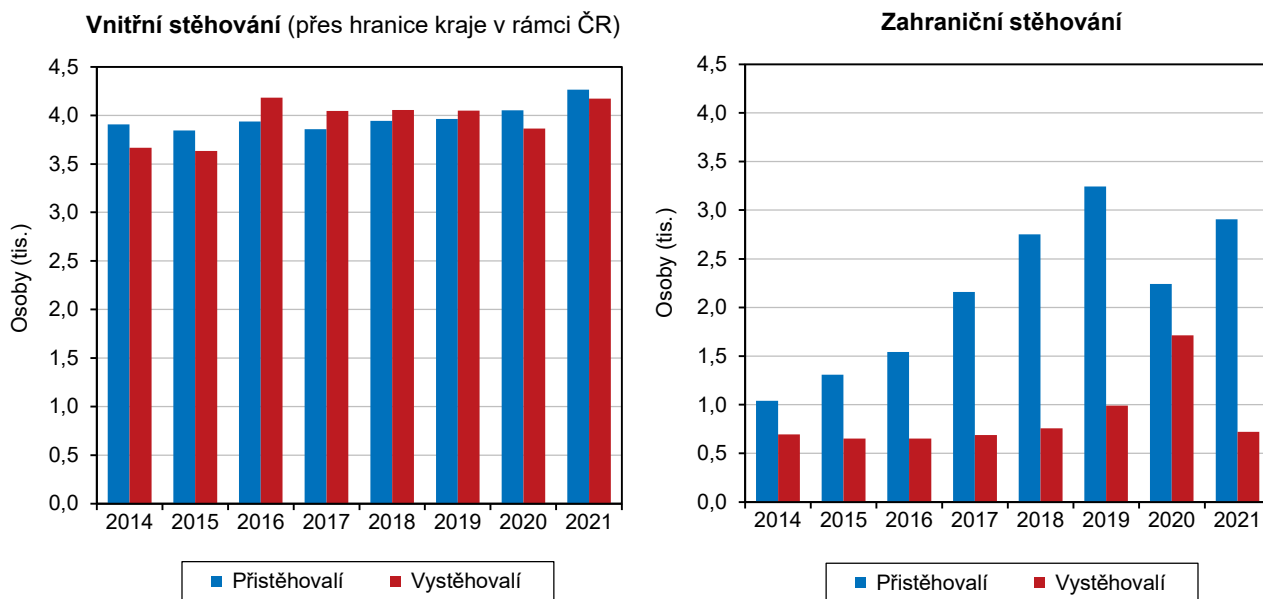
Zájem o stěhování se na jih Čech v posledních letech přispíval ke zvyšování počtu obyvatel kraje. Výrazné bylo především stěhování z ciziny. Přírůstky z období let 2005 až 2008, ovlivněné také zahraniční migrací, byly historicky nejvyšší. Od roku 2008 však s poklesem ekonomiky saldo migrace klesalo až do roku 2013. V posledních letech se migrační aktivita stále mírně zvyšovala vlivem zmíněné zahraniční migrace.

V roce 2021 byl v Jihočeském kraji zaznamenán jeden z nejvyšších migračních přírůstků (+2 276 osob) v dlouhodobé historii. V relativním vyjádření migrace (přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel středního stavu) se v roce 2021 kraj umístil na 5. pozici mezi kraji (+3,6 ‰). V předchozím roce byly migrační přírůstky, případně úbytky ve všech krajích do velké míry ovlivněny koronavirovou situací. Lidé se příliš nestěhovali, a tak bylo v roce 2020 zaznamenáno výrazně nižší saldo migrace všemi směry, tedy uvnitř ČR i se zahraničím.

V roce 2021 se z ostatních krajů ČR do Jihočeského kraje přistěhovalo více než 4,3 tis. obyvatel, do jiných krajů se z kraje odstěhovalo přes 4,2 tis. osob. Nejvíce se lidé stěhovali do hlavního města Prahy (+12,1 ‰) a Středočeského kraje (+11,5 ‰), naopak spíše opouštěli Moravskoslezský kraj (-0,1 ‰).

Graf 1.4 Migrace v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

Lidé se v rámci kraje nejvíce stěhovali do okresu České Budějovice.

Do Jihočeského kraje se stále lidé rádi stěhují, migrační přírůstky počtu obyvatel byly dlouhodobě v příznivých hodnotách, nicméně je nutné poznamenat, že kladné migrační přírůstky zajišťoval především okres České Budějovice. V roce 2021 byl migrační přírůstek zaznamenán ve všech okresech kraje, včetně okresu Jindřichův Hradec, kde byla v předchozích letech migrace většinou v záporných hodnotách.

Migrační přírůstky počtu obyvatel měly úzkou souvislost se stěhováním ze zahraničí.

Kladné hodnoty migrace v kraji měly v posledních letech výraznou souvislost se zahraniční migrací. V roce 2021 se z ciziny do kraje přistěhovalo 2 906 osob a do ciziny se z kraje odstěhovalo 723 osob. Výraznější výměna osob byla zaznamenána v roce 2020, kdy se do kraje z ciziny přistěhovalo 2 243 osob a z kraje do ciziny se odstěhovalo 1 713 osob, což bylo nejvíce od roku 2004.

V územním detailu se v roce 2021 nejvíce přistěhovalých z ciziny přihlásilo k pobytu v okrese České Budějovice (32,9 %).

Z celkového počtu přistěhovalých osob z ciziny se v roce 2021 jednalo zejména o osoby se státním občanstvím Ukrajiny (50,4 %), dále Slovenska (8,6 %) a Vietnamu (3,5 %). Z kraje se naopak odstěhovalo nejvíce osob se státním občanstvím Ukrajiny (28,6 %) a Slovenska (17,6 %).

Objem vnitřního stěhování v rámci kraje se v roce 2021 meziročně zvýšil.

Vnitrokrasová migrace je tvořena stěhováními mezi obcemi uvnitř okresu a stěhováními mezi okresy v rámci kraje. Při stěhování uvnitř kraje se v roce 2021 přestěhovalo více než 11,5 tisíc osob, což bylo více než v roce 2020. Do změn v počtu obyvatel se však toto vnitrokrasové stěhování nepromítá.

Územní detail se lépe vyjádří relativními hodnotami.

Nejvyšší relativní migrační přírůstek (přepočten na 1 000 obyvatel středního stavu) byl v roce 2021 zaznamenán ve správním obvodu ORP Vodňany (+8,7 ‰), kde v posledních osmi letech počty přistěhovalých osob převyšovaly počty odstěhovaných a také mimořádně v SO ORP Třeboň (+7,6 ‰), kam se v roce 2021 za posledních deset let přistěhovalo nejvíce osob a nejméně se jich odstěhovalo. Naopak lidé v posledních letech nejvíce opouštěli území správního obvodu ORP Dačice, kde úbytek stěhováními v roce 2021 dosáhl 3,3 ‰. V roce 2021 výjimečně uvedl záporné saldo migrace také správní obvod Týn nad Vltavou (-3,7 ‰).

Směry stěhování ovlivňuje příznivá dojezdová vzdálenost a možnost bydlení u větších měst.

Pro Jihočeský kraj je typické stěhování obyvatel z měst, především okresních, do obcí v jejich okolí. Výjimku mezi okresními městy představuje Písek a České Budějovice, ve kterých se počet obyvatel stěhováními v uplynulých deseti letech mírně zvýšil. Z ostatních okresních měst se lidé spíše stěhovali, dlouhodobě zejména z Jindřichova Hradce a Tábora. Vyšší migrační úbytky (přepočtené pro lepší možnost srovnání na 1 000 obyvatel) byly v roce 2021 evidovány ve městech okresů Jindřichův Hradec (Deštná, Jindřichův Hradec, Lomnice nad Lužnicí) a České Budějovice (Týn nad Vltavou, Rudolfov, Borovany). Naopak nejvyšší relativní migrační přírůstek byl v roce 2021 ve městech České Velenice a Strmilov v okrese Jindřichův Hradec. V mnoha malých obcích bylo relativní saldo migrace vyšší, protože v obcích s malým počtem obyvatel i přistěhování nebo odstěhování jedné rodiny podstatně ovlivňuje relativní vyjádření přírůstku nebo úbytku obyvatel.

Celkové přírůstky počtu obyvatel měst jsou převážně ovlivněny migrací.

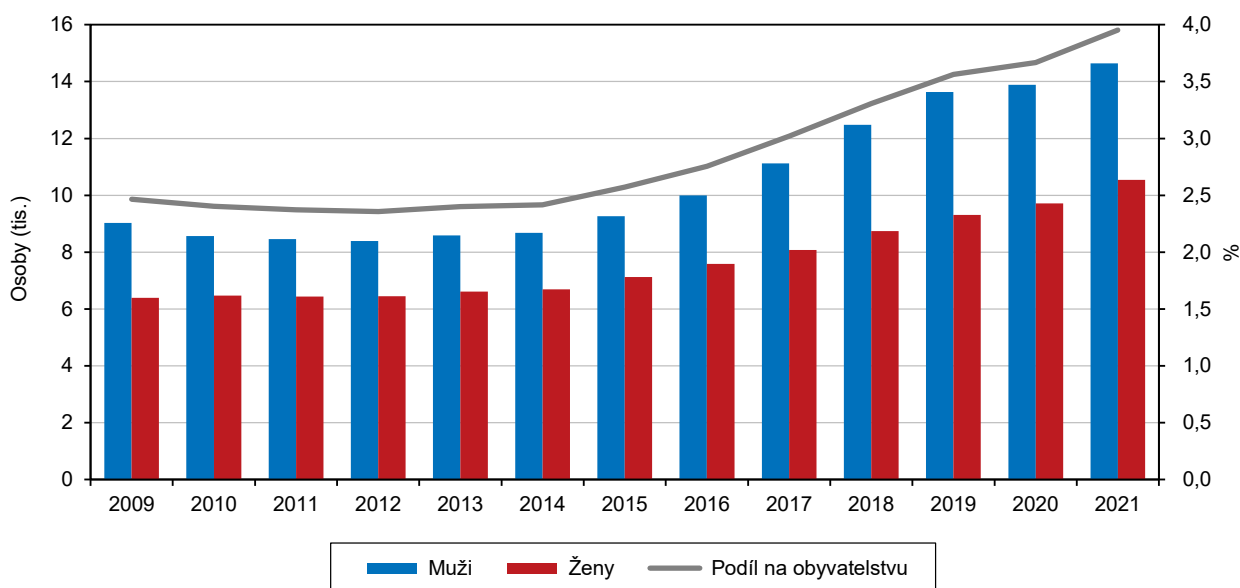
Nejvyšší celkový přírůstek v jihočeských městech v relativních hodnotách (na 1 000 obyv.) byl zaznamenán v roce 2021 ve Strmilově a Českých Velenicích v okrese Jindřichův Hradec, naopak nejvyšší celkový úbytek byl zjištěn v Deštné a Horní Plané. V desetiletém horizontu každoročně přibývalo obyvatel městu Hluboká nad Vltavou a Lišovu, v ostatních městech byl v některém roce zjištěn úbytek obyvatel. Každoročně nejvíce obyvatel relativně ubývalo ve městech Slavonice a Milevsko.

Zvyšování počtu obyvatel v obci je úměrné příznivé vzdálenosti od většího města a možnosti bytové výstavby.

U malých obcí jsou hodnoty relativních přírůstků/úbytků zkresleny právě malým počtem obyvatel a i nepatrná změna může tento ukazatel výrazně změnit. Nicméně je zřejmé, že v Jihočeském kraji dochází k vylidňování okrajových částí v důsledku menších pracovních příležitostí a špatné dopravní dostupnosti. Zvyšování počtu obyvatel v dané obci je úměrné příznivé vzdálenosti od většího města a možnosti bytové výstavby. Taková situace byla v posledních letech nejvíce patrná v obcích Srubec, Litvínovice, Včelná, Hluboká nad Vltavou a Lišov v těsné blízkosti Českých Budějovic, kde se zvyšovaly počty obyvatel také v souvislosti s výraznou bytovou výstavbou. V posledních letech se zvyšují počty obyvatel i v obcích vzdálenějších od krajského města.

Graf 1.5 Cizinci (bez osob s platným azylem) v Jihočeském kraji (stav k 31. 12.)

Pramen: Ředitelství služby cizinecké policie

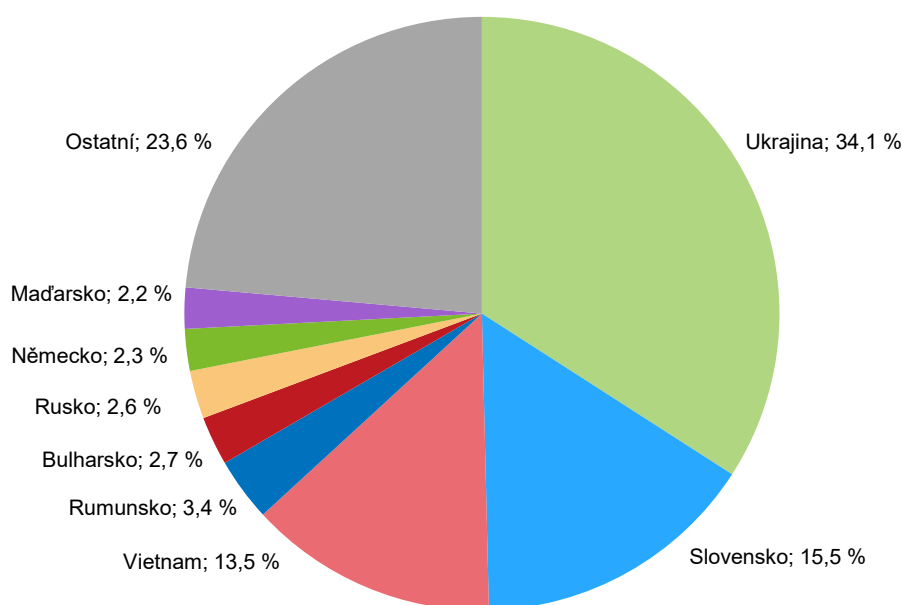
Podíl cizinců na obyvatelstvu kraje činil 4 %.

Počet cizinců (bez azylantů) v kraji v posledních letech stále rostl. V předchozích letech (od roku 2001) se počet cizinců nejprve významně zvyšoval až do zlomového roku 2008, poté pozvolna až do roku 2012 klesal. Od té doby se počty cizinců začaly opět zvyšovat a ke konci roku 2021 žilo na území kraje přes 25 tis. cizinců, z tohoto počtu pak více než 10,5 tisíce žen. Tento počet dosáhl nejvyšší hodnoty ve sledované historii. Meziročně se počet cizinců zvýšil o 6,7 %.

Podíl cizinců na obyvatelstvu (4,0 %) řadí Jihočeský kraj spíše mezi regiony s jejich nižším zastoupením, i když se počty cizinců v posledních letech stále zvyšovaly. Nejpočetnější skupina cizinců žila během let v hlavním městě Praze, kde podíl cizinců na obyvatelstvu v roce 2021 činil 18,5 %. Nejméně cizinců žilo ve Zlínském a Olomouckém kraji (podíl na obyvatelstvu 2,2 %).

Graf 1.6 Cizinci podle státního občanství (bez osob s platným azylem) v Jihočeském kraji k 31. 12. 2021

Pramen: Ředitelství služby cizinecké policie

Více než jedna třetina cizinců byla z Ukrajiny.

Z celkového počtu cizinců (podle státního občanství) byli v roce 2021 nejvíce zastoupeni Ukrajinci (34,1 %), přičemž se jejich počty během let výrazněji zvyšovaly. Slováci byli zastoupeni z 15,5 % a jejich podíl se v posledních letech spíše snižoval. Klesal i podíl Vietnamců, kteří byli v roce 2021 zastoupeni z 13,5 %. Mezi cizinci bylo v roce 2021 také 3,4 % obyvatel se státním občanstvím Rumunska, 2,7 % z Bulharska, 2,6 % z Ruska a 2,3 % z Německa. Téměř třetina cizinců žila v okrese České Budějovice, nejméně jich bylo hlášeno na Prachaticku. Podílově byli cizinci nejvíce zastoupeni v okrese Český Krumlov (6,1 %), nejméně v okrese Jindřichův Hradec (2,8 %).

Demografické události, naděje dožití

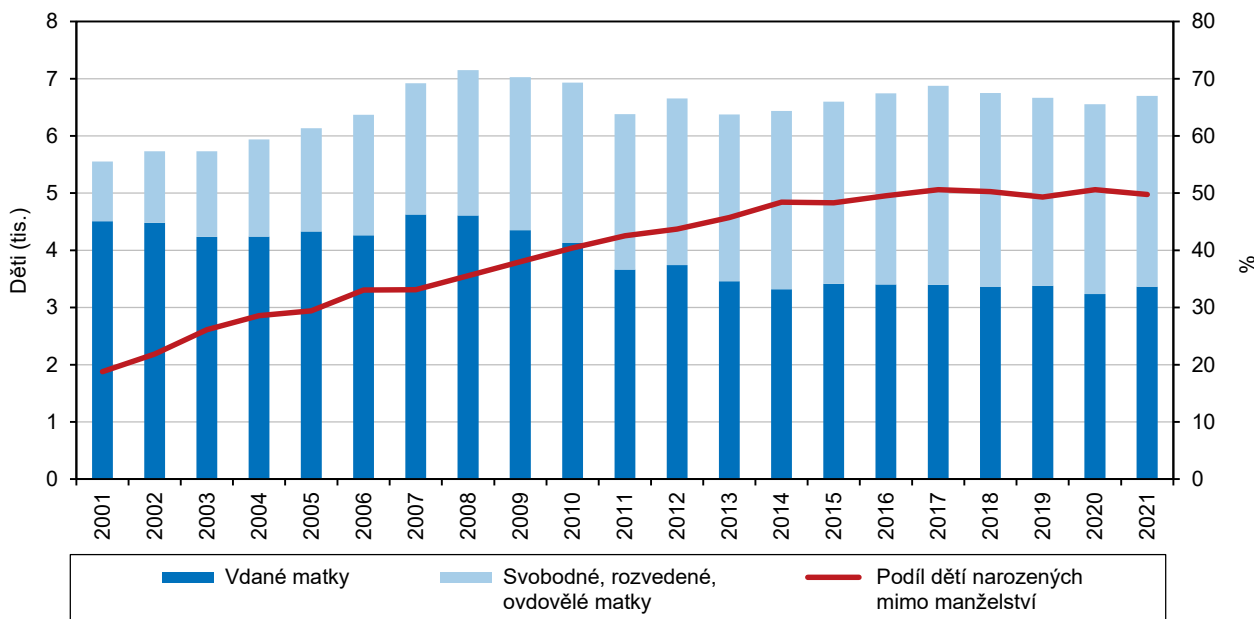
Porodnost se na jihu Čech meziročně zvýšila.

V kraji se v roce 2021 živě narodilo 6 699 dětí (3 448 chlapců a 3 251 dívek), což představuje porodnost 10,5 ‰. Po roce 2008, kdy dosáhla svého vrcholu (11,3 ‰), porodnost klesala s přechodným zvýšením v roce 2012. V roce 2013 dosáhla stejně jako v roce 2011 nejnižší hodnoty za poslední roky a od té doby opět mírně stoupala až do roku 2017. V následujících letech se opět začala mírně snižovat. V roce 2021 se znovu zvýšila na hodnotu roku 2018 (10,5 ‰).

Jako první dítě se v roce 2021 v kraji narodilo 44,5 % dětí, jako druhé v pořadí se narodilo 40,6 % dětí, dva a více sourozenců již mělo 14,8 % dětí. V roce 2021 se v Jihočeském kraji narodilo 86 dvojčat.

Graf 1.7 Živě narozené děti podle rodinného stavu matky a podíl dětí narozených mimo manželství v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

V posledních deseti letech byla porodnost v kraji mírně nižší než průměr ČR.

Ve srovnání s celorepublikovým průměrem byla v kraji v posledních deseti letech porodnost vždy mírně nižší (s výjimkou roku 2012). V roce 2021 byla zaznamenána nejvyšší porodnost v Praze (12,0 ‰), naopak nejnižší byla v posledních letech v Karlovarském kraji (9,2 ‰ v roce 2021). Jihočeský kraj byl v roce 2021 mezi kraji na sedmé nejvyšší pozici.

V meziokresním srovnání byla nejvyšší porodnost v okrese České Budějovice (11,2 ‰), nejnižší v okrese Český Krumlov (9,7 ‰). V úplném územním detailu byla v roce 2021 v kraji nejvyšší porodnost v SO ORP Trhové Sviny (11,6 ‰) a Soběslav

(11,4 ‰), naopak nejnižší ve správním obvodě Milevsko (9,3 ‰) a v SO ORP Blatná a Český Krumlov (9,4 ‰).

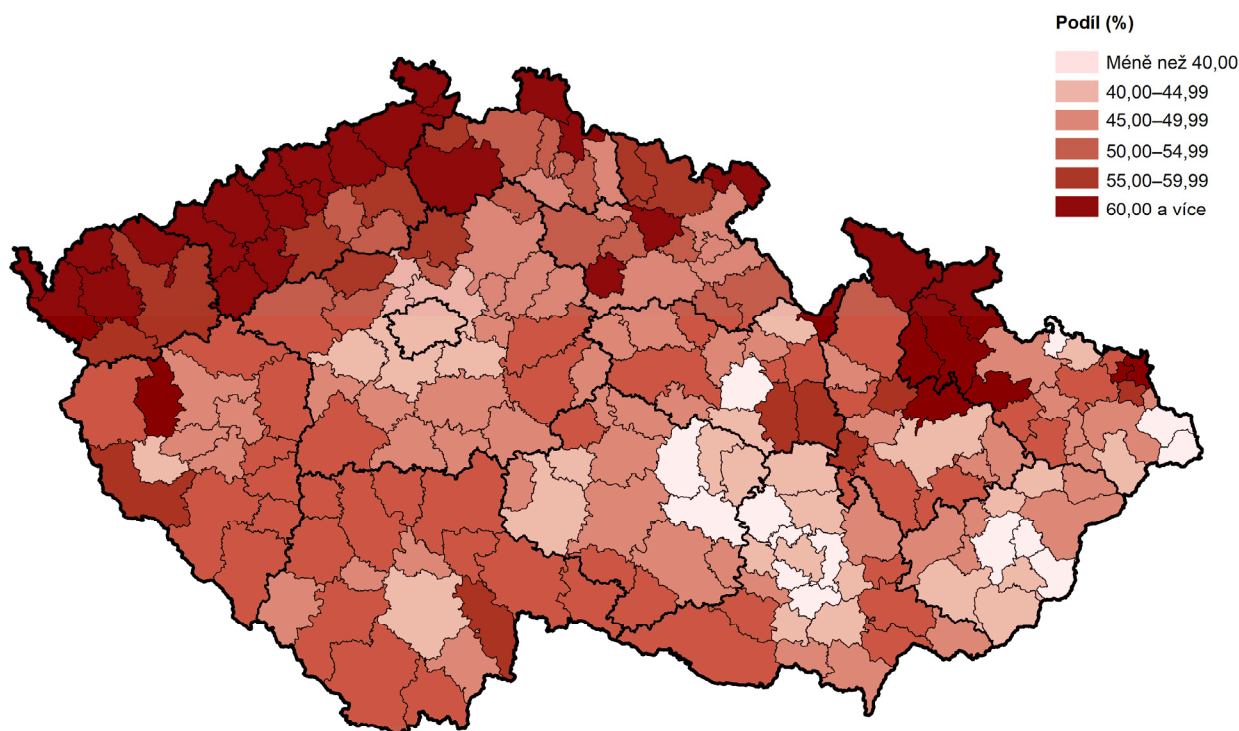
Průměrný věk matky při narození prvního dítěte se opět zvýšil.

V celé České republice a tedy i v Jihočeském kraji stále přetrvával trend odkládání mateřství do pozdějšího věku. Zatímco před dvaceti lety byl nejčastější věk rodiček v kraji mezi 25 až 29 lety, v roce 2021 bylo maminkám při porodu nejčastěji mezi 30 až 34 roky. V roce 2021 byl průměrný věk matky při narození dítěte v ČR 31,1 let, v Jihočeském kraji byly matky o něco mladší (30,8 let). Při narození prvního dítěte bylo matkám v kraji průměrně 29,1 let (v ČR 29,5 let), přitom před 20 lety byly jihočeské prvorodičky přibližně o 3,7 roku mladší. V mezikrajském srovnání byly nejstarší prvorodičky v hlavním městě Praze (31,7 let) a nejmladší v Karlovarském kraji (28,3 let).

Podíl dětí narozených mimo uzavřená manželství se meziročně snížil.

Počty dětí, které se narodily mimo uzavřená manželství¹, se stále zvyšovaly až do roku 2017, pouze v roce 2015 se jejich podíl v kraji nepatrně snížil. V letech 2020 a 2021 byl podíl dětí, které se narodily mimo uzavřená manželství v ČR stejný (48,5 %). V Jihočeském kraji se v roce 2021 takto narodilo 3 334 dětí (49,8 %). Mezi kraji existují v podílu dětí narozených mimo manželství značné rozdíly; v roce 2021 od 40,5 % v hlavním městě Praze po 63,0 % v Ústeckém kraji. V minulých letech byl v kraji nejvyšší podíl těchto dětí nejčastěji v okrese Český Krumlov. V roce 2021 byl podíl dětí narozených mimo manželství nejvyšší v okrese Jindřichův Hradec (54,8 %) a nejnižší v okrese České Budějovice (44,6 %).

Ktg 1.2 Živě narození mimo manželství v SO ORP v roce 2021

Zdroj: ČSÚ

¹ Z dostupných údajů ovšem nelze zjistit, kolik z dětí narozených mimo manželství se skutečně narodilo svobodným matkám žijícím v domácnosti bez partnera a kolik jich žije v úplných rodinách bez uzavření sňatku.

Nejvíce dětí se rodí ženám ve věku 29 až 30 let.

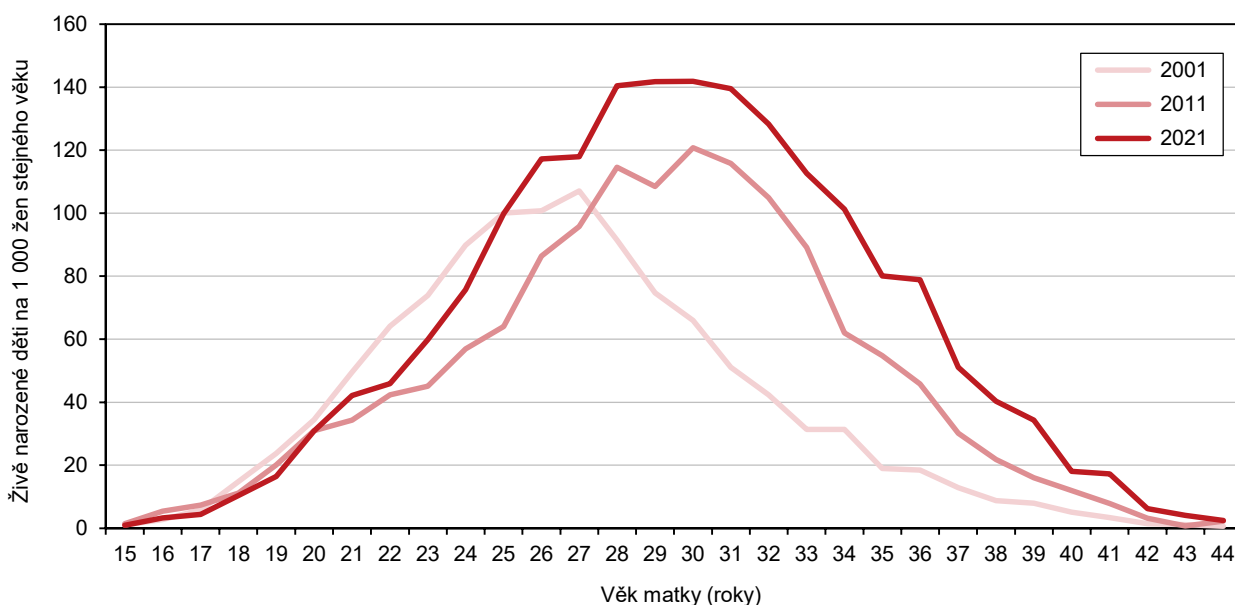
S porodností jako takovou úzce souvisí plodnost žen. Míry plodnosti vyjadřují počet živě narozených dětí ženám v daném věku ke střednímu stavu žen stejného věku (na 1 000 žen daného věku). Z těchto údajů je pak možné zaznamenat změny v hodnotách plodnosti v závislosti na věku matky. V roce 2021 byly nejvyšší hodnoty plodnosti dosaženy u jihočeských žen ve věku 29 až 30 let (pro srovnání: v roce 2001 to bylo ve věku 26 až 27 let).

V posledních deseti letech se úhrnná plodnost v kraji zvýšila.

Dalším ukazatelem je úhrnná plodnost, která udává počet živě narozených dětí, které by se mohly narodit jedné ženě, kdyby se hodnoty míry plodnosti podle věku a v daném roce neměnily během celého reprodukčního období (15–49 let). Ideální hodnota úhrnné plodnosti, která udržuje stav populace, je 2,1. V roce 2021 měla v Jihočeském kraji úhrnná plodnost hodnotu 1,87 (v ČR 1,83), před deseti lety byla v kraji zaznamenána hodnota 1,41.

Graf 1.8 Míry plodnosti podle věku matky v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

Úmrtnost se v letech 2020 a 2021 výrazně zvýšila, v roce 2021 byla nejvyšší od 2. světové války.

V Jihočeském kraji v roce 2021 zemřelo celkem 8 350 osob, z toho 4 437 mužů a 3 913 žen. Počty zemřelých v kraji, ale i v celé ČR se výrazně zvýšily v důsledku koronavirové pandemie a byly tak nejvyšší v poválečné historii. Nejvíce zemřelých mužů bylo ve věkové kategorii 70 až 80 let, ženy nejčastěji umíraly ve věku 80 až 90 let.

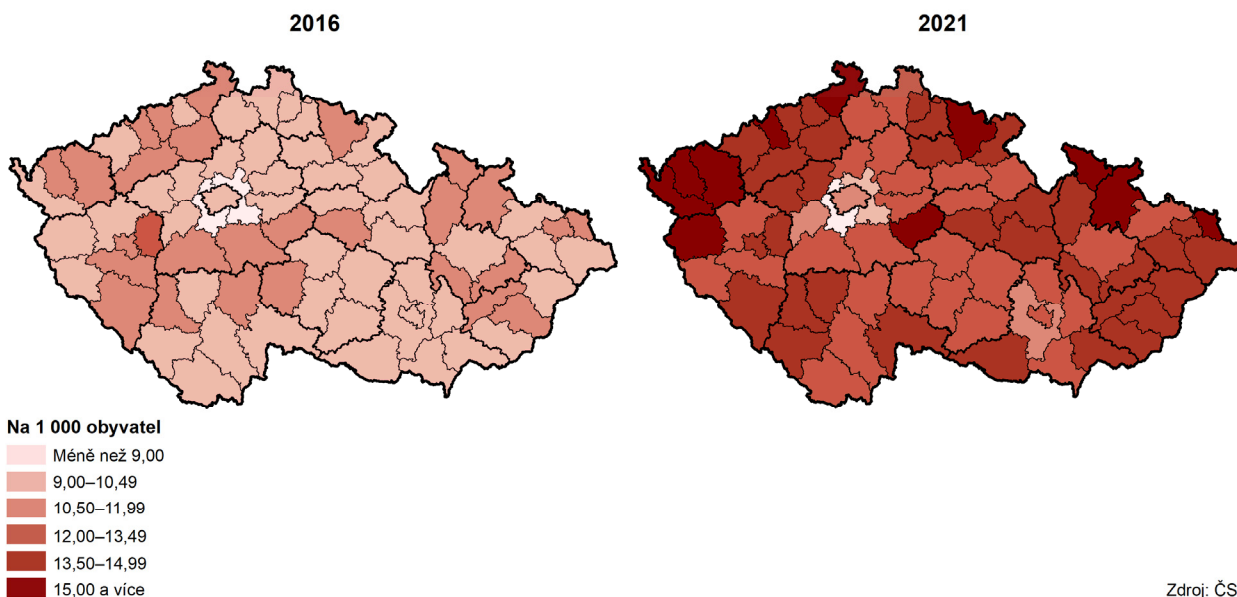
V přepočtu na 1 000 obyvatel úmrtnost v roce 2021 činila v kraji 13,1 ‰, z toho u mužů 14,1 ‰ a u žen 12,2 ‰. Za obyvatelstvo celkem, muže i ženy se jednalo o nejvyšší úmrtnost od 2. světové války. Od devadesátých let byla úmrtnost v kraji nižší než v ČR (kromě let 2014, 2015 a 2019) nebo měla stejnou hodnotu. Nejvyšší úmrtnost v roce 2021 uvedl Karlovarský kraj (16,2 ‰), naopak nejnižší byla v hlavním městě Praze (11,4 ‰). Průměrná úmrtnost v ČR měla hodnotu 13,3 ‰, Jihočeský kraj byl v mezikrajském srovnání na páté nejnižší pozici.

V SO ORP Milevsko byla úmrtnost v rámci kraje nejvyšší.

Na území kraje byla v přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu v roce 2021 zaznamenána nejvyšší úmrtnost v okresech Písek a Strakonice (14,3 ‰), nejnižší úmrtnost (12,0 ‰) byla zjištěna v okrese České Budějovice. V územním detailu

dosáhla nejvyšší hodnoty SO ORP Milevsko (16,4 ‰), naopak nejnižší úmrtnost byla ve správním obvodě Týn nad Vltavou (10,4 ‰).

Ktg 1.3 Zemřelí podle okresů v letech 2016 a 2021

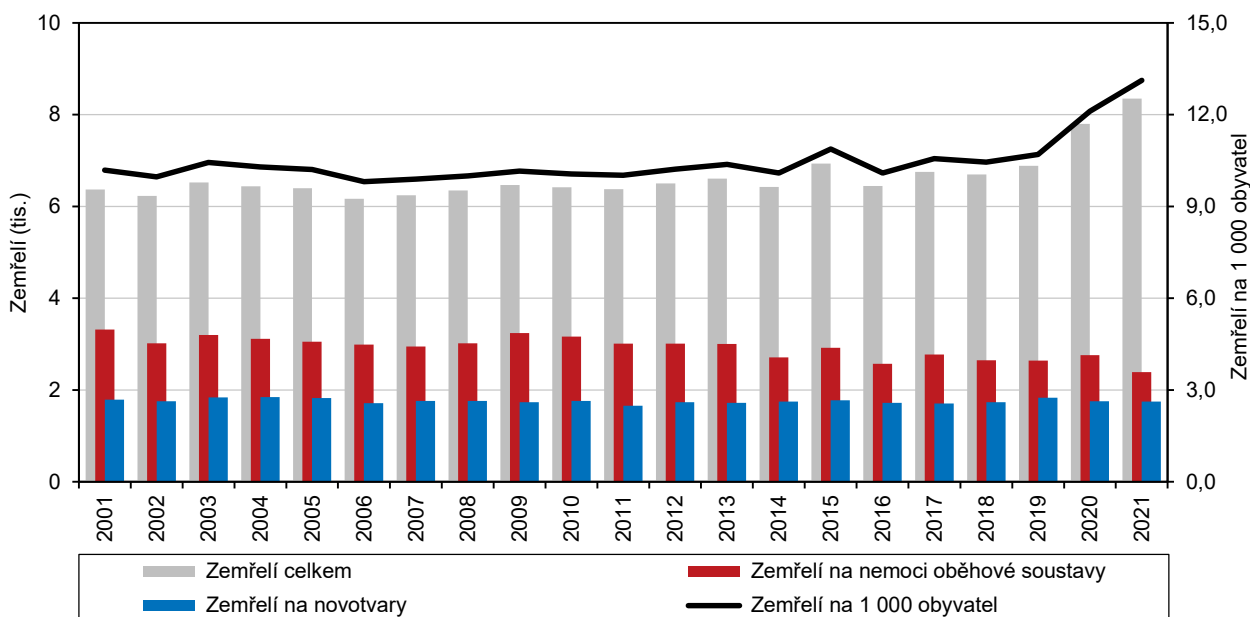

Nejčastější příčinou úmrtí jsou dlouhodobě nemoci oběhové soustavy.

Nejčastější příčinou úmrtí v Jihočeském kraji byly v roce 2021 opět nemoci oběhové soustavy (28,7 %), jednalo se především o ischemické choroby srdeční. Podíl těchto úmrtí (relativní) byl v mezikrajském srovnání nejnižší. Nemoci oběhové soustavy byly příčinou úmrtí v kraji podstatně častěji u žen (30,6 % úmrtí) než mužů (27,0 % úmrtí). Zhoubné novotvary byly druhou nejčastější příčinou úmrtí v kraji (20,9 %) a byly naopak častější příčinou smrti mužů (22,0 % úmrtí) než žen (19,6 % úmrtí). Nemoci dýchací soustavy byly také poměrně častou příčinou smrti, celkem 6,7 %. Úmrtí v důsledku problémů s dýchací soustavou byly častější u mužů (7,3 %) než u žen (6,1 %).

Graf 1.9 Zemřelí v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

Vysokou úmrtnost ovlivnila koronavirová pandemie.

V letech 2020 a 2021 byly podíly úmrtí v kraji, ale i celé ČR, výrazně ovlivněny nečekaně vzniklou situací s koronavirovou pandemií. Podíl úmrtí v souvislosti s covid-19 byl zejména v roce 2021 vysoký (16,9 %) a výrazně předčil stejný ukazatel za rok 2020 (8,4 %). U mužů byl covid-19 častější příčinou úmrtí (18,1 %) než u žen (15,5 %).

Sebevraždou svůj život ukončilo v roce 2021 celkem 87 osob, přičemž naprostou většinu sebevražd spáchali muži (68). Dopravní nehoda byla příčinou smrti ve 45 případech, což bylo nejméně za posledních deset let.

Naprostá většina zemřelých (83,3 %) byla ve věku 65 a více let, nejčastěji umírali lidé ve věku 85 až 89 let. Úmrtí osob v produktivním věku bylo zaznamenáno z 16,5 % a podíl dětské věkové kategorie činil 0,2 %.

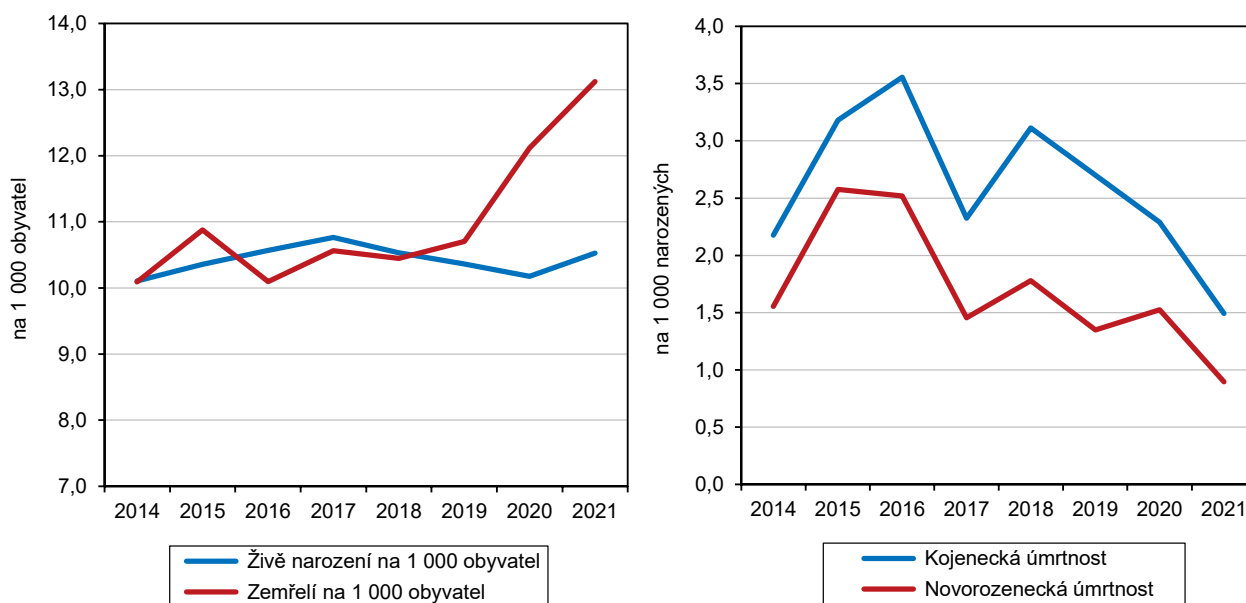
Kojenecká i novorozenecká úmrtnost byla nižší než průměr ČR.

Kojenecká úmrtnost (počet dětí zemřelých před dosažením věku 1 roku na 1 000 živě narozených dětí) činila v roce 2021 v Jihočeském kraji 1,5 ‰ a byla nižší než celorepublikový průměr (2,2 ‰). V mezikrajském srovnání byla v kraji v roce 2021 spolu se Středočeským a Pardubickým krajem kojenecká úmrtnost nejnižší, naopak nejvyšších hodnot dosáhla v Ústeckém kraji a Kraji Vysočina (3,4 ‰).

Novorozenecká úmrtnost (počet dětí zemřelých před dosažením věku 28 dnů na 1 000 živě narozených dětí) byla v roce 2021 v Jihočeském kraji 0,9 ‰ a byla nižší než průměr republiky (1,4 ‰). Kraj se umístil na třetí nejnižší pozici. Nejnižší hodnotu zaznamenali v Pardubickém kraji (0,7 ‰), nejvyšší v Kraji Vysočina (3,1 ‰).

Graf 1.10 Porodnost a úmrtnost, novorozenecká a kojenecká úmrtnost v Jihočeském kraji

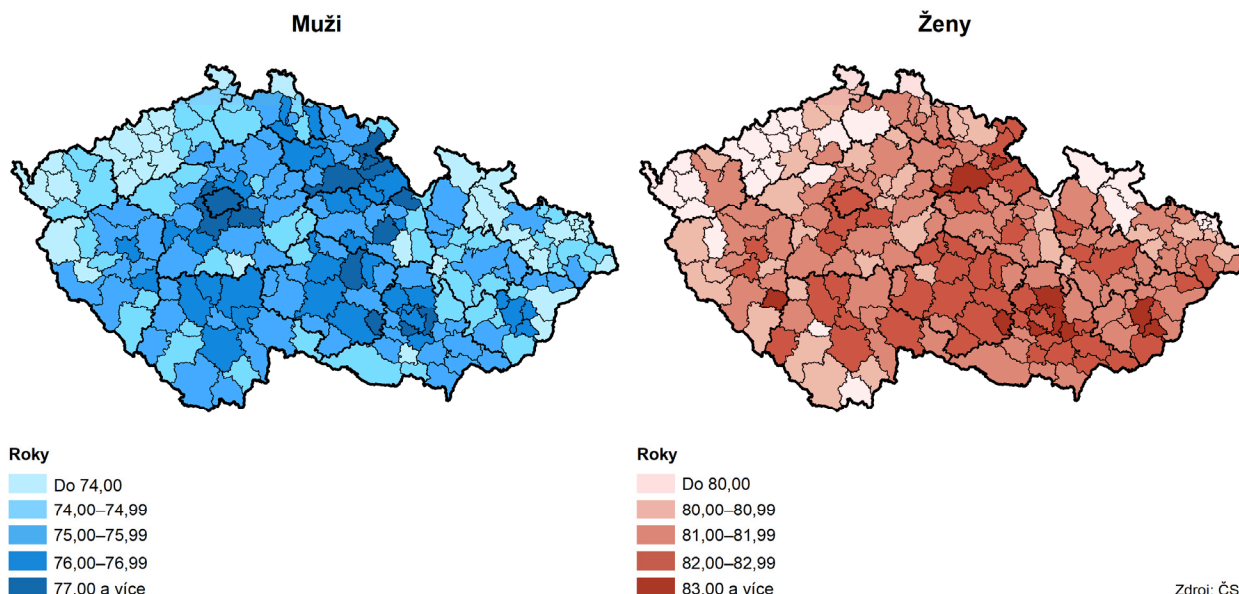
Zdroj: ČSÚ

Naděje dožití kvůli pandemii poprvé v historii klesla.

Naděje dožití (střední délka života) udává předpokládaný průměrný věk, kterého se dožije jedinec daného věku při zachování stejné úmrtnosti. V roce 2017 došlo k metodické změně výpočtu naděje dožití, proto není možné srovnávat údaje v časové řadě, nicméně se naděje dožití v minulých letech stále zvyšovala a to až do roku 2019. V letech 2020 a 2021 se naděje dožití snížila v souvislosti s koronavirovou pandemií, kdy byla ovlivněna podstatně vyšší úmrtností.

Ktg 1.4 Naděje dožití při narození podle pohlaví v SO ORP v letech 2017 až 2021

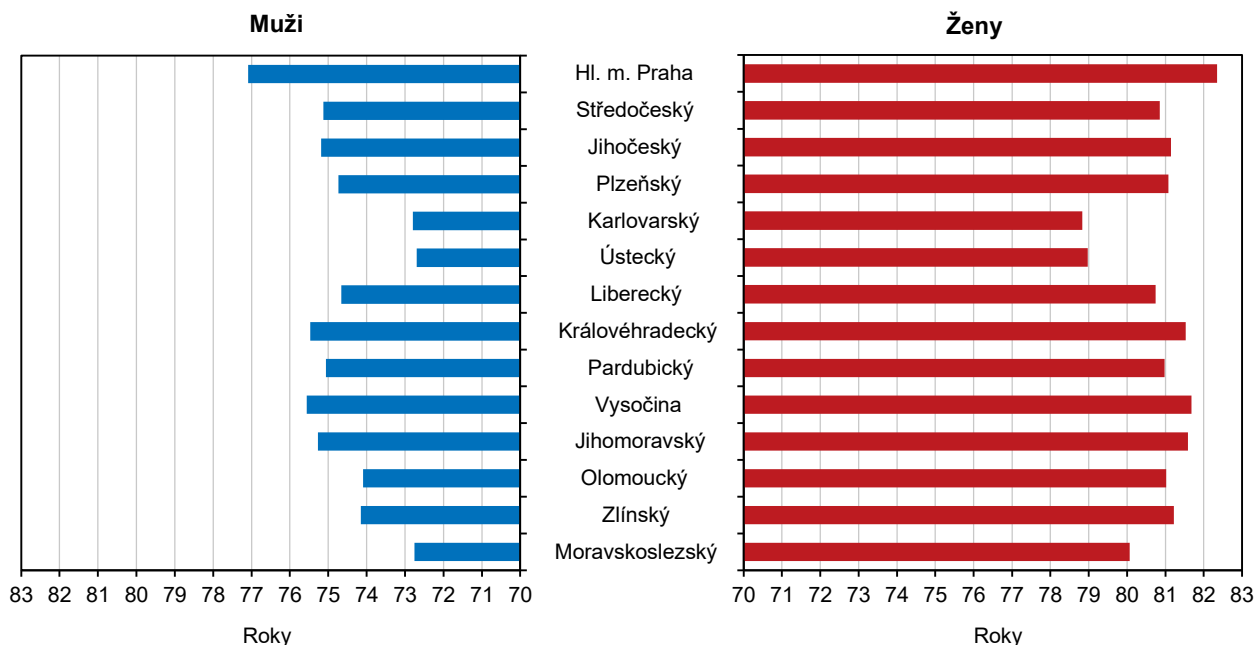

Naděje dožití v kraji je vyšší než průměr za celou ČR.

Muži narození v roce 2021 v Jihočeském kraji mají před sebou přibližně 75,18 let, průměr ČR činil 74,09 let. Jihočeský muž, kterému v roce 2021 bylo 45 let, bude mít před sebou kolem 31,75 let života, pětadesátiletý muž bude žít ještě průměrně 15,17 roku. Jihočeské dívky, které se narodily v roce 2021, budou mít před sebou průměrně 81,14 roku života, což je více než průměr za ČR (80,51 let). Jihočešky, které v roce 2021 oslavily 45. narozeniny, se mohou dožít v průměru 37,03 let a ženy ve věku 65 let ještě 19,07 let.

Graf 1.11 Naděje dožití při narození podle pohlaví a krajů v letech 2020 až 2021

Zdroj: ČSÚ

Počet potratů v kraji byl nejnižší v dlouhodobé historii.

V Jihočeském kraji v roce 2021 zaznamenala zdravotnická zařízení 1 863 potratů, což bylo nejméně v dlouhodobé historii. Z toho počtu bylo 41,0 % samovolných potratů a 53,4 % bylo formou UPT (umělé přerušování těhotenství). Celkem 11,6 %

UPT bylo provedeno ze zdravotních důvodů. Podíl umělých přerušení těhotenství byl v roce 2021 v posledních letech v kraji nejnižší.

Míra potratovosti se v kraji dlouhodobě snižovala,...

Míra potratovosti (2,9 ‰) vyjádřená počtem potratů na 1 000 obyvatel v roce 2021 byla zatím nejnižší ve sledované historii, přesto byla v posledních letech stále nepatrně vyšší než republikový průměr (2,7 ‰) a v mezikrajském srovnání byla čtvrtá nejvyšší. Nejvyšší hodnoty potratovosti byly zaznamenány v Ústeckém kraji (3,7 ‰), naopak nejnižší v Kraji Vysočina (2,1 ‰). V okresech Jihočeského kraje byla potratovost nejnižší v okrese Strakonice (2,2 ‰) a nejvyšší byla zaznamenána v okrese Písek (3,6 ‰). V územním detailu byly hodnoty potratovosti nejnižší na území správního obvodu Blatná (1,8 ‰) a nejvyšší v SO ORP Písek (4,0 ‰).

...klesal také index potratovosti.

V roce 2021 připadalo v Jihočeském kraji na 100 narozených dětí 27,7 potratů. Index potratovosti v kraji byl vyšší než průměr ČR (24,9), nicméně se jeho hodnota během let stále snižovala. Potratem v současné době skončilo necelých 22 % těhotenství, zatímco před dvaceti lety to bylo přes 34 %.

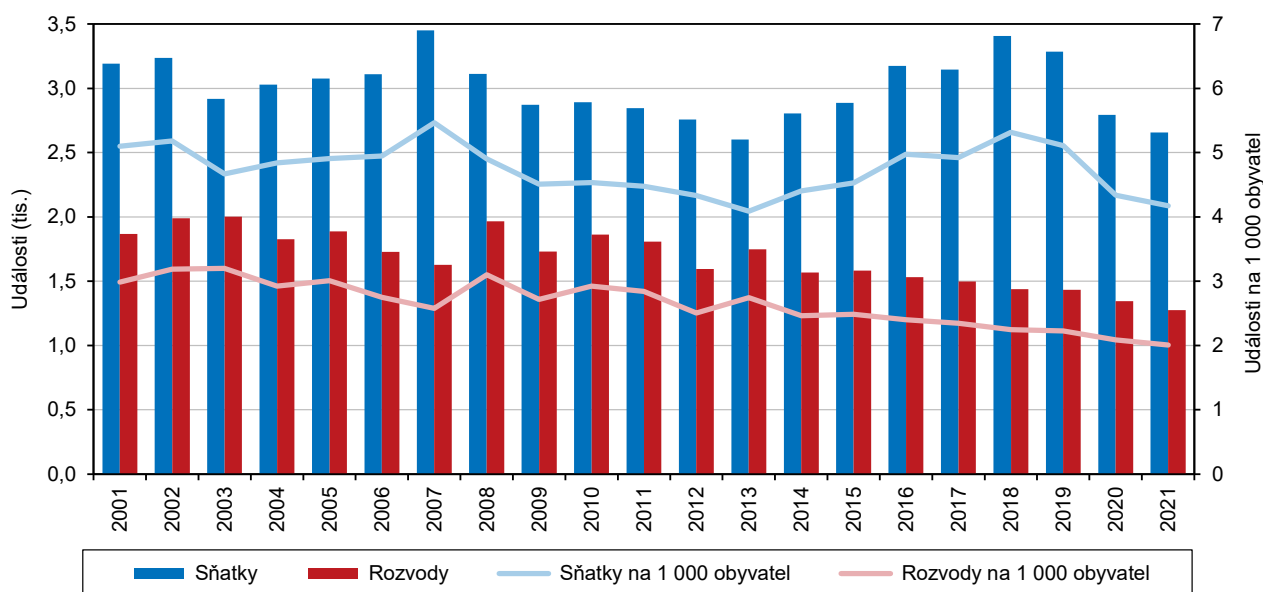
Další ukazatel – úhrnná potratovost – vyjadřuje počet potratů na jednu ženu během jejího reprodukčního období a během posledních třech let dosáhla hodnoty 0,516.

V letech 2020 a 2021 se v kraji sňatečnost snížila.

V Jihočeském kraji bylo v roce 2021 oddáno celkem 2 656 párů. V letech 2020 a 2021 bylo uzavřeno méně sňatků než v předchozích letech. Mírně stoupající tendenci z předchozích let do určité míry negativně ovlivnila koronavirová situace v zemi, kdy se z karanténních důvodů sňatky odkládaly.

Graf 1.12 Sňatky a rozvody v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

Míra sňatečnosti v kraji byla nižší než průměr za celou ČR.

Svůj první sňatek uzavřelo 64,7 % snoubenců, kteří byli před sňatkem oba svobodní (tzv. protogamní sňatky). V roce 2021 bylo z celkového počtu sňatků 73,9 % ženichů před svatbou svobodných. O něco větší byl podíl svobodných jihočeských nevěst (75,7 %). Míra sňatečnosti byla v roce 2021 v kraji (4,2 ‰) nižší než republikový průměr (4,5 ‰). V rámci ČR se Jihočeský kraj umístil spolu s Královéhradeckým krajem na druhé nejnižší pozici, když nejvyšší sňatečnost byla v Moravskoslezském kraji (4,7 ‰) a nejnižší naopak ve Středočeském kraji (4,1 ‰).

V rámci kraje byla nejvyšší sňatečnost v okrese Prachatice (4,5 ‰), naopak nejnižší na území okresů Jindřichův Hradec a Tábor (4,0 ‰). Detailněji byla nejvyšší sňatečnost ve správních obvodech Prachatice a Milevsko (4,8 ‰) a nejnižší v SO ORP Týn nad Vltavou (3,5 ‰).

Během let se stále zvyšuje průměrný věk snoubenců.

V roce 2021 byl v kraji průměrný věk ženichů při sňatku 37,8 let a nevěstám bylo průměrně 34,7 let. Při prvním sňatku byl průměrný věk ženicha 33,0 let a nevěstám bylo průměrně 30,3 let. Případný další sňatek uzavírali v roce 2021 muži průměrně ve věku 51,4 let a ženy ve věku 46,8 let. Muži se v roce 2021 nejčastěji ženili ve věkové kategorii 25 až 34 let, ženám bylo při sňatku nejčastěji 25 až 29 let. Před deseti lety byli ženichové mladší průměrně o 2,8 roku a nevěsty o 2,9 roku. Zůstává zvyklostí, že ženichové jsou starší než nevěsty (z 68,4 %, nejčastěji o 1 až 4 roky), ale během let se tento podíl lehce snižoval a nevěsty bývají častěji starší než ženichové. V roce 2021 bylo v kraji 22,3 % nevěst starších, než byli ženichové.

Rozvodovost v kraji stále klesá,...

V roce 2021 bylo rozvedeno 1 276 manželství. Tento počet byl nejnižší v průběhu posledních více než třiceti let. Téměř 31,3 % rozvodů bylo na návrh ženy a 49,6 % na společný návrh. Pro 81,5 % mužů a 79,0 % žen šlo o ukončení jejich prvního manželství. Nejčastěji se rozváděly páry, které spolu prožily 5 až 9 let, ale rozváděly se i páry, které spolu strávily 20 a více společných let (26,3 %). Průměrný věk při rozvodu byl v roce 2021 v kraji u mužů 45,6 let a u žen 42,6 let. Nejčastější příčinou rozpadu manželství byla rozdílnost povah, názorů a zájmů (více než 64,2 % na straně muže a 66,1 % na straně ženy).

Z celkového počtu rozvedených manželství se většina týkala nezletilých dětí (769 rozvodů). Z těchto ukončených manželství bylo 48,8 % manželství s jedním nezletilým dítětem, 45,1 % se dvěma a 6,1 % se třemi a více nezletilými dětmi.

...v roce 2021 byla nejnižší za posledních 30 let.

Rozvodovost (počet rozvodů na 1 000 obyvatel) byla v Jihočeském kraji stejná jako průměr ČR a byla za posledních třicet let nejmenší (2,0 ‰). Nejnižší hodnotu rozvodovosti uvedl Kraj Vysočina (1,7 ‰), naopak nejvyšší byla zaznamenána ve Středočeském kraji (2,3 ‰). Jihočeský kraj se umístil na šesté nejnižší pozici.

V kraji se nejméně lidé rozváděli v okresech Písek a Strakonice (1,8 ‰), nejčastěji pak v okresech České Budějovice a Český Krumlov (2,2 ‰). V územním detailu byla v roce 2021 nejnižší rozvodovost v SO ORP Vodňany (1,3 ‰), naopak nejvyšší v obvodech Český Krumlov a Týn nad Vltavou (2,4 ‰).

Index rozvodovosti byl ovlivněn pandemickou situací.

Index rozvodovosti, tedy počet rozvodů k počtu sňatků uzavřených ve stejném roce, od roku 2013 výrazně klesal, v letech 2020 a 2021 se však zvýšil. V roce 2020 dosáhl hodnoty 48,2, o rok později se nepatrně snížil na 48,0. Tato skutečnost byla ovlivněna zejména nižším počtem sňatků v těchto covidových letech.

Věková struktura, index stáří

Stárnutí populace se týká celé ČR, tedy i obyvatel kraje.

Na konci roku 2021 průměrný věk obyvatel kraje činil 43,2 let, mužům bylo průměrně 41,8 let a ženám 44,4 let. Průměrně obyvatelé kraje dosahují vyššího věku než je průměrný věk u populace celé České republiky (42,8 let). Zatímco průměrný věk Jihočešek byl v roce 2021 pouze o 0,2 roku vyšší než průměrný věk žen v ČR, muži z jižních Čech byli starší průměrně o půl roku. Za uplynulá dvě desetiletí se průměrný věk v kraji zvýšil o 4,2 let.

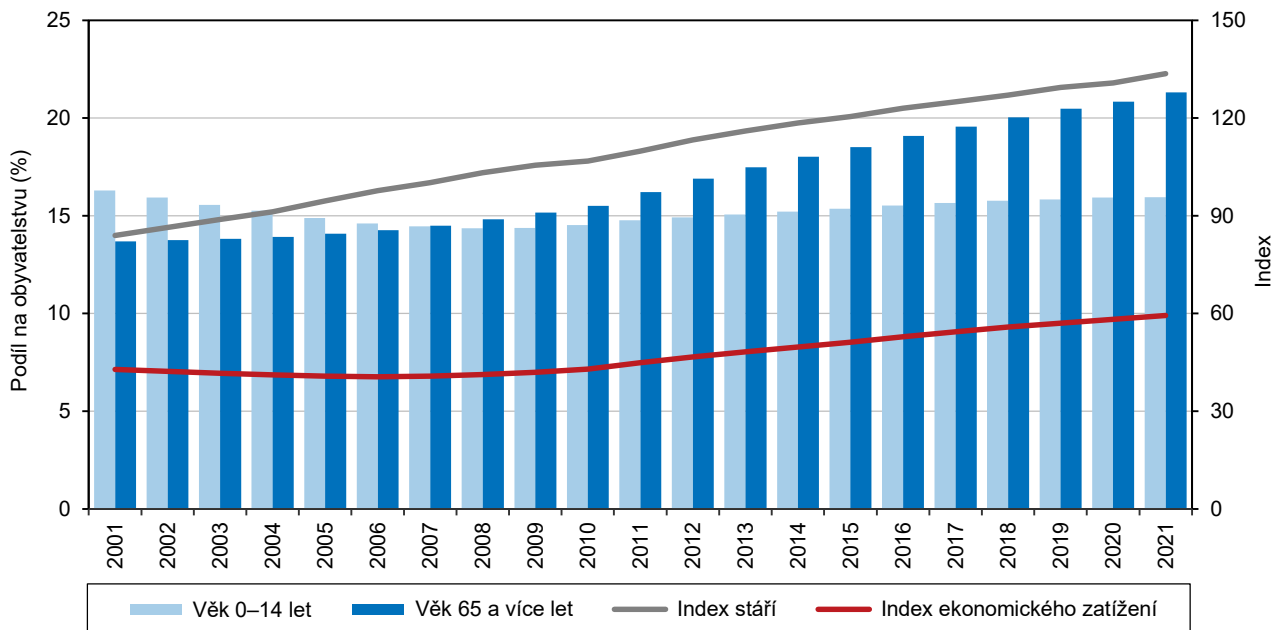
Stejně jako pro Českou republiku platí i pro Jihočeský kraj, že jeho populace stárne. Proces stárnutí však v kraji probíhá v poslední době o něco rychleji. Do roku 2010 byl

průměrný věk obyvatelstva kraje o něco nižší než průměr ČR, od roku 2011 je již každoročně vyšší. Nejmladší obyvatelstvo bylo v roce 2021 ve Středočeském kraji (41,5 let), naopak obyvatelstvo s nejvyšším průměrným věkem žilo v Karlovarském, Královéhradeckém a Zlínském kraji (43,6 let).

Graf 1.13 Věková struktura obyvatel a věkové indexy v Jihočeském kraji (stav k 31. 12.)

Zdroj: ČSÚ

Nejmladší obyvatelstvo má dlouhodobě okres Český Krumlov.

V územním detailu nejnižší průměrný věk byl zaznamenán v okrese Český Krumlov (42,2 let), naopak nejvyšší v okrese Písek (44,0 let). V rámci kraje patří okres Český Krumlov dlouhodobě k okresům s nejmladším obyvatelstvem, platí to zejména o území správního obvodu Kaplice (41,8 let). Naopak nejstarší bylo obyvatelstvo v SO ORP Milevsko (45,5 let). Muži jsou nejmladší na Kaplicku (40,4 let), ženy na Trhvosvinensku (43,0 let). Obě pohlaví měla nejvyšší hodnotu průměrného věku na území SO ORP Milevsko (muži 44,0 let, ženy 47,0 let).

Podíl dětí v populaci od roku 2009 mírně roste.

Nejnižší podíl dětské složky populace byl v kraji zaznamenán v letech 2008 až 2009, od té doby se každoročně nepatrně zvyšoval (vlivem příznivější porodnosti). V roce 2021 (s přihlédnutím k výsledkům SLDB 2021) bylo procentní zastoupení dětské generace (0 až 14 let) v kraji celkem 15,9 %. Nejnižší podíl dětí byl v okrese Jindřichův Hradec (15,1 %), naopak nejvyšší hodnota byla zaznamenána v okrese České Budějovice (16,8 %). V územním detailu nejvyšší podíl dětské populace byl zjištěn na Trhvosvinensku (17,1 %), naopak nejnižší na Milevsku (14,1 %).

Během let se stále zvyšuje podíl osob starších 65 let, naopak klesá podíl osob v produktivním věku.

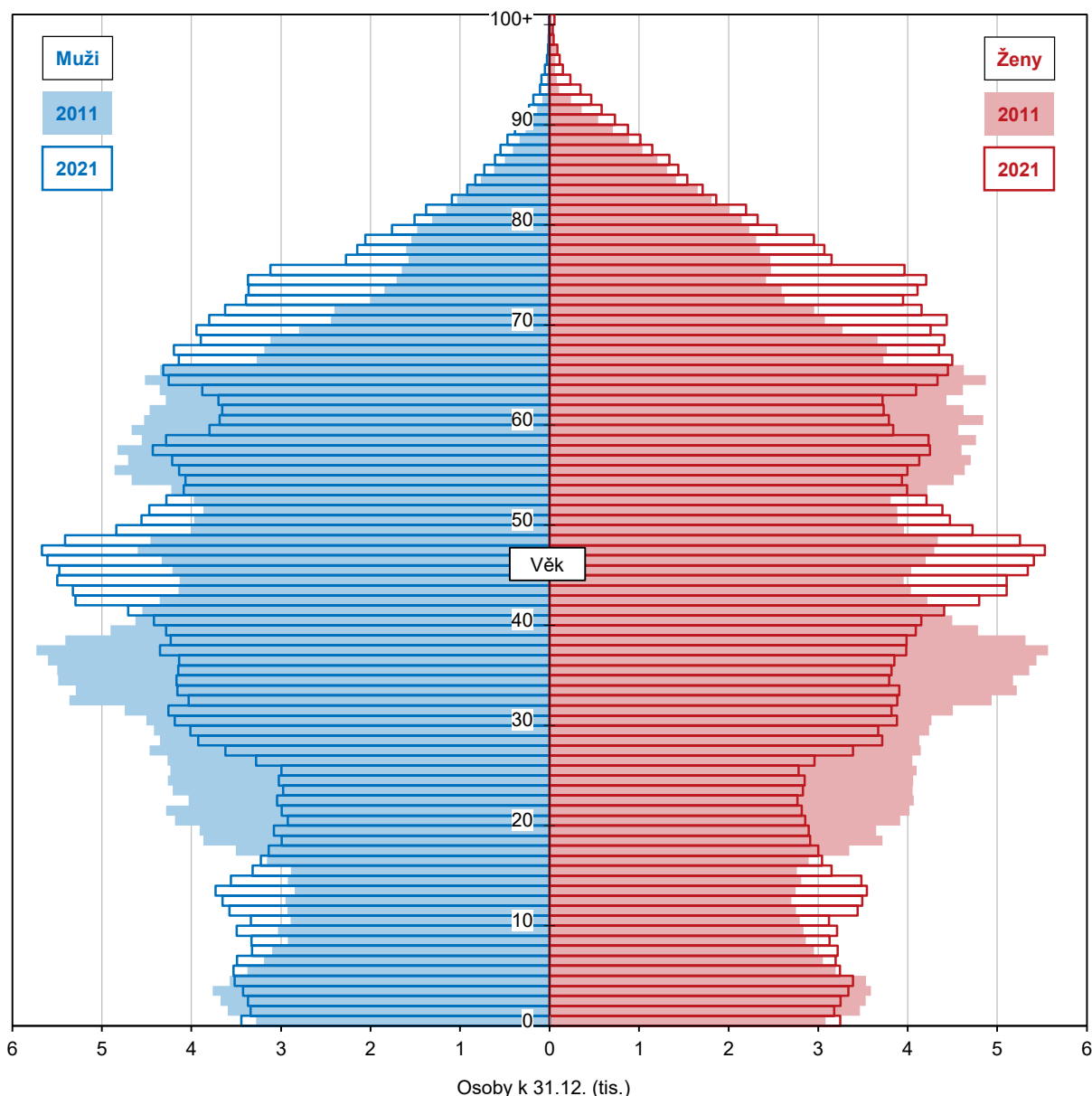
Podíl osob v produktivním věku (15 až 64 let) se v průběhu let v kraji stále snižoval, v roce 2021 měl hodnotu 62,8 %. Nejmenší podíl osob tohoto věku žil na území okresu Písek (61,7 %), zejména v SO ORP Milevsko (61,1 %), nejvíce v okrese Český Krumlov (64,3 %) a zde na Kaplicku (65,7 %).

Seniorská věková skupina (65 a více let) byla v roce 2021 v kraji zastoupena z 21,3 %. Podíl seniorů se v průběhu let stále zvyšoval, přičemž nejmenší byl zaznamenán v okrese Český Krumlov (19,4 %) a největší v okrese Písek (22,9 %).

V podrobnějším detailu pak byl nejmenší podíl seniorské skupiny v SO ORP Kaplice (18,2 %) a největší na území správního obvodu Milevsko (24,8 %).

Graf 1.14 Věkové složení obyvatel Jihočeského kraje v letech 2011 a 2021

Zdroj: ČSÚ

Hodnota indexu stáří žen je výrazně vyšší než mužů.

Stárnutí populace se odráží rovněž v indexu stáří. Ten vyjadřuje, kolik osob ve věku 65 a více let připadá na 100 dětí do 15 let. Před 20 lety byl tento podíl 84,0, v roce 2007 se podíly dětí a osob ve věku 65 a více let téměř vyrovnaly a koncem roku 2021 již na 100 dětí připadalo v kraji 133,6 seniorů, což bylo více než průměr v celé České republice (128,1 seniorů na 100 dětí). Pro muže dosahuje index stáří všeobecně nižších hodnot, poměr chlapců a mužů starších 65 let byl v kraji pro chlapce pozitivní do roku 2015, v roce 2021 na 100 chlapců připadlo 113,1 mužů seniorů. V případě žen dosahuje index vyšších hodnot – na 100 děvčat připadlo v roce 2021 v kraji 155,2 seniorek, což je dáno větším početním zastoupením seniorek. Ženy se ve větší míře dožívají vyššího věku a jejich podíl je tedy v seniorské věkové skupině výrazně vyšší.

Ve všech krajích ČR od roku 2014 převažovali senioři nad dětmi.

Podobné poměry byly zaznamenány i v ostatních krajích ČR. V žádném kraji po roce 2014 nepřevažovaly počty dětí nad seniory, nicméně nejvyrovnanější podíl obou věkových skupin měl v roce 2021 Středočeský kraj (105,4), kde dokonce v okresech Praha-východ a Praha-západ jako v jediných okresech v ČR převažovaly děti nad

seniory. Naopak nejvyšší rozdíl v zastoupení dětí a seniorů byl v Královéhradeckém kraji (142,9). Jihočeský kraj se umístil na pomyslné sedmé příčce.

V rámci kraje byla zaznamenána nejvyšší hodnota indexu stáří v okrese Jindřichův Hradec (150,4), naopak nejnižší v okrese Český Krumlov (118,7). V okrese Český Krumlov jako jediném v kraji převažovaly děti nad seniory až do roku 2015. V územním detailu byl největší index stáří na území SO ORP Milevsko (175,6), naopak nejmenší ve správním obvodě Kaplice (113,3). V SO ORP Kaplice a Týn nad Vltavou v roce 2021 ještě převažovali chlapci nad muži seniory, index stáří mužů byl na Kaplicku 94,8 a Vltavotýnsku 98,3. V ostatních obvodech naopak převažovali senioři a seniorky.

Poměr mezi ekonomicky neaktivní a aktivní složkou obyvatelstva se postupně zvyšuje.

Proces stárnutí obyvatelstva daného území je také možné vyjádřit indexem ekonomického zatížení. Je to poměr mezi ekonomicky neaktivní a aktivní složkou obyvatelstva z pohledu věkové struktury obyvatel, tedy kolik dětí ve věku 0–14 let a osob ve věku 65 a více let připadá na 100 osob ve věku 15–64 let. Čím menší je výsledná hodnota indexu, tím příznivější je poměr mezi ekonomicky neaktivní a aktivní složkou obyvatel z pohledu věkové struktury obyvatel. V roce 2021 měl v kraji tento index hodnotu 59,3, před deseti lety byl o 14,5 procentního bodu nižší. Nejpříznivější poměr mezi produktivní a neproduktivní složkou obyvatelstva byl v kraji zaznamenán v letech 2005 až 2007 (nepatrně přes 40). Je nutné také zdůraznit, že index ekonomického zatížení je odvozen od skutečného věkového rozložení na daném území, nebere na zřetel to, že ještě určitá část seniorů může být ekonomicky aktivní.

Nejpříznivější hodnota indexu ekonomického zatížení byla v roce 2021 zaznamenána v hlavním městě Praze (55,4), nejvyšší pak v Královéhradeckém kraji (61,6). V rámci Jihočeského kraje byl nejlepší poměr mezi aktivní a neaktivní složkou populace v okrese Český Krumlov (55,6), zejména v SO ORP Kaplice (52,1) a nejméně příznivý v okrese Písek (62,0), především na území správního obvodu Milevsko (63,8).

Specifika Jihočeského kraje v územním detailu

Pro Jihočeský kraj je charakteristická velká demografická rozdílnost území.

Z podrobnějšího územního pohledu je patrné, že jednotlivé části Jihočeského kraje vykazují poměrně velké územní rozdíly. Nejvyšší hodnotu zalidnění dlouhodobě vyazuje SO ORP České Budějovice (175,8 obyvatel na km²), především díky krajskému městu. Naopak nejméně zalidněné je Vimpersko (32,0 obyvatel na km²), přičemž průměrná hustota v kraji byla v roce 2021 celkem 63,3 obyvatel na km².

V SO ORP Vimperk v rámci kraje žil v roce 2021 také nejmenší podíl obyvatelstva, bydlícího ve městech (42,3 %). Nejvyšší podíl městského obyvatelstva byl v roce 2021 ve správním obvodě Vodňany (71,9 %). V rámci celého kraje se podíl městského obyvatelstva v posledních čtyřech letech mírně snižoval na 63,3 %.

Nejvyšší přírůstky obyvatel jsou v SO ORP České Budějovice, nejvíce obyvatel ubývá na Dačicku.

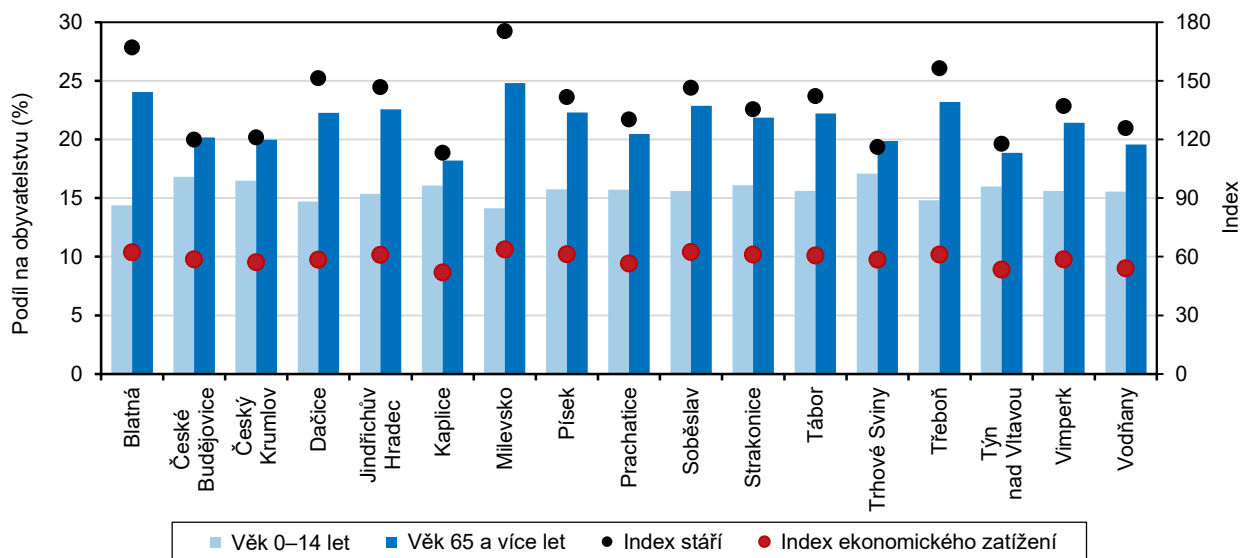
Při pohledu na pohyb obyvatelstva v jednotlivých správních obvodech je rozdílnost ještě výraznější. Vyšší přírůstky počtu obyvatel v posledních letech uvedl SO ORP České Budějovice, zejména díky výrazné kladné migraci a částečně se projevila i kladná přirozená měna. Nicméně z relativního pohledu (srovnání na 1 000 obyvatel středního stavu) zaznamenal od vzniku správních obvodů obcí s rozšířenou působností v roce 2001 nejvyšší přírůstky správní obvod Trhové Sviny, zejména díky kladné migraci. Také ve správních obvodech Vodňany a Písek mají vyšší relativní migrační přírůstky. Naopak od vzniku správních obvodů v roce 2001 dlouhodobě ubývá obyvatel na Dačicku a Milevsku, a to jak nepříznivou přirozenou měnou, tak i výraznější zápornou migrací.

Pandemie koronaviru ovlivnila většinu demografických ukazatelů.

Počet obyvatel kraje se dlouhodobě zvyšoval až do roku 2019, poté byly demografické ukazatele výrazně ovlivněny probíhající koronavirovou pandemií, zejména vyššími počty zemřelých. Zároveň se projevilo promítnutí zpřesněných údajů, které byly zjištěny při SLDB 2021. V roce 2021 byl v absolutních číslech zaznamenán nejvyšší přírůstek ve správním obvodě České Budějovice (+787 osob), především díky vyšší migraci. Naopak početně nejvíce osob ubylo na Táborsku (-182 osob) v souvislosti s nepříznivou přirozenou měnou. V relativním vyjádření (na 1 000 obyvatel středního stavu) byl v roce 2021 nejvyšší přírůstek v SO ORP Soběslav (+5,1 ‰), naopak nejvyšší celkový úbytek zaznamenalo Dačicko (-8,3 ‰).

Graf 1.15 Věková struktura obyvatel a věkové indexy podle SO ORP (stav k 31. 12. 2021)

Zdroj: ČSÚ

Nejvyšší podíl dětské populace byl v SO ORP Trhové Sviny,...

Z podrobnějšího územního pohledu je patrné, že nejvyšší podíl dětské populace byl v roce 2021 zjištěn v SO ORP Trhové Sviny (17,1 %). Nejmladší obyvatelstvo podle hodnoty průměrného věku žilo ve správním obvodě Kaplice (41,8 let). V tomto obvodě jako jediném v kraji ještě v roce 2016 mírně převažovaly počty dětí nad seniory. V SO ORP Kaplice byl také zaznamenán nejnižší podíl osob ve věku 65 a více let (18,2 %) a naopak nejvyšší podíl osob v produktivním věku (65,7 %).

...obyvatelstvo správního obvodu ORP Milevsko je dlouhodobě nejstarší.

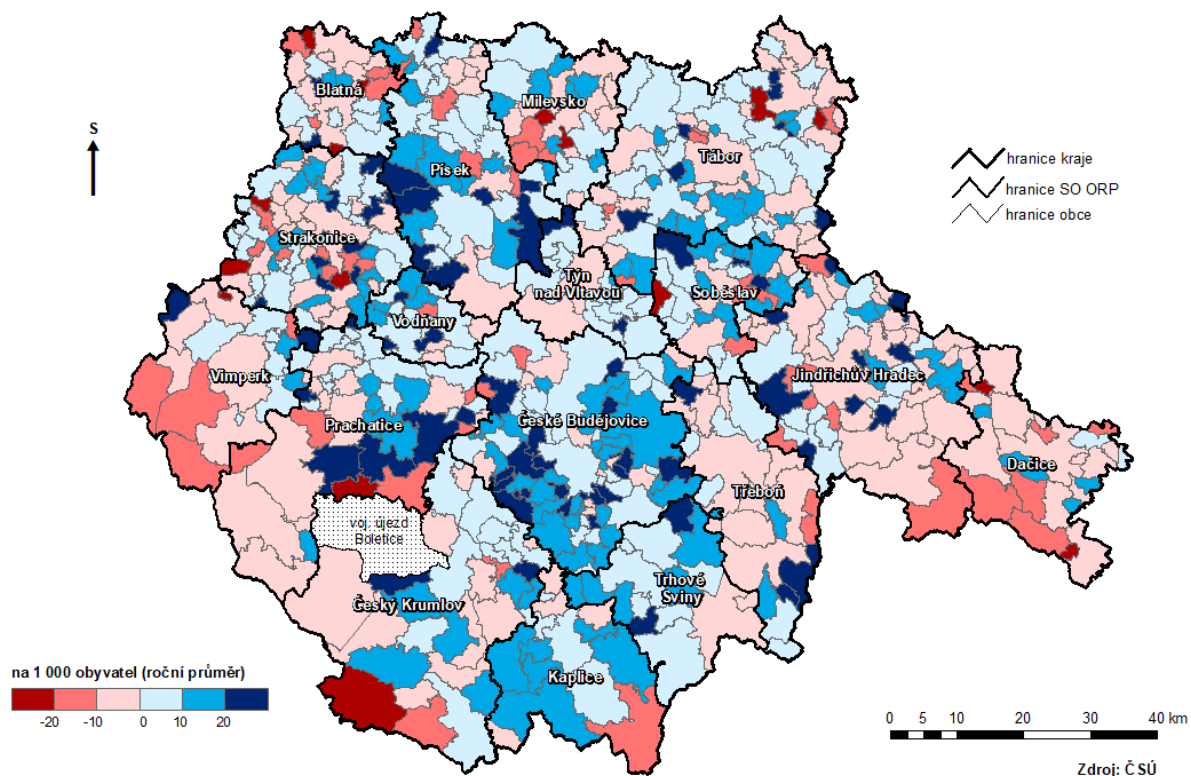
Naopak nejmenší podíl dětského zastoupení v roce 2021 byl v SO ORP Milevsko (14,1 %), kde byla také nejvyšší hodnota průměrného věku (45,5 roku). Podíl osob ve věku nad 65 let zde byl dlouhodobě nejvyšší (24,8 % v roce 2021) a naopak podíl osob v produktivním věku byl nejnižší (61,1 %).

Jihočeský kraj má dlouhodobě nejmenší hustotou zalidnění v ČR.

Jak již bylo zmíněno, Jihočeský kraj má dlouhodobě nejmenší hustotou zalidnění v ČR (63,3 obyvatel na km²), velká část obyvatelstva žije ve městech, v roce 2021 to bylo 63,3 %. V krajském městě mělo svoje bydliště 14,7 % ze všech obyvatel kraje. Přes 33 tisíc obyvatel žije ve městě Tábor, téměř třicetitisícové město je Písek. Více než dvacetitisícová jsou města Strakonice a Jindřichův Hradec. Přes 10 tisíc obyvatel žije v Českém Krumlově a Prachaticích. Rožmberk nad Vltavou je naopak jihočeským městem s nejmenším počtem obyvatel (373 osob).

Ktg 1.5 Celkový přírůstek/úbytek obyvatel podle obcí Jihočeského kraje v letech 2017 až 2021

Demografické ukazatele v obcích

V roce 2021 celkově nejvíce obyvatel přibýlo ve Srubci (+108) a Litvínovicích (+102), naopak pokles počtu obyvatel zaznamenala zejména okresní města. V Táboře byl celkový úbytek obyvatel největší (-217) ze všech obcí a měst Jihočeského kraje. Také Jindřichův Hradec uvedl pokles počtu obyvatel (-197) a třetí největší úbytek obyvatel byl dosažen v Českém Krumlově (-128).

Nejmladší obyvatelstvo žilo v roce 2021 v obci Hájek na Strakonicku s hodnotou průměrného věku 34,3 let. Naopak nejvyšší průměrný věk byl zaznamenán v obci Minice v okrese Písek (59,6 let). Nejvýraznější rozdíl mezi průměrným věkem mužů a žen byl zjištěn v obci Minice na Písecku, kde byli muži průměrně o 16,0 roku mladší než ženy. Naopak v obci Budyně na Strakonicku byly v roce 2021 ženy v průměru o 13,1 let mladší než muži.

Zastoupení obou pohlaví v obcích a městech kraje bylo v roce 2021 také velmi různé. V obci Mačkov na Strakonicku nejvíce převažovaly ženy (mužů bylo o 62,5 % méně), naopak v obci Kuřimany v témže okrese byla největší převaha mužů (o 51,6 %). Vyrovnané počty mužů a žen byly zaznamenány jen v 16 obcích kraje.

2. Sociální vývoj

Zaměstnanost, ekonomická aktivita

Údaje o ekonomické aktivitě obyvatelstva a míře zaměstnanosti a nezaměstnanosti jsou získávány z Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS), které probíhá od roku 1993. Řídí se definicemi a doporučeními Mezinárodní organizace práce (ILO), respektuje obsahovou náplň celoevropského šetření Labour Force Survey a jeho data jsou mezinárodně srovnatelná.

Pracovní síla v kraji meziročně vzrostla.

Populaci osob ve věku 15 a více let tvoří osoby ekonomicky aktivní a ekonomicky neaktivní. Ti, kteří se účastní trhu práce, vytvářejí pracovní sílu. Pracovní silou se rozumí zaměstnaní v národním hospodářství a nezaměstnaní. Skupinu osob ekonomicky neaktivních tvoří v základním dělení důchodci, žáci, studenti a osoby pečující o rodinu.

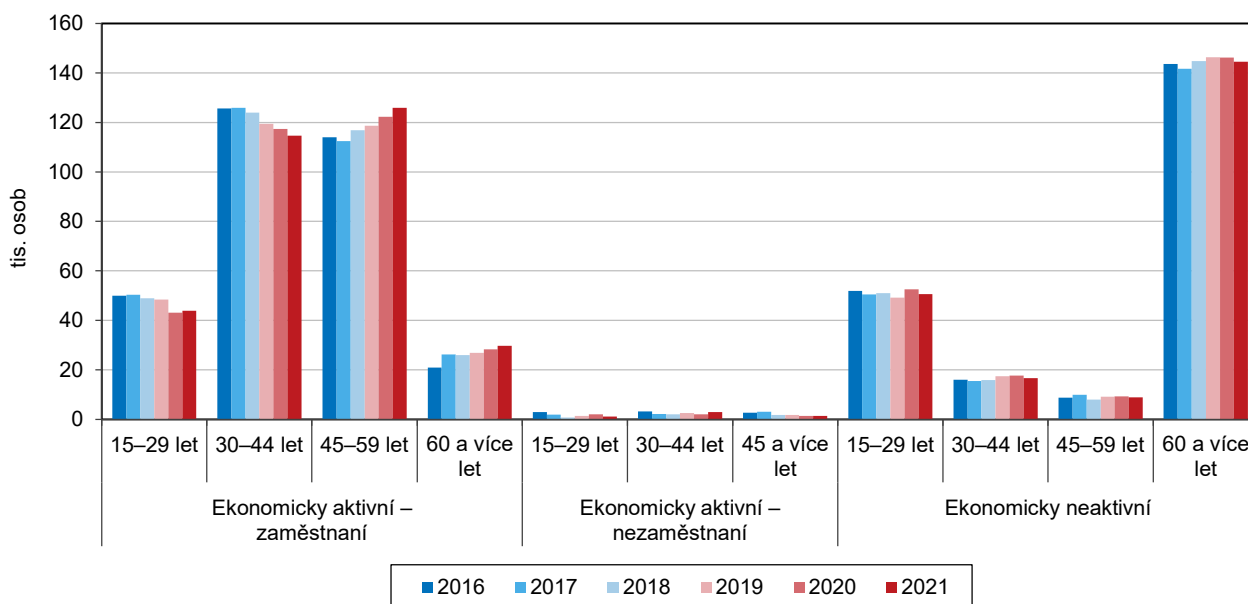
V roce 2021 žilo podle výsledků VŠPS v Jihočeském kraji 540,4 tisíc osob ve věku 15 a více let. Z této kategorie bylo 59,2 % populace ekonomicky aktivních. V meziročním srovnání se pracovní síla v kraji zvýšila o 3,2 tisíce osob, respektive v členění podle ekonomického postavení vzrostl počet zaměstnaných v národním hospodářství. Nezaměstnaní tvořili 1,8 % pracovní síly, což odpovídalo hodnotám z roku 2019. Naopak oproti minulému roku se snížil počet ekonomicky neaktivních z 225,6 tis. osob na 220,6 tis. osob.

Změny ve struktuře pracovní síly úzce souvisejí s demografickými jevy.

Ve věkové struktuře pracovní síly došlo v období let 2016–2021 ke snížení ekonomicky aktivních ve věkové kategorii 15 až 29 let a 30 až 44 let, naopak mezi zaměstnanými přibýlo osob ve věku 45 až 59 let a nad 60 let. Při pohledu na dlouhodobější vývoj lze u nezaměstnaných všech věkových kategorií vyzorovat klesající tendenci s občasnými mírnými výkyvy. Změny ve věkové struktuře pracovní síly souvisely s demografickými vlivy i s měnící se mírou ekonomické aktivity, kdy mladí studují déle, a naopak u starších věkových kategorií dochází k prodlužování věku pro odchod do důchodu.

Graf 2.1 Obyvatelstvo Jihočeského kraje podle ekonomické aktivity a věku

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

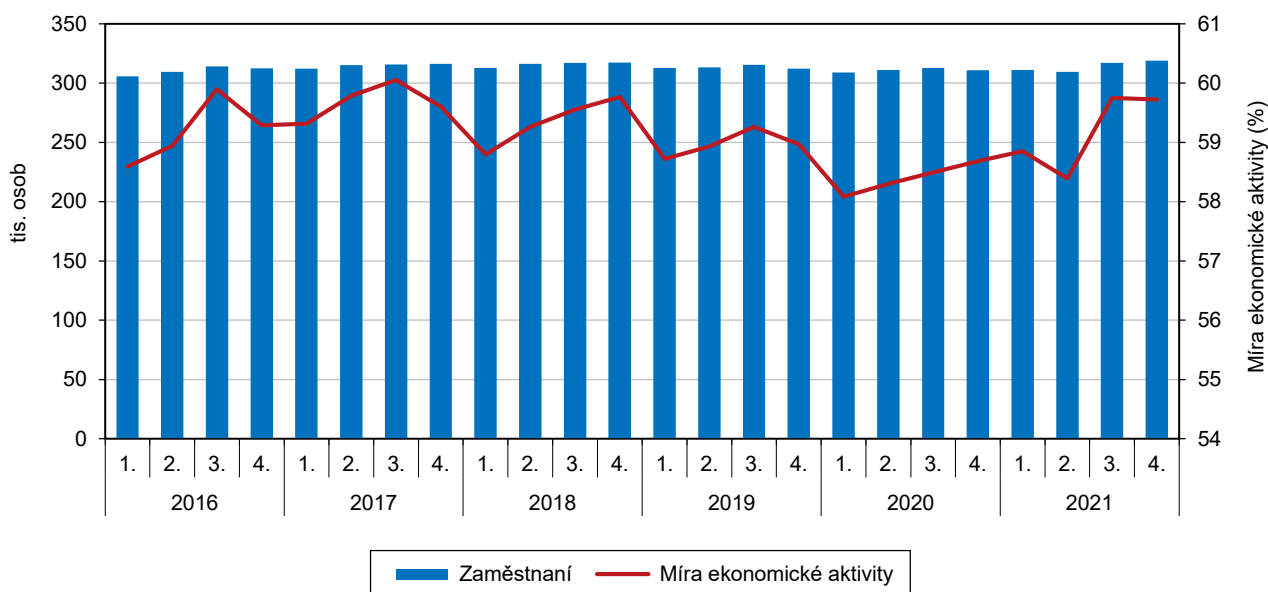
Míra ekonomické aktivity v kraji se zvýšila.

Podle výsledků VŠPS činila v roce 2021 míra ekonomické aktivity (MEA)² v Jihočeském kraji 59,2 %. Její hodnota meziročně vzrostla o 0,8 procentního bodu a byla mírně pod celorepublikovým průměrem (59,8 %). Nejvyšší míra ekonomické aktivity byla v kraji v roce 1994 (63,0 %). V rámci celorepublikového srovnání měla nejvyšší hodnotu MEA v roce 2021 Praha (64,7 %), nejnižší hodnotu zaznamenal Zlínský kraj (57,4 %). Jihočeský kraj se umístil na 5. příčce.

Míra ekonomické aktivity u mužů i žen v kraji vykazovala z dlouhodobého pohledu rozdílné hodnoty. Zatímco u mužů dosáhla hodnoty 66,3 %, u žen činila MEA 52,3 %. U mužů hodnota MEA meziročně poklesla o 0,6 p. b., u žen tento ukazatel vzrostl o 2,1 p. b.

Graf 2.2 Zaměstnaní a míra ekonomické aktivity v Jihočeském kraji podle čtvrtletí

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Zaměstnaných podle výsledků VŠPS meziročně přibýlo.

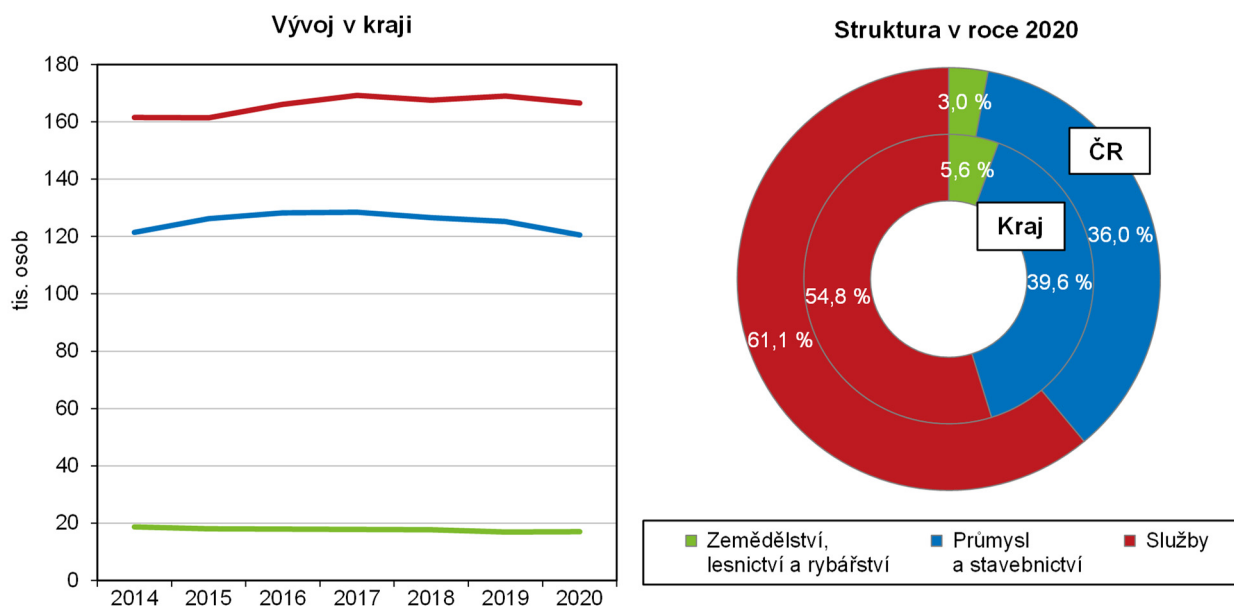
Největší část obyvatel ve věku 15 a více let tvoří zaměstnaní. Mezi nimi bylo v roce 2021 v kraji 173,1 tisíc mužů a 141,1 tisíc žen. Počet zaměstnaných žen se meziročně zvýšil o 5,6 tisíc, u mužů došlo k poklesu o 2,4 tisíce. Se změnami v počtu zaměstnaných podle pohlaví souvisely i změny v míře zaměstnanosti. Míra zaměstnanosti mužů v porovnání s předchozím rokem nepatrně poklesla o 0,6 procentního bodu na 65,3 %. Míra zaměstnanosti žen naopak meziročně vzrostla ze 49,1 % na 51,3 %. Celková míra zaměstnanosti dosáhla v kraji hodnoty 58,1 % a mezi kraji byla 4. nejvyšší.

Z hlediska struktury zaměstnanosti působilo v roce 2020 v Jihočeském kraji necelých 55 % zaměstnaných v terciárním sektoru. Sekundární sektor, tj. průmysl a stavebnictví, se podílel na zaměstnaných v kraji zhruba 40 %. Zbýlých více než 5 % zaměstnaných pracovalo v primárním sektoru (zemědělství, lesnictví a rybářství). Podíl zaměstnaných v zemědělství v kraji převyšoval republikový průměr o 2,6 p. b. a v průmyslu o 3,7 p. b. Podíl zaměstnaných ve službách byl naopak pod republikovým průměrem o 6,3 p. b.

² Míra ekonomické aktivity vyjadřuje podíl osob zaměstnaných a takových nezaměstnaných, kteří aktivně hledají práci a jsou schopni nastoupit do práce okamžitě nebo nejpozději do 14 dnů, na celkovém počtu obyvatel. Tento ukazatel se počítá pouze za osoby patnáctileté a starší.

Graf 2.3 Zaměstnaní pracující v Jihočeském kraji podle odvětvových sektorů

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

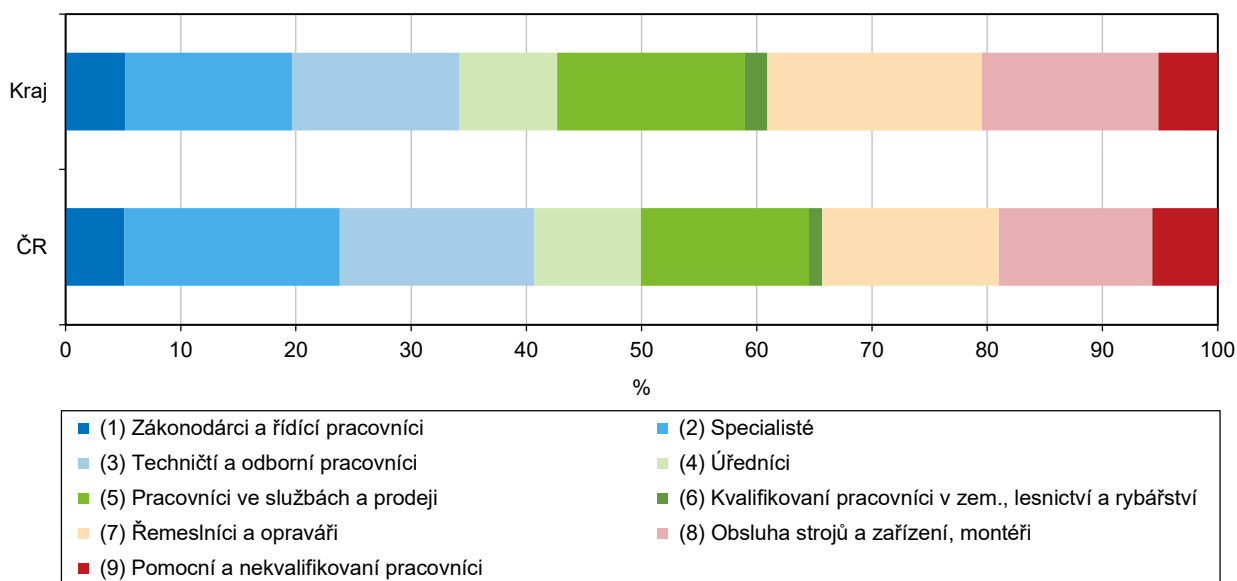
Podíl zaměstnanců dosáhl v roce 2021 nejvyšší hodnoty.

Podle postavení v zaměstnání převažovali z dlouhodobého pohledu zaměstnanci, jejichž podíl se v posledních letech meziročně zvyšoval a v roce 2021 dosáhl nejvyšší hodnoty (85,6 %). Podíl zaměstnavatelů v čase kolísá a ve sledovaném roce činil 2,5 %. Kolísavý trend byl zaznamenán i u pracujících na vlastní účet. Zatímco v roce 2016 jejich podíl dosáhl hodnoty 13,4 %, v roce 2021 byl menší (11,6 %).

Z pohledu klasifikace zaměstnání CZ-ISCO tvořili v kraji největší skupinu zaměstnaných od roku 2012 řemeslníci a opraváři. Výjimkou byl rok 2018, ve kterém byli nejčetnější skupinou lidé obsluhující stroje a zařízení a montéři. Dále následovali pracovníci ve službách a prodeji.

Graf 2.4 Zaměstnaní podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání CZ-ISCO v Jihočeském kraji a ČR v roce 2021

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

V roce 2021 převažovali mezi nezaměstnanými muži.

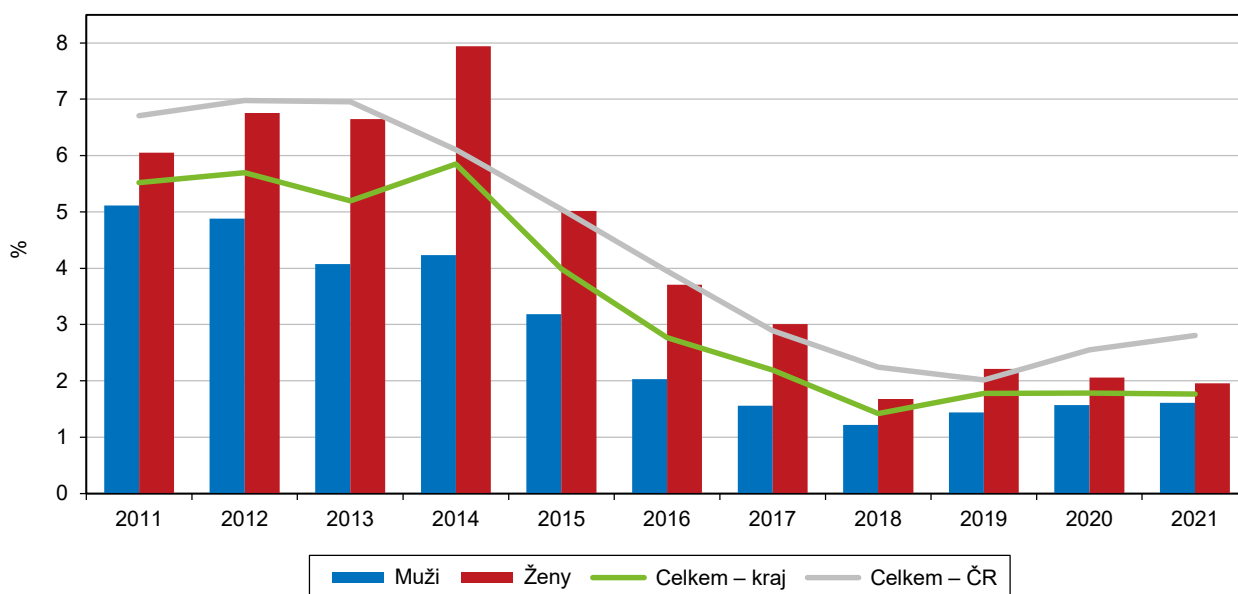
Do skupiny ekonomicky aktivních patří i nezaměstnaní, jejichž počet v posledních pěti letech dosahoval v Jihočeském kraji nejnižších hodnot. Nejpříznivější situaci na trhu práce zaznamenal kraj v roce 2018, kdy bylo evidováno 4,5 tisíc nezaměstnaných. V roce 2019 jejich počet vzrostl na 5,7 tisíc a v letech 2020 a 2021 vykazoval stejné hodnoty. Ženy se v roce 2021 na celkovém počtu nezaměstnaných podílely 49,8 % a z dlouhodobého hlediska jejich podíl vykazoval kolísavý trend.

Jihočeský kraj měl v roce 2021 v rámci ČR nejnižší obecnou míru nezaměstnanosti.

Obecná míra nezaměstnanosti dosáhla v Jihočeském kraji v roce 2018 svého historického minima (1,4 %), poté se zvýšila o 0,4 procentního bodu na 1,8 % a tuto hodnotu si držela až do roku 2021. V rámci mezikrajského srovnání byl údaj za Jihočeský kraj nejnižší. Nejvyšší roční průměrnou obecnou míru nezaměstnanosti uvedl kraj Karlovarský (5,7 %).

Graf 2.5 Roční průměrná obecná míra nezaměstnanosti v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

U žen byla obecná míra nezaměstnanosti vyšší než u mužů.

Obecná míra nezaměstnanosti dosáhla v roce 2021 v Jihočeském kraji u mužů 1,6 % a u žen 2,0 %. V mezikrajském srovnání muži obsadili třetí nejnižší pozici a ženám patřila první. Obecná míra nezaměstnanosti se u mužů i žen v rámci časové řady do roku 2014 vyvíjela odlišně, poté již měla téměř stejnou tendenci vývoje. Zatímco u mužů se obecná míra nezaměstnanosti od roku 2011 s mírnými výkyvy snižovala a v posledních letech si udržovala nízké hodnoty, u žen došlo k výraznému zvýšení v roce 2014 (7,9 %), od té doby tento ukazatel klesal (s občasnými výkyvy) až na současných 2,0 %.

Nezaměstnanost (z údajů MPSV)

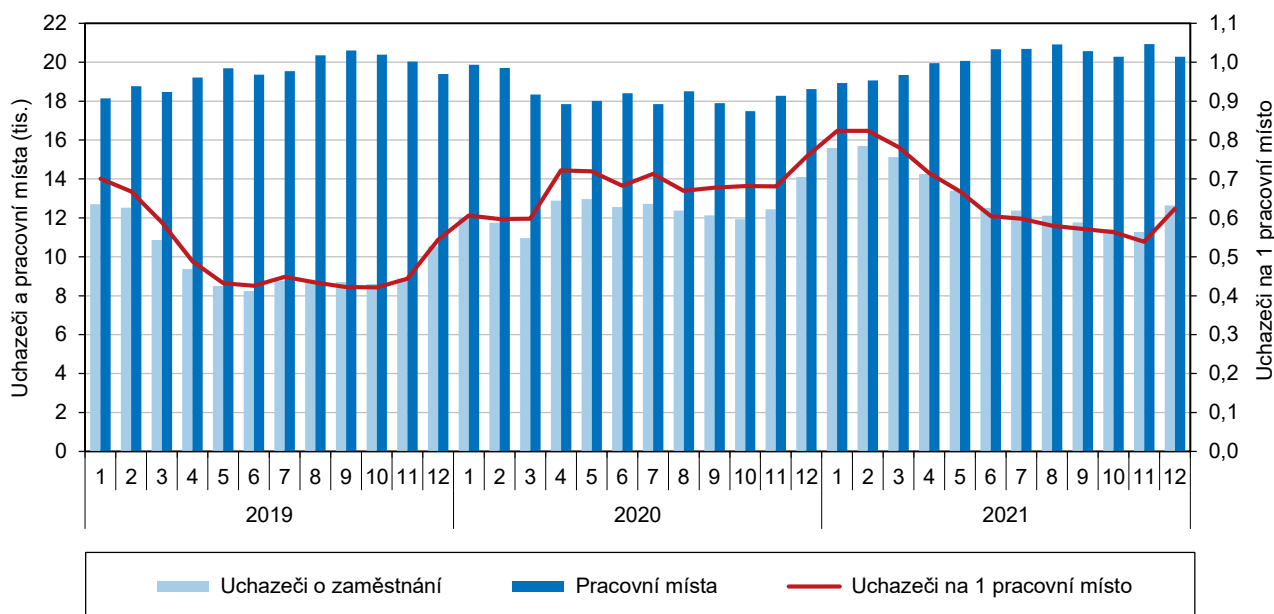
Obdobné trendy ve vývoji nezaměstnanosti, které dokládají výsledky VŠPS, potvrzují také údaje získané z Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV).

Nezaměstnanost v roce 2020 a 2021 ovlivnila pandemie koronaviru.

Podle údajů Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) bylo na konci roku 2021 na území Jihočeského kraje evidováno 12 634 uchazečů o zaměstnání, z tohoto počtu bylo 50,5 % žen. Meziročně poklesl počet nezaměstnaných v evidenci úřadů práce o 1 462 osob (-10,4 %). Pokles byl zaznamenán ve všech okresech kraje. Z dlouhodobějšího pohledu bylo možné od roku 2013 sledovat v Jihočeském kraji každoroční klesající trend v počtu uchazečů o zaměstnání, který byl přerušen v roce 2020 v důsledku pandemie koronaviru. Zatímco v roce 2013 bylo na jihu Čech více než

31,5 tisíce nezaměstnaných, v roce 2021 jich bylo o 60,0 % méně. Výrazný pokles počtu nezaměstnaných souvisel se zlepšením situace na trhu práce a růstem ekonomiky.

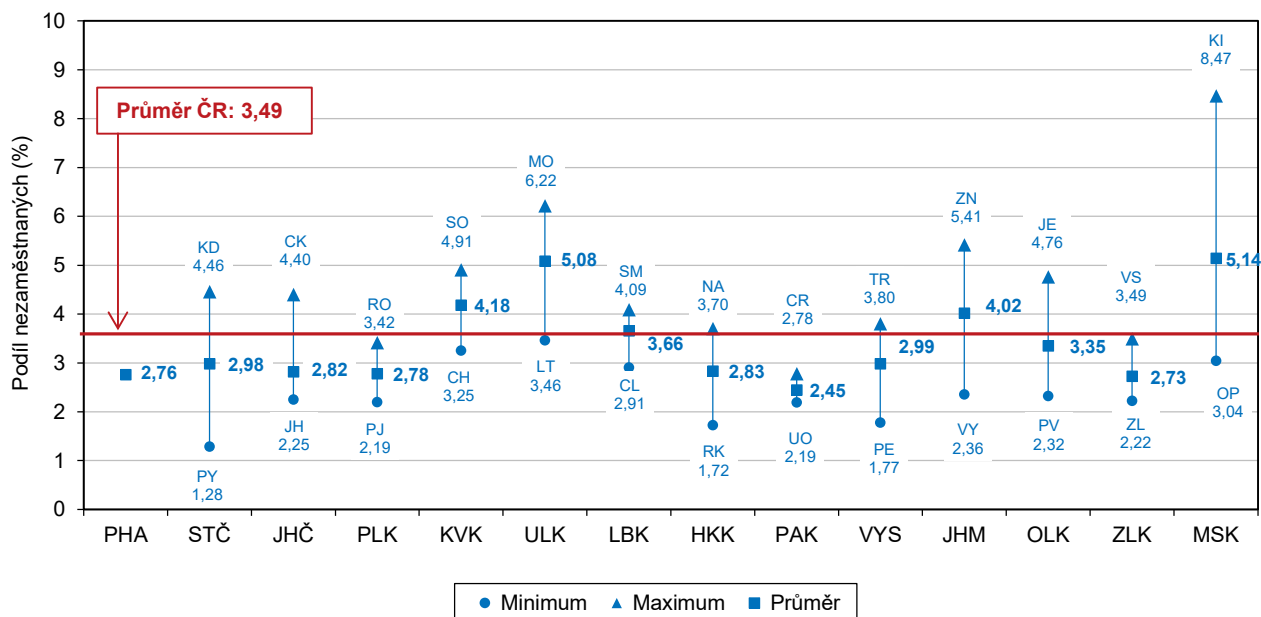
Graf 2.6 Uchazeči o zaměstnání a pracovní místa v evidenci úřadu práce v Jihočeském kraji (ke konci měsíce)
Pramen: MPSV

Většina uchazečů byla schopna začít pracovat okamžitě.

Dosažitelných uchazečů, tedy těch, kteří jsou schopni nastoupit do pracovního poměru okamžitě při nabídce vhodného pracovního místa, bylo z celkového počtu nezaměstnaných v kraji 90,1 %. Mezi uchazeči o zaměstnání bylo 4,4 % absolventů škol a mladistvých a 17,1 % lidí se zdravotním postižením. Nárok na čerpání podpory v nezaměstnanosti mělo necelých 38 % uchazečů o zaměstnání. Nezaměstnaným na jihu Čech bylo vypláceno v průměru 9 123 Kč.

Graf 2.7 Rozptyl podílu nezaměstnaných v okresech podle krajů k 31. 12. 2021
Pramen: MPSV

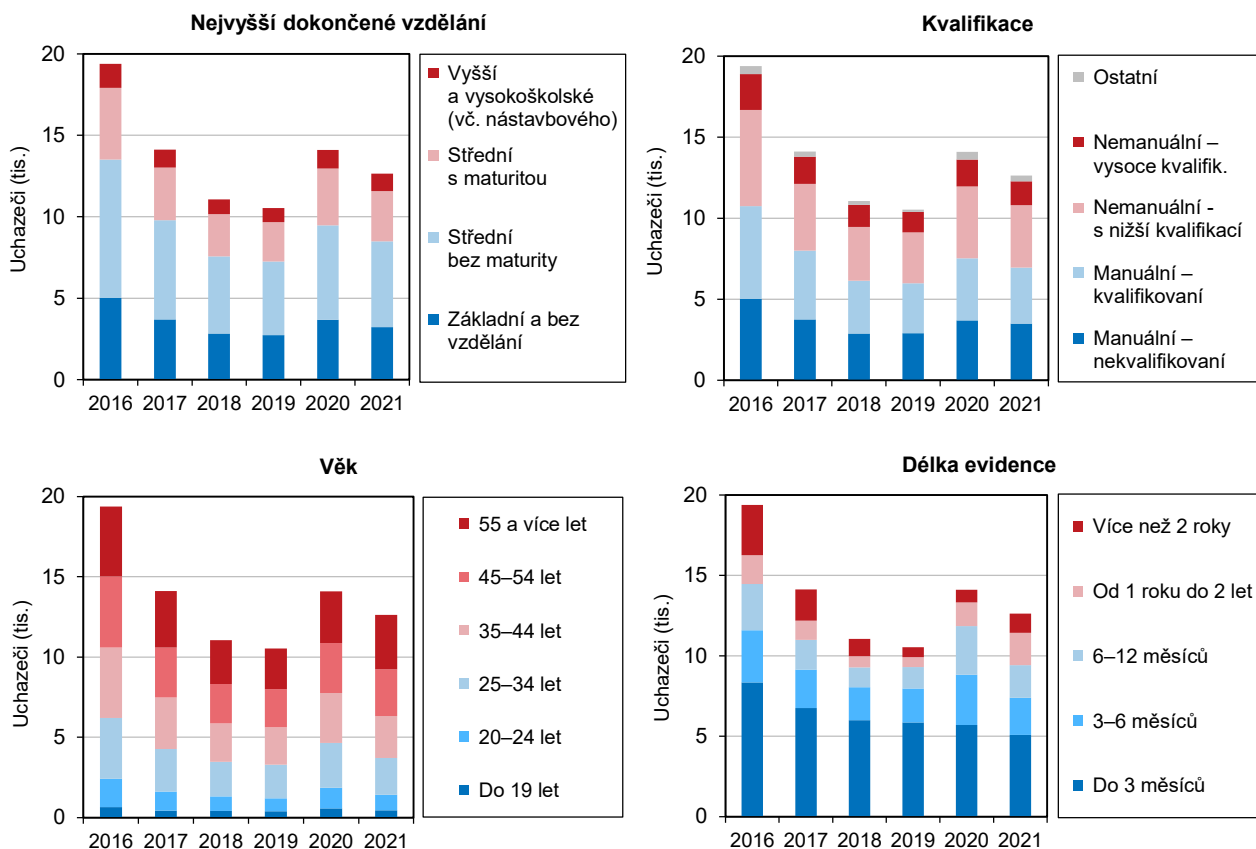

Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2021 se v kraji meziročně snížil,...

Podíl nezaměstnaných osob (počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let / počet obyvatel ve věku 15–64 let v %) dosáhl k 31. 12. 2021 v kraji hodnoty 2,8 %, což představovalo meziroční pokles o 0,4 p. b. V rámci mezikrajového srovnání byl nejnižší podíl nezaměstnaných osob v Pardubickém kraji (2,4 %), ve kterém bylo rovněž dosaženo nejnižší nezaměstnanosti u obou pohlaví (muži 2,3 %, ženy 2,6 %). Naopak nejvyšší podíl byl zaznamenán v Moravskoslezském kraji (5,1 %). Jihočeský kraj si mezi kraji pohoršil z druhé na pátou příčku. V porovnání s republikovým průměrem byl podíl nezaměstnaných osob v kraji nižší o 0,7 p. b. V rámci Jihočeského kraje bylo dosaženo nejnižšího podílu nezaměstnaných osob v okrese Jindřichův Hradec (2,3 %), naopak nejvyšší nezaměstnanost zaznamenal okres Český Krumlov (4,4 %). Obecně lze říci, že podíl nezaměstnaných osob bývá ovlivněn sezónními pracemi, kdy k nárůstu hodnoty podílu u mužů i žen dochází zpravidla v zimních měsících. Nižší hodnoty pak lze pozorovat v letních a podzimních měsících.

Graf 2.8 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce podle vzdělání, kvalifikace, věku a délky evidence v Jihočeském kraji (stav k 31. 12.)

Pramen: MPSV

...roční průměrný podíl nezaměstnaných osob se naopak zvýšil.

Vzhledem ke kolísání podílu nezaměstnaných osob během roku se používá také ukazatel roční průměrný podíl nezaměstnaných osob. V roce 2021 dosáhl tento ukazatel v Jihočeském kraji hodnoty 3,0 %. Meziročně došlo k nárůstu o 0,2 p. b. oproti roku 2011 však došlo ke snížení o 2,6 p. b. V mezikrajovém srovnání obsadil Jihočeský kraj třetí nejvyšší příčku.

Roční průměrný podíl nezaměstnaných mužů činil v kraji 2,8 %, u žen dosáhl 3,2 %. V rámci kraje byl nejvyšší podíl nezaměstnaných mužů (4,2 %) i žen (4,8 %) uveden v okrese Český Krumlov, naopak nejnižší podíl u mužů byl zaznamenán na Jindřichohradecku (2,1 %) a u žen na Prachaticku (2,5 %).

Meziročně ubylo nejvíce uchazečů o zaměstnání ve věku 25–29 let.

Mezi uchazeči o zaměstnání na jihu Čech převládali na konci prosince 2021 lidé ve věku 55 až 59 let (1 995 osob), kteří se na celkovém počtu uchazečů podíleli 15,8 %. Naopak ve věkové skupině do 19 let bylo osob hledajících zaměstnání nejméně (459 osob). Průměrný věk uchazečů o zaměstnání byl ke konci prosince v kraji 43,8 let. Meziročně se zvýšil o 1,6 roku. Meziroční úbytek uchazečů o zaměstnání se promítl i do věkové struktury. Největší pokles byl zaznamenán ve věkové kategorii 25–29 let (–25,5 %), dále u uchazečů ve věku 20–24 let (–24,3 %) a v kategorii do 19 let (–21,4 %). Nárůst byl zaznamenán pouze ve věkové kategorii 60 až 64 let (+20,2 %).

Práci hledaly nejčastěji osoby se středním vzděláním bez maturity.

Podle dosaženého vzdělání bylo mezi uchazeči o zaměstnání v kraji evidováno nejvíce osob se středním vzděláním bez maturity. Osoby s tímto typem vzdělání se na celkovém počtu podílely 41,8 %. Naopak nejméně nezaměstnaných uvedlo vysokoškolské vzdělání (7,4 %). V porovnání s koncem roku 2020 došlo ke snížení počtu uchazečů ve všech vzdělanostních kategoriích.

V členění podle klasifikace zaměstnání zaujímali v kraji vyšší procento nemanuálně pracujících s nižší kvalifikací (30,5 %), manuálně nekvalifikovaní (27,8 %) a kvalifikovaní (27,3 %). Ve všech kategoriích došlo k meziročnímu poklesu.

Jihočeské úřady práce evidovaly nejvíce uchazečů méně než tři měsíce.

K 31. prosinci 2021 bylo v kraji téměř 60 % žadatelů o práci evidováno kratší dobu než šest měsíců. V porovnání se stejným obdobím minulého roku došlo ke snížení počtu uchazečů o zaměstnání ve všech kategoriích s délkou evidence do 12 měsíců. Naopak dlouhodobá nezaměstnanost (nad 12 měsíců) se meziročně zvýšila o 43,5 % na 3 221 osob. I přes tento výrazný meziroční nárůst se počet dlouhodobě nezaměstnaných v kraji nepřiblížil svému maximu z konce roku 2013, kdy bylo evidováno celkem 10 076 nezaměstnaných.

Nejvíce volných pracovních míst bylo ke konci roku 2021.

Ke konci roku 2021 bylo v nabídce jihočeských úřadů práce celkem 20 279 volných pracovních míst, což je nejvíce od roku 1990. Z dlouhodobého pohledu počet pracovních míst rostl až do roku 2019, poté meziročně poklesl o 4 % a následně opět vzrostl na již zmíněné historické maximum.

Na jedno volné pracovní místo připadalo k 31. prosinci 2021 v Jihočeském kraji 0,6 uchazečů (5. nejnižší počet mezi kraji), přičemž meziročně došlo k nepatrnému snížení. Nejprůzračnější poměr mezi uchazeči o zaměstnání a volnými pracovními místy vykázalo v rámci mezikrajského srovnání hlavní město Praha (0,3 uchazeče na 1 volné pracovní místo). Nejméně příznivá situace panovala v Moravskoslezském kraji, ve kterém na 1 pracovní místo připadalo 3,3 uchazečů.

Příjmy a životní podmínky domácností

Čistý disponibilní důchod domácností v kraji v pandemickém roce 2020 rostl.

Při hodnocení úrovně materiálního bohatství domácností trvale bydlících v jednotlivých regionech se uplatňuje čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD)³. Udává se v běžných cenách. Čistý disponibilní důchod domácností měl dlouhodobě rostoucí trend, který byl v letech 2010 až 2013 ve většině krajů narušen v souvislosti s vlekou hospodářskou krizí a růstem nezaměstnanosti. V Jihočeském kraji meziročně poklesl v letech 2010 a 2013. Od roku 2014 již v kraji rostl, ve srovnání s ČR spíše podprůměrně. V roce 2020 vzrostl ČDDD v kraji o 5,3 %.

V mezikrajském srovnání uvedl Jihočeský kraj v roce 2020, stejně jako v předchozích letech (od roku 2012), osmý nejvyšší ČDDD na 1 obyvatele. To znamenalo horší

³ Čistý disponibilní důchod domácností (makroekonomický agregát) je ve zjednodušeném vyjádření tvořen čistými mzdami a platy, sociálními dávkami a ostatními důchody, provozním přebytkem drobných podnikatelů a klasických domácností, snížený o běžné daně.

umístění než v první dekádě nového tisíciletí, kdy býval čtvrtý až šestý. Ve srovnání s výsledky za ČR byl ČDDD na 1 obyvatele v Jihočeském kraji nižší a ztráta kraje na republikový průměr se prohlubovala. Zatímco v roce 2000 kraji chyběly do republikové hodnoty 1,2 %, v roce 2020 to bylo již 7,2 %.

V žebříčku krajů podle hodnoty ČDDD na 1 obyvatele si první místo dlouhodobě udržovalo hlavní město Praha (více než 30 % nad průměrem ČR). Nadprůměrných hodnot dosahoval každoročně také Středočeský kraj. Na opačném konci žebříčku krajů figuroval nejčastěji Ústecký kraj (se ztrátou na republiku 10 až 15 %), v roce 2020 se na poslední místo propadl Karlovarský kraj.

Hrubé peněžní příjmy byly mezi kraji čtvrté nejnižší.

Příjmy domácností v Jihočeském kraji patřily v rámci mezikrajského srovnání k těm nižším. Podle výsledků šetření Životní podmínky 2021 činily v roce 2020 průměrné roční hrubé peněžní příjmy na jednoho člena domácnosti 243,8 tis. Kč a byly tak čtvrté nejnižší mezi kraji. Hrubé peněžní příjmy v kraji tvořily z 61,8 % příjmy ze závislé činnosti, 24,0 % sociální příjmy, 12 % příjmy z podnikání a z 2,3 % ostatní příjmy.

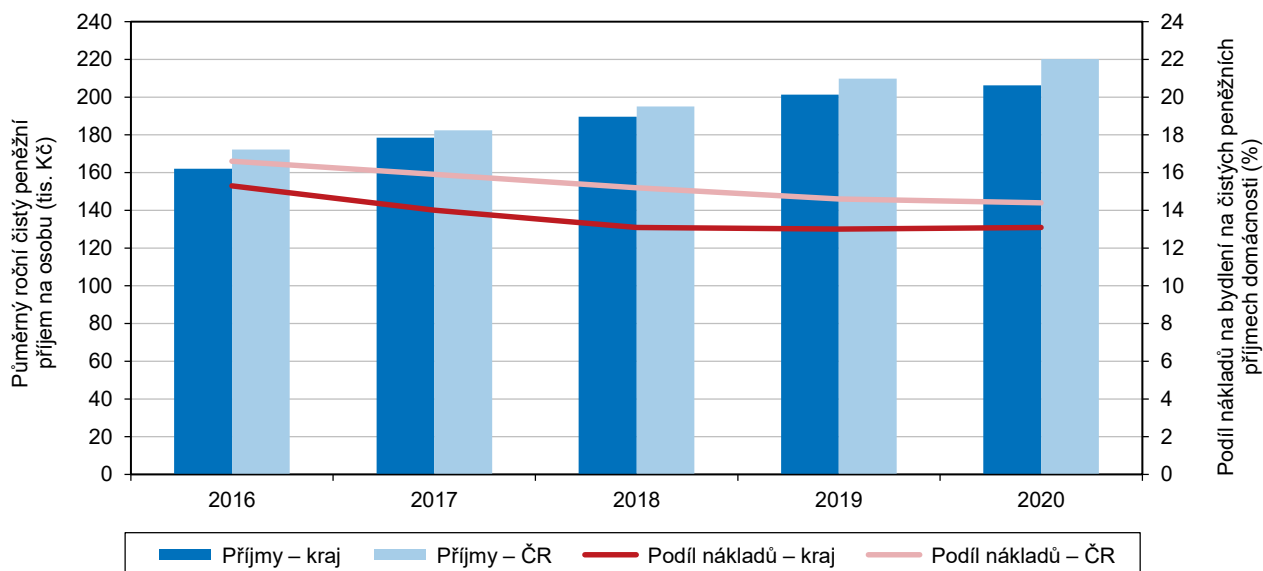
Průměrný čistý roční peněžní příjem na osobu se meziročně zvýšil.

Po odečtení zdravotního a sociálního pojištění a daně z příjmu zbyval v kraji na osobu v roce 2020 průměrný čistý roční peněžní příjem ve výši 206,3 tis. Kč. Oproti průměru ČR byla dosažená hodnota v kraji nižší o 13 825 Kč. V porovnání s předchozím rokem se průměrný roční čistý peněžní příjem na osobu zvýšil o 2,5 %. Nejvyšší roční čisté příjmy byly zjištěny v hlavním městě Praze (290,7 tisíc Kč na osobu), naopak nejnižší ve Zlínském kraji (190,4 tisíc Kč na osobu).

Přičtením naturálních příjmů, což jsou např. poskytované příspěvky od zaměstnavatele v podobě stravování, jazykových kurzů, sportovního vyžití a jiné, dosáhly v Jihočeském kraji celkové příjmy v přepočtu na jednoho člena domácnosti 213,5 tis. Kč.

Graf 2.9 Příjmy domácností a náklady na bydlení v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ (Životní podmínky)

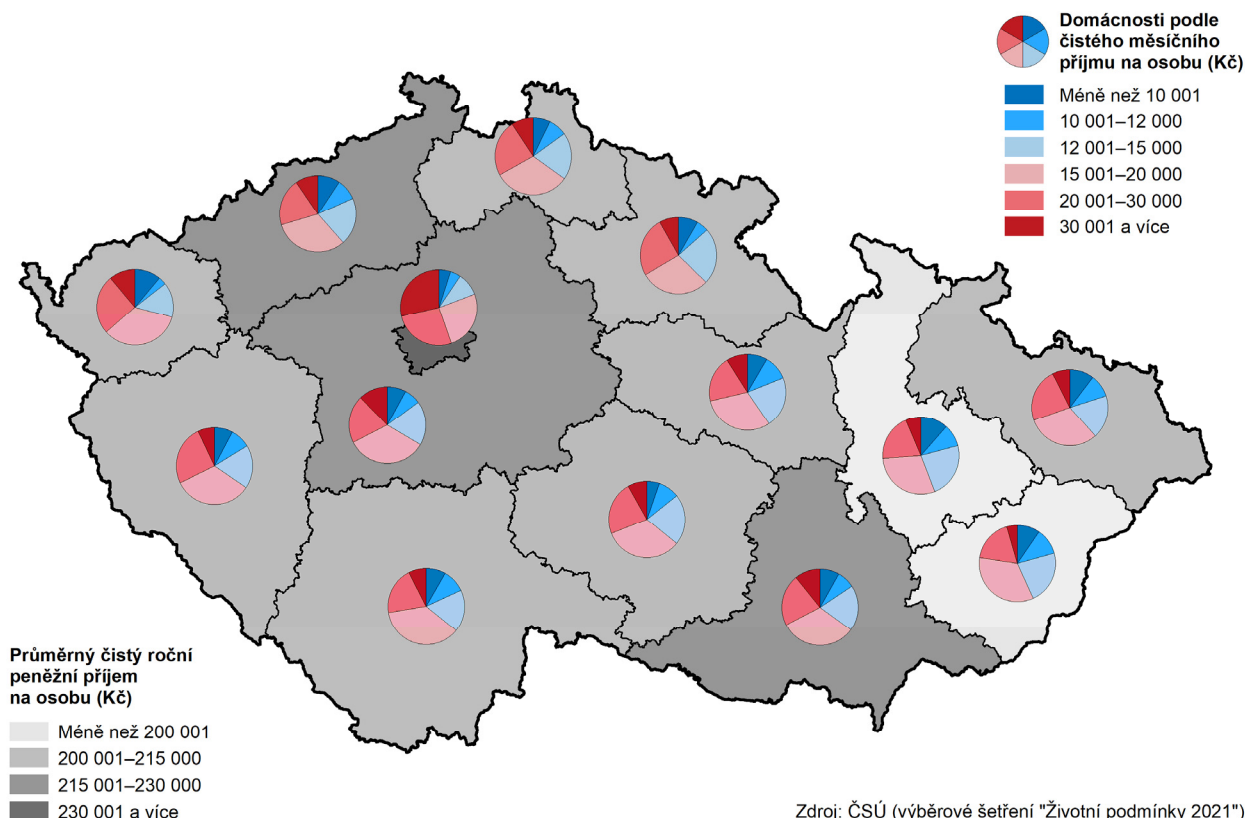
Třetina domácností patřila do příjmové skupiny mezi 12 až 15 tis. Kč.

Nejvíce domácností v Jihočeském kraji mělo v roce 2020 podle výsledků šetření čistý měsíční příjem mezi 15 až 20 tisíci Kč na osobu (36,7 %), necelých 18 % domácností bylo v příjmovém rozmezí 12 až 15 tisíci Kč na osobu. Nejnižší příjmovou hranici do 6 tisíc Kč měsíčně na osobu uvedlo v kraji 1,0 % domácností.

Nejvyšší měsíční čistý příjem (nad 50 tis. Kč) pobíralo 0,6 % jihočeských domácností.

Meziročně nejvíce vzrostl podíl domácností v příjmové skupině mezi 15 až 20 tisíci Kč na osobu (+9 p. b.), naopak největší pokles zaznamenaly domácnosti v příjmovém rozmezí 12 až 15 tisíci Kč (-9 p. b.).

Ktg 2.1 Příjmy domácností podle krajů v roce 2020

Necelá polovina domácností vycházela s vlastními příjmy s určitými obtížemi.

Součástí výsledků šetření bylo i srovnání subjektivního názoru jednotlivých domácností na hospodaření s příjmem. V roce 2021 bylo v Jihočeském kraji 273 460 hospodařících domácností, z tohoto počtu vycházelo s vlastním příjmem velmi snadno jen 3,5 % domácností a snadno 11,6 %. Nejvíce jihočeských domácností uvedlo, že se svými příjmy vycházelo docela snadno (40,8 %) a s menšími obtížemi (30,9 %). S velkými obtížemi hospodařilo s vlastním příjmem 3,0 % domácností. Podíl domácností v kraji, které dle subjektivního názoru vycházely s vlastními příjmy s většími či menšími obtížemi, byl 44,1 %. V porovnání s předchozím rokem se podíl těchto domácností zvýšil (+4,3 p. b.).

Náklady na bydlení v Jihočeském kraji činily 13,1 % z čistých peněžních příjmů domácností. V rámci mezikrajského srovnání se jednalo o třetí nejnižší podíl v ČR. Nejnižší podíl nákladů na bydlení k čistému peněžnímu ročnímu příjmu byl zaznamenán v Kraji Vysočina (12,0 %), naopak nejvyšší podíl byl uveden v hlavní městě Praze (16,8 %). Podíl nákladů na bydlení v Jihočeském kraji byl oproti průměru ČR nižší o 1,3 p. b.

Mzdy

Průměrná mzda v kraji zaostávala za republikovým průměrem.

V roce 2021 dosáhla v Jihočeském kraji průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance přepočteného na plnou pracovní dobu (zpracování pracovištní

metodou) výše 34 779 Kč. Meziroční nárůst činil 2 004 Kč, tj. 6,1 %. Z pohledu absolutní výše průměrných mezd zaostával Jihočeský kraj proti průměru celé republiky o 3 124 Kč a v mezikrajském srovnání se umístil na deváté příčce. Nejvyšší průměrnou měsíční mzdu v rámci mezikrajského srovnání zaznamenala Praha (46 452 Kč), naopak nejnižší mzdu evidoval Karlovarský kraj (33 180 Kč).

Mzdy získané na základě výběrového šetření MPSV a MF se odlišují od mezd získaných pracovištní metodou.

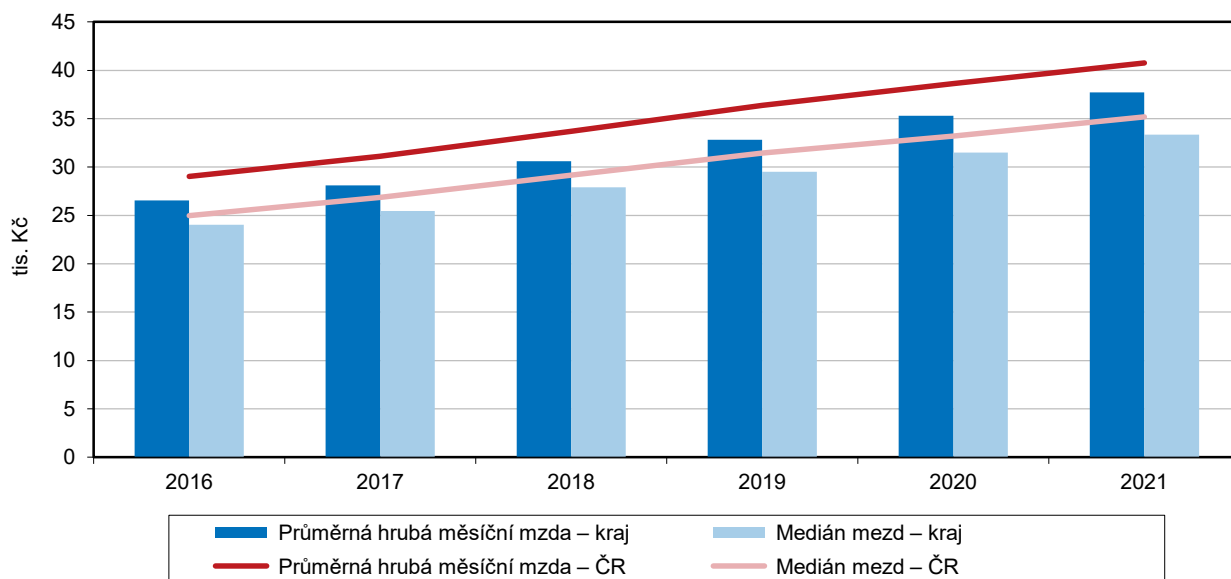
Údaje o mzdách z výběrového šetření mezd na rozdíl od obvykle publikované průměrné mzdy z podnikového výkaznictví ČSÚ nezahrnují zaměstnance v pracovní neschopnosti, s placenou nepřítomností kratší než 4 týdny a s týdenním úvazkem kratším než 30 hodin. Vypočtené mzdy jsou tak vyšší a jsou zatíženy výběrovou chybou. V souvislosti se situací na trhu práce, kdy stoupá počet volných pracovních míst a klesá počet uchazečů o zaměstnání, jsou zaměstnavatelé nuceni zvyšovat mzdy. Nárůst mezd lze pozorovat již od roku 2011, ve kterém došlo ke změně metodiky šetření, starší data proto nejsou srovnatelná.

Průměrná hrubá měsíční mzda získaná z výběrového šetření MPSV a MF se meziročně zvýšila.

V roce 2021 dosáhla průměrná hrubá měsíční mzda (získaná z výběrového šetření ministerstev) v Jihočeském kraji 37 715 Kč. Oproti předchozímu roku vzrostla nominálně o 6,8 % (2 414 Kč). V mezikrajském srovnání to byla osmá nejvyšší hodnota a ve srovnání se mzdou v celé České republice byla nižší o 3 062 Kč. Nejvyšší průměrná hrubá měsíční mzda byla dosažena v hlavním městě Praze (50 494 Kč), naopak nejnižší mzdu evidoval Karlovarský kraj (35 611 Kč).

Graf 2.10 Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd v Jihočeském kraji a ČR

Pramen: MPSV, MF

Jihočeské ženy měly v porovnání s muži nižší mzdu.

Mzdy žen byly významně nižší a tvořily v průměru pouze 85,2 % mezd mužů. V roce 2021 byla průměrná mzda mužů vyšší o 5 979 Kč než u žen. Meziročně se průměrná hrubá měsíční mzda zvýšila o 6,8 % u mužů a o 6,9 % u žen.

Medián mezd meziročně vzrostl.

Výsledkem strukturální mzdové statistiky není jen průměrná mzda, ale také medián mezd, který představuje střední hodnotu mezd a dělí zaměstnance na dvě stejně početné části s nižší a vyšší mzdou. Ve sledovaném roce dosáhl medián mezd v kraji částky 33 347 Kč (muži 35 749 Kč, ženy 30 764 Kč). Rozdíl výše průměrné měsíční mzdy a mediánu mezd činil 4 368 Kč. Jihočeský kraj měl v celorepublikovém srovnání 5. nejnižší medián mezd.

Průměrnou mzdu ČR překročila pouze Praha (o 23,8 %). Mediánu mezd dosáhla Praha a kraje Středočeský a Plzeňský. Nejnižší hodnotu průměrné měsíční mzdy a mzdového mediánu zaznamenal Karlovarský kraj.

Zdravotnictví, dočasná pracovní neschopnost

Necelá polovina lékařů pracovala v nemocnicích.

Podle dostupných údajů působilo v roce 2020 v Jihočeském kraji ve zdravotnických zařízeních celkem 2 745 lékařů vč. smluvních (přepočtené počty), čímž počet lékařů dosáhl v kraji svého historického maxima. Z tohoto počtu jich ve sledovaném roce necelých 44 % pracovalo v nemocnicích.

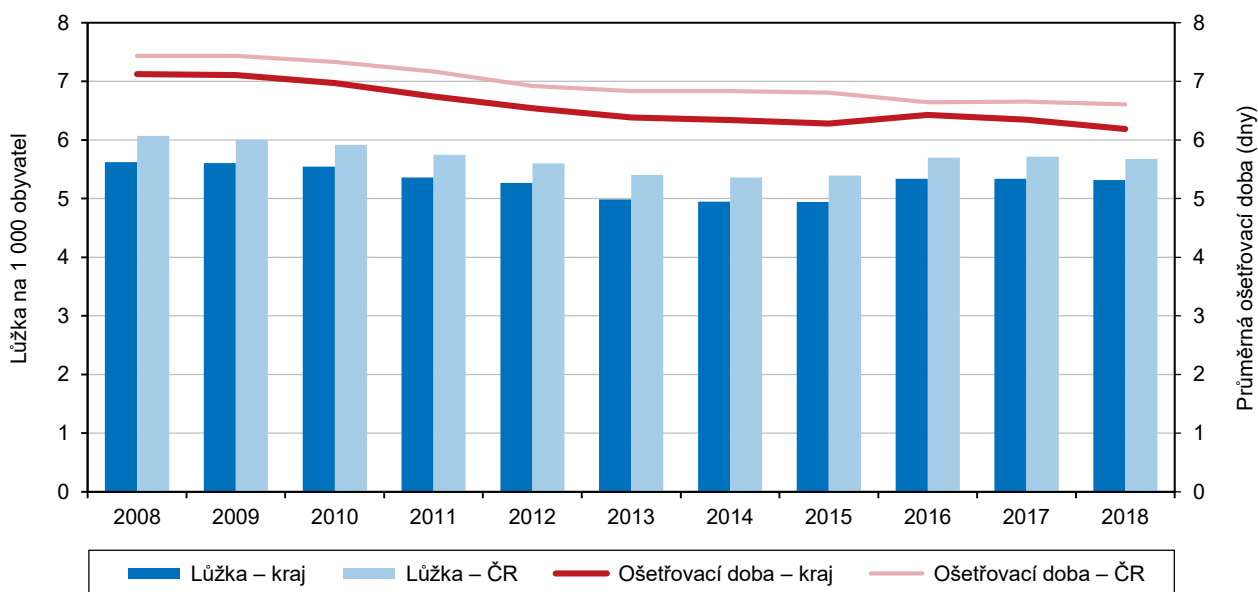
Nejvíce lékařů na 1 000 obyvatel bylo na Česko-budějovicku.

Počet obyvatel připadajících na jednoho lékaře v kraji se meziročně snížil z 241 osob v roce 2019 na 235 osob v roce 2020. V porovnání s průměrem za ČR (210) byl počet obyvatel připadajících na 1 lékaře v Jihočeském kraji vyšší (+25 obyvatel). Mezi okresy panovala nejhorší situace na Českokrumlovsku, ve kterém na 1 lékaře připadalo 334 obyvatel, naopak na Českobudějovicku to byla pouze polovina (171 osob).

Na 1 000 obyvatel kraje připadali zhruba 4 lékaři. Napříč okresy byla situace rozdílná. Nejvyšší počet lékařů na 1 000 obyvatel byl v okrese České Budějovice (téměř 6 lékařů), naopak v okresech Český Krumlov a Prachatice to byli pouze 3 lékaři.

Graf 2.11 Lůžka a ošetrovací doba v nemocnicích v Jihočeském kraji a ČR

Pramen: ÚZIS

Počet lůžek v nemocnicích se v průběhu posledních let výrazně neměnil,...

V roce 2020 bylo v Jihočeském kraji 9 nemocnic, v nichž bylo k dispozici 3 451 lůžek. V roce 2016 došlo k meziročnímu zvýšení počtu lůžek (+8,2 %), které bylo zapříčiněno převedením lůžek v některých léčebnách dlouhodobě nemocných pod nemocnice. Od té doby se počet lůžek v jihočeských nemocnicích pohyboval nad hranicí 3 400 lůžek. Na 1 000 obyvatel kraje připadalo 5,4 nemocničních lůžek, což byla hodnota mírně pod průměrem ČR (5,8 lůžek).

...počet případů hospitalizace v kraji naopak vzrostl.

Do roku 2015 byl v nemocnicích sledován počet hospitalizovaných pacientů, od roku 2016 je to počet hospitalizací. Údaje o případech hospitalizace nejsou za rok 2020 k dispozici. V roce 2019 bylo v jihočeských nemocnicích registrováno 160,9 tisíc případů hospitalizace, což bylo o 25,3 tisíc více než v roce předchozím. Průměrná

délka ošetrovací doby byla na území Jihočeského kraje 5,2 dne. Z retrospektivního pohledu lze sledovat každoroční snižování průměrné délky ošetrovací doby.

V roce 2019 došlo ke změně vyplacení náhrady mzdy v době pracovní neschopnosti.

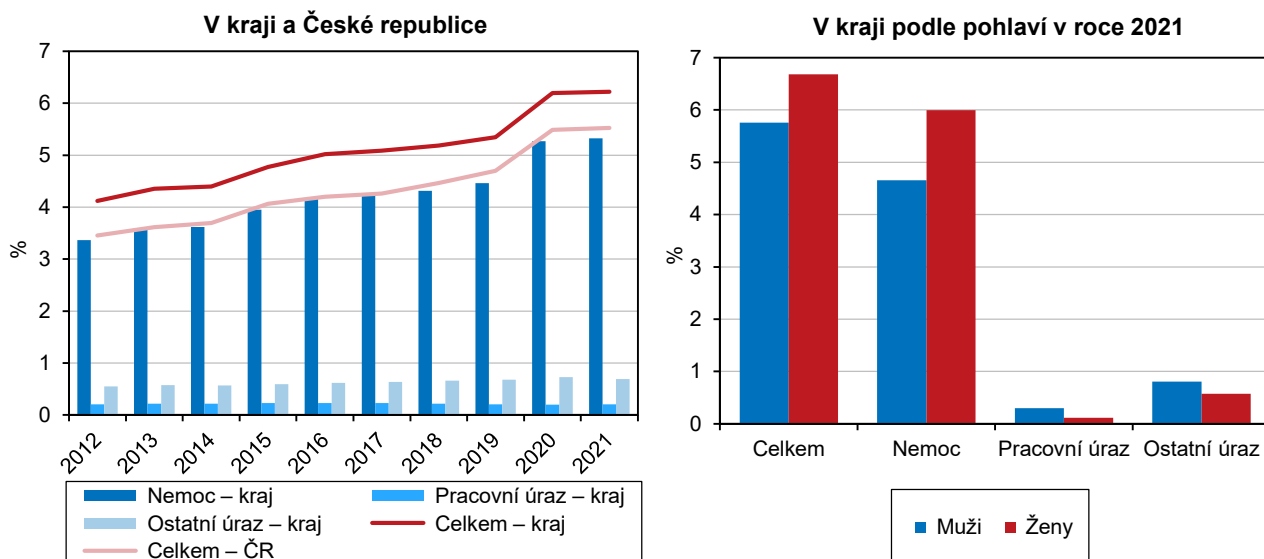
V letech 2011 až 2013 poskytoval zaměstnavatel po dobu prvních 21 dní dočasné pracovní neschopnosti (PN) zaměstnancům náhradu mzdy a Okresní správa sociálního zabezpečení (OSSZ) vyplácela nemocenské až od 22. kalendářního dne trvání dočasné pracovní neschopnosti. Od 1. 1. 2014 zaměstnavatelé vypláceli náhradu mzdy za období prvních 14 dnů trvání pracovní neschopnosti a od 15. kalendářního dne trvání dočasné pracovní neschopnosti měl zaměstnanec nárok na dávku nemocenského pojištění, kterou vyplácí OSSZ. Náhrada mzdy od zaměstnavatele byla od 1. července 2019 vyplácena již od prvního pracovního dne pracovní neschopnosti nebo karantény. Dříve za první tři dny pracovní neschopnosti náhrada mzdy nepříslušela a byla vyplácena až od čtvrtého dne. Tato karenční doba byla zrušena, zejména na základě požadavků zaměstnaneckých odborů.

V letech 2020 a 2021 výrazně přibýlo nově hlášených případů pracovní neschopnosti.

V roce 2021 bylo v Jihočeském kraji celkem 232,0 tisíc nemocensky pojištěných osob, meziročně přibýlo 837 osob. V důsledku pandemie koronaviru vzrostl v kraji v roce 2020 a 2021 výrazně počet nově hlášených případů pracovní neschopnosti. V roce 2021 bylo v kraji hlášeno 150,9 tisíc nových případů, z nichž 51,7 % připadalo na ženy. Počet nových případů dočasné pracovní neschopnosti se meziročně zvýšil o 16,9 %. Největší část nově hlášených případů tvořily případy dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc (91,1 % z celkového počtu). Průměrná délka trvání jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti v roce 2021 činila 34,9 kalendářního dne, z toho pro nemoc 32,8 kalendářního dne. Ve srovnání s republikovou hodnotou byla průměrná doba trvání dočasné pracovní neschopnosti v Jihočeském kraji o 0,5 dne delší.

Graf 2.12 Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v Jihočeském kraji a ČR

Pramen: ČSÚ, ČSSZ

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti se řadilo v rámci krajů k těm vyšším.

Od roku 2006 dosáhlo průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v kraji nejvyšší hodnoty (6,220 %) v roce 2021. Tento ukazatel udává, kolik ze 100 pojištěnců je průměrně každý den v pracovní neschopnosti pro nemoc či úraz. Meziroční zvýšení bylo nepatrné, zatímco v porovnání s rokem 2019 činil nárůst o 0,876 p. b., což bylo způsobeno především již zmíněnou pandemií covid-19. V rámci ČR vykazovala nejnižší průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti Praha (3,897 %), naopak

nejvyšších hodnot bylo dosaženo v Moravskoslezském kraji (6,956 %). Jihočeský kraj se umístil na čtvrté nejvyšší příčce.

Nemocenské pojištění, státní sociální podpora

V rámci **nemocenského pojištění** jsou vypláceny čtyři dávky – nemocenské, ošetřovné, peněžitá pomoc v mateřství a vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství. Od února 2018 se začala nově vyplácet otcovská poporodní péče a dlouhodobé ošetřovné.

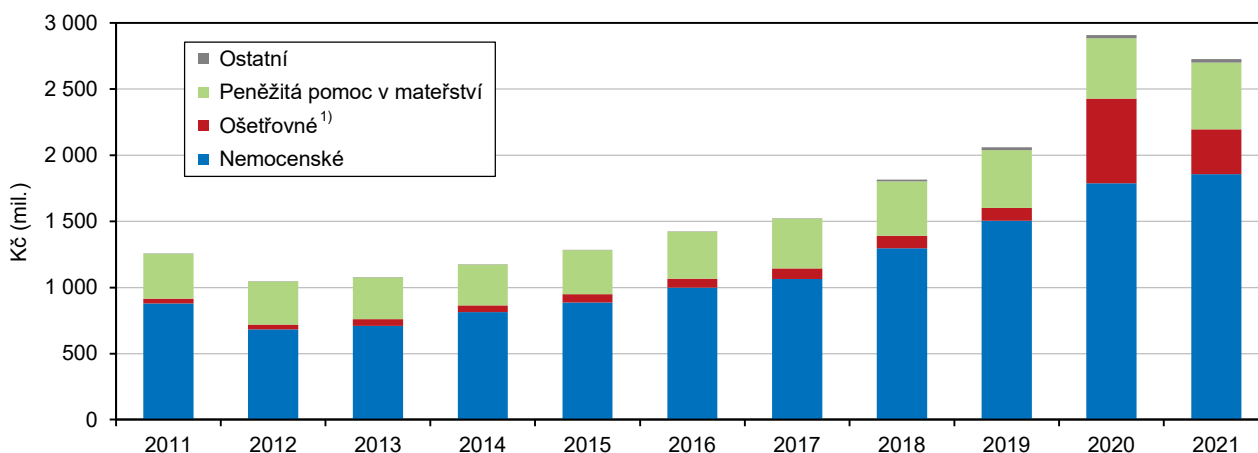
Uzavření školských a jiných zařízení v době pandemie mělo výrazný vliv na zvýšení výdajů na ošetřovné.

V Jihočeském kraji byla v roce 2021 na dávkách nemocenského pojištění vyplacena částka 2,7 mld. Kč. Kraj se na celkovém objemu vyplacených dávek v ČR podílel 5,3 %. V porovnání s rokem 2011 se výdaje na dávky nemocenského pojištění v kraji zvýšily o 117,2 %; meziročně zaznamenaly pokles o 6,2 %.

Z hlediska struktury tvořila v roce 2021 největší podíl výplata nemocenského (68,1 %) a necelou pětinu peněžitá pomoc v mateřství. Třetím největším výdajem nemocenského pojištění bylo ošetřovné, které v roce 2021 dosáhlo 337,2 mil. Kč. Tyto výdaje se výrazně navýšily z 96,4 mil. Kč v roce 2019 na 640,1 mil. Kč v roce 2020 a to převážně z důvodu uzavření škol a školek v době pandemie koronaviru.

Graf 2.13 Výdaje na dávky nemocenského pojištění v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

¹⁾ na zvýšené výdaje na ošetřovné v roce 2020 a 2021 mělo vliv uzavření škol a jiných zařízení během pandemie Covid-19 vč. souvisejících legislativních úprav

Dávky **státní sociální podpory**, mezi něž se řadí přídavek na dítě, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, porodné a pohřebné, tvoří další část příjmů. Součástí dávek péčovské péče je příspěvek na úhradu potřeb dítěte a odměna pěstouna.

V roce 2021 bylo v kraji vyplaceno nejméně dávek státní sociální podpory.

Počet vyplacených dávek státní sociální podpory (vč. péčovské péče) klesal do roku 2019, poté se nepatrně zvýšil (+1,4 %), aby v roce 2021 dosáhl nejnižšího počtu. V roce 2021 bylo v Jihočeském kraji vyplaceno 467,2 tisíc dávek státní sociální podpory v celkové výši 2,7 miliardy korun. V rámci mezikrajského srovnání se Jihočeský kraj umístil na 7. nejvyšší příčce jak v počtu, tak i ve výši vyplacených dávek. Z celkového počtu dávek státní podpory tvořil 33,6 % přídavek na dítě.

Výdaje na dávky státní sociální podpory v přepočtu na 1 obyvatele patřily v rámci mezikrajského srovnání k těm nižším. V roce 2021 se Jihočeský kraj umístil s výší dávek státní sociální podpory 4 231 Kč na obyvatele na 4. pozici. Nejvyšší dávky byly vypláceny v Moravskoslezském a Ústeckém kraji, ve kterých průměrná výše dávek

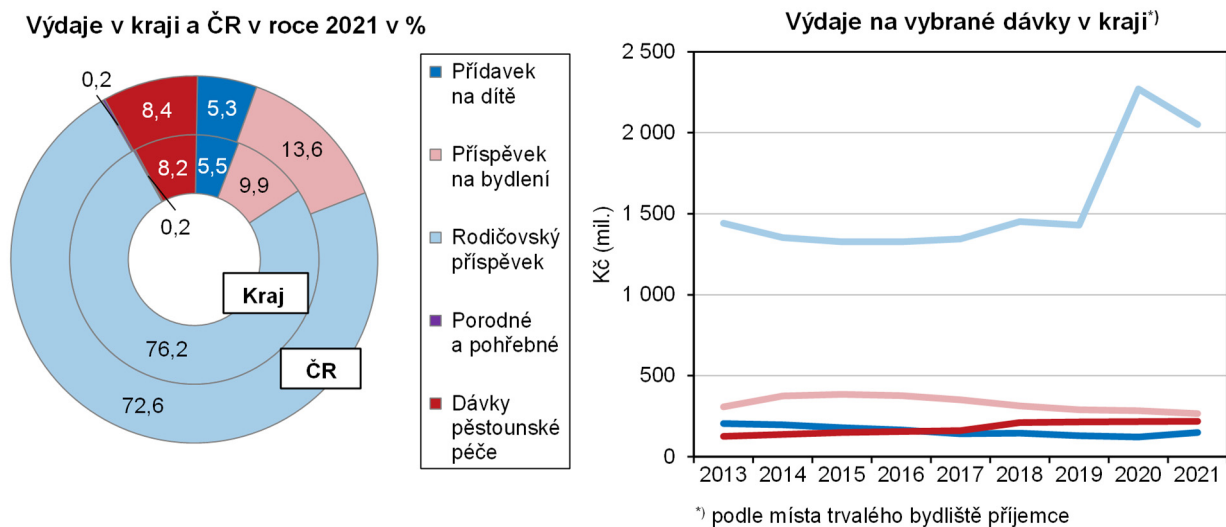

presáhla hranici 5 tisíc korun. Nejnižší průměrná výše dávek byla zaznamenána ve Zlínském kraji, v němž hodnota dosahovala 4 042 Kč na obyvatele.

Graf 2.14 Výdaje na dávky státní sociální podpory a péčovské péče v Jihočeském kraji a ČR

Pramen: MPSV

Zařízení sociálních služeb, držitelé průkazů osob se zdravotním postižením

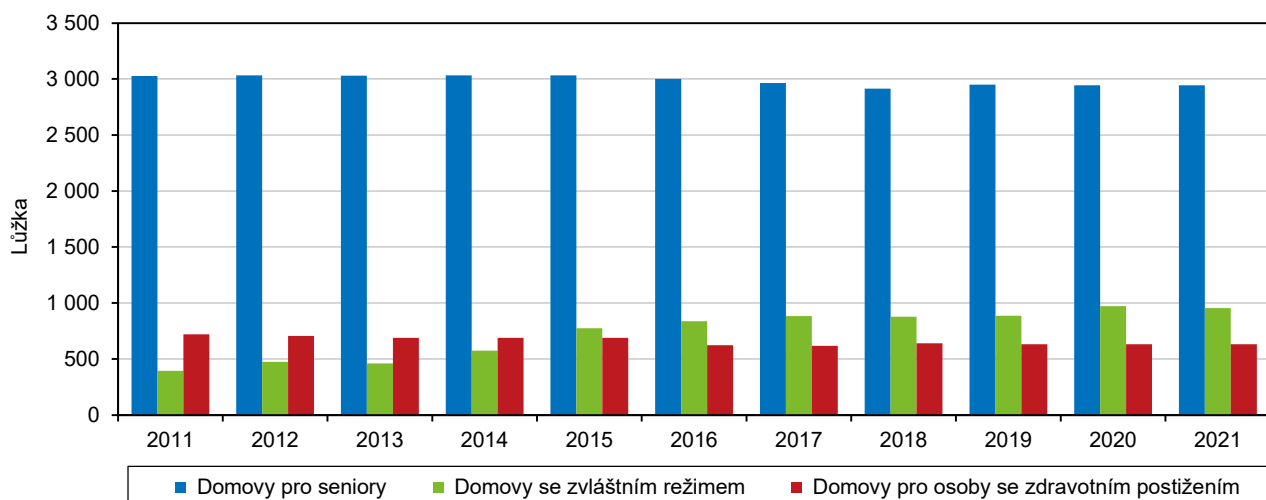
Počet lůžek v domovech pro seniory se v dlouhodobém pohledu snížil.

V roce 2021 byla sociální zařízení v Jihočeském kraji provozována formou celoroční pobytové služby. Patřily k nim domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem.

Domovy pro seniory jsou zpravidla určeny lidem nad 65 let věku, kteří mají sníženou soběstačnost především z důvodu věku a kteří vyžadují pravidelnou pomoc jiné osoby. V roce 2021 bylo v kraji 35 domovů pro seniory s kapacitou 2 945 lůžek. Z dlouhodobého pohledu měl vývoj počtu lůžek spíše klesající tendenci. Zatímco meziročně se jejich počet nezměnil, v porovnání s rokem 2011 došlo k poklesu o 2,7 % lůžek.

Graf 2.15 Lůžka ve vybraných pobytových zařízeních sociálních služeb v Jihočeském kraji (stav k 31. 12.)

Pramen: MPSV

Kapacita domovů se zvláštním režimem se za deset let zdvojnásobila.

V domovech se zvláštním režimem bývají umístěny osoby trpící stařeckou demencí, Alzheimerovou chorobou a ostatními typy demencí. V Jihočeském kraji se ve sledovaném roce nacházelo těchto zařízení 20 s kapacitou 954 lůžek.

Z retrospektivního pohledu bylo zřejmé, že se kapacita lůžek v domovech se zvláštním režimem s mírnými výkyvy zvyšovala. Za posledních deset let vzrostl počet míst o 559.

Další z legislativně stanovených služeb sociální péče je pobytová služba v domovech pro osoby se zdravotním postižením. Tato sociální služba je poskytována osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu dlouhodobého nebo chronického zdravotního postižení. V kraji fungovalo v roce 2021 celkem 8 takových zařízení. V průběhu posledních deseti let se však jejich kapacita snižovala. Zatímco v roce 2011 nabízely domovy se zvláštním režimem 721 míst, v roce 2021 jich bylo 632.

Nárok na **průkaz osoby se zdravotním postižením (OZP)** má osoba starší 1 roku s tělesným, smyslovým nebo duševním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, které podstatně omezuje její schopnost pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Podle míry funkčního postižení pohyblivosti a orientace se určuje druh označení průkazu symbolem TP (osoba se středně těžkým postižením), ZTP (osoba s těžkým postižením) a ZTP/P (osoba se zvláště těžkým postižením s potřebou průvodce).

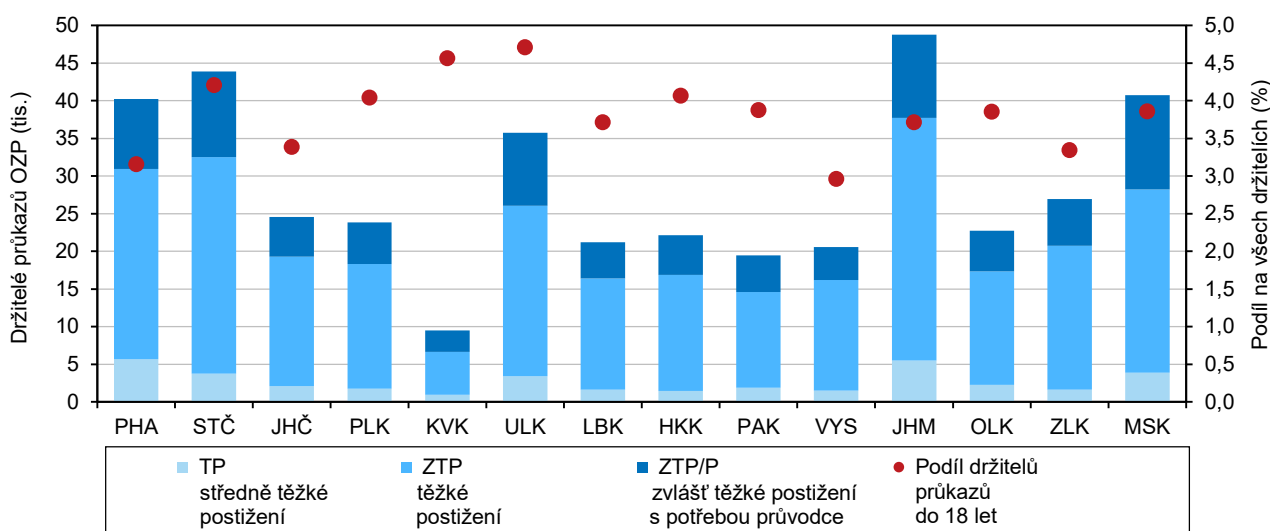
V kraji vzrostl počet držitelů průkazů OZP.

K 31. 12. 2021 bylo v Jihočeském kraji evidováno 24,6 tisíc držitelů průkazů osob se zdravotním postižením, přičemž jejich počty každoročně narůstaly. V porovnání s rokem 2019, ve kterém bylo evidováno 23,6 tisíc držitelů, se jejich počet navýšil o 4,3 %.

Podle údajů MPSV bylo ve sledovaném roce z celkového počtu držitelů průkazů OZP 11,8 tisíc mužů a 12,8 tisíc žen. Podle druhu průkazů vlastnilo nejvíce osob průkaz ZTP (70,0 %). Zbýlých 21,5 % tvořily osoby s průkazy ZTP/P a 8,5 % lidé, kteří vlastnili průkaz TP.

Graf 2.16 Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením podle krajů v prosinci 2021

Pramen: MPSV

Nejvíce držitelů průkazů ZTP bylo ve věku 65 a více let.

Z hlediska věkové struktury bylo v Jihočeském kraji v roce 2021 nejvíce držitelů průkazů OZP ve věku 65 a více let (67,0 %), naopak nejmenší počet byl evidován v kategorii od 1 do 14 let (2,6 %). Nejvyšší podíl z celkového počtu osob se zdravotním postižením tvořili lidé ve věku 65 a více let s průkazem ZTP (53,4 %).

Mezi držitelé průkazů se zdravotním postižením převažovaly ženy.

V mezikrajském srovnání byl Jihočeský kraj v roce 2021 na sedmém místě v počtu držitelů průkazů osob se zdravotním postižením. Nejvyšší počet průkazů evidoval Jihomoravský kraj (48,8 tis. osob), naopak nejméně jich uvedl Karlovarský kraj (9,5 tis. osob). Převaha žen mezi držitelé průkazů OZP byla zřejmá ve všech krajích ČR, výjimkou byl pouze kraj Ústecký, ve kterém podíl mužů činil 50,2 %.

Důchody a jejich příjemci

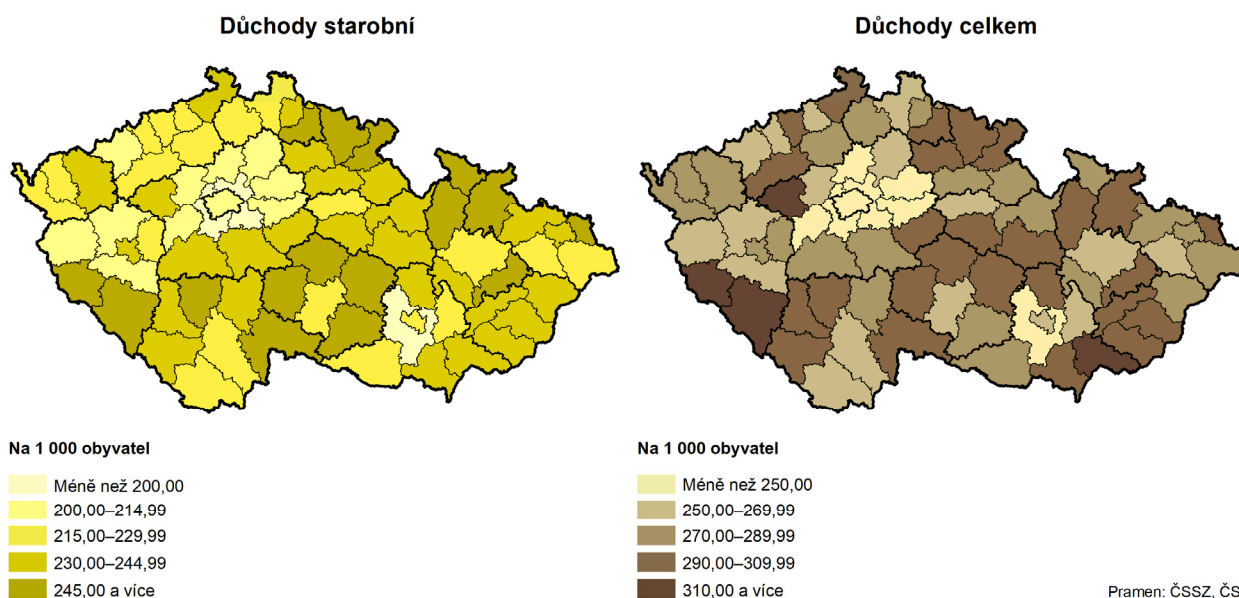
Pandemie koronaviru přerušila trend nárůstu počtu příjemců důchodů.

Dle údajů České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) splňovalo podmínky pro výplatu některého z důchodů v prosinci 2021 v Jihočeském kraji necelých 180 tisíc osob, z čehož 58,3 % tvořily ženy. Celkový počet příjemců důchodů v kraji meziročně mírně klesl, zejména kvůli úbytku na straně žen (-498). Již druhým rokem tak byl přerušen dlouhodobý trend nárůstu počtu důchodců, což mohlo být úzce spjato se situací vyvolanou pandemií koronaviru a se zvýšeným počtem zemřelých osob ve vyšších věkových kategoriích.

Mezi důchodci převažovaly osoby pobírající starobní důchod.

Z celkového počtu důchodců pobírala většina osob (83,5 %) starobní důchod, ať už samostatně nebo v souběhu s vdovským případně vdoveckým důchodem. Téměř ve všech kategoriích příjemců převažovaly ženy, výjimku tvořily pouze důchody pro invaliditu 3. stupně, kdy mírně převažovali muži. Výrazná převaha žen byla zjištěna u pozůstalostních důchodů vyplácených samostatně, kdy na 1 vdovce připadaly více než 3 vdovy.

Ktg 2.2 Příjemci důchodů v okresech v prosinci 2021

V kraji přibýlo osob pobírajících invalidní důchod 1. a 2. stupně.

Necelých 25,3 tisíc osob v kraji (tj. 14,1 % z celkového počtu příjemců důchodů) pobíralo v roce 2021 některou ze tří kategorií invalidního důchodu (sólo). V porovnání s rokem 2011 se zvýšil počet osob pobírajících invalidní důchod 1. stupně (+5,1 %) a 2. stupně (+19,4 %). Naopak u osob s invalidním důchodem 3. stupně došlo ke snížení o více než třetinu.

Zvýšil se i počet lidí, kteří pobírali předčasný starobní důchod,...

V souvislosti se zvyšováním hranice pro odchod do důchodu a s obtížnějším uplatněním starších osob na trhu práce se v posledních letech zvyšuje počet lidí, kteří se rozhodnou odejít do předčasného důchodu. V prosinci 2021 pobíralo v Jihočeském kraji předčasný starobní důchod (ať už samostatně nebo v souběhu s pozůstalostním důchodem) 30,8 % starobních důchodců. Proti roku 2011 vzrostl počet osob, které odešly do důchodu předčasně, o téměř 47 %.

Trend u obou pohlaví v kraji byl dlouhodobě vzestupný. V posledních deseti letech byl vyšší nárůst počtu příjemců předčasných důchodů zaznamenán u mužů, jejichž počet stoupl o 50 %. Počet žen, které pobíraly předčasný důchod, byl oproti roku 2011 vyšší o 44 %. Přestože v absolutních číslech bylo v předčasném důchodu více žen, jejich podíl v prosinci 2021 v kraji činil 29,1 %, zatímco podíl mužů dosáhl 33,2 %.

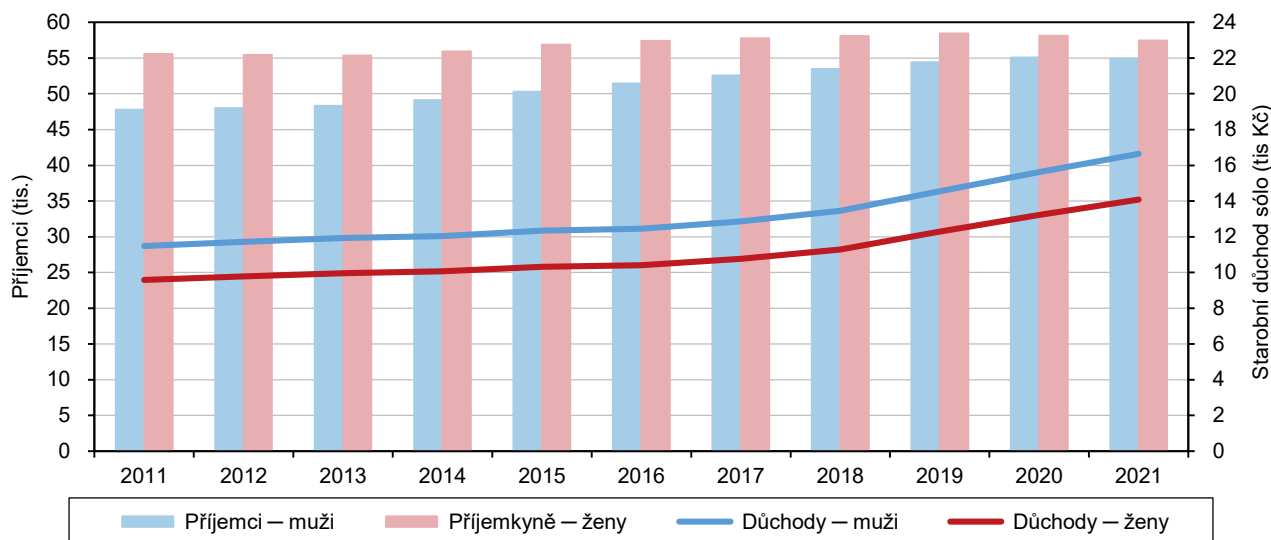
...nejvíce jich bylo na Jindřichohradecku.

Nejvyšší podíl osob pobírajících předčasný starobní důchod byl v prosinci 2021 evidován v okrese Jindřichův Hradec, ve kterém možnosti dřívějšího odchodu do důchodu využilo 37,5 % starobních důchodců. Nejméně této možnosti využívali důchodci na Prachaticku, kde dříve odcházelo do penze pouze 23,0 % starobních důchodců.

Starobní důchod plný bez souběhu obsadil v rámci ČR pátou nejvyšší příčku.

Starobní důchod plný sólo (tj. bez souběhu s pozůstalostním důchodem) dosáhl v prosinci 2021 v kraji 15 334 Kč, což bylo o 119 Kč méně než republikový průměr. Kraj v rámci Česka obsadil pátou nejvyšší příčku. Na čele pomyslného žebříčku se umístila Praha, ve které byl v prosinci 2021 vyplácen průměrný starobní důchod sólo o 1 133 Kč vyšší než na jihu Čech.

Graf 2.17 Příjemci starobního důchodu sólo (plného) a průměrná výše důchodu podle pohlaví v Jihočeském kraji (stav v prosinci)
Pramen: ČSSZ

Ženy měly v průměru o 18,3 % nižší důchod než muži.

Jihočeské ženy se starobním důchodem bez souběhu pobíraly o 1 260 Kč méně, než činil průměrný důchod v kraji. Naopak důchodcům mužům bylo vypláceno o 1 318 Kč více, než byl krajský průměr. Rozdíl mezi průměrným starobním důchodem sólo u mužů a žen tedy činil 2 578 Kč. Za posledních deset let vzrostly starobní důchody sólo u obou pohlaví o více než 42 %, přičemž nárůst u žen byl nepatrně vyšší.

Z regionálního pohledu byly vypláceny nejvyšší starobní důchody sólo na Českobudějovicku.

Nejvíce příjemců všech důchodů žilo na Českobudějovicku, nejméně jich bylo zaznamenáno na Prachaticku. Podíl příjemců všech starobních důchodů bez souběhu činil v kraji 62,7 %, přičemž nejvyšší byl na Tábořsku (64,6 %) a nejnižší na Prachaticku

(58,1 %). Nejvyšší starobní důchody sólo v rámci kraje byly vypláceny v okrese České Budějovice (15 756 Kč), nejnižší naopak v okrese Jindřichův Hradec (14 906 Kč).

Od roku 2019 rostl podíl průměrného starobního důchodu sólo na mzdovém mediánu.

Podíl průměrného starobního důchodu sólo na mzdovém mediánu zaznamenal od roku 2012 klesající tendenci, která byla přerušena v roce 2019. Od té doby se podíl zvyšoval. V roce 2021 tvořil průměrný starobní důchod sólo (bez souběhu) 46,0 % mediánu průměrného výdělku, což je o 0,3 procentního bodu více než v předchozím roce.

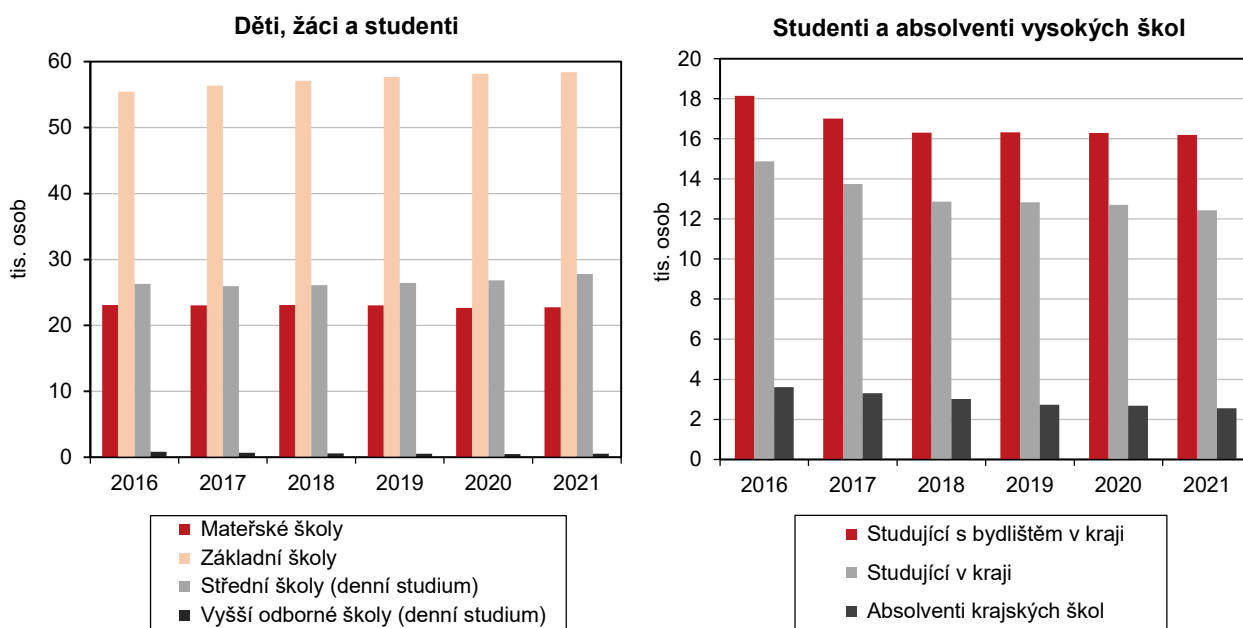
Vzdělávání

V kraji klesl počet dětí v mateřských školách pod 23 tisíc.

Demografický vývoj s odstupem času reflektuje současná situace ve školství. V uplynulých deseti školních letech se v Jihočeském kraji postupně zvyšoval počet mateřských školek i počet tříd. Počet dětí do roku 2014 stoupal, poté pokračoval s mírnými výkyvy klesající trend. Ve školním roce 2021/22 nastoupilo do mateřských škol 22 743 dětí, které byly rozděleny do 1 053 tříd; v průměru připadalo na jednu třídu 21,6 dítěte. Mezi dětmi převažovali z dlouhodobého pohledu chlapci. Počet učitelů pracujících v jihočeských školách se každoročně zvyšoval. Ve sledovaném roce jich bylo 2 103 (přepočteno na plně zaměstnané), z tohoto počtu tvořily ženy více než 99 %.

Graf 2.18 Děti, žáci, studenti a absolventi škol v Jihočeském kraji

Pramen: MŠMT

Z dlouhodobého pohledu přibývalo v kraji základních škol, tříd i žáků.

Základní školy v kraji se v posledních deseti letech potýkaly s každoročním nárůstem počtu žáků. Ve školním roce 2021/22 navštěvovalo základní školy 58 383 žáků, meziročně to bylo o 237 žáků více, za 10 let vzrostl počet žáků o téměř 8 tisíc. V souvislosti s tím přibývalo v kraji v tomto období základních škol (+15) a tříd (+482). Základní vzdělání na území Jihočeského kraje poskytovalo ve sledovaném školním roce celkem 270 zařízení, ve kterých se nacházelo 3 067 tříd.

Střední školy zaznamenaly v posledních letech nárůst počtu studentů,...

Středoškolské vzdělání (včetně konzervatoří) zajišťovalo v Jihočeském kraji 88 škol s 1 251 třídami, které navštěvovalo v denním studiu 27 784 žáků. Od roku 2006, kdy se počet středoškoláků v kraji pohyboval nad hranicí 37 tisíc, se jejich počet každoročně snižoval. Pokles byl ve školním roce 2018/19 přerušen meziročním

nárůstem, který trvá i nadále. Středoškolské vzdělávání poskytovalo 2 690 pedagogů (v přepočtu na plně zaměstnané), z toho téměř 59 % byly ženy.

...naopak studentů vyšších odborných škol ubývalo.

Z dlouhodobého pohledu lze sledovat snížení počtu vyšších odborných škol (VOŠ), které korespondovalo s ubýváním studentů i učitelů. Ve školním roce 2021/22 studovalo na jihočeských VOŠ celkem 528 studentů denní formy studia, což je o 1 069 osob méně než před deseti lety. Vyučujících (v přepočtu na plně zaměstnané) ubylo o více než polovinu.

Snižoval se i počet vysokoškolských studentů i absolventů.

V roce 2021 navštěvovali studenti v Jihočeském kraji 4 vysoké školy (2 veřejné a 2 soukromé). Na těchto školách studovalo celkem 13 340 studentů, z toho 93,3 % studentů se státním občanstvím České republiky. Oproti předchozímu roku se počet studentů nepatrně snížil. V porovnání s rokem 2012 byl však úbytek studujících v kraji výrazný (-28,0 %).

V letech 2012–2014 překročil počet absolventů podle kraje studia hranici 4 tisíc. Od roku 2015 pak každoročně ubývalo vysokoškoláků, kteří úspěšně ukončili studium.

V kraji mělo v roce 2012 trvalé bydliště 23,3 tisíc studentů vysokých škol. V roce 2021 se jejich počet snížil o téměř 30 % na 16,3 tisíc.

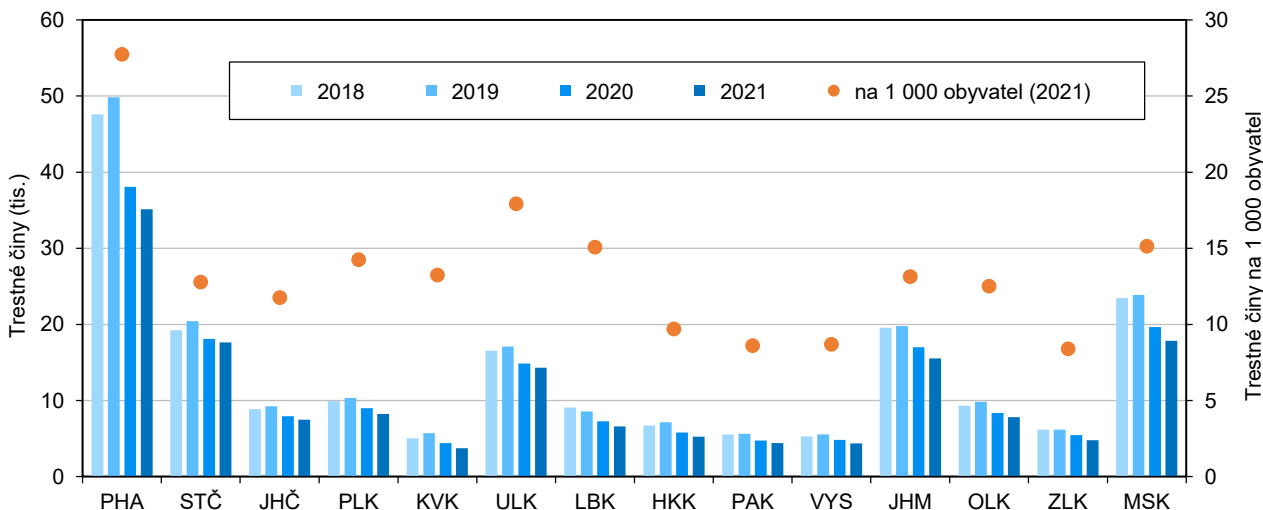
Kriminalita, dopravní nehody, požáry

V roce 2021 byl v kraji zaznamenán historicky nejnižší počet trestných činů.

Na území Jihočeského kraje bylo v roce 2021 registrováno celkem 7 484 trestných činů, což byl nejnižší počet od roku 2000. Meziročně se kriminalita snížila o 5,8 %. K meziročnímu poklesu došlo ve všech okresech kraje s výjimkou Jindřichohradecka, na jehož území se počet registrovaných trestných činů zvýšil. Nejvyšší pokles bylo možné sledovat v okresech Prachatice (-16,7 %) a Strakonice (-14,4 %).

Graf 2.19 Registrované trestné činy podle krajů

Pramen: Policejní prezidium ČR

Nejvyšší kriminalita v rámci kraje byla na Českokrumlovsku.

Také v ČR kriminalita dlouhodobě klesala, v roce 2021 se meziročně snížila o 7,4 %. Pokles zaznamenaly všechny kraje; největší byl zjištěn v Karlovarském (-15,1 %), ve kterém byl i nejnižší počet registrovaných trestných činů. Objasněnost trestných činů v ČR v roce 2021 byla 47,3 %, což je o 0,3 procentního bodu více oproti minulému období.

V roce 2021 připadalo v Jihočeském kraji na 1 000 obyvatel 11,8 registrovaných trestných činů. Nejvyšší úroveň kriminality v rámci kraje byla v okrese Český Krumlov (14,2), naopak nejnižší v okrese Tábor (10,2).

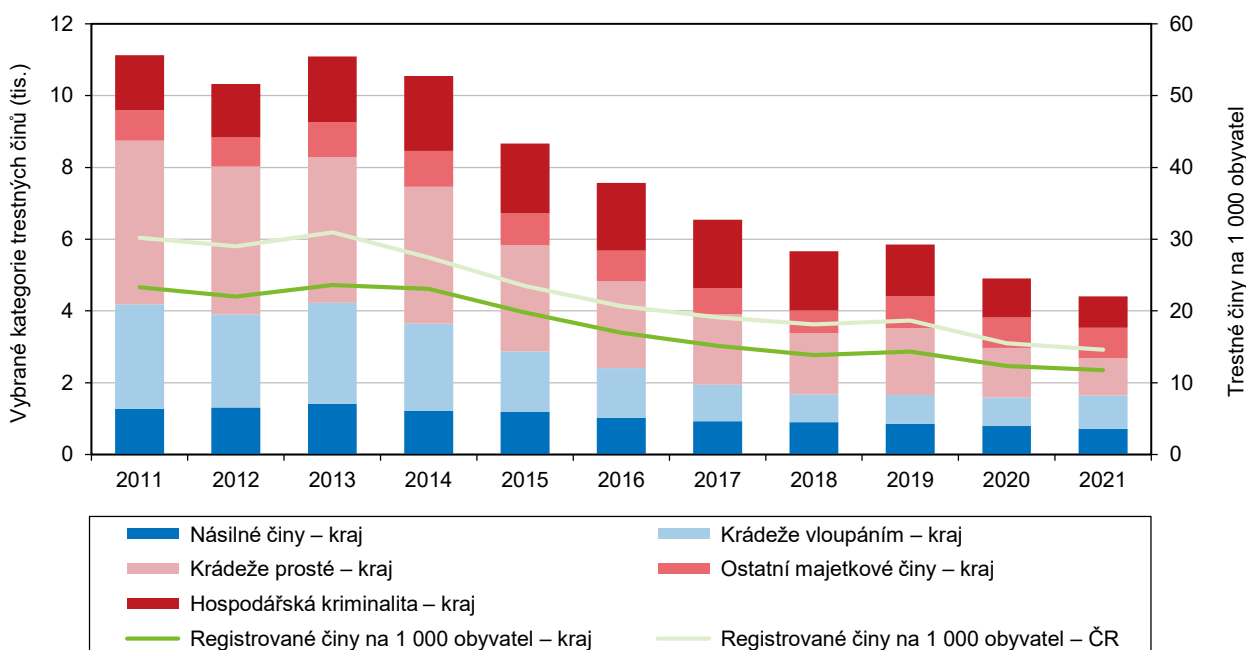
Celková objasněnost v kraji byla druhá nejvyšší v mezikrajském srovnání.

V roce 2021 bylo v Jihočeském kraji objasněno 4 900 registrovaných trestných skutků. Celková objasněnost (65,5 %) zaznamenaných kriminálních činů byla vyšší o 2,3 procentních bodů než v předešlém roce a v rámci mezikrajského srovnání byla druhá nejvyšší. V případě obecné kriminality bylo objasněno 58,2 % činů, v případě hospodářské kriminality 70,8 % skutků. Nejméně často se dařilo objasňovat krádeže vloupáním (26,2 %).

Z celkového počtu objasněných trestných skutků bylo více než 46 % spácháno opakovaně trestanými osobami. Dodatečně se v Jihočeském kraji podařilo Policii ČR objasnit 708 trestných činů.

Graf 2.20 Registrované trestné činy v Jihočeském kraji a ČR

Pramen: Policejní prezidium ČR

Vyhlášení nouzového stavu v roce 2020 vedlo ke snížení dopravní nehodovosti.

V roce 2021 došlo na území Jihočeského kraje celkem k 4 322 dopravním nehodám, což představovalo 4,4 % z počtu dopravních nehod v ČR. V rámci mezikrajského srovnání se jednalo o třetí nejnižší údaj. Z dlouhodobého hlediska se nehodovost od roku 2010 v kraji zvyšovala. V roce 2020 došlo meziročně k poklesu počtu nehod a to v souvislosti s pandemií SARS-CoV-2, kvůli níž byl na území České republiky vyhlášen nouzový stav a omezen pohyb osob. Rok 2021 pak přinesl na území kraje mírné zvýšení počtu dopravních nehod (+0,8 %).

V porovnání s minulým rokem vzrostla nehodovost ve všech krajích ČR s výjimkou kraje Jihomoravského. Nejvíce nehod způsobili v roce 2021 řidiči na silnicích v hlavním městě Praze, naopak nejméně jich bylo zaznamenáno v Karlovarském kraji, ve kterém byl zaznamenán v rámci mezikrajského srovnání nejvyšší nárůst počtu nehod.

V roce 2021 připadalo v Jihočeském kraji na 1 000 obyvatel 6,8 dopravních nehod a v rámci krajů se region umístil na třetí nejnižší příčce. Nejvyšší nehodovost v kraji byla v okrese Prachatice (9,1), nejnižší byla evidována v okrese Strakonice (6,4).

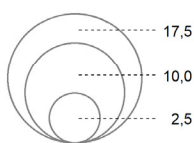
V roce 2020 zemřelo při dopravních nehodách v kraji nejméně osob.

V roce 2021 zemřelo na jihočeských silnicích 45 osob, což představovalo meziroční zvýšení o 7 osob. V porovnání s předchozími roky se jednalo o druhý nejnižší počet osob, které zemřely při dopravních nehodách. Počet osob, které se při dopravních nehodách zranily lehce, se oproti minulému roku snížil a byl nejnižší od roku 2012. Klesly také počty těžce zraněných (-2,3 %). Nejvíce usmrčených osob bylo v porovnání s ostatními kraji ČR evidováno ve Středočeském kraji (80 osob), naopak nejméně zemřelých na silnicích uvedly kraje Karlovarský a Liberecký (15 osob).

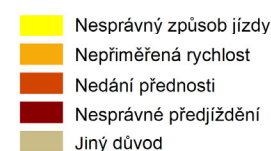
Věcná škoda vzniklá při dopravních nehodách v Jihočeském kraji činila v roce 2021 téměř 353 mil. Kč. Meziročně se její hodnota zvýšila o 11,7 %. Na jednu dopravní nehodu připadla v průměru škoda ve výši 81 633 Kč. Zvýšení hmotné škody způsobené při dopravních nehodách v roce 2021 se týkalo všech krajů ČR s výjimkou Jihomoravského.

Ktg 2.3 Dopravní nehody v krajích ČR v roce 2021

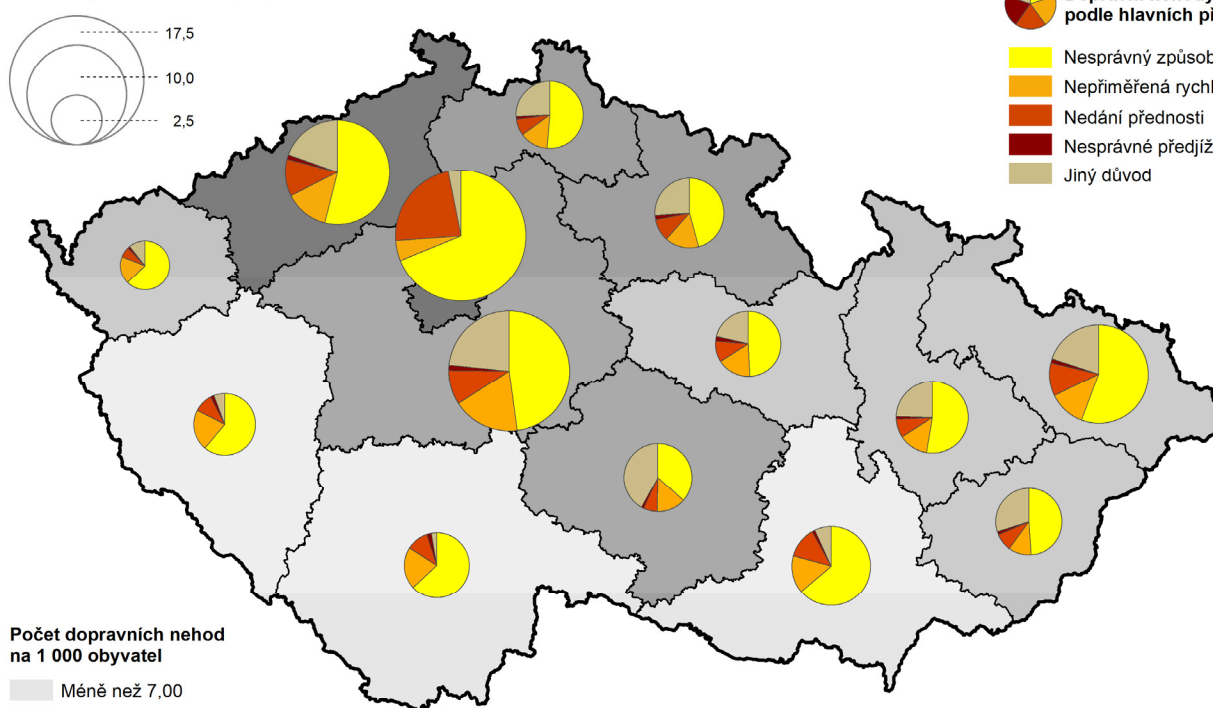
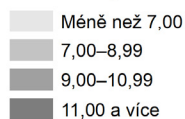
Počet dopravních nehod (tis.)

Dopravní nehody podle hlavních příčin

Počet dopravních nehod na 1 000 obyvatel

Pramen: Policejní prezidium ČR

Více než 6,0 % řidičů v kraji se dopustilo přestupku či trestného činu.

Bodové hodnocení řidičů slouží ke sledování opakovaného páchání přestupků nebo trestných činů na pozemních komunikacích, které jsou ohodnoceny škálou od 2 do 7 bodů a které zaznamenávají do centrálního registru řidičů obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Po dosažení počtu 12 bodů úřad vyzve řidiče k odevzdání řidičského průkazu.

V Jihočeském kraji bylo v roce 2021 evidováno celkem 26 151 řidičů, kteří se dopustili přestupku (trestného činu), to odpovídalo 6,0 % z celkového počtu registrovaných řidičů. V rámci mezikrajského srovnání se kraj umístil na páté nejvyšší pozici. Nejvyšší podíl bodovaných řidičů byl zjištěn v Moravskoslezském kraji (7,9 %), naopak nejnižší byl v hlavní město Praze (4,5 %). Průměrný podíl bodovaných řidičů v ČR činil 6,4 %.

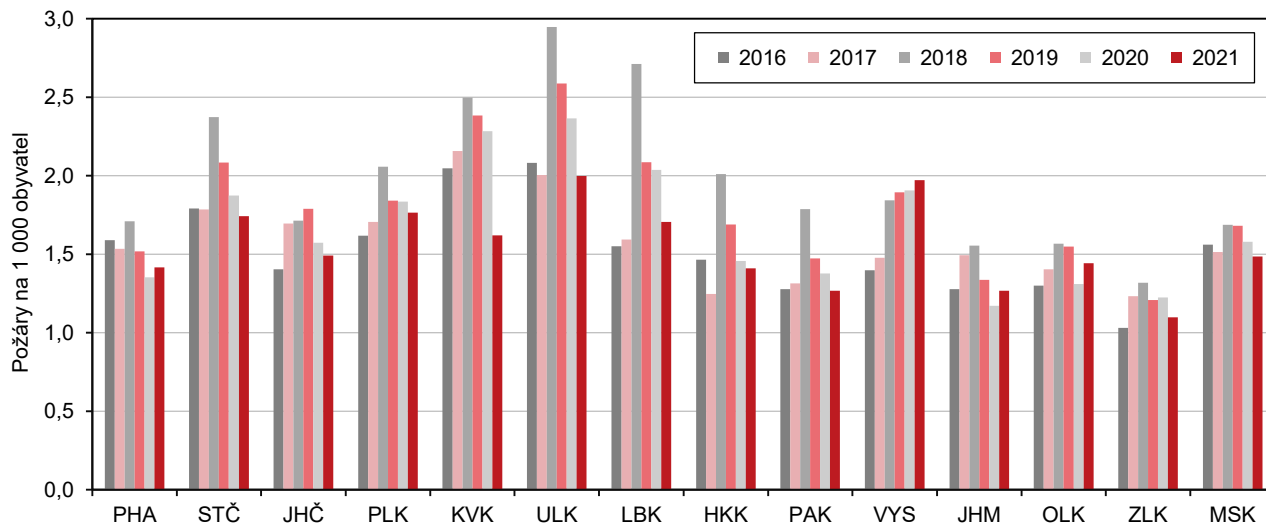
Jihočeští hasiči likvidovali 949 požárů.

Na území kraje vzniklo celkem 949 požárů, v porovnání s minulým rokem došlo k poklesu o 6,3 %. Jihočeský kraj se na celkovém počtu vzniklých požárů v ČR v roce 2021 podílel 5,9 % a v rámci mezikrajského srovnání se umístil na 8. nejvyšší příčce.

V rámci kraje došlo k nejvíce požárům v okrese České Budějovice (241), naopak nejméně jich vzniklo na Prachaticku (88). V přepočtu na 1 000 obyvatel nejčastěji hořelo v okrese Český Krumlov (2,4 požárů).

Graf 2.21 Požáry podle krajů

Pramen: Hasičský záchranný sbor

Přímá škoda způsobená požáry meziročně vzrostla.

Přímá škoda způsobená požáry v Jihočeském kraji v roce 2021 meziročně vzrostla o 6,8 % na celkovou částku 182,0 mil. Kč. Hodnota majetku uchráněného před požáry dosáhla v kraji částky 362,9 mil. Kč, což bylo téměř o 57 % méně oproti roku 2020 a v rámci sledovaného období to byla druhá nejnižší částka mezi kraji.

Kraj se s počtem usmrcených osob při požárech umístil na druhé nejnižší pozici.

Při požárech vznikají škody nejen majetku, ale i na zdraví. V kraji zemřely při požárech 3 osoby, z toho v přímé souvislosti byli usmrceni 2 lidé. Celkem se v kraji zranilo 65 osob, z tohoto počtu bylo nejvíce osob zraněno v okrese Tábor (15), naopak v okrese Prachatice bylo zraněných nejméně (5).

3. Ekonomický vývoj

Do vývoje ekonomiky zasáhla pandemie koronaviru, který se v zemi začal šířit na jaře roku 2020. Protipandemické restriktce a strach z nákazy měly zásadní dopad na do té doby pozitivní hospodářský vývoj. V roce 2021 se sice opatření již postupně uvolňovala, ale pozvolné zotavování k návratu na předpandemickou úroveň leckdy nestačilo.

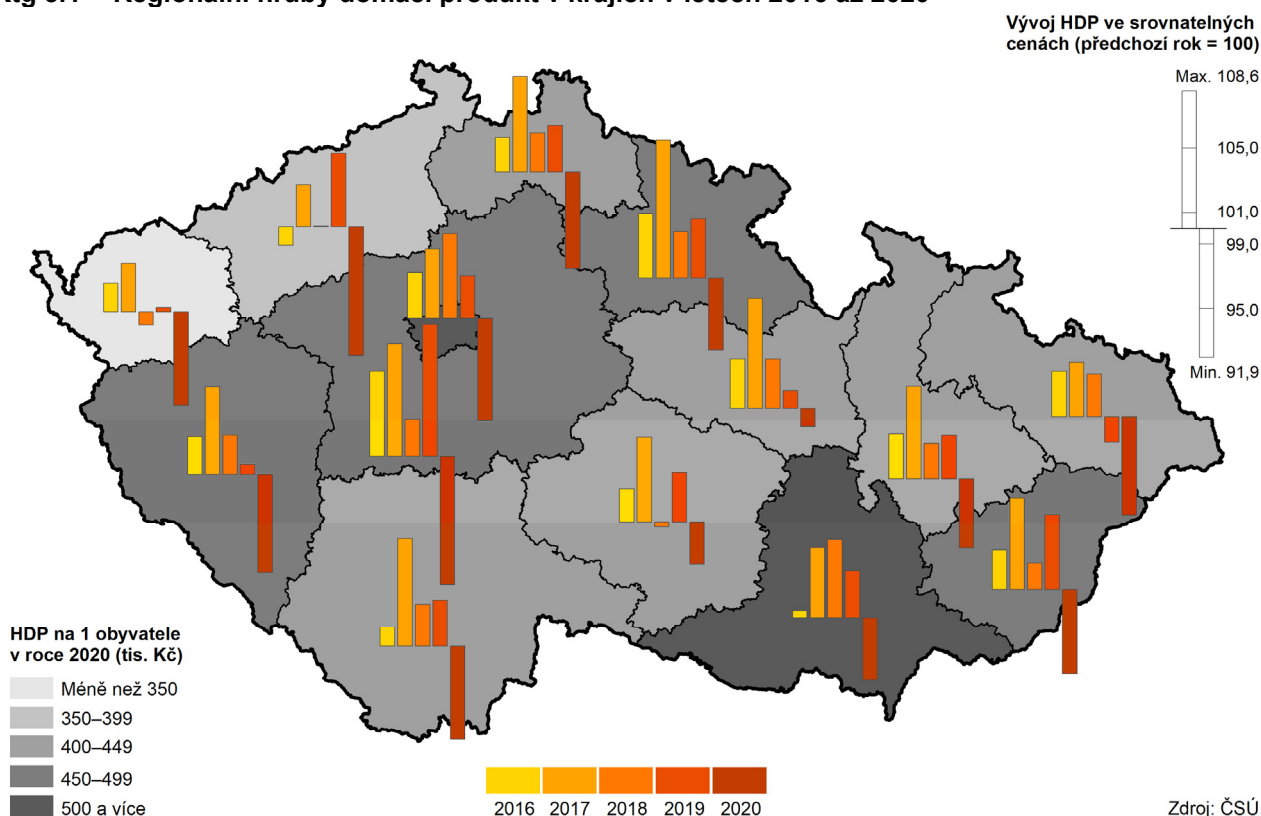
Makroekonomický rámec

V oblasti regionální makroekonomické statistiky je hodnocen vývoj do roku 2020, přičemž za rok 2020 jsou prozatím k dispozici pouze předběžné výsledky. Definitivní údaje za tento rok a předběžné regionální účty za rok 2021 budou zveřejněny v polovině ledna 2023.

V roce 2020 HDP ve srovnatelných cenách ve všech krajích klesl.

Po šestiletém období konjunktury, ve kterém regionální hrubý domácí produkt (HDP) ve srovnatelných cenách (s. c.) v Jihočeském kraji rostl, došlo v roce 2020 ke zlomu. V roce 2020 se regionální HDP kraje v s. c. propadl o 5,9 %. K meziročnímu poklesu HDP v s. c. došlo v roce 2020 ve všech krajích a stejně jako v Jihočeském kraji to byl většinou propad, který neměl v jejich historii obdoby.

Ktg 3.1 Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2016 až 2020

Jihočeský kraj se na tvorbě republikového HDP v roce 2020 podílel 4,9 %, což byl mezi krajími šestý nejvyšší podíl.

V roce 2020 byl v Jihočeském kraji vytvořen regionální HDP v běžných cenách (b. c.) ve výši 278,6 mld. Kč. Jižní Čechy k celorepublikovému HDP přispěly 4,9 %, což je v pomyslném regionálním žebříčku vyneslo na šesté místo. I když toto pořadí bylo shodné s obvyklým dlouhodobým umístěním kraje od roku 1995 (jedinou výjimkou bylo sedmé místo v letech 2013 až 2018), kraj z dlouhodobého hlediska poněkud ztratil ze svého vlivu na celorepublikový HDP. Na přelomu tisíciletí, kdy se stavěla jaderná elektrárna Temelín, představoval jeho podíl na celorepublikovém HDP 5,7 %.

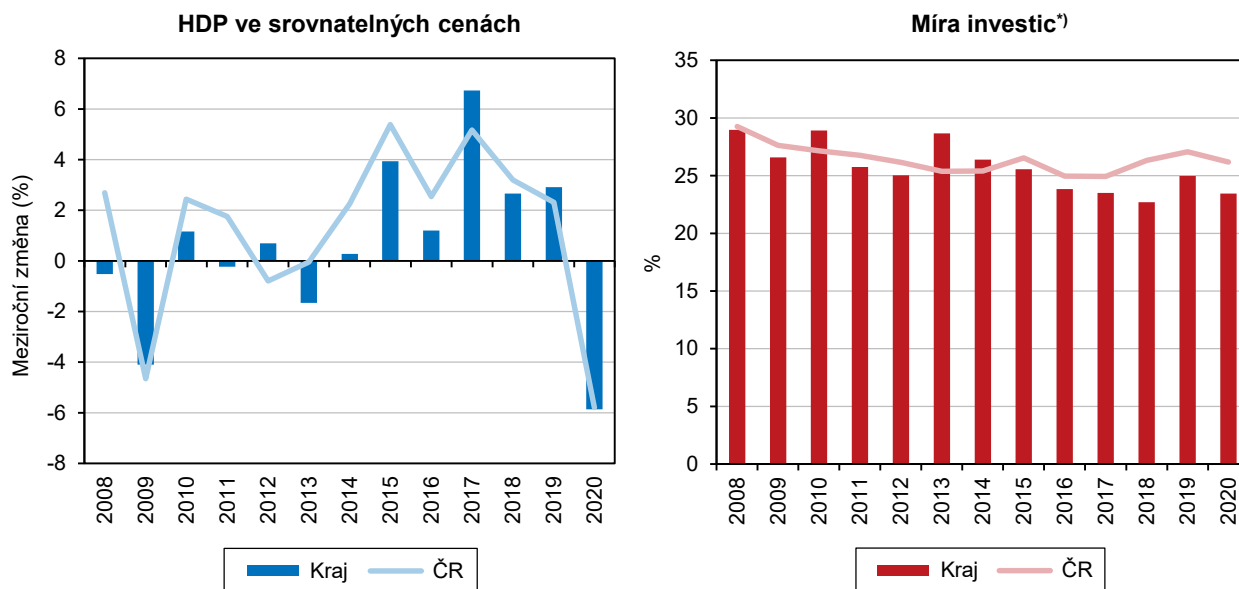

K tvorbě republikového HDP přispívá nejvíce Praha.

Hospodářsky nejsilnějším krajem České republiky je hlavní město Praha, jehož příspěvek k republikovému HDP se v dlouhodobém horizontu zvolna zvyšoval (z 22,7 % v roce 2000 na 27,0 % v roce 2020).

Graf 3.1 Hrubý domácí produkt a míra investic v Jihočeském kraji a České republice

Zdroj: ČSÚ

^{*)} podíl tvorby hrubého fixního kapitálu na hrubém domácím produktu

Ve struktuře HPH dlouhodobě roste podíl terciárního a klesal podíl primárního sektoru.

Vývoj regionálního HDP úzce souvisí s vývojem regionální hrubé přidané hodnoty (HPH), která představuje rozdíl mezi produkcí a mezispotřebou jednotlivých odvětví daného regionu. Ve struktuře HPH převažují a pozvolna upevňují svůj vliv odvětví terciárního sektoru (tržní a netržní služby). Významný je rovněž podíl sekundárního sektoru (průmysl a stavebnictví). Zastoupení primárního sektoru (zemědělství, lesnictví, rybářství) v HPH se dlouhodobě snižuje.

Regionální HPH v b. c. v Jihočeském kraji dlouhodobě rostla, při pandemické krizi však stagnovala.

Regionální HPH se vyjadřuje v běžných cenách (b. c.) a její objem dlouhodobě roste. Dokud ekonomiku nezasáhla pandemie koronaviru, HPH poklesla meziročně v souhrnu za ČR pouze s nástupem vleklé hospodářské krize v roce 2009, v Jihočeském kraji kromě toho i v roce 2010. V roce 2020 se meziročně HPH celorepublikově znovu snížila (-1,0 %), v Jihočeském kraji stagnovala.

Z odvětví pandemie zasáhla nejvíce obchod, dopravu, ubytování a stravování...

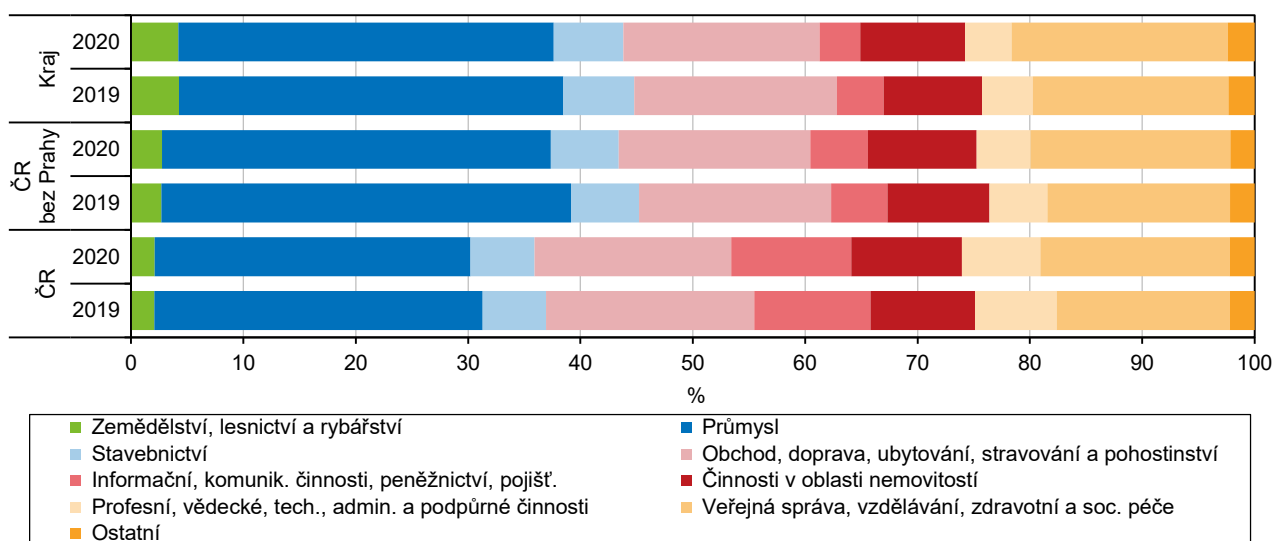
Ve většině krajů včetně Jihočeského postihla koronavirová krize především odvětví obchodu, dopravy, ubytování a stravování a zpracovatelského průmyslu, z menších odvětví pak profesní vědecké, technické a administrativní činnosti. Naopak meziroční zvýšení HPH bylo zjištěno v odvětví veřejné správy, vzdělávání, zdravotní a sociální péče a činnosti v oblasti nemovitostí. Ve většině krajů vzrostla dále HPH v odvětví informační a komunikační činnosti, v Jihočeském kraji však poklesla.

...a promítla se do změn struktury HPH.

Tyto změny se projeví i ve struktuře HPH. Republikovou skladbu HPH významně ovlivňuje hlavní město Praha (s podílem terciéru 84,5 % v roce 2020). Struktura HPH Jihočeského kraje se od celorepublikové odlišuje vyšším podílem primárního a sekundárního sektoru a podstatně nižším podílem terciéru. Od struktury HPH za souhrn mimopražských krajů se ale ta jihočeská již tak markantně neliší.

Graf 3.2 Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty v Jihočeském kraji a České republice

Zdroj: ČSÚ

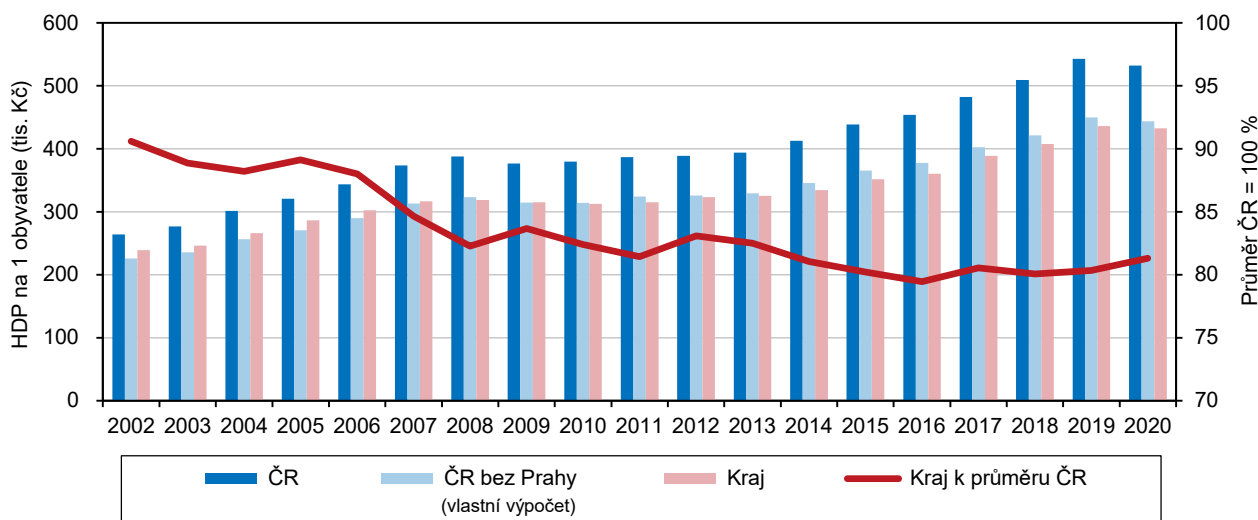

V HDP na 1 obyvatele klesl Jihočeský kraj v roce 2020 na deváté místo.

Podle hodnoty HDP na 1 obyvatele se kraj v regionálním srovnání zařadil v roce 2020 na devátou příčku a oproti roku 2019 si tak o dvě místa pohoršil. Výrazně lepších výsledků dosahoval do roku 2007, kdy býval třetí až pátý. Postavení kraje se meziročně nejvíce zhoršilo v roce 2008, kdy dřívější nástup krize (oproti většině regionů) znamenal posun z pátého na sedmé místo.

Graf 3.3 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele v Jihočeském kraji a České republice

Zdroj: ČSÚ

Jihočeský kraj měl v roce 2020 v porovnání s Českem o 18,7 % nižší HDP na 1 obyvatele.

Ve srovnání s celorepublikovou hodnotou dosahoval jihočeský HDP v přepočtu na 1 obyvatele vždy nižších hodnot a jeho ztráta vůči republikovému průměru se spíše zvyšovala. Zatímco v roce 2000 činila 5,9 %, v roce 2020 představovala již 18,7 %. Protože republikový průměr významně ovlivňuje hlavní město Praha, které ji jako jediný kraj převyšuje, a to hned dvojnásobně, je vhodné porovnat údaje za Jihočeský kraj s hodnotami vypočtenými za souhrn mimopražských krajů. Jihočeský kraj až do roku 2007 HDP za souhrn mimopražských krajů v přepočtu na 1 obyvatele převyšoval, od roku 2008 na něj již jen ztrácel, v roce 2020 byl nižší o 2,5 %.

Hlavní město Praha a Středočeský kraj měly v porovnání s ČR nadprůměrné HDP na 1 zaměstnaného,...

Praha má mezi kraji zcela mimořádnou pozici. Republikovou hodnotu HDP v přepočtu na 1 obyvatele zvyšuje natolik, že žádný jiný kraj jí nikdy nedosáhl. Důvodem výrazné převahy hlavního města je vedle odvětvové struktury HPH, ve které dominují služby, i vysoký počet zaměstnaných, které Praha přitahuje z jiných regionů a zejména ze středních Čech. Zatímco počtem obyvatel si jsou tyto dva kraje blízké, zaměstnaných podle místa pracoviště bylo v Praze o polovinu více než ve Středočeském kraji.

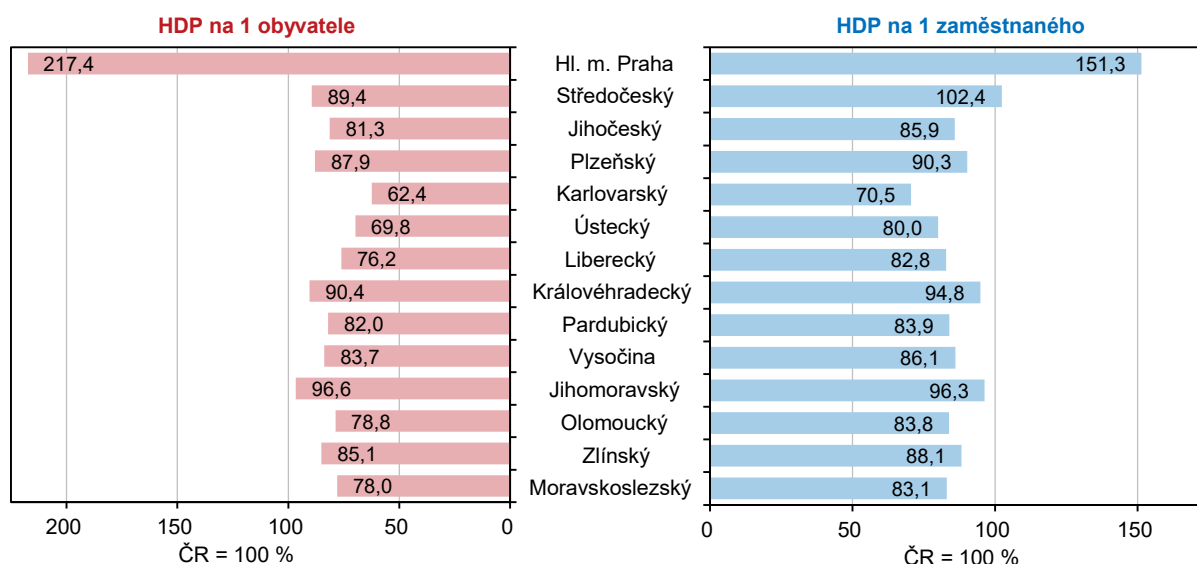
Při přepočtu HDP na 1 zaměstnaného, kdy bereme v úvahu počet osob, které produkt vytvořily, se výrazný rozdíl mezi hlavním městem a druhým Středočeským krajem snížil. Oba kraje republikový průměr překročily; Praha o 51,3 % a Středočeský kraj o 2,4 %, ostatní ho nedosáhly.

...Jihočeský kraj za průměrem ČR zaostal o 14 %.

Jihočeský kraj v roce 2000 za produktivitou práce celé ČR zaostával o 5,9 %, v roce 2020 již o 14,1 %. Nejvíce (o 19,1 %) se jí vzdálil v roce 2016. V žebříčku krajů podle produktivity práce se do roku 2002 kraj umísťoval na čtvrtém místě, později se jeho pozice horšila. V letech 2008 až 2018 mu náleželo desáté až dvanácté místo. V letech 2019 a 2020 se jeho umístění zlepšilo a posunul se na osmé místo.

Graf 3.4 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele a na 1 zaměstnaného podle krajů v roce 2020

Zdroj: ČSÚ

THFK v b. c. v roce 2020 v Česku i většině krajů meziročně klesla.

Tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK) v b. c. v České republice v roce 2020 meziročně klesla téměř o 5 %, když kvůli pandemické krizi oslabily zejména investice do průmyslu. THFK v b. c. v úhrnu za Českou republiku má přitom zpravidla rostoucí trend. Ten před tím narušila ekonomická recese v letech 2009 až 2013 a k jeho dalšímu poklesu došlo v roce 2016, který následoval po roce vysoké investiční aktivity spojené s dočerpáváním eurofondů.

V posledních letech byla míra investic v Jihočeském kraji jedna z nejnižších v historii.

V roce 2020 došlo k meziročnímu poklesu THFK ve většině krajů, v Jihočeském o necelých 7 %. Objem investic v krajích kolísá v souvislosti s realizací velkých investičních akcí. Jednou z největších byla výstavba jaderné elektrárny Temelín, díky které měl Jihočeský kraj až do roku 2005 nadprůměrnou investiční aktivitu. Míra investic tehdy činila více než 30 %. Přestože v posledních dvou letech investice v kraji dosáhly historicky nejvyššího objemu 70 a 65 mld. Kč, byla míra investic (25,0 % a 23,4 %) jedna z nejnižších v historii kraje.

Podíl kraje na celkové THFK Česka byl v roce 2020 druhý nejnižší v historii kraje.

K celorepublikovému objemu THFK v roce 2020 Jihočeský kraj přispěl 4,4 %, což byl druhý nejnižší podíl v historii kraje a v pořadí krajů až osmý nejvyšší podíl. Po přepočtu THFK na 1 obyvatele se kraj v roce 2020 umístil mezi regiony na sedmém místě. Republikovou hodnotu THFK na 1 obyvatele kraj dosáhl ze 72,8 %, což znamenalo druhý nejhorší výsledek v jeho historii. Nejlepší poměr vůči republikové THFK na 1 obyvatele vykazovalo hlavní město Praha, které ji od roku 2006 převyšovalo více než dvojnásobně. Často ji mírně překračoval i Středočeský kraj. Další kraje na ni dosáhly před rokem 2010 výjimečně a pak již vůbec.

Místní rozpočty

Příjmy a výdaje veřejných rozpočtů od roku 2017 rostly,...

Příjmy a výdaje územních rozpočtů, tj. rozpočtů kraje, obcí a svazků obcí v kraji po nárůstu v roce 2015 (+11 %, resp. +9 %), ovlivněném nepochybně i dočerpáváním fondů z EU, a poklesu v následujícím roce (-3 %, resp. -9 %) v posledních pěti letech (od roku 2017) již jen rostly. Saldo příjmů a výdajů bylo od roku 2010 kladné, v roce 2018 se přiblížilo k nule.

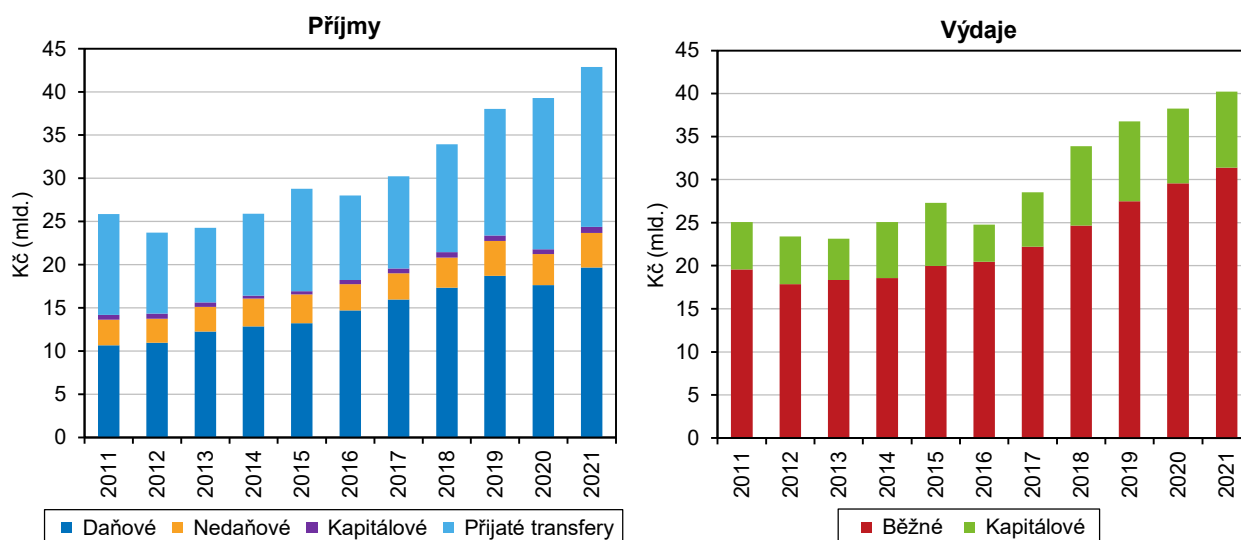
...v roce 2020 byl růst příjmů zajištěn vyššími přijatými transfery,...

V covidovém roce 2020, kdy daňové, nedaňové i kapitálové příjmy meziročně poklesly, byl růst příjmů územních rozpočtů zajištěn vyššími přijatými transfery. V roce 2020 představoval jejich podíl 44,5 % z celkových příjmů a jejich výše se téměř vyrovnala daňovým příjmům. Podobně vysoký podíl z celkových příjmů měly přijaté transfery naposledy v krizovém roce 2011 (45,1 %), tehdy dokonce daňové příjmy převýšily. V roce 2021 již všechny hlavní příjmové položky vzrostly. Přijaté transfery se na příjmech podílely 43,2 %, daňové příjmy 45,8 %.

...výdaje rostly kvůli zvýšení běžných výdajů.

Pokud jde o výdajovou stránku místních rozpočtů, růst celkových výdajů v roce 2020 byl způsoben rostoucími běžnými výdaji, a to i přes pokles kapitálových výdajů. Běžné výdaje, které tvoří největší část výdajů místních rozpočtů, měly v roce 2020 podíl 77,3 %. V roce 2021 již i kapitálové výdaje mírně vzrostly, ve struktuře celkových výdajů však jejich podíl klesl na 22,0 %. V předcovidovém roce 2019 tvořily kapitálové výdaje 25 % z výdajů místních rozpočtů a jejich objem byl téměř o 5 % vyšší.

Graf 3.5 Příjmy a výdaje kraje, obcí a dobrovolných svazků obcí v Jihočeském kraji (po konsolidaci)
Pramen: MF

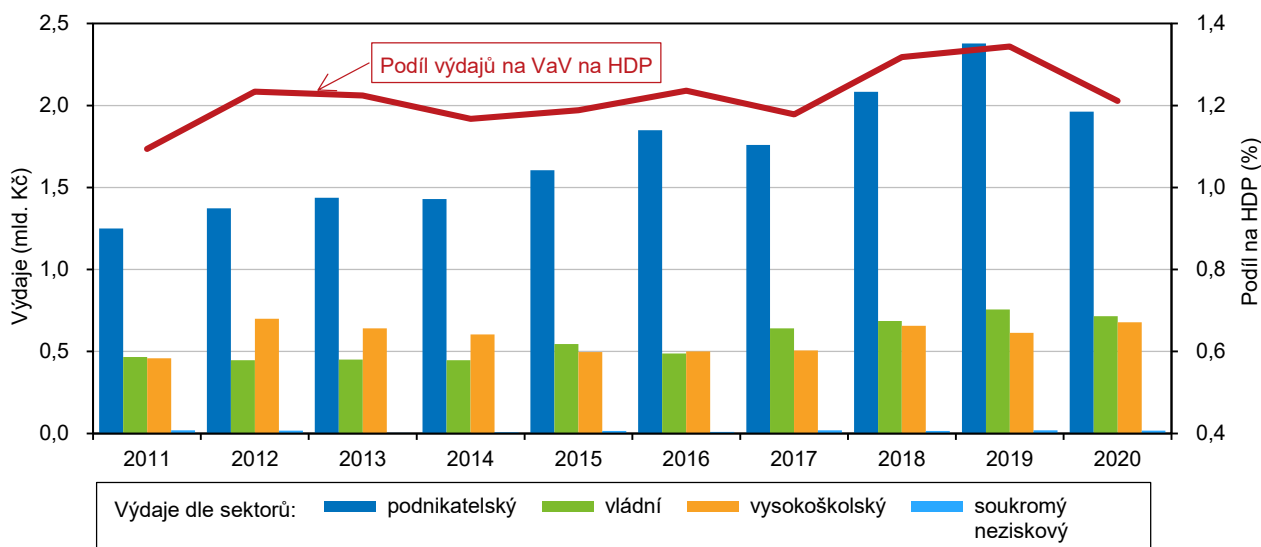
Věda, IT

Celkové výdaje na výzkum a vývoj v kraji se v roce 2020 snížily o desetinu.

Celkové výdaje na výzkum a vývoj (VaV) v subjektech se sídlem na území Jihočeského kraje se v posledních deseti letech každoročně spíše zvyšovaly. V roce 2020 však poklesly o více než 10 % především kvůli omezení investičních výdajů v podnikatelském sektoru. Před tím poklesly v letech 2013 a 2014 vlivem snížení výdajů ve vysokoškolském sektoru, ale tehdy šlo o nepatrný pokles (méně než 2 %).

Graf 3.6 Výdaje na výzkum a vývoj podle sektorů v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

Nejvíce prostředků na VaV v kraji vynakládal podnikatelský sektor, určené byly hlavně na aplikovaný výzkum.

V předcovidovém roce 2019 bylo na VaV vynaloženo téměř 3,8 mld. Kč, což byla v historii kraje dosud největší částka. Nejvíce prostředků do VaV tehdy investoval podnikatelský sektor, jehož podíl na celkových výdajích na VaV v kraji představoval nebývalých 63 %. Z hlediska typu VaV činnosti byla téměř polovina z celkových výdajů na VaV v kraji určena na aplikovaný výzkum zejména v podnikatelském sektoru, 38 % na základní výzkum především ve vládním a vysokoškolském sektoru a 13 % na experimentální vývoj především v podnikatelském sektoru. K úbytku financí na VaV v roce 2020 v kraji došlo v podnikatelském a vládním sektoru, vysokoškolský sektor výdaje na VaV navýšil. Snížení výdajů bylo patrné ve všech typech VaV činnosti. Relativně nejhlouběji (o jednu třetinu) poklesly výdaje na experimentální vývoj.

Snížení investičních výdajů způsobilo celkový pokles výdajů na VaV v kraji v roce 2020.

Z celkového objemu finančních prostředků na VaV podle druhu výdajů tvoří rozhodující část neinvestiční výdaje (v posledním desetiletí 84 %) a z nich zejména mzdové výdaje (49 % z celkových výdajů). Investiční výdaje se na celkových výdajích v posledním desetiletí podílely 16 %. Nejvyšší hodnoty v historii kraje dosáhly investiční výdaje v roce 2019 (0,8 mld. Kč), v roce 2020 však poklesly o více než dvě třetiny. Tento pokles, navzdory rostoucím neinvestičním výdajům (+5 %), vedl k celkovému meziročnímu poklesu výdajů na VaV. V roce 2020 se neinvestiční výdaje podílely na celkových výdajích z 92 %, podíl investičních výdajů činil 8 %.

V ČR výdaje na VaV v roce 2020 meziročně vzrostly,...

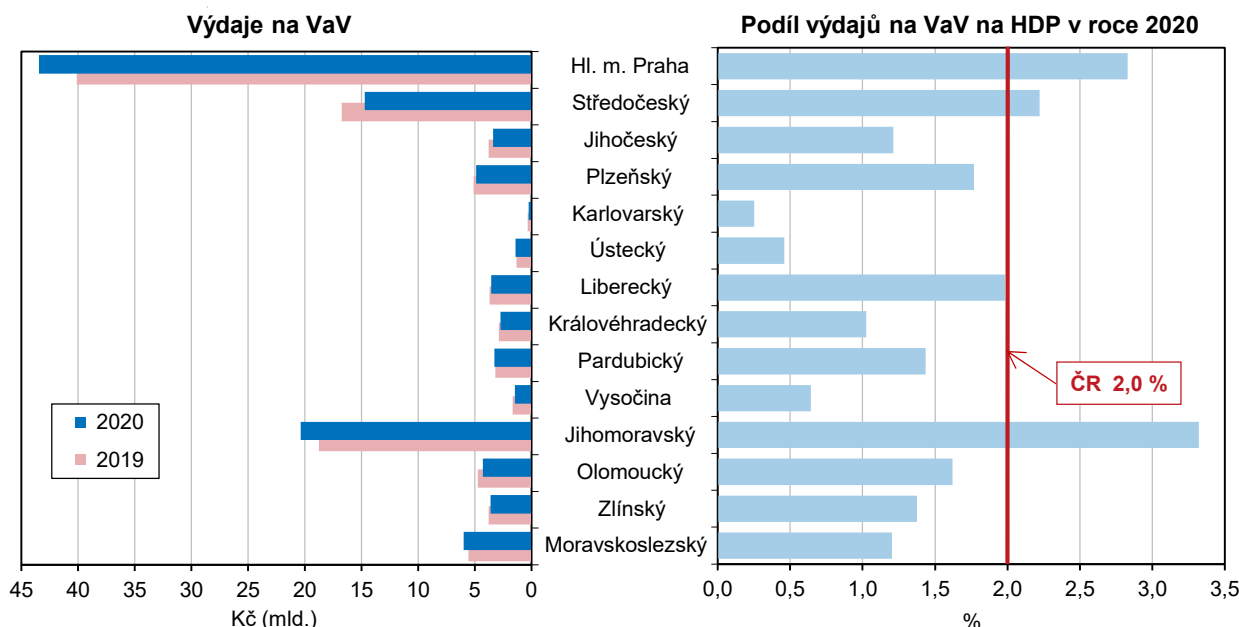
K omezení výdajů na výzkum a vývoj v roce 2020 nedošlo ve všech krajích. Navzdory covidu se zvýšily v pěti krajích, nejvíce v Praze a Jihomoravském kraji, ve kterých je nejsilnější VaV základna. Díky tomu byly i celorepublikové výdaje na VaV v roce 2020 meziročně vyšší.

...zhruba 70 % z jejich objemu bylo vynaloženo na pracovištích v Praze, Středočeském a Jihomoravském kraji.

Výdaje na VaV, které vynaložily podniky se sídlem v hl. m. Praze, se na celkových výdajích za ČR v roce 2020 podílely 38,3 %. Podíl Jihomoravského kraje v roce 2020 představoval 18,0 %. Třetí nejsilnější VaV základnu má Středočeský kraj, který se celorepublikové hodnotě podílel 13,0 %. Jihočeský kraj se na celorepublikových výdajích podílel 3,0 %.

Graf 3.7 Výdaje na výzkum a vývoj podle krajů

Zdroj: ČSÚ

Podíl výdajů na VaV na HDP v Jihočeském kraji v roce 2020 byl mezi kraji šestý nejnižší.

Podíl výdajů na výzkum a vývoj na HDP Jihočeského kraje kolísal s dlouhodobě zvolna rostoucím trendem. V roce 2011 činil 1,1 %; dosud nejvyšší hodnoty, 1,3 %, dosáhl v roce 2019. V roce 2020 poklesl na 1,2 %. V mezikrajském srovnání se jednalo o šestý nejnižší podíl. Nejvíce na VaV v poměru k HDP vydával v posledním desetiletí Jihomoravský kraj (3,3 % v roce 2020), nejméně Karlovarský kraj (0,3 %).

Výzkumu a vývoji se v kraji věnovalo téměř 4 tis. osob, z toho třetina žen.

V jižních Čechách se ve výzkumu a vývoji v roce 2020 věnovalo na 147 pracovištích téměř 4 tis. pracovníků (fyzické osoby), přičemž třetinu tvořily ženy. Po přepočtu na plně zaměstnaného pracovníka VaV (FTE) činil tento počet 2 784 pracovníků, z toho polovinu tvořili technici a 40 % výzkumní pracovníci. Oproti předcovidovému roku 2019 zaměstnával v roce 2020 VaV na plný pracovní úvazek téměř o 4 % pracovníků více, za desetiletí se jejich počet zvýšil téměř o třetinu.

Používání prostředků ICT v domácnostech se stále zvyšuje,...

Počítačová gramotnost a používání informačních a komunikačních technologií v domácnostech a jednotlivci se nyní již jen pozvolna, ale stále zvyšuje. Podle výběrového šetření o informačních a komunikačních technologiích (VŠIT) v domácnostech⁴ bylo v roce 2020 vybaveno osobním počítačem (vč. tabletu) 76,7 % domácností Jihočeského kraje, přitom v roce 2010 to bylo 57,4 % a ještě v roce 2008 počítačem disponovala jen necelá polovina domácností. Vybavenost domácností internetem rostla rychleji, a protože počítače již nejsou jediným prostředkem umožňujícím používání internetu, byla od roku 2014 vyšší než vybavenost počítačem. V roce 2020 internet používalo 80,5 % domácností kraje, všechny udávaly, že jde o vysokorychlostní internet. Pro srovnání – v roce 2010 bylo

⁴ Údaje o vybavenosti domácností vybranými informačními technologiemi a jejich využívání jednotlivci pocházejí z výběrového šetření, které je prováděno každoročně na výběrovém vzorku jednotlivců ve věku 16 a více let a jeho výsledky jsou přepočteny na celou sledovanou populaci. V krajském členění jsou údaje z důvodu vyšší reprezentativnosti publikovány jako tříleté klouzavé průměry (např. údaj za rok 2020 je vypočítán jako průměr z dat za roky 2019, 2020 a 2021).

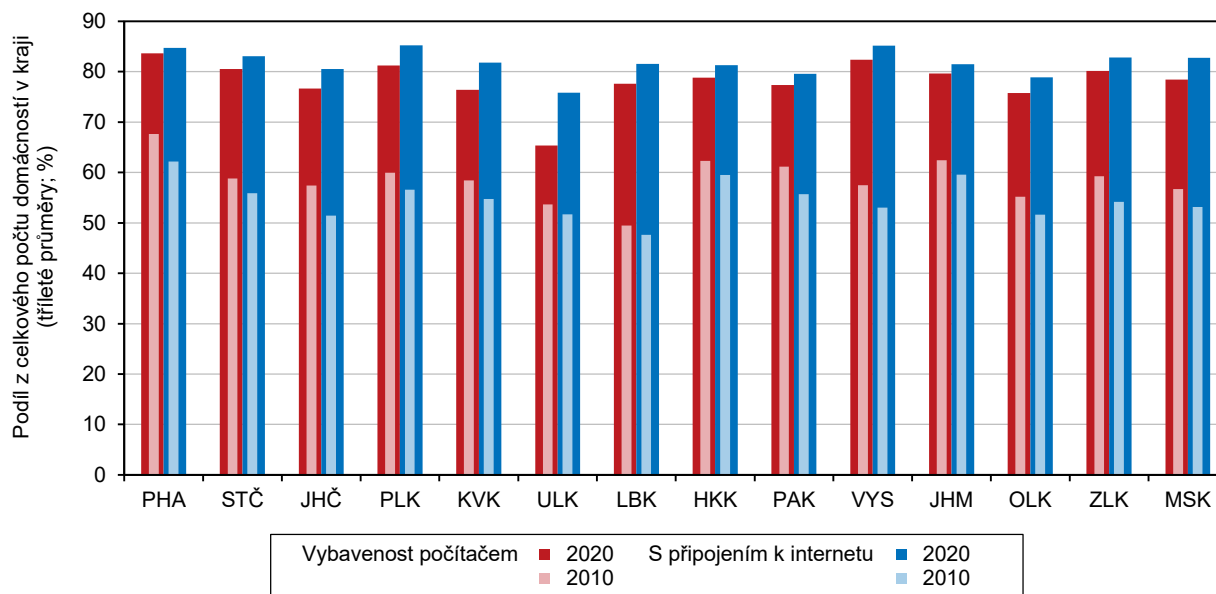
internetem vybaveno 51,5 % a vysokorychlostním internetem 47,2 % domácností. V porovnání s domácnostmi celé České republiky používaly domácnosti Jihočeského kraje počítač i internet v menší míře.

...roste také používání internetu jednotlivci.

Z Jihočechů ve věku 16 a více let používalo v roce 2020 internet 82,3 % osob, před deseti lety byl jejich podíl výrazně nižší (57,6 %). Ještě strměji vzrostl podíl osob využívajících internet na mobilním telefonu, v roce 2020 činil 67,5 %, přitom před deseti lety dosahoval stěží 5 %. Přes internet v roce 2020 nakupovalo 62,7 %, to bylo nejen podstatně více oproti situaci před deseti lety (tehdy 26,7 %), ale podíl se výrazně zvýšil i meziročně v souvislosti s opatřeními proti covidu (o 5,2 procentních bodů). Internetové bankovníctví v roce 2020 využívalo 59,6 % jedinců ve věku 16 a více let, před deseti lety byl jejich podíl čtvrtinový.

Graf 3.8 Domácnosti vybavené osobním počítačem a s připojením k internetu podle krajů

Zdroj: ČSÚ (VŠIT)

Ekonomické subjekty

Počet subjektů evidovaných v RES se v letech 2020 a 2021 zvyšoval obvyklým tempem.

V registru ekonomických subjektů (RES) bylo k 31. 12. 2021 evidováno 168,6 tis. subjektů se sídlem v Jihočeském kraji. V letech 2020 a 2021 se jejich počet zvyšoval tempem, které bylo obvyklé od roku 2013, kdy máme srovnatelnou časovou řadu (+0,9 %), jen v roce 2021 ještě o něco rychleji (+1,1 %). Od roku 2013 došlo pouze jednou k meziročnímu poklesu počtu evidovaných subjektů. Během roku 2019 se jejich počet snížil o 0,6 % (-1,0 tis.) v souvislosti s novelou živnostenského zákona, podle níž se pojišťovací zprostředkovatelé, jejichž činnost dříve spadala pod ČNB, stali novou vázanou živností⁵.

V RES převažují fyzické osoby a z nich osoby podnikající dle živnostenského zákona.

RES tvořily aktuálně ze 78 % fyzické osoby, především podnikající dle živnostenského zákona – téměř 120 tis. (71 % z celkového počtu subjektů a 91 % z fyzických osob). Mezi právníckými osobami bylo nejvíc společností s ručením omezeným – 17,7 tis. (11 % z celkového počtu subjektů a 49 % z právníckých osob), spolků a pobočných spolků – 9,1 tis. (5 %, resp. 25 %) a společenství vlastníků jednotek – 4,8 tis. (3 %, resp. 13 %).

⁵ V souvislosti s tím došlo k ukončení činnosti pojišťovacích zprostředkovatelů vedených dle zákona č. 38/2004 Sb. pod právní formou „fyzické osoby podnikající dle jiných zákonů než živnostenského a zákona o zemědělství“ a ti, kteří ve své činnosti hodlali pokračovat a ohlásili vázanou živnost, byli zahrnuti mezi osoby podnikající dle živnostenského zákona.

Během let 2020 a 2021 vzniklo celkem 9,2 tis. subjektů a 6,4 tis. subjektů zaniklo,...

V pandemickém roce 2020 bylo v jižních Čechách nově zaregistrováno 4,4 tis. subjektů a 3,1 tis. jich zaniklo. V roce 2021 vzniklo 4,8 tis. subjektů a zaniklo jich 3,2 tis. Nové subjekty tvořily v obou letech ze tří čtvrtin fyzické osoby, především podnikající dle živnostenského zákona. V nově vzniklých právnických osobách nejčastěji figurovaly společnosti s ručením omezeným a spolky a pobočné spolky. Mezi zaniklými subjekty bylo v obou letech podle právní formy cca 88 % fyzických osob, v nichž převládali živnostníci.

...nejvíc zaniklých subjektů bylo s činností velkoobchod a maloobchod.

Z hlediska převažující činnosti bylo nejvíc zaniklých subjektů s činností velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel a s činností stavebnictví. Na druhou stranu, jelikož s těmito činnostmi zase nové subjekty vznikly, ve stavebnictví se počet subjektů zvýšil. V odvětví obchodu však bylo vzniklých méně než zaniklých a odvětví tedy subjekty ztratilo.

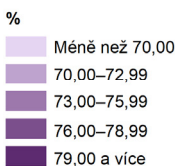
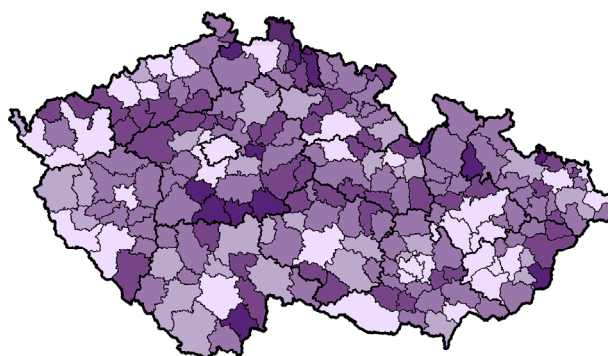
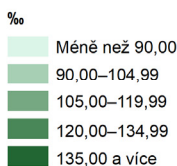
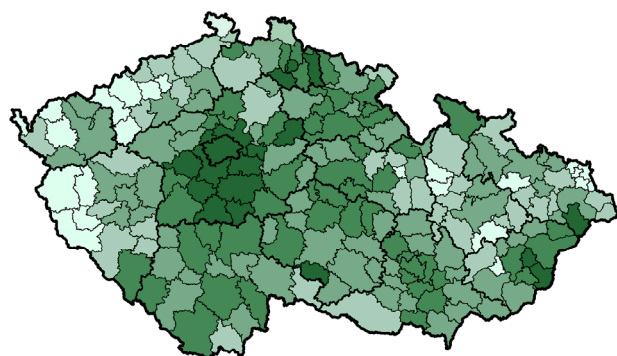
Prokazatelně aktivních byla více než polovina registrovaných subjektů.

Koncem roku 2021 byla v kraji zjištěna aktivita u téměř 88 tis. subjektů (51,9 %). Ze 70,7 % šlo o soukromé podnikatele podnikající dle živnostenského zákona (66,0 %) a zemědělské podnikatele (4,7 %). V porovnání s ostatními kraji byl podíl živnostníků na počtu subjektů se zjištěnou aktivitou v jižních Čechách pátý nejnižší a podíl zemědělských podnikatelů druhý nejvyšší. Z vnitroregionálního hlediska byl největší podíl soukromých podnikatelů na počtu aktivních subjektů zjištěn v SO ORP Trhové Sviny, Milevsko, Soběslav a Třeboň (nad 76 %). Naopak nejnižší byl na Česko-budějovicku (63,3 %) vlivem většího zastoupení právnických osob.

Ktg 3.2 Soukromí podnikatelé¹⁾ v SO ORP k 31. 12. 2021

Na 1 000 obyvatel ve věku 18 a více let

Podíl na ekonomických subjektech se zjištěnou aktivitou

¹⁾ Osoby podnikající dle živnostenského zákona a zemědělské podnikatele se zjištěnou aktivitou a sídlem na daném území

Zdroj: ČSÚ

Mezi aktivními subjekty se zjištěným počtem zaměstnanců převažovali živnostníci bez zaměstnanců.

Koncem roku 2021 byl údaj o počtu zaměstnanců zjištěn v 73 tis. aktivních ekonomických subjektech. Většinou to byly fyzické osoby, zpravidla živnostníci bez zaměstnanců (50,5 tis.). Mezi subjekty se zaměstnanci převládaly společnosti s ručením omezením. V kraji sídlilo 116 velkých podniků (s 250 a více zaměstnanci), z toho bylo 56 společností s ručením omezeným a 33 akciových společností.

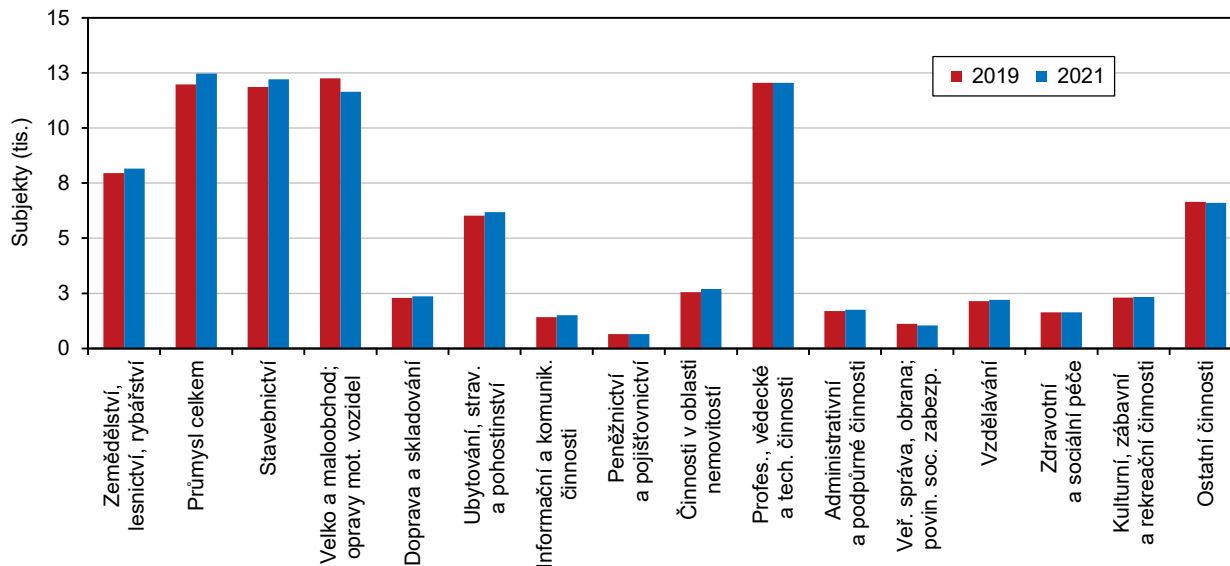
Nejvíc subjektů se zjištěnou aktivitou v roce 2021 bylo s převažující činností průmysl a stavebnictví.

Ve srovnání s rokem 2019 se struktura RES podle převažující ekonomické činnosti poněkud změnila. Způsobil ji zejména úbytek subjektů s převažující činností velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel (-1 %).

S touto činností bylo v kraji koncem roku 2021 evidováno stále nejvíc subjektů bez ohledu na aktivitu, ale tato činnost přišla o prvenství mezi subjekty se zjištěnou aktivitou. Více subjektů se zjištěnou aktivitou bylo koncem roku 2021 v kraji ve třech odvětvích – průmysl, stavebnictví a profesní, vědecké a technické činnosti.

Graf 3.9 Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou podle převažující činnosti v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

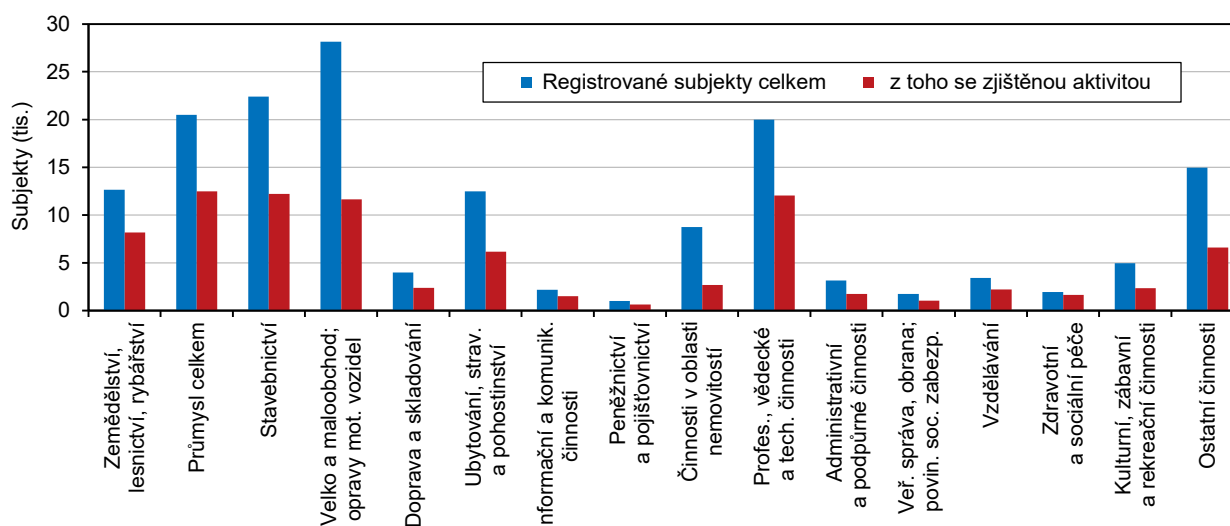

Nejvyšší podíl aktivních subjektů byl v sekci zdravotní a sociální péče.

Nejvyšší podíl aktivních subjektů na evidovaných subjektech v kraji měla koncem roku 2021 zdravotní a sociální péče, kde bylo prokazatelně aktivních 84,5 % subjektů, a dále informační a komunikační činnosti (podíl 68,7 %), vzdělávání (64,6 %) a zemědělství, lesnictví a rybařství (64,4 %).

Graf 3.10 Ekonomické subjekty podle převažující činnosti v Jihočeském kraji k 31. 12. 2021

Zdroj: ČSÚ

V kraji bylo v přepočtu na 1 tis. obyvatel evidováno 112 aktivních živnostníků,...

V přepočtu na 1 tis. obyvatel ve věku 18 a více let bylo v kraji koncem roku 2021 evidováno 111,8 živnostníků, oproti ČR (115,8 živnostníků) to bylo poněkud méně. Naproti tomu počet zemědělských podnikatelů – fyzických osob (8,0) byl oproti celorepublikovému průměru (4,3) podstatně vyšší.

V mezikrajském srovnání měl Jihočeský kraj v přepočtu na 1 tis. obyvatel druhý nejvyšší počet zemědělských podnikatelů – fyzických osob (po Kraji Vysočina) a šestý nejvyšší počet aktivních živnostníků. Oproti roku 2019 se počet fyzických osob – živnostníků i zemědělců – se zjištěnou aktivitou v kraji zvýšil.

...relativně nejvíc jich bylo na Českobudějovicku. Zemědělců bylo nejvíc na Prachaticku.

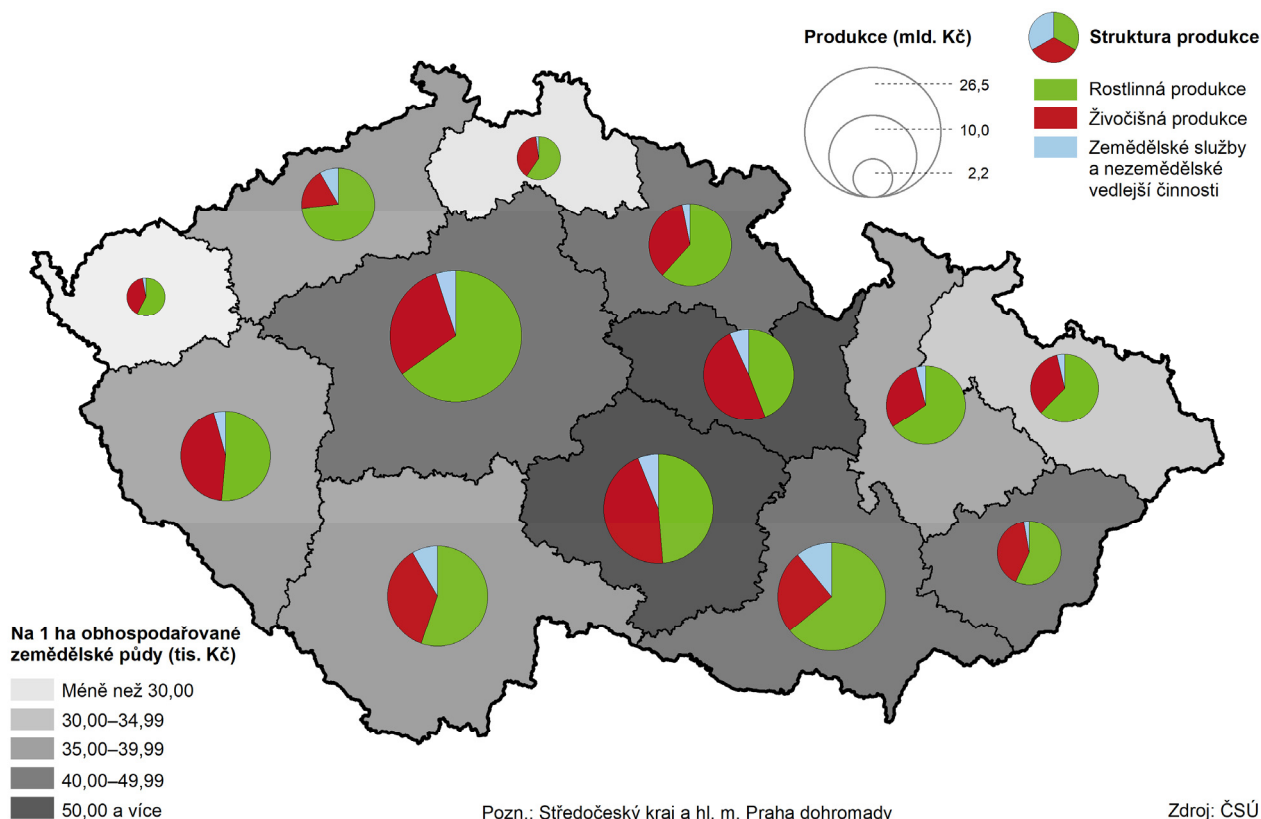
Ve vnitroregionálním pohledu, podle SO ORP, bylo koncem roku 2021 nejvíce aktivních živnostníků v přepočtu na 1 tis. obyvatel ve věku 18 a více let na Českobudějovicku (121,2), Milevsku (117,6) a Tábořsku (116,7). Naopak nejméně živnostníků v poměru k počtu obyvatel provozovalo živnost na Kaplicku (86,9) a Dačicku (94,3). Soukromých zemědělců se zjištěnou aktivitou v přepočtu na 1 tis. obyvatel 18letých a starších hospodařilo nejvíc mezi obyvateli Prachaticka (14,8), Vimperska (14,6) a Vodňanska (13,3), naopak nejméně jich bylo na Českobudějovicku (3,8).

Zemědělství

Produkce zemědělského odvětví byla v roce 2020 nejvyšší v historii kraje díky výsledkům sklizně.

Produkce zemědělského odvětví v běžných cenách (b. c.) v Jihočeském kraji od roku 2010 každým rokem obvykle rostla, pouze v roce 2015 výrazně poklesla (-9,1 %). V roce 2020 podle semidefinitivních výsledků (poslední dostupné výsledky) vzrostla meziročně o 6,3 % a dosáhla díky mimořádně dobrým výsledkům sklizně historického maxima. Rostlinná produkce v b. c. vzrostla v roce 2020 meziročně o 12,8 % především zásluhou vyššího objemu sklizně a byla rovněž v historii kraje nejvyšší. Živočišná produkce v b. c., která meziročně poklesla o 2,5 %, dosáhla za 16 let měření až devátý nejlepší výsledek.

Ktg 3.3 Produkce zemědělského odvětví v krajích v roce 2020

Od roku 2011 převládala v kraji rostlinná výroba, v roce 2020 podílem 55 %.

V roce 2020 se na produkci zemědělského odvětví kraje podílela rostlinná produkce z 55,2 %, živočišná produkce z 36,4 % a produkce služeb a nezemědělské vedlejší činnosti z 8,4 %. Rostlinná výroba měla v produkci zemědělského odvětví kraje nadpoloviční podíl každoročně od roku 2011, její podíl v roce 2020 byl dosud

nejvyšší. Do roku 2010 hrála v zemědělství kraje důležitější roli živočišná výroba. Její poslední podíl na zemědělské produkci byl historicky vůbec nejnižší.

Rostlinná produkce převažovala nad živočišnou ve většině regionů.

Ve všech krajích převažovala od roku 2011 rostlinná produkce nad živočišnou. Výjimkou se stal od roku 2013 Pardubický kraj, ve kterém získala díky chovu drůbeže a produkci vajec nadvládu živočišná výroba. V letech 2017 až 2019 se k Pardubickému kraji připojily s mírnou převahou živočišné výroby nad rostlinnou výrobou ještě Plzeňský kraj a Kraj Vysočina.

Jihočeští zemědělci měli mezi kraji čtvrtý největší objem produkce,...

Jihočeský zemědělský sektor se v roce 2020 podílel na produkci zemědělského odvětví ČR 10,3 % (na rostlinné produkci 9,7 %, na živočišné produkci 10,6 %). Objemem zemědělské produkce se v regionálním srovnání řadil dlouhodobě na čtvrté místo, což korespondovalo s jeho umístěním podle plochy orné půdy. Jihočeši sice obhospodařovali druhou největší výměru zemědělské půdy, ale vlivem vysokého podílu trvalých travních porostů byla jejich výměra orné půdy až čtvrtá nejvyšší po krajích Středočeském, Jihomoravském a Kraji Vysočina. Od roku 2006 si tyto kraje obvykle držely stejné umístění i podle produkce zemědělského odvětví.

...ta byla ale po přepočtu na 1 ha zemědělské půdy mezi kraji čtvrtá nejnižší.

Po přepočtu zemědělské produkce na 1 hektar obhospodařované zemědělské půdy se pořadí krajů změnilo. V čele regionálního žebříčku se již několik let drží Pardubický kraj, v roce 2020 s 53,9 tis. Kč/ha, a na jeho konci byl, stejně jako podle absolutního objemu, kraj Karlovarský (23,0 tis. Kč/ha). Jihočeský kraj měl od roku 2016 čtvrtou nejnižší produkci na hektar zemědělské půdy (36,4 tis. Kč/ha).

Dlouhodobě ubývá ploch orné půdy a rozšiřují se plochy trvalých travních porostů.

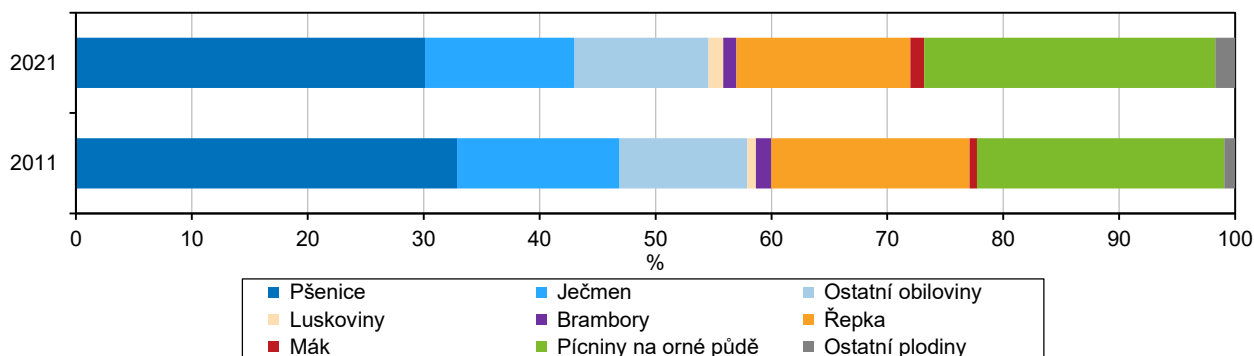
Ploch zemědělské půdy obhospodařované jihočeskými zemědělci až do roku 2016 každoročně spíše ubývalo, v roce 2017 se tento trend zastavil a v roce 2021 se výměra obhospodařované zemědělské půdy meziročně zvýšila o 1,1 % díky rozšíření ploch trvalých travních porostů. Oproti roku 2002 byla plocha obhospodařované zemědělské půdy v kraji o 4,4 % menší. Dlouhodobý trend úbytku ploch orné půdy se ale nezměnil, i když byl v posledních letech pozvolnější. Za poslední desetiletí se výměra orné půdy zmenšila o 3,4 %, její úbytek za posledních 20 let byl citelnější, představoval více než 15 %.

Snížilo se zornění zemědělské půdy.

Změnila se struktura zemědělské půdy, snížil se podíl ploch orné půdy, z části ve prospěch trvalých travních porostů. Jejich plochy se za poslední desetiletí rozšířily o 7,1 % a oproti roku 2002 o 16,6 %. Zornění obhospodařované půdy (podíl orné půdy na zemědělské) se snížilo z 65,6 % v roce 2002 na 60,5 % v roce 2011, v roce 2021 bylo zorněno již jen 58,0 % ploch obhospodařované zemědělské půdy.

Graf 3.11 Osevní plochy v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

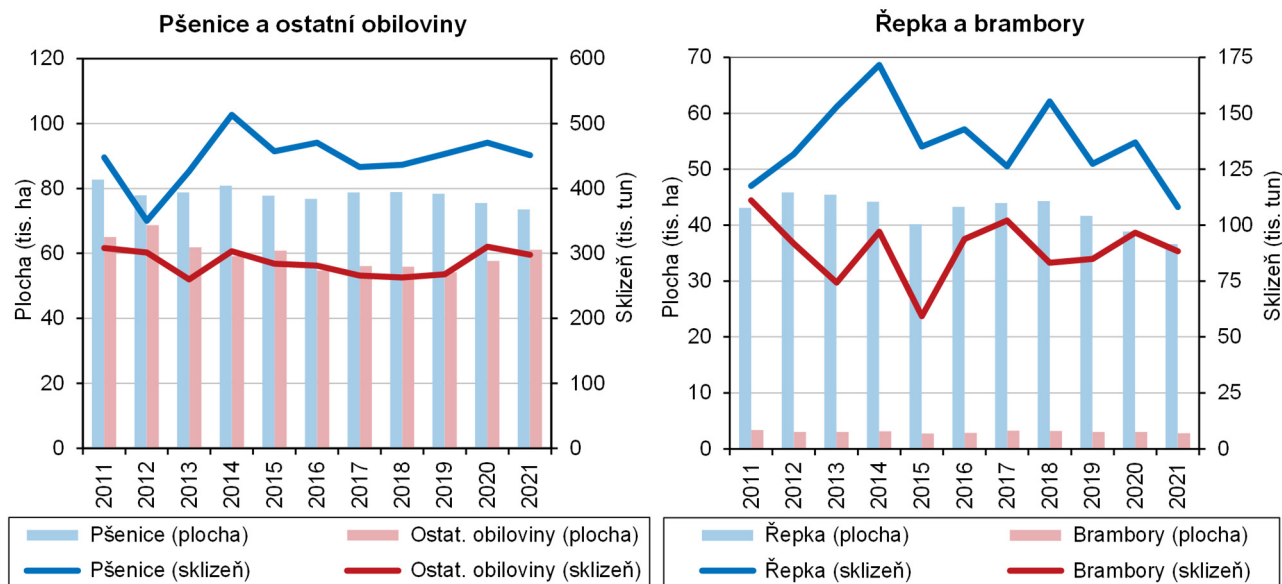

Ve struktuře osevních ploch se snížil podíl ploch obilovin, řepky a brambor na úkor pícnin na orné půdě.

Výměra osevních ploch v roce 2021 se ve srovnání s předchozím rokem nezměnila, oproti roku 2011 však byla menší o 2,9 %. Ve struktuře osevních ploch klesl oproti roku 2011 podíl ploch obilovin (z 57,9 % na 54,6 %), především pšenice a ječmene. V menší míře se v roce 2021 pěstovala řepka (pokles ze 17,1 % na 15,0 %) a brambory (pokles z 1,3 % na 1,1 %). Naopak se rozšířily plochy luskovin, máku a pícnin na orné půdě a jejich zastoupení v osevu se zvýšilo (luskovin z 0,7 % na 1,3 %, máku z 0,6 % na 1,2 % a pícnin na orné půdě z 21,3 % na 25,1 %).

Graf 3.12 Sklizeň a sklizňové plochy vybraných plodin v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

Sklizeň obilovin, brambor a řepky byla v roce 2021 meziročně horší,...

V roce 2021 sklídili jihočeští zemědělci ve srovnání s mimořádně úrodným rokem 2020 méně obilovin, brambor, řepky a pícnin na orné půdě. Naopak meziročně vyšší byla sklizeň luskovin a sena z trvalých travních porostů.

... sklizeň brambor byla dokonce čtvrtá nejhorší v historii kraje.

Výnosy většiny základních plodin byly ve srovnání s rokem 2020 sice nižší, ale v porovnání s desetiletým průměrem vyšší, pouze výnos ovsa, řepky a máku byl nižší. Sklizeň většiny plodin převyšovala desetiletý průměr, sklizeň sena z trvalých travních porostů byla dokonce nejvyšší od roku 2000. Podprůměrná byla naopak sklizeň ječmene, žita, tritikale a řepky, sklizeň brambor byla čtvrtá nejhorší za posledních 30 let.

Jihočeští zemědělci patřili k předním pěstitelům většiny základních plodin.

Produkcí pšenice, žita, brambor a pícnin na orné půdě se jižní Čechy v pomyslném žebříčku krajů umístily v roce 2021 na třetím místě, v produkci řepky na druhém místě, v produkci ovsa a tritikale na prvním místě. To koresponduje s výměrou jejich sklizňových ploch. Kromě toho díky dlouhodobě největším plochám trvalých travních porostů si kraj udržuje prvenství ve sklizni sena z trvalých travních porostů, když se v roce 2021 podílel na sklizni zemědělského sektoru ČR 17,4 %.

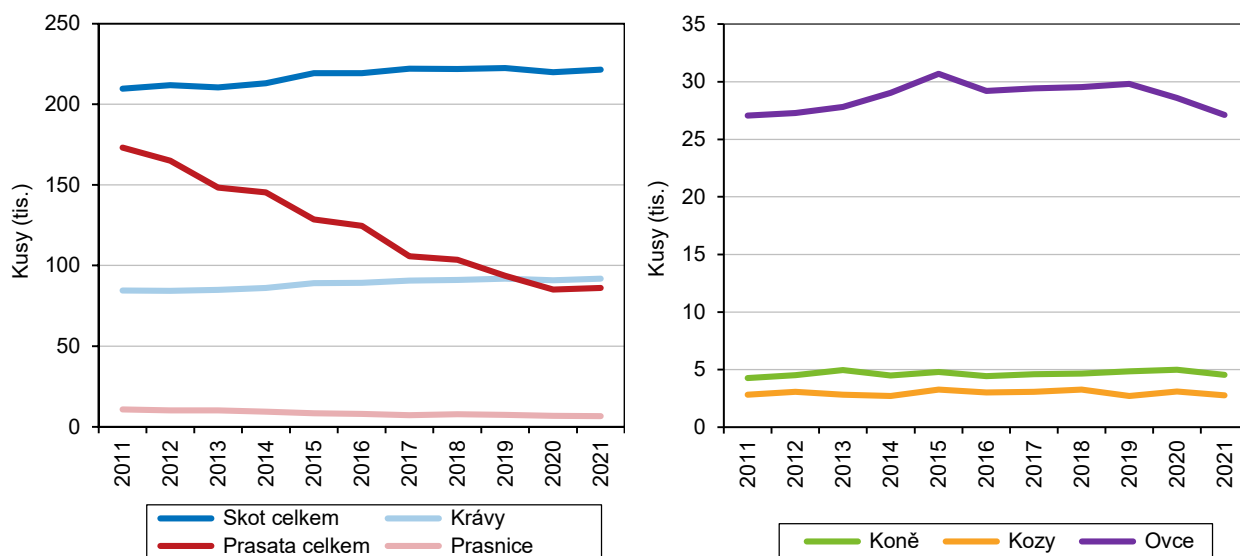
Meziroční vývoj počtu hospodářských zvířat se lišil od dlouhodobých trendů.

Podle soupisu hospodářských zvířat k 1. 4. 2021 chovali jihočeští zemědělci ve srovnání s předchozím rokem méně ovcí, koz a koní, ale více skotu a prasat. Meziroční vývoj se tak lišil od dlouhodobých trendů, kterými jsou na jedné straně rozšiřování chovu ovcí a koní a na straně druhé citelné omezování chovu prasat. Redukce, kterou v kraji sledujeme v chovu prasat od roku 2002, byla po necelých dvaceti letech zastavena. I tak byl jejich stav oproti soupisu před deseti lety poloviční a ve srovnání s rokem 2002 sotva čtvrtinový.

Graf 3.13 Stavy hospodářských zvířat v Jihočeském kraji (podle stavu ke dni soupisu)

Zdroj: ČSÚ

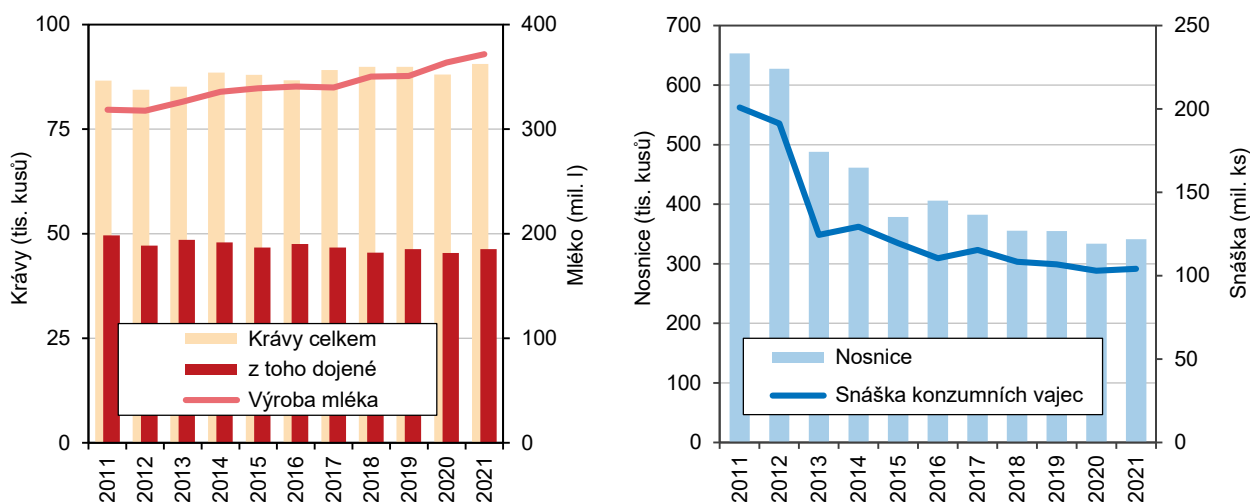
I když dojených krav ubylo, celkový počet krav oproti stavu před deseti lety vzrostl.

Ve srovnání se šetřením před deseti lety se počet ovcí, po zmenšování chovů v posledních dvou letech, dostal na stejný stav jako tehdy. Počet koní se zvýšil o 6 %. Koz, jejichž počet kolísá, bylo v roce 2021 sečteno o 2 % méně. Stáda skotu se za poslední desetiletí rozšířila o necelých 6 %. Počet krav vzrostl o 9 %, přitom ale došlo k úbytku dojených krav o 7 % a rozšíření chovu ostatních krav více než o třetinu.

Chov drůbeže se dlouhodobě zmenšoval s občasným meziročním vybočením z tohoto trendu, často ovlivněným termínem vyskladnění. V roce 2021 se meziročně zvýšil o více než 40 %, ale oproti stavu před deseti lety byl o 7 % nižší.

Graf 3.14 Průměrné stavy krav a výroba mléka, průměrné stavy nosnic a snáška konzumních vajec v zemědělském sektoru Jihočeského kraje

Zdroj: ČSÚ

V porovnání s ostatními kraji chovali jihočeští zemědělci nejvíce skotu a ovcí.

K 1. 4. 2021 měl Jihočeský kraj v regionálním srovnání nejčetnější stáda ovcí, skotu i samotných krav, počtem koní a koz se umístil na druhém místě. Toto umístění korespondovalo s druhou největší výměrou zemědělské půdy a největší výměrou trvalých travních porostů. V chovu prasat, který má spíše souvztažnost s ornou půdou, se umístil na sedmém a v chovu drůbeže na pátém místě.

Výroba mléka od roku 2013 rostla především vlivem zvýšené průměrné dojivosti.

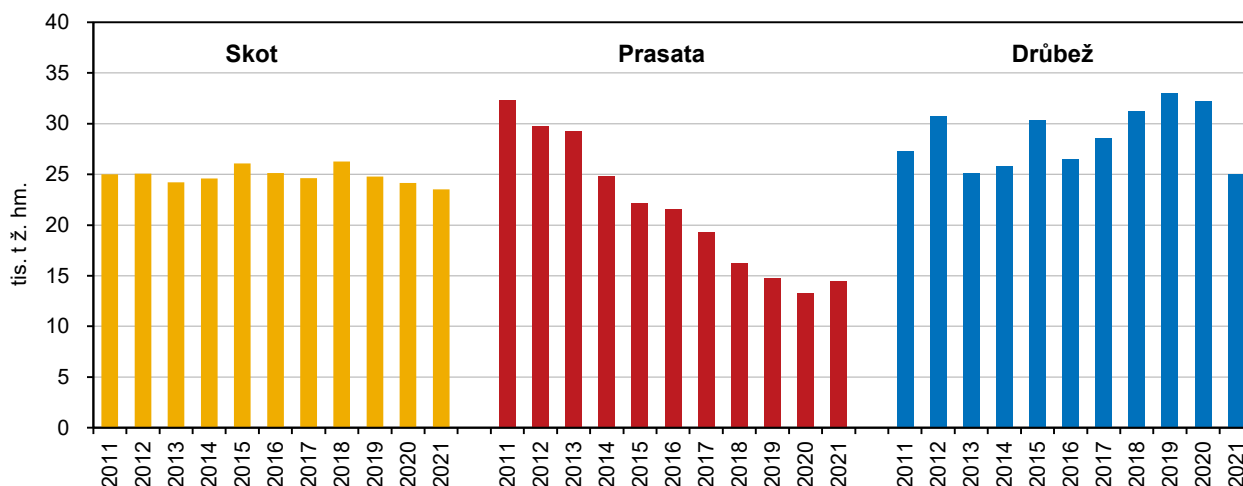
Výroba mléka se po období pozvolného poklesu od roku 2013 zvyšovala, především zásluhou rostoucí průměrné dojivosti. V roce 2021 bylo ve srovnání s rokem 2011 v kraji vyrobeno o 16,7 % litrů mléka více, když se průměrná denní dojivost zvýšila ze 17,6 litrů na 22,0 litrů. Jihočeši se v roce 2021 podíleli na průměrném stavu dojených krav za ČR 12,8 %, přitom dojivost měli o 10,0 % nižší než republikový průměr. Na celorepublikové produkci mléka se kraj podílel 11,5 % a v mezikrajském srovnání obsazoval dlouhodobě třetí příčku.

Výroba jatečného skotu v kraji kolísala; výroba jatečných prasat až do roku 2020 klesala.

Výroba jatečného skotu v kraji kolísala, zatímco výroba jatečných prasat stejně jako jejich chov až do roku 2020 klesala. V roce 2021 byl dlouhodobý trend přerušen a výroba jatečných prasat v kraji meziročně vzrostla o 9 %. Přesto její propad jen za poslední desetiletí činil 55 %. Podíl Jihočechů na celorepublikové výrobě jatečného skotu v roce 2021 činil 14 % a byl druhý nejvyšší. Podíl kraje na výrobě jatečných prasat ČR aktuálně představoval 5 % a byl sedmý nejvyšší. Před deseti lety byl příspěvek kraje k republikové produkci dvojnásobný a mezi kraji čtvrtý nejvyšší.

Graf 3.15 Výroba jatečných zvířat v zemědělském sektoru Jihočeského kraje

Zdroj: ČSU

Oproti roku 2011 klesla v kraji snáška konzumních vajec téměř o polovinu.

Průměrný stav nosnic v jihočeském zemědělském sektoru v roce 2021 meziročně sice vzrostl o 2,2 %, ale především kvůli propadu v roce 2013, byl o 48 % menší než v roce 2011. Snáška konzumních vajec byla oproti roku 2011 nižší o 48 %. V zemědělském sektoru České republiky počty nosnic a snáška vajec spíše rostly, ve srovnání s rokem 2011 byly oba ukazatele o 34 %, resp. 36 % vyšší.

Výroba jatečné drůbeže poslední dva roky klesala.

Výroba jatečné drůbeže v kraji i ČR po propadu z let 2010 a 2011 nejprve kolísala a v posledních dvou letech se snižovala. Oproti roku 2011 byla v roce 2021 v jižních Čechách o 8 % nižší, na rozdíl od celorepublikového výsledku, kterým byl nárůst o 19 %. V roce 2021 se chovy jihočeských farmářů podílely na snášce vajec zemědělského sektoru ČR 6 %, na výrobě jatečné drůbeže necelými 10 %. V roce 2011 byly oba tyto podíly vyšší – 16 %, resp. necelých 13 %. V regionálním srovnání patřilo v roce 2021 jihočeským zemědělcům v produkci konzumních vajec šesté místo a ve výrobě jatečné drůbeže páté místo.

Průmysl a energetika

Jihočeský kraj se na tržbách z průmyslové činnosti ČR v roce 2021 podílel 4,6 % a měl páté nejnižší tržby mezi regiony.

Mezi velké průmyslové podniky (se 100 a více zaměstnanci) se sídlem v Jihočeském kraji patřilo v roce 2021 celkem 148 subjektů, což bylo nejméně za poslední desetiletí. Od roku 2011 jich v kraji nejvíce sídlilo v roce 2019 – 158 subjektů. Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy v b. c. (dále jen „tržby“) uvedených podniků

dosáhly v roce 2021 téměř 183 mld. Kč a jejich podíl na tržbách velkého průmyslu ČR 4,6 % byl v regionálním srovnání desátý nejvyšší. Kraj k celorepublikovým tržbám velkého průmyslu přispěl v posledním desetiletí nejvíce v roce 2020 (4,8 %), kdy byl jeho podíl osmý nejvyšší, a v roce 2019 (4,7 %), kdy byl devátý nejvyšší.

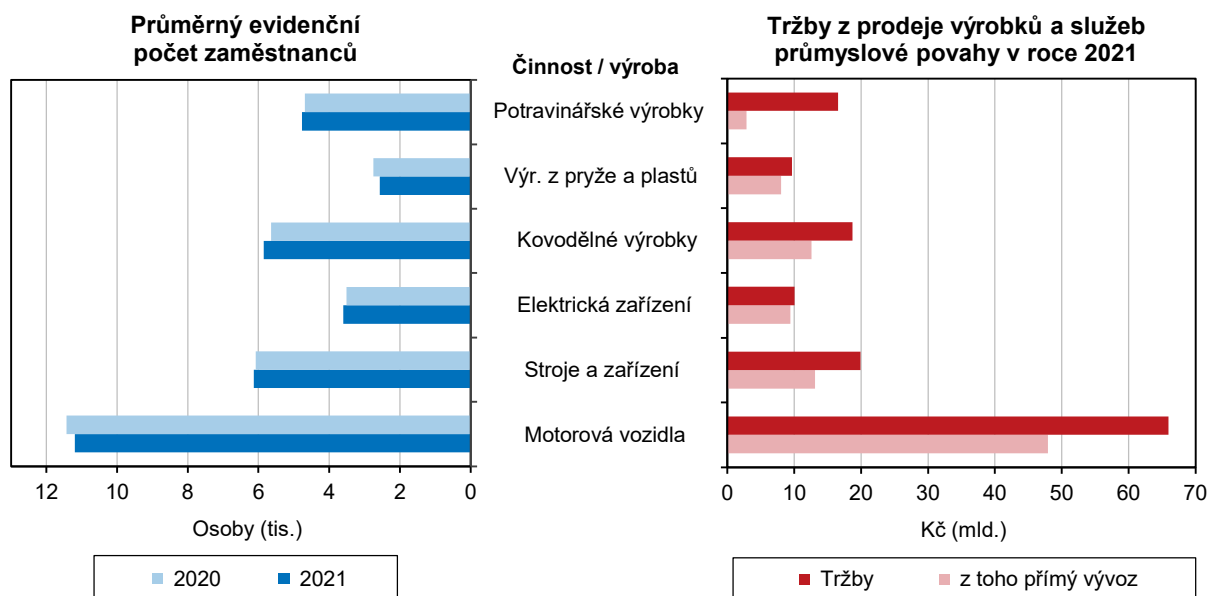
Tržby průmyslových podniků rostly s výjimkou roku 2020.

Tržby velkých průmyslových podniků v kraji, stejně jako v ČR, od roku 2011 rostly, klesly pouze v pandemickém roce 2020 (kraj -5,0 %, v ČR -6,7 %). V roce 2021 meziročně vzrostly o 6,4 %, oproti předpandemickému roku 2019 byly vyšší o 1,1 % (v ČR +10,5 %, resp. 3,1 %). Tržby velkých jihočeských průmyslových podniků měly v posledních deseti letech ve srovnání s ČR častěji vyšší dynamiku⁶, s výjimkou roků 2012, 2017, 2018 a 2021, kdy byl nárůst tržeb v kraji mírnější.

Na tržbách se nejvíce podílí zpracovatelský průmysl.

Rozhodující objem tržeb vytváří zpracovatelský průmysl. V Jihočeském kraji ho v roce 2021 reprezentovalo 144 velkých podniků; jejich tržby se na tržbách průmyslu celkem podílely 96 %. V posledním desetiletí bylo nejvíce těchto podniků v kraji v roce 2019 – 153, tehdy byl ale jejich podíl na tržbách průmyslu celkem nižší (91 %).

Graf 3.16 Zaměstnanci a tržby podle vybrané převažující činnosti zpracovatelského průmyslu v Jihočeském kraji (podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji)
Zdroj: ČSÚ

V odvětvích zpracovatelského průmyslu v roce 2020 většinou tržby poklesly,...

Vlivem pandemie koronaviru došlo v roce 2020 k meziročnímu poklesu tržeb ve většině odvětví zpracovatelského průmyslu kraje. Některá odvětví sice zaznamenala zvýšení tržeb, např. potravinářská výroba, výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení, tržby zpracovatelského průmyslu celkem však meziročně poklesly o 5,4 %.

...zvláště citelně ve výrobě motorových vozidel, přívěsů a návěsů.

Pandemická krize výrazně zasáhla především nejsilnější odvětví zpracovatelského průmyslu výrobu motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů, která se v roce 2019 na tržbách zpracovatelského průmyslu v kraji podílela ze 41,2 %. Po poklesu tržeb v kraji v roce 2020 o více než 10 % se, ani přes oživení v roce 2021, nepodařilo v tržbách dosáhnout na předpandemickou úroveň (-2,8 %). Příspěvek automobilového průmyslu k tržbám zpracovatelského průmyslu kraje se snížil na 38,6 % v roce 2020 a na 37,6 % v roce 2021. Ostatní odvětví zpracovatelského

⁶ Výsledky průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji a jejich srovnání v čase může být ovlivněno tím, že na základě neměnných kritérií pro zařazení podniku do souboru vykazujících subjektů se může tento soubor rok od roku lišit. Přepočty na srovnatelnou organizační strukturu se neprovádějí.

průmyslu, jejichž tržby v roce 2020 poklesly, ve sledovaném roce výsledky předcovidového roku překonaly.

Orientace tržeb na přímý vývoz se v letech 2017 až 2020 snižovala, v roce 2021 se zvýšila.

Orientace tržeb na přímý vývoz se až do roku 2016 zvyšovala (na 73 %), v roce 2017 se propadla na 58 % a její snižování se zastavilo na 55 % v roce 2019 a 2020. V roce 2021 došlo k obratu, tržby za zboží vyvezené přímo do zahraničí se na tržbách celkem podílely 61,9 %. Ve zpracovatelském průmyslu se podíl tržeb za zboží vyvezené přímo do zahraničí na tržbách celkem snížil ze 75 % v roce 2016 na 60 % v roce 2019, v roce 2020 byl jen o málo vyšší a v roce 2021 pak zase mírně vzrostl na 64,4 %. Z odvětví zpracovatelského průmyslu zaměstnávajících více než 3 tis. osob zaznamenala největší rozdíly v exportní závislosti výroba motorových vozidel (z 91 % v roce 2016 pokles na 62 % v roce 2019 a nárůst na 73 % v roce 2021) a výroba strojů a zařízení jinde neuvedených (z 65 %, přes 56 % nárůst na 66 %). Na vysoké úrovni se udržuje podíl tržeb za přímý vývoz v sekci výroba elektrických zařízení (z 93 %, přes 92 %, na 93 %). Menší zůstává orientace tržeb na vývoz v potravinářské výrobě (necelých 17 %, pak 16 % a dále více než 17 %).

Počet zaměstnanců průmyslu v posledních dvou letech klesal. Nejvíce jich bylo zaměstnáno ve výrobě motorových vozidel.

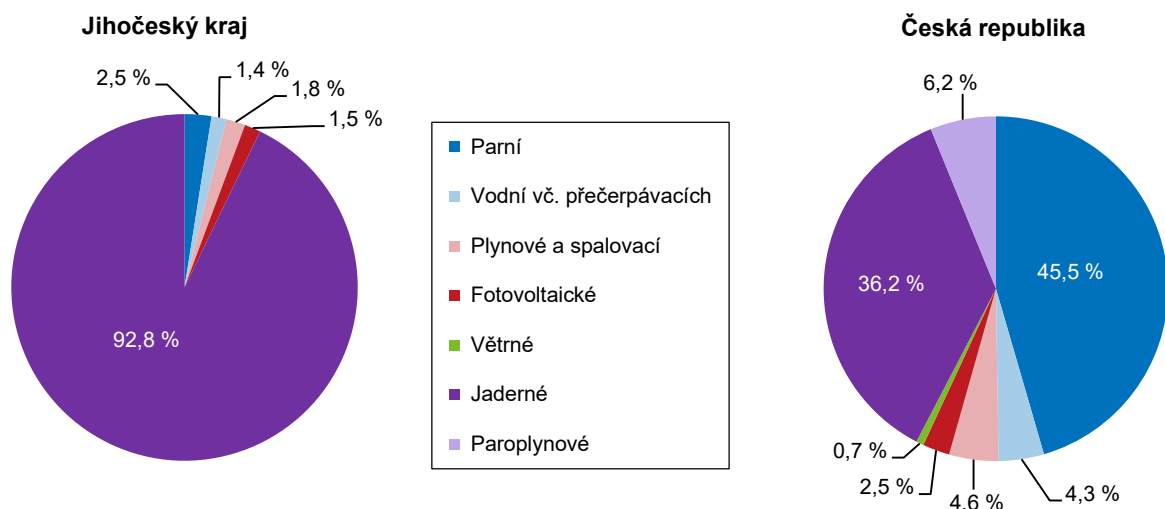
Počet zaměstnanců průmyslových podniků kraje se 100 a více zaměstnanci se v letech 2011 až 2019 nepřetržitě zvyšoval (s výjimkou minimálního poklesu v roce 2018), v letech 2020 a 2021 však již každým rokem klesal o 4,5 % (jistě i vlivem úbytku podniků). V roce 2021 zaměstnával velký průmysl kraje 47 tis. osob (fyzické osoby), to je oproti roku 2019 o 9 % méně. Průměrná měsíční mzda se stále zvyšovala, v roce 2021 činila 35 900 Kč a byla o 9 % nižší než celorepublikový průměr. Nejvíce osob v kraji zaměstnávaly podniky s převažující činností výroba motorových vozidel (11,2 tis. v roce 2021), kde zaměstnanci v roce 2021 pobírali v průměru měsíčně mzdu 39 894 Kč.

Z elektráren v Jihočeském kraji pocházela v roce 2021 pětina elektrické energie vyrobené v ČR.

Elektrárny na území Jihočeského kraje vyráběly v letech 2018 až 2021 víceméně konstantní množství elektřiny, každoročně 17 tis. GWh, na celorepublikové produkci elektrické energie se podílely jednou pětinou. Zatímco v jižních Čechách byla většina elektřiny vyrobená z jádra (93 %), pocházela v celé České republice elektřina hlavně z parních elektráren (45 %). V roce 2021 připadalo na jaderné elektrárny 36 % celorepublikové výroby.

Graf 3.17 Výroba elektřiny brutto¹⁾ podle technologie elektráren v roce 2021

Pramen: ERÚ

¹⁾ Výroba elektřiny brutto = celková výroba elektřiny na svorkách generátorů (zdrojů).

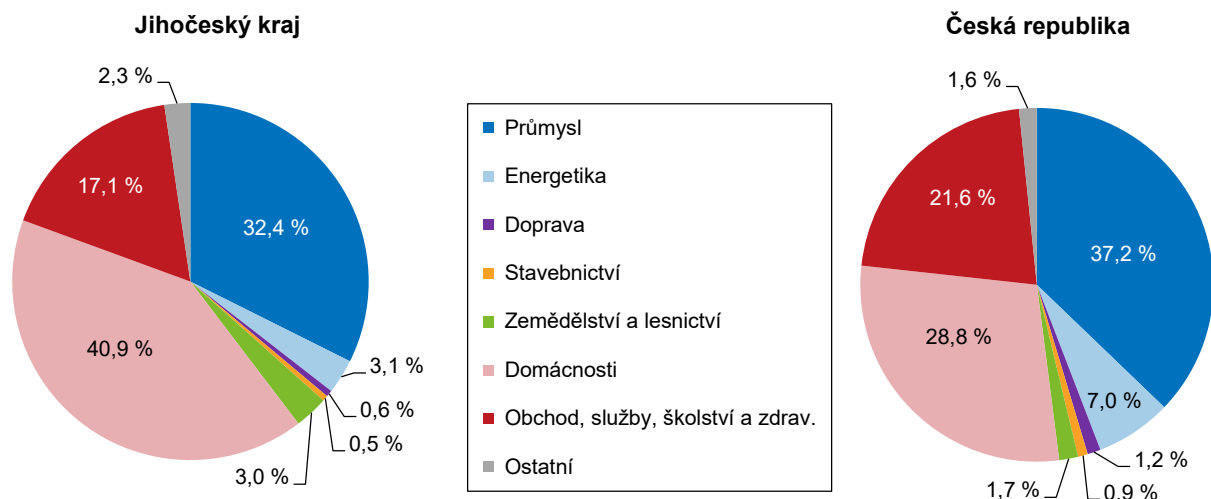

Nejvíce elektřiny v ČR se vyrábí v parních a jaderných elektrárnách.

Jihočeský kraj se stal, poté co v roce 2015 předstihl Kraj Vysočinu, druhým největším výrobcem elektřiny po kraji Ústeckém. Ten se na celorepublikové produkci v roce 2021 podílel 28 % a většinu elektřiny vyráběl v parních elektrárnách (85 % z výroby v kraji). Na třetím místě regionálního žebříčku výrobců elektřiny byl Kraj Vysočina (19 % z výroby ČR), který podobně jako Jihočeský kraj vyráběl většinu elektřiny z jádra (92 % výroby kraje).

Graf 3.18 Spotřeba elektřiny netto^{*)} podle odvětví spotřeby v roce 2021

Pramen: ERÚ

^{*)} Spotřeba elektřiny netto = spotřeba elektřiny v odběrných místech provozovatelů regionálních distribučních soustav a spotřeba subjektů přímo napojených na danou výrobu.

Největší podíl spotřeby elektřiny v kraji připadal na domácnosti.

V Jihočeském kraji se v roce 2021 spotřebovalo 3 254 GWh elektřiny, to je 5,4 % z celorepublikové spotřeby elektřiny. Nejvíce elektřiny v kraji spotřebovaly domácnosti (41 %), zatímco v rámci celé ČR to byl průmysl (37 %) a domácnosti byly na druhém místě s podílem 29 %. Vyšší podíl spotřeby domácností v kraji souvisí s nižší plynofikací. V důsledku toho používají jihočeské domácnosti ve srovnání s průměrnou českou domácností elektřinu ve větší míře jak na vaření, tak na ohřev vody a vytápění.

Výroba i spotřeba elektřiny v kraji v roce 2021 vzrostly.

V pandemickém roce 2020 spotřeba elektřiny v kraji meziročně prakticky stagnovala (+0,3 %), ale u hlavních odběratelů – domácností vzrostla o 4,4 %. V roce 2021 již celková spotřeba elektřiny vzrostla o 2,8 %, v domácnostech o 2,5 %.

Spotřeba jihočeských domácností na 1 obyvatele byla druhá nejvyšší v ČR.

Jihočeské domácnosti v přepočtu na 1 obyvatele v roce 2021 spotřebovaly 2 093 kWh elektřiny, což bylo o 27 % více než průměr za republiku. V regionálním srovnání měly druhou nejvyšší spotřebu po Středočeském kraji (2 342 kWh). Nejméně elektřiny na 1 obyvatele se spotřebovalo v domácnostech hl. m. Prahy a v Moravskoslezském a Jihomoravském kraji (ve všech méně než 1 300 kWh).

Z celorepublikové spotřeby zemního plynu se v kraji spotřebovalo 3,3 %.

V roce 2021 se v jižních Čechách spotřebovalo 306 mil. m³ zemního plynu, což v mezikrajském srovnání znamenalo vůbec nejmenší spotřebu a podíl ze spotřeby ČR 3,3 %. Nejvíce plynu, 14 % z celorepublikového objemu, spotřeboval Ústecký kraj (1,3 mlrd. m³) kvůli vysoké spotřebě velkoodběratelů (1,1 mlrd. m³). V Jihočeském kraji se na spotřebě zemního plynu nejvíce podíleli velkoodběratelé (35 %) a domácnosti (30 %). V roce 2020 se spotřeba plynu v kraji meziročně nepatrně zvýšila (+1 %), spotřeba plynu v domácnostech dokonce poklesla (-2,7 %). Následující rok v roce 2021 spotřeba plynu meziročně vzrostla o 10 %, v domácnostech o 11 %.

Spotřeba plynu
v domácnostech vzrostla.

Spotřeba zemního plynu v domácnostech Jihočeského kraje na 1 odběratele v roce 2021 činila 977 m³, byla tak o 1 % vyšší než celorepublikový průměr, v meziročním srovnání vzrostla o 11 %.

Stavebnictví, stavební povolení

V ČR se objem stavebních prací v letech 2014 až 2021 zvyšoval.

Stavebnictví v České republice zaznamenávalo od roku 2014 (po skončení vleklé hospodářské krize) až do roku 2021 každým rokem meziroční nárůst stavební výroby v b. c. To platilo jak v hodnocení vývoje základní stavební výroby (ZSV) v podnicích s 50 a více zaměstnanci, tak v hodnocení stavebních prací „S“ (provedených podle dodavatelských smluv) zahrnujících i menší stavební podniky (od 20 zaměstnanců). Růst byl přerušen pouze v roce 2016 (ZSV i v roce 2017), který následoval po vysoké stavební aktivitě v roce 2015 související s dočerpáváním evropských fondů.

ZSV velkých stavebních firem Jihočeského kraje kolísala, v posledních letech byla spíše nižší.

Vývoj stavební výroby podniků se sídlem v kraji se od celorepublikového poněkud lišil. Objem ZSV firem s 50 a více zaměstnanci se sídlem v Jihočeském kraji v letech 2011 až 2016 kolísal mezi 10,4 a 11,6 mld. Kč. V roce 2017 díky nárůstu prací na inženýrských stavbách prudce vzrostl na 11,8 mld. Kč a rostl dále i v roce 2018, kdy překročil hodnotu 12 mld. Kč. V dalším roce se objem ZSV propadl o 20 % na hodnotu 9,5 mld. Kč. V letech 2020 a 2021 byl objem ZSV oproti roku 2019 vyšší (10,2 mld. Kč), ale z hlediska posledního desetiletí podprůměrný. Podíl ZSV jihočeských stavebních podniků na celorepublikovém objemu byl v posledním desetiletí nejnižší v roce 2019 a 2021 (5,4 %) a nejvyšší v roce 2017 (8,2 %).

Stavební podniky kraje se zaměřovaly hlavně na inženýrské stavitelství.

Stavebních podniků se sídlem v Jihočeském kraji, které zaměstnávaly 50 a více zaměstnanců, bylo nejvíce v roce 2012 – 43. V letech 2013 až 2018 jejich počet kolísal mezi 37 a 41 podniky. V roce 2019 se snížil na 33, v roce 2021 na 32. Podobně jako v průmyslu se ani ve stavebnictví přepočít na srovnatelnou organizační strukturu neprovádí. Ne vždy však změna počtu podniků v kraji znamenala změnu objemu ZSV stejným směrem. Stavební podniky kraje se orientovaly převážně na inženýrské stavitelství. Jeho podíl na ZSV se v letech 2012 až 2021 pohyboval od 71 % v roce 2020 do 78 % v roce 2013 a byl oproti celorepublikovému (57 % až 63 %) podstatně vyšší.

Počet zaměstnanců ve stavebnictví se spíše snižoval, jejich průměrná mzda ve srovnání s ČR byla od roku 2019 nižší.

Počet zaměstnanců, které zaměstnávaly velké stavební podniky Jihočeského kraje, od roku 2012 spíše klesal. V roce 2021 bylo v evidenčním počtu 4,4 tis. fyzických osob, což bylo o 40 % méně než v roce 2011 (tehdy ale v kraji bylo o 10 velkých podniků více). Průměrná měsíční mzda zaměstnanců jihočeských stavebních firem s 50 a více zaměstnanci byla až do roku 2018 vyšší než celorepublikový průměr. Od roku 2019 byla podprůměrná. V roce 2021 činila 41 927 Kč a na průměr za velké stavební podniky ČR ztrácela 0,7 % (-311 Kč).

Objem stavebních prací „S“ provedených podniky se sídlem v kraji v posledních třech letech klesal.

Hodnota stavebních prací „S“ provedených v tuzemsku podniky se sídlem na území Jihočeského kraje zaměstnávajících 20 a více zaměstnanců v období let 2013 až 2018 spíše rostla (s výjimkou již zmiňovaného poklesu v roce 2016). Od roku 2019 však již jen klesala a snižoval se i příspěvek jihočeských stavebních podniků k celkovému objemu stavebních prací „S“ provedených v tuzemsku. V roce 2021 představoval tento podíl 5,5 % a byl nejnižší za posledních deset let. Nejvyšší nejen za poslední desetiletí, ale i za posledních 24 let, byl v roce 2017, kdy dosáhl 9,0 %.

Dosud největší objem stavebních prací v historii byl na území kraje realizován v roce 2015.

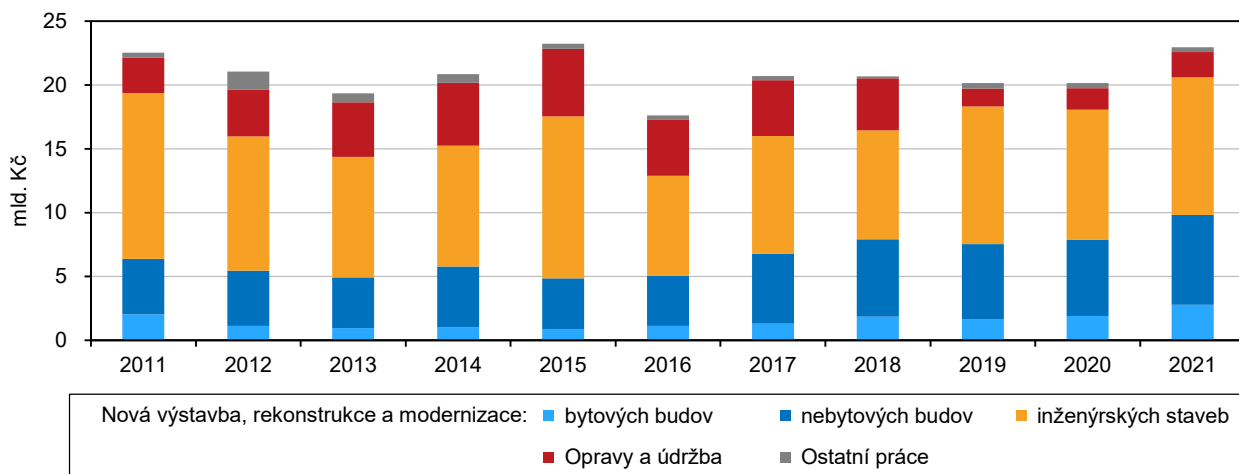
Z údajů za stavební podniky s 20 a více zaměstnanci jsou získávány informace o územní realizaci výstavby. Největší objem stavebních prací „S“ na stavbách v kraji za poslední desetiletí a dokonce i za uplynulých 24 let byl proveden v roce 2015 (23,2 mld. Kč), nejnižší objem „S“ v posledním desetiletí pak hned následující rok (17,6 mld. Kč). V dalších čtyřech letech se objem prací „S“ provedených v kraji

pohyboval těsně nad hodnotou 20 mld. Kč. V roce 2021 se zvýšil o 14 % a dosáhl téměř 23 mld. Kč, což byl druhý nejvyšší objem stavebních prací na stavbách v kraji za posledních 24 let.

Graf 3.19 Stavební práce „S“ provedené na území Jihočeského kraje

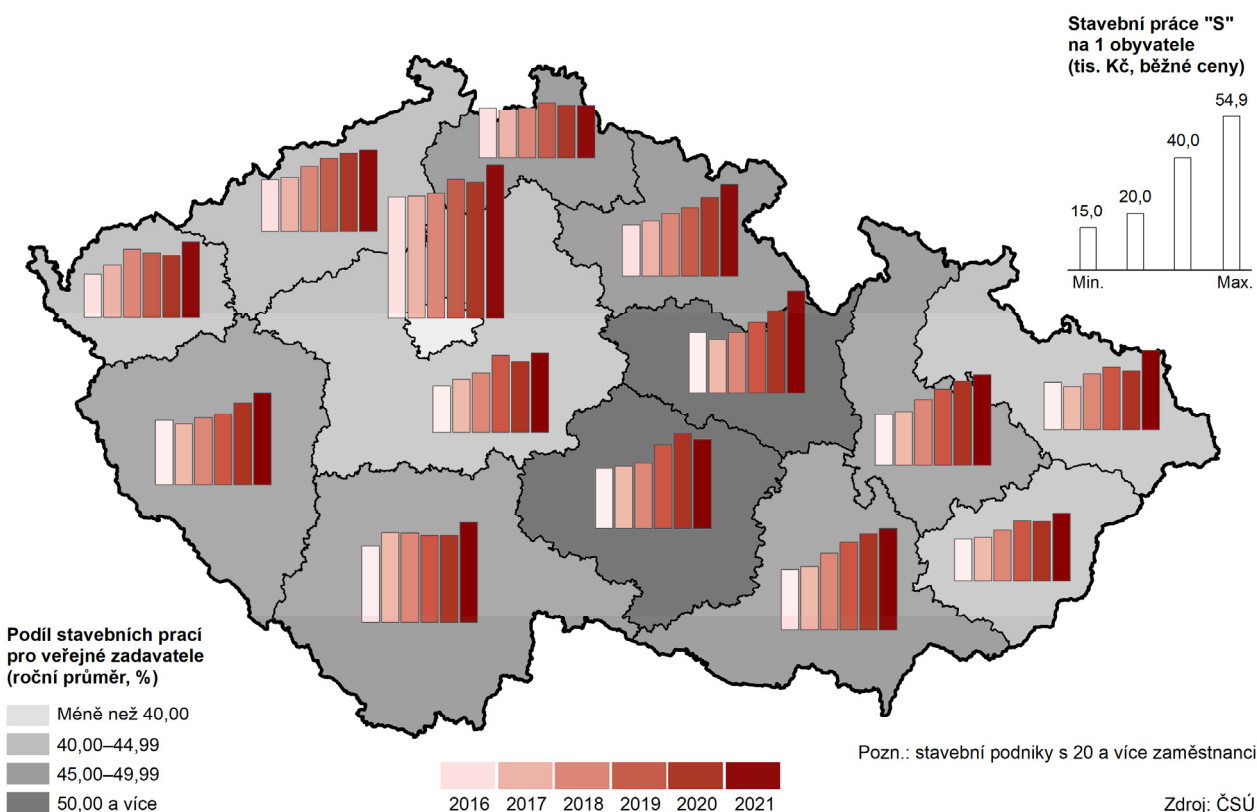
Zdroj: ČSÚ

Zhruba polovinu z objemu stavebních prací na území kraje tvořily inženýrské stavby.

Rozhodující objem stavebních prací v kraji byl proveden na nové výstavbě, rekonstrukci a modernizaci inženýrských staveb a nebytových budov (v úhrnu za poslední desetiletí 48 %, resp. 25 %). Až do roku 2018 se na celkovém objemu stavebních prací podílely cca 20 % práce na opravách a údržbě, v letech 2019 až 2021 byl však jejich objem i podíl výrazně nižší.

Ktg 3.4 Stavební práce „S“ podle kraje místa stavby v letech 2016 až 2021

V kraji byl v posledních čtyřech letech podíl prací pro veřejné zadavatele značně nadprůměrný.

O veřejné zdroje se financování staveb v Jihočeském kraji v letech 2012 až 2017 opíralo ve srovnání s úhrnem za Českou republiku méně. Podíl objemu prací pro veřejné zadavatele na objemu stavebních prací „S“ provedených v kraji tehdy činil 32 %, v úhrnu za ČR byl vyšší (37 %). V letech 2018 až 2021 se s rozvojem výstavby inženýrských a vodohospodářských staveb v kraji zvýšil podíl stavebních prací pro veřejné zadavatele v průměru na 58 %. V ČR byl tento podíl o 10 procentních bodů nižší. Stavební práce pro veřejné zadavatele v posledních čtyřech letech tvořily v jižních Čechách ze 70 % inženýrské a vodohospodářské stavby, v ČR jejich podíl činil 61 %.

Nejvíce se stavělo v hlavním městě Praze.

V úhrnu posledních šesti let bylo z objemu stavebních prací „S“ provedených v tuzemsku v jižních Čechách realizováno 7,0 %. Nejvíce se stavělo v Praze (21 %), Jihomoravském a Středočeském kraji (12 %, resp. 11 %).

Stavební aktivita v Jihočeském kraji v přepočtu na 1 obyvatele byla nadprůměrná.

V přepočtu na 1 obyvatele byla stavební aktivita v kraji v posledních šesti letech nadprůměrná a až do roku 2018 druhá nejvyšší po hl. m. Praze. V roce 2019 byla třetí nejvyšší a poslední dva roky čtvrtá nejvyšší. Nejméně v přepočtu na obyvatele se stavělo v Libereckém a Zlínském kraji.

Počet stavebních povolení se od roku 2016 zvyšoval.

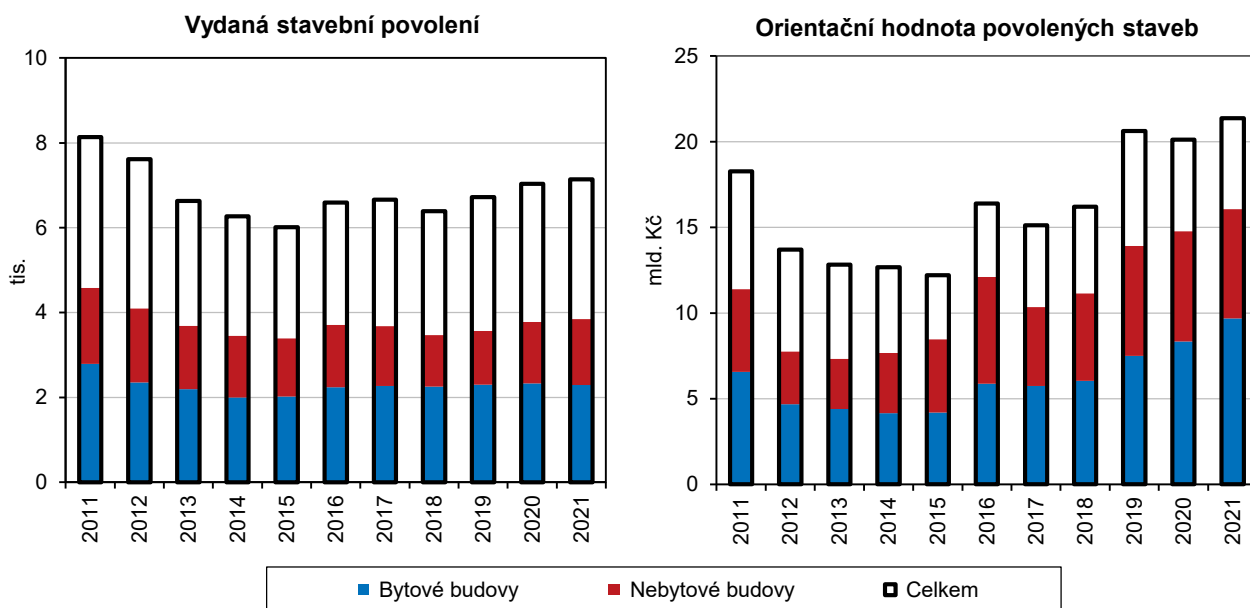
V uplynulém desetiletí počet vydaných stavebních povolení v Jihočeském kraji do roku 2015 klesal až na historicky nejnižší hodnotu 6 009 povolení a od roku 2016 již každoročně (s výjimkou roku 2018) zvolna rostl. V roce 2021 bylo v kraji vydáno 7 144 stavebních povolení, o 12 % méně než před deseti lety. Celorepublikově byl vývoj počtu stavebních povolení obdobný jako v jižních Čechách, v ČR bylo nejméně stavebních povolení vydáno v roce 2014.

Orientační hodnota nově povolených staveb se od roku 2016 spíše zvyšovala.

Orientační hodnota staveb povolených v Jihočeském kraji v letech 2011 až 2015 klesala. Od roku 2016 se v tříletých intervalech skokově zvyšovala, v roce 2016 o více než jednu třetinu, v roce 2019 o 27 %, v obou letech díky rostoucí hodnotě povolených bytových a nebytových budov. Následující roky v tomto tříletém „cyklu“ došlo nejprve k poklesu a pak k mírnému zvýšení hodnoty povolených staveb. Orientační hodnota staveb povolených v roce 2021 byla oproti roku 2011 vyšší o 17 %. Během posledních deseti let byly v kraji povoleny stavby v předpokládané hodnotě 161 mld. Kč.

Graf 3.20 Vydaná stavební povolení podle druhu stavby v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

Průměrná hodnota povolené stavby v kraji byla v regionálním srovnání většinou nejnižší.

Průměrná orientační hodnota na jedno stavební povolení v Jihočeském kraji se v posledních deseti letech pohybovala od necelých 1,8 mil. Kč v roce 2012 po 3,1 mil. Kč v roce 2019. V kraji byla tato hodnota historicky nejvyšší, v regionálním srovnání však byla třetí nejmenší. Průměrná orientační hodnota povolených staveb v posledních dvou letech byla poněkud nižší (2,9 mil. Kč, resp. 3,0 mil. Kč), což v žebříčku krajů znamenalo druhou nejnižší, nebo nejnižší hodnotu vůbec. V posledních deseti letech měl kraj nejnižší předpokládanou hodnotu na jedno stavební povolení v regionálním žebříčku hned šestkrát.

Nejvíce stavebních povolení bylo vydáno v okrese České Budějovice, nejméně v okrese Prachatice,...

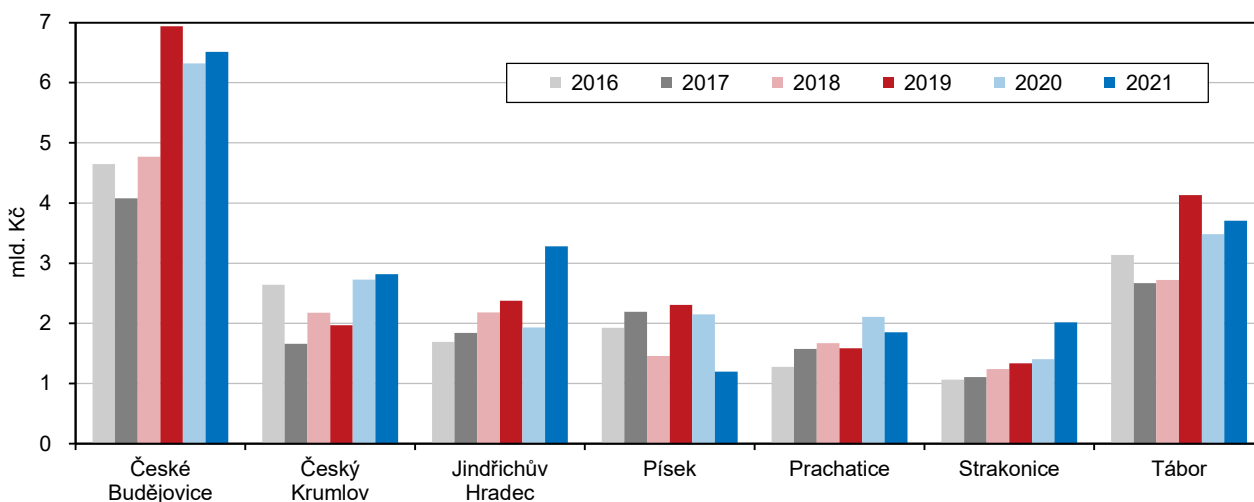
Z hlediska vnitroregionálního byl v posledních deseti letech největší počet stavebních povolení vydán v okrese České Budějovice (24,8 % z krajského počtu), Jindřichův Hradec (18,7 %) a Tábor (16,1 %). Největší předpokládanou hodnotu za poslední desetiletí měly povolené stavby v okrese České Budějovice 49 mld. Kč (30,3 % z kraje), Tábor 29 mld. Kč (17,8 %) a Český Krumlov 20 mld. Kč (12,5 %). Nejméně stavebních povolení v posledních deseti letech bylo vydáno v okrese Prachatice (7,1 % z krajského počtu), okresem s nejnižší předpokládanou hodnotou povolených staveb byly Strakonice (7,5 % z krajského objemu).

...přitom oba okresy měly nejvyšší průměrnou hodnotu na 1 povolení.

Nejvyšší průměrnou orientační hodnotu měla stavební povolení v okrese Prachatice, v průměru za posledních deset let 3,3 mil. Kč a v okrese České Budějovice, kde průměr povolené stavby za desetiletí činil 2,9 mil. Kč. Tuto druhou nejvyšší hodnotu okresu České Budějovice zajistily roky 2019 až 2021, ve kterých průměrná hodnota jedné povolené stavby byla vyšší než 4,1 mil. Kč. Stavby s nejnižší průměrnou orientační hodnotou byly povolovány v okrese Strakonice (v průměru za deset let 1,5 mil. Kč) a Jindřichův Hradec (1,6 mil. Kč).

Graf 3.21 Orientační hodnota povolených staveb podle okresů v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

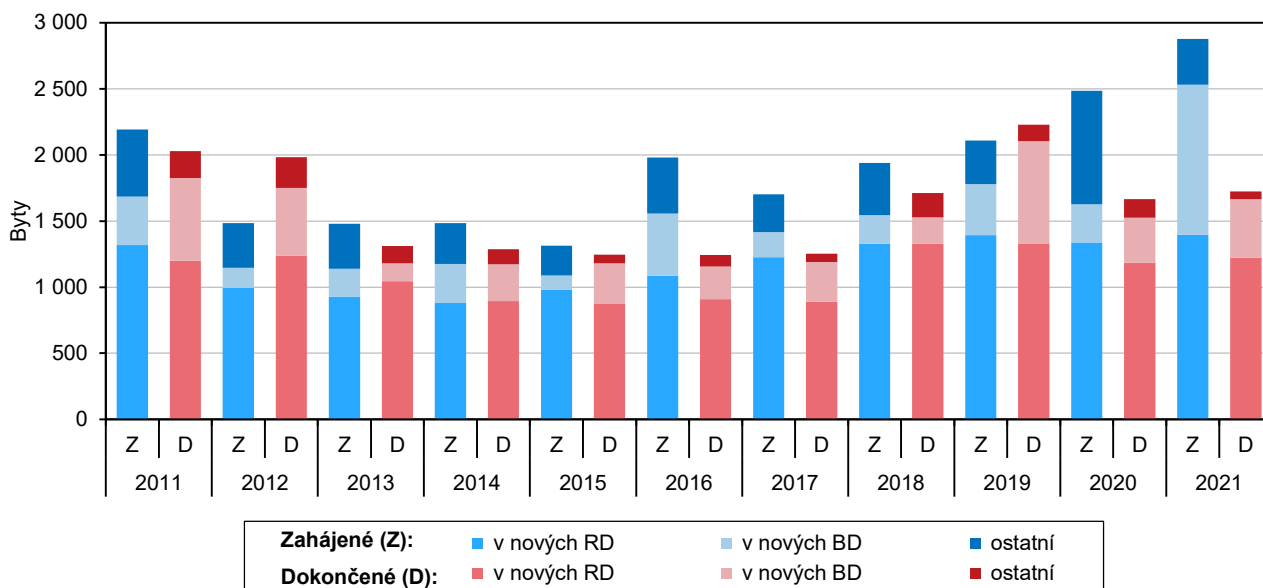
Bytová výstavba

V roce 2021 bylo na jihu Čech zahájeno nejvíc bytů za poslední čtvrtstoletí.

Bytová výstavba v kraji byla před deseti lety utlumena v souvislosti s vleklou hospodářskou krizí. Až do roku 2015 byl zahajován menší počet bytů. V roce 2016 díky výstavbě nových bytových domů počet zahájených bytů výrazně vzrostl, aby následující rok klesl. V posledních čtyřech letech se již počet zahájených bytů v kraji každoročně zvyšoval. V roce 2019 překonal hranici 2 tis. zahájených bytů, kterou před tím naposledy atakoval v roce 2011. V roce 2020 se počet zahájených bytů přiblížil 2,5 tis. V roce 2021 bylo díky rozsáhlé výstavbě nových bytových domů zahájeno nejvíce bytů za posledních dvacet pět let (bezmála 2,9 tis. bytů).

Graf 3.22 Bytová výstavba v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

Počet dokončených bytů v roce 2021 stagnoval.

Počet dokončených bytů na jihu Čech klesal v souvislosti s vleklou krizí dlouhých osm let až do roku 2016, kdy byl v kraji dokončen nejnižší počet bytů od roku 2000. Zvyšovat se začal až od roku 2017 nejprve zvolna, v letech 2018 a 2019 progresivně; v obou letech meziročně o více než 30 %. V roce 2019 bylo dokončeno 2,2 tis. bytů, to byl druhý nejvyšší počet za poslední čtvrtstoletí. Více bytů bylo v kraji naposledy dokončeno v roce 2008 (2,7 tis. bytů). O výrazný nárůst výstavby v roce 2019 se zasloužila kolaudace téměř 800 nových bytů v bytových domech. V dalších dvou letech se již dokončení bytových domů v takovém rozsahu nezopakovalo a počet dokončených bytů celkem se propadl na 1,7 tis. bytů.

Nejčastěji se byty stavěly v rodinných domech.

V bytové výstavbě dlouhodobě převažují byty v nových rodinných domech (RD). Počet zahájených bytů v nových RD se v kraji zvyšoval od roku 2015 až do současnosti, s výjimkou poklesu v pandemickém roce 2020. Počet dokončených bytů v letech 2014 až 2017 kolísal kolem hodnoty 900. Vzrostl až v roce 2018 na 1,3 tis., stejný počet bytů v RD byl zahájen i v roce 2019. V roce 2020 v souvislosti s pandemií počet dokončených bytů v RD klesl meziročně o více než 10 %, v roce 2021 již mírně vzrostl. V úhrnu za poslední desetiletí, kdy bylo celkem zahájeno 18,9 tis. bytů a celkem dokončeno 15,7 tis. bytů, se byty v nových RD podílely na počtu zahájených bytů 61 % a na dokončených bytech ze 70 %.

Byty v bytových domech se na počtu dokončených podílely zhruba pětinou.

Druhou nejpočetnější skupinu tvoří byty v nových bytových domech (BD). Vzhledem k tomu, že se často staví komplexy bytových domů, kolísají počty bytů v BD podle fáze jejich výstavby a způsobují výraznější změny celkového počtu zahájených a dokončených bytů. V posledním desetiletí a vlastně i od roku 2000 bylo nejvíc bytů v nových BD v kraji zahájeno v roce 2021 (1 136 bytů) a dokončeno v roce 2019 (773 bytů). V úhrnu za poslední desetiletí se byty v nových BD podílely na zahájených bytech v kraji 18 % a na dokončených bytech 23 %.

Absolutně nejvíc bytů bylo dokončeno v krajském městě.

V letech 2016 až 2021 bylo v kraji dokončeno 9,8 tis. bytů. Téměř jedna pětina z nich připadala na krajské město. Dokončených 1 911 bytů řadí České Budějovice na šesté místo v celorepublikovém žebříčku obcí. Na druhém místě jihočeského žebříčku obcí podle počtu dokončených bytů v letech 2016 až 2021 byl s velkým odstupem za krajským městem Tábor (261 bytů, 68. místo v republikovém žebříčku), za nimi Srubec (221 bytů, 85. místo), sousedící s krajským městem, a okresní město

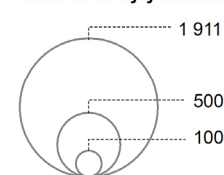
Strakonice (219 bytů). Na pátém místě se v jihočeském žebříčku měst a obcí umístilo Lipno nad Vltavou se 185 novými byty určenými především k rekreaci, na šestém místě další okresní město Jindřichův Hradec (182 bytů), za ním Hluboká nad Vltavou (152 bytů). Více než 100 dokončených bytů za posledních 6 let dále hlásila centra správních obvodů ORP: Vimperk, Dačice, Třeboň, Trhové Sviny, Kaplice, Blatná, a dále město Planá nad Lužnicí a obce z okolí krajského města Staré Hodějovice a Kamenný Újezd.

Ktg 3.5 Bytová výstavba v obcích Jihočeského kraje v letech 2016 až 2021

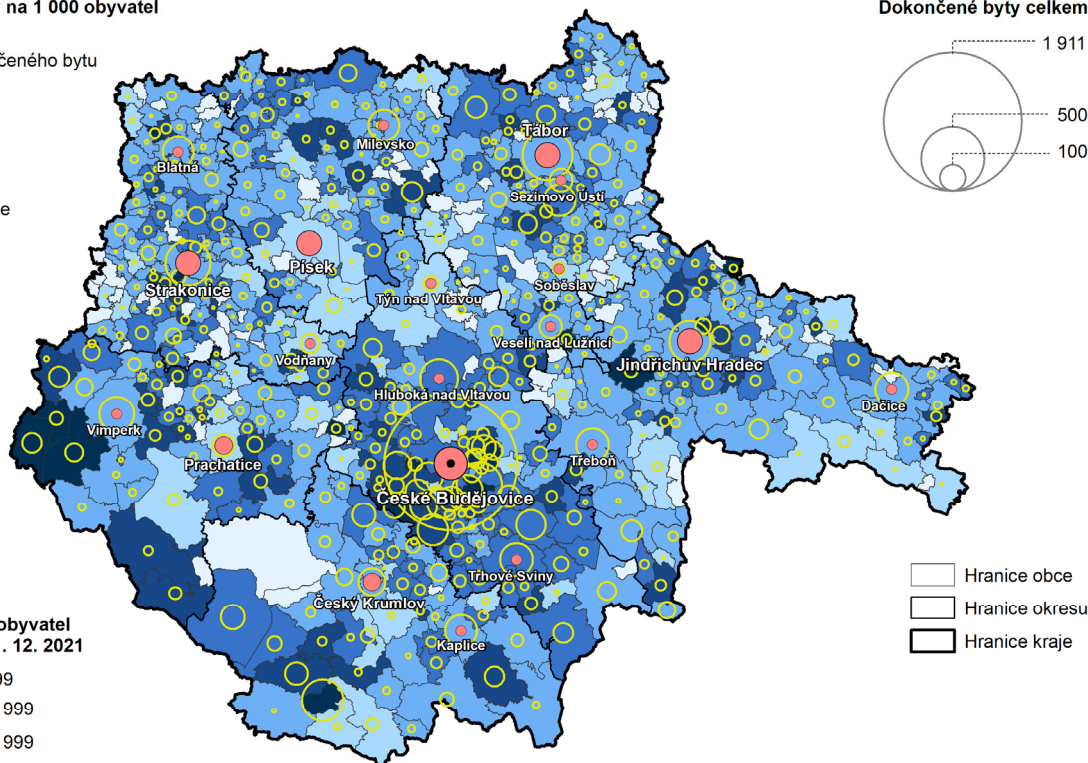
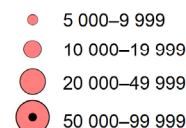
Dokončené byty na 1 000 obyvatel (roční průměr)

Dokončené byty celkem

Obce s počtem obyvatel 5 000 a více k 31. 12. 2021

Zdroj: ČSÚ

Nejvíce bytů v přepočtu na 1 000 obyvatel se stavělo v rekreačních oblastech.

Bytová výstavba se kromě měst a jejich okolí zaměřovala také na horské či rekreační oblasti s relativně řidším osídlením, kde se jednalo spíše o byty k rekreaci. Po přepočtu na 1 tis. bydlících obyvatel se obce z těchto oblastí dostaly do popředí v žebříčku intenzity dokončování bytové výstavby. První místo v Jihočeském kraji patřilo Kvildě, kde bylo v letech 2016 až 2021 dokončeno každým rokem v průměru 49,6 bytů v přepočtu na 1 tis. obyvatel. To ji v celorepublikovém žebříčku obcí podle intenzity dokončování bytové výstavby vyneslo na osmou příčku. Na druhém místě jihočeského žebříčku podle intenzity výstavby se umístilo Lipno nad Vltavou, kde bylo v přepočtu na 1 tis. obyvatel každým rokem dokončeno 47,5 bytu (celorepublikově deváté místo). Ze šumavských obcí v popředí figurují dále Nové Hutě a Borová Lada s intenzitou výstavby 33,5 bytů, resp. 20,8 bytů na 1 tis. obyvatel a obec Vrbice (intenzita 15,2) z šumavského podhůří na Prachaticku.

Vyšší intenzita dokončování bytové výstavby byla také v blízkosti velkých měst.

Další přední místa v intenzitě bytové výstavby obsadily v kraji často obce z těsného sousedství větších měst, kde se stavěly především byty k trvalému bydlení, které vedly ke zvýšení jejich počtu obyvatel. Jedná se např. o Horní Skrýchov (intenzita 22,0) nedaleko Jindřichova Hradce, dále obce z okolí Českých Budějovic – Jivno (intenzita 16,6), Srubec (14,3), Branišov (13,5), Staré Hodějovice (13,3), další obec

z okolí Jindřichova Hradce – Hatín (14,3), dále Mutěnice na Strakonicku (13,5) a Hajany (13,0) na Blatensku.

V letech 2016 až 2021 nebyl v kraji dokončen žádný byt ve 14 % obcí.

Protipólem vysoké stavební aktivity bylo 85 obcí, ve kterých nebyl zkolaudován v letech 2016–2021 žádný byt. Šlo zejména o menší obce, jejichž podíl na počtu obyvatel kraje představoval 1,5 %. Největší obcí (s 500 a více obyvateli) bez nových bytů byly Volenice na Strakonicku a Putim na Písecku.

Intenzita dokončování bytové výstavby v kraji byla v regionálním srovnání devátá nejvyšší,...

V krajském měště bylo v přepočtu na 1 tis. obyvatel každoročně dokončeno 3,4 bytu, což ho v jihočeském žebříčku obcí zařadilo na 208. místo. V celém Jihočeském kraji bylo v letech 2016–2021 na 1 tis. obyvatel každoročně v průměru dokončeno 2,6 bytu, méně než v průměru za ČR (3,1). V regionálním srovnání se kraj umístil na devátém místě. První a druhé místo v intenzitě dokončování bytové výstavby obsadil Středočeský kraj a hlavní město Praha (4,6 resp. 4,4 bytu), nadprůměrnou intenzitu ve srovnání s Českou republikou měl ještě Plzeňský a Jihomoravský kraj (3,8 resp. 3,7 bytu). Dalších deset krajů již mělo intenzitu dokončování bytové výstavby podprůměrnou, nejnižší byla v Ústeckém kraji (1,4 bytu).

...intenzita zahajování bytů byla šestá nejvyšší.

V Jihočeském kraji byla v letech 2016 až 2021 v průměru každoročně zahajována v přepočtu na 1 tis. obyvatel výstavba 3,4 bytů. Jednalo se o nadprůměrnou intenzitu v porovnání s ČR (3,3 bytu), která kraj zařadila na páté místo mezi regiony. S nejvyšší intenzitou byla výstavba bytů zahajována ve Středočeském (4,7 bytu) a Plzeňském kraji (4,0 bytu), s nejnižší v Ústeckém kraji (1,7 bytu).

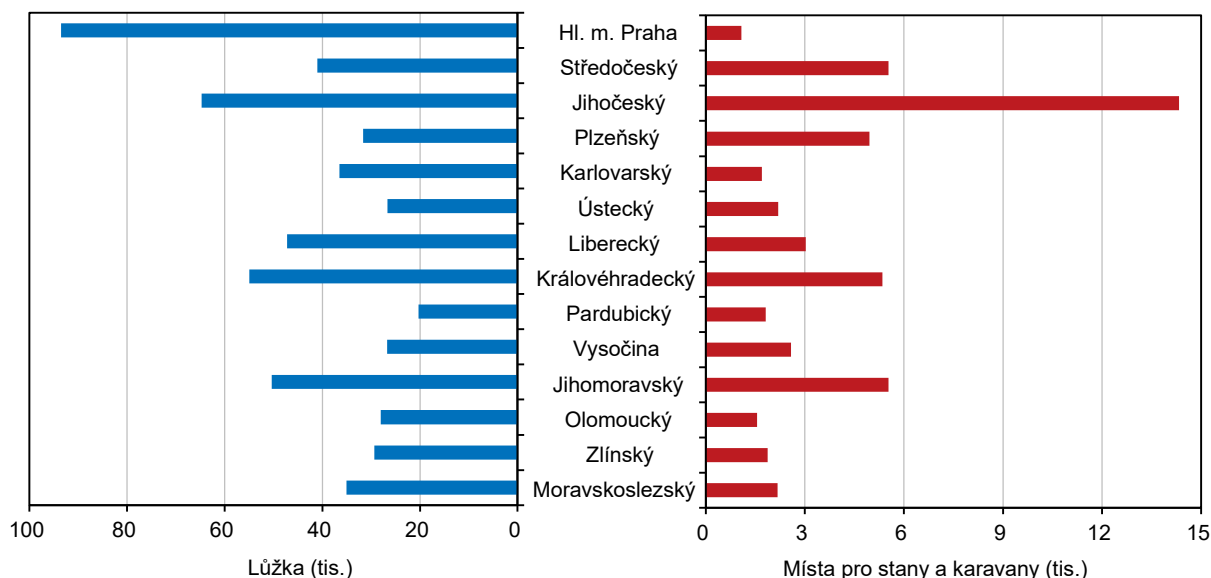
Cestovní ruch

Pandemie koronaviru ochromila cestovní ruch.

Cestovní ruch byl odvětvím, které pandemie koronaviru zasáhla nejtěživěji. Restriktivní opatření, mezi které patřilo omezení poskytování ubytovacích služeb, omezení cestování přes hranice, nejprve mezi Čínou a zbytkem světa, později i mezi ostatními státy a na určitou dobu i uvnitř republiky, přerušila začátkem roku 2020 do té doby rostoucí trend návštěvnosti a na dva roky paralyzovala cestovní ruch.

Graf 3.23 Kapacity hromadných ubytovacích zařízení podle krajů v roce 2021

Zdroj: ČSU

Jihočeský kraj nabízí druhý největší počet lůžek v HUZ a nejvíce míst pro stany a karavany.

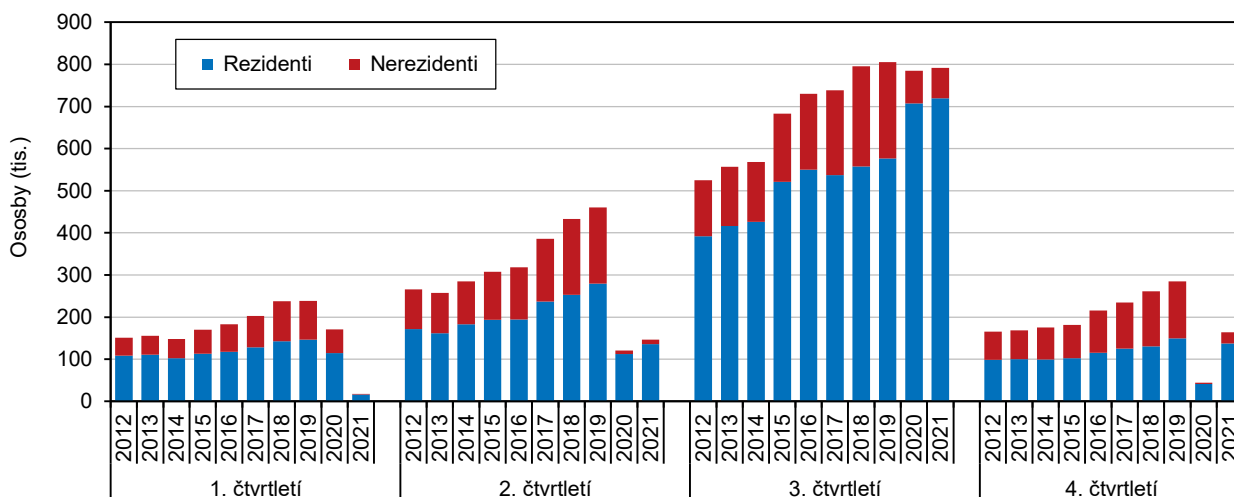
Jihočeský kraj patří dlouhodobě mezi nejnavštěvovanější kraje s širokou nabídkou ubytovacích kapacit. V posledním desetiletí měl mezi regiony největší počet hromadných ubytovacích zařízení (HUZ) a nabízel druhý největší počet lůžek po hlavním městě Praze a největší počet míst pro stany a karavany. V roce 2021 bylo v kraji 1 368 HUZ s téměř 65 tis. stálých lůžek (11 % z kapacity ČR) a 14 tis. míst pro stany a karavany (27 % z celé ČR).

Výkony HUZ se začátkem roku 2020 propadly.

Rostoucí trend návštěvnosti byl přerušeno začátkem roku 2020. V prvních dvou měsících roku 2020 zmizela nejprve asijská klientela, která do té doby v počtu zahraničních návštěvníků tři roky převažovala, v březnu 2020 se snížil i počet tuzemských a ostatních zahraničních hostů. Pouze v letních měsících, ve 3. čtvrtletí let 2020 a 2021, kdy došlo k rozvolnění opatření, byly výkony HUZ srovnatelné s dobou před pandemií. Změnila se jen skladba hostů, když dvoutřetinový úbytek zahraničních hostů částečně nahradili rezidenti.

Graf 3.24 Hosté ubytování v hromadných ubytovacích zařízeních podle čtvrtletí v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

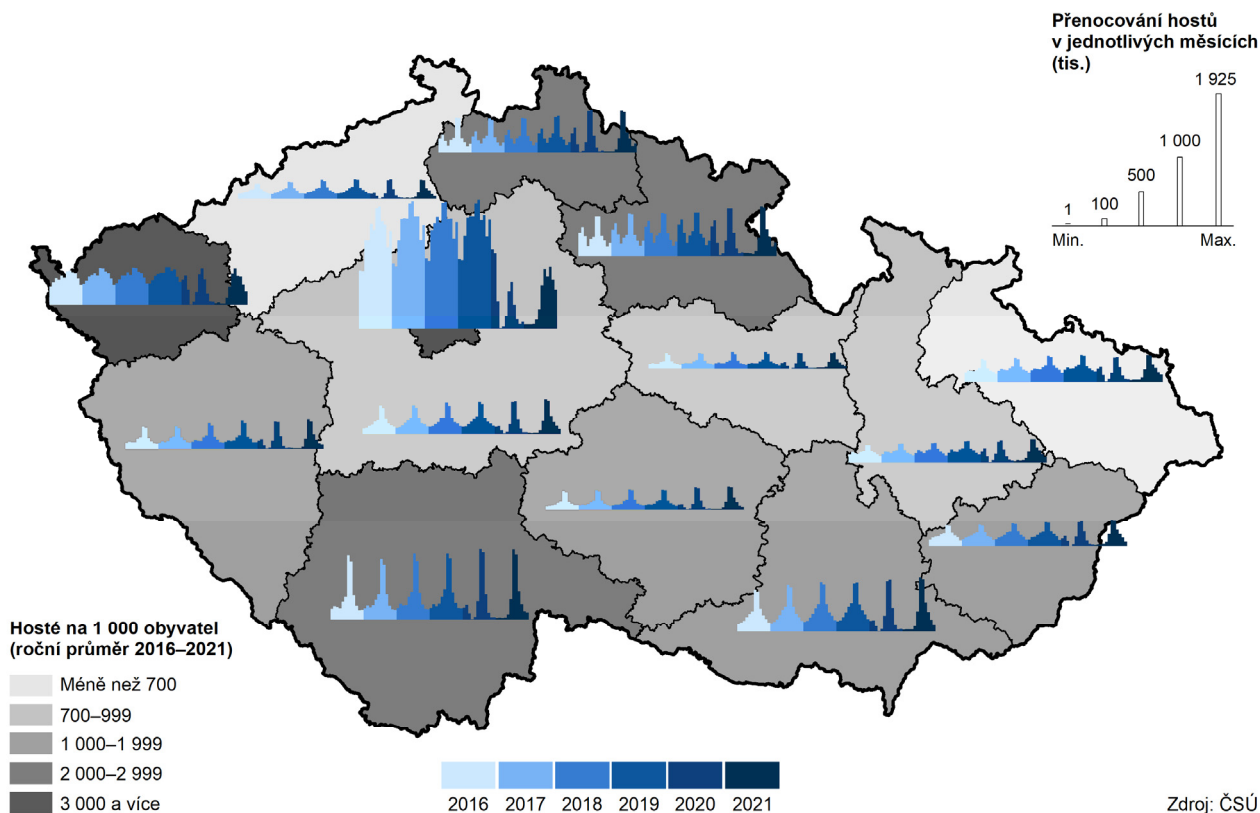
Výpadek počtu hostů v roce 2020 byl oproti rekordnímu roku 2019 více než třetinový, rok 2021 situaci nezlepšil.

Oproti roku 2019, kdy se v HUZ kraje ubytovalo rekordních 1,8 mil. hostů na rekordních 4,5 mil. nocí, došlo v roce 2020 k propadu výkonů. Počet hostů celkem klesl o 37 %, přitom počet cizinců se propadl o více než tři čtvrtiny a počet tuzemských hostů klesl o 15 %. Počet přenocování se v roce 2020 meziročně snížil o 24 %, když výpadek přenocování nerezidentů představoval 70 % a výpadek nocí rezidentů 10 %. V roce 2021 již HUZ přivítala více tuzemských hostů na více nocí než v roce 2020, ale zahraniční hosté stále ubývali. V meziročním srovnání byl v roce 2021 celkový počet hostů i počet přenocování v jihočeských HUZ nižší (-0,1 %, resp. -0,8 %). V HUZ kraje se v roce 2021 ubytovalo 1,1 mil. hostů na 3,4 mil. nocí.

V roce 2021 ve většině krajů již počet hostů rostl, na rok 2019 však ztrácely.

Ve většině krajů již v roce 2021 počet hostů a jejich přenocování meziročně vzrostl, ve čtyřech krajích včetně Jihočeského hostů ještě ubylo. Na předcovidový rok 2019 však všechny kraje ztrácely. Relativně i absolutně největší výpadek počtu hostů počítávalo v roce 2021 hlavní město Praha, které oproti roku 2019 přišlo o 71 % hostů (-5,7 mil. osob), zejména cizinců (-5,4 mil. osob). Jeho ztráta počtu přenocování byla 72 % (-13,2 mil. přenocování). Ještě hlubšímu výpadku oproti roku 2019 HUZ Prahy čelila již v roce 2020. Relativně nejmenší ztráty v počtu hostů a počtu přenocování ve srovnání s rokem 2019 měl v roce 2021 Kraj Vysočina.

Ktg 3.6 Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v letech 2016 až 2021

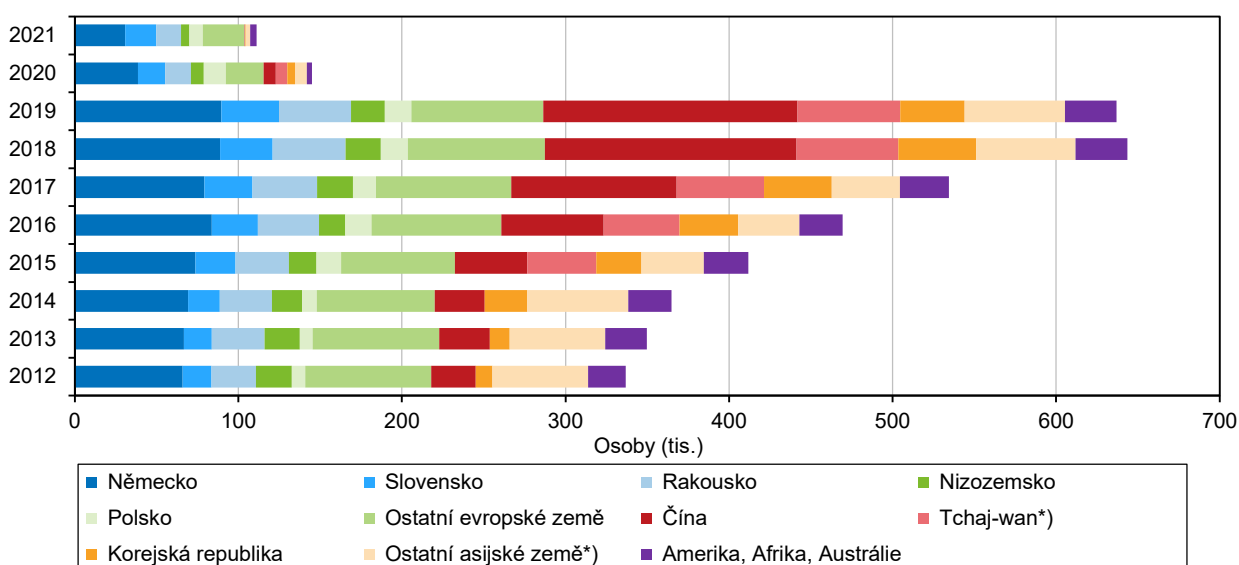

Mezi nerezidenty převládali v pandemických letech hosté z Německa...

Kvůli pandemické krizi, která znemožnila příjezdy zahraničních hostů do země, přišla jihočeská HUZ v průběhu let 2020 a 2021 ve srovnání s rokem 2019 dvakrát o 500 tis. hostů z ciziny a 800 tis. jejich přenocování. Skladba zahraničních hostů v HUZ se proměnila. Nejčastějšími zahraničními návštěvníky se znovu stali Němci, které v letech 2017 až 2019 z prvního místa vytlačila Čína.

Graf 3.25 Zahraniční hosté podle země původu v HUZ Jihočeského kraje

Zdroj: ČSÚ

*) údaje za Tchaj-wan samostatně uvedeny od roku 2015; do roku 2014 zahrnutý do ostatních asijských zemí

...a podle kontinentů Evropané.

V rozdělení nerezidentů podle kontinentů se od roku 2012 nejprve snižoval podíl evropských zemí z necelých 65 % v roce 2012, přes 50 % v roce 2017, na 45 % v roce 2019. Proti tomu se zvyšoval podíl asijských zemí: z 28 % v roce 2012, přes 44 % v roce 2017 a více než 50 % v roce 2018 a 2019. Zmrazením zahraničního cestovního ruchu, které se týkalo zejména asijských zemí a po kterém se snížil počet nerezidentů o tři čtvrtiny, se evropské země na počtu ubytovaných cizinců v roce 2020 podílely 80 % a v roce 2021 dokonce 93 %. Podíl asijských zemí v těchto dvou letech představoval 18 % a 3 %.

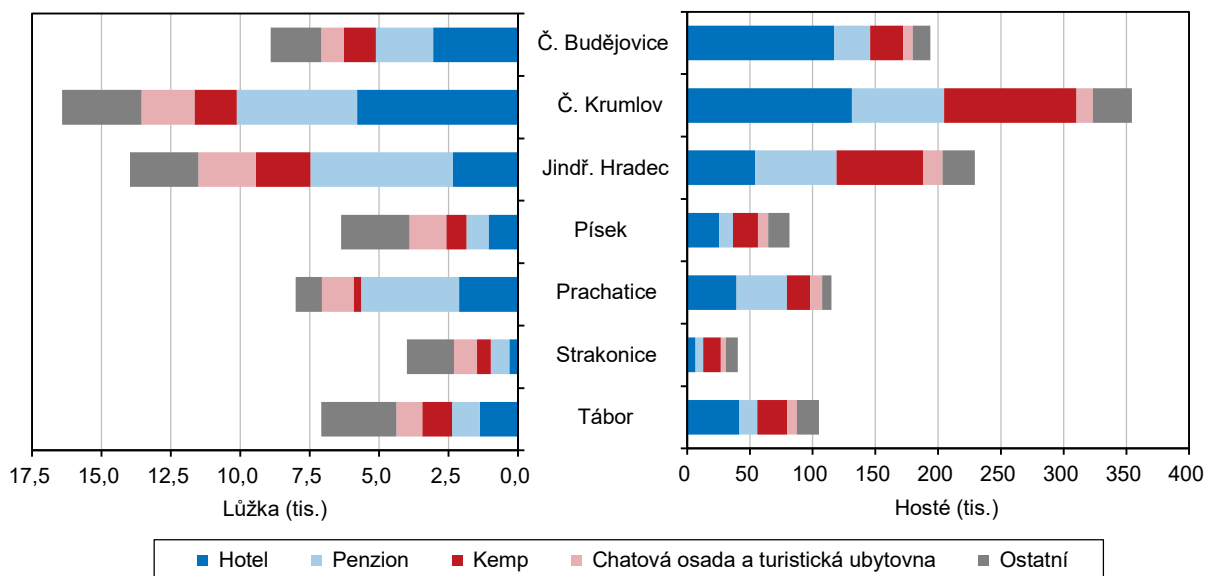
Nejvíce lůžkové kapacity a míst pro stany a karavany nabízely okresy Český Krumlov a Jindřichův Hradec.

Z hlediska meziokresního srovnání nabízel nejvíce stálých lůžek okres Český Krumlov, ve kterém z celkového počtu 16,4 tis. stálých lůžek připadalo 62 % na hotely a penziony, a okres Jindřichův Hradec se 14,0 tis. lůžek. V obou těchto okresech se významná část lůžkové kapacity nachází v kempech, chatových osadách a turistických ubytovnách. Oba okresy navíc v HUZ poskytovaly dohromady 8 tis. míst pro stany a karavany (15 % z celorepublikového počtu). Třetí největší počet lůžek v kraji nabízel okres České Budějovice.

Nejvíce hostů na největší počet přenocování se ubytovalo v HUZ okresu Český Krumlov.

Hosté Jihočeského kraje v letech 2016 až 2021 vyhledávali zejména ubytování v okresech Český Krumlov, České Budějovice a Jindřichův Hradec, a to v uvedeném pořadí. V žebříčku podle počtu přenocování se jistě i díky velké nabídce míst pro stany a karavany a také lázním v Třeboni za prvním okresem Český Krumlov umístil na druhém místě Jindřichův Hradec a až na třetím České Budějovice.

Graf 3.26 Počet lůžek a ubytování hosté podle kategorie HUZ v okresech Jihočeského kraje v roce 2021
Zdroj: ČSÚ

Počet hostů se v roce 2020 nejvíce snížil v okrese České Budějovice.

V roce 2020 klesl oproti roku 2019 počet hostů nejvíce v HUZ okresu České Budějovice (-58 %), kde v roce 2019 převládali cizinci a hosté ubytovaní v hotelech. Nejmenší úbytek hostů v HUZ v roce 2020 vykázal okres Jindřichův Hradec (-17 %), kde mezi hosty vždy výrazně převládali rezidenti. Rok 2020 tak zamíchal pořadím žebříčku podle počtu hostů. Okres České Budějovice, který až do roku 2019 figuroval na druhém místě za Českým Krumlovem, v žebříčku klesl na třetí místo za Jindřichův Hradec. Toto pořadí se nezměnilo ani v roce 2021, kdy se již počet hostů v obou okresech poněkud zvýšil.

Podle výsledků VŠCR počty cest občanů ČR v jejich volném čase v souvislosti s pandemií klesly,...

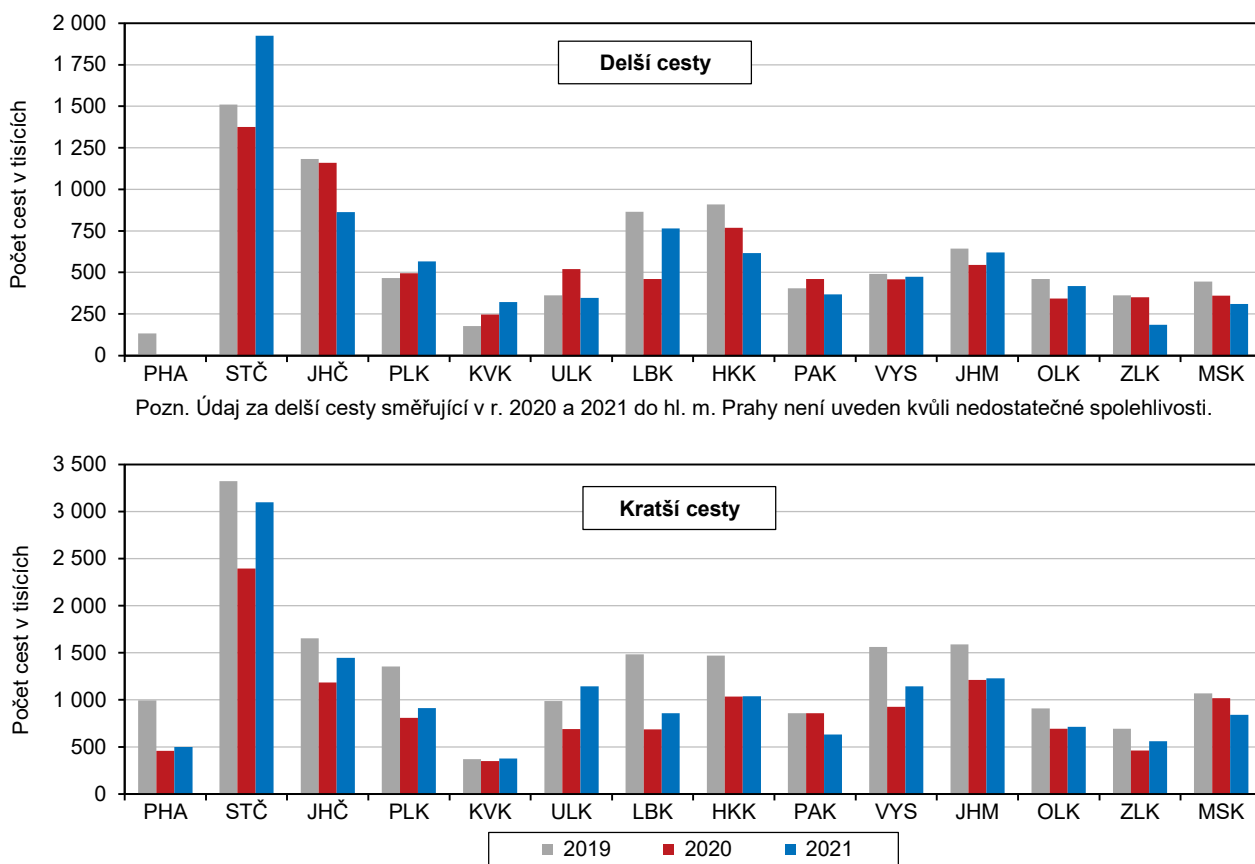
Informace o cestách občanů České republiky v jejich volném čase přináší výsledky Výběrového šetření cestovního ruchu⁷ (VŠCR). Z nich vyplývá, že opatření zavedená v roce 2020 v souvislosti s vývojem pandemie koronaviru významně utlumila cestování českých občanů ve volném čase mimo jejich obvyklé prostředí. Ve druhém pandemickém roce sice cestovatelské aktivity českých občanů oproti roku 2020 zesílily, ale zatím se nedotáhly na předcovidový rok 2019.

...preferenze se však nezměnily.

Nejčastějším cílem tuzemských cest 15letých a starších občanů České republiky bývá Středočeský kraj. Protože cesty zahrnují i pobyty na chatách a chalupách, umísťuje se kraj v čele regionálního žebříčku podle počtu kratších cest každoročně a podle počtu delších cest s výjimkou jednoho roku také. V roce 2021 vedoucí pozice Středočeského kraje v pomyslném regionálním žebříčku podle obou druhů cest posílila, směřovala do něj jedna čtvrtina delších a jedna pětina kratších cest.

Graf 3.27 Cesty českých občanů v tuzemsku za účelem trávení volného času podle cílové destinace

Zdroj: ČSÚ (VŠCR)

Pozn. Údaj za delší cesty směřující v r. 2020 a 2021 do hl. m. Prahy není uveden kvůli nedostatečné spolehlivosti.

Jihočeský kraj byl druhým nejčastějším cílem delších a často i kratších cest.

Jihočeský kraj byl obvykle druhým nejčastějším cílem tuzemských delších cest, v roce 2018 byl dokonce první. V žebříčku podle počtu kratších cest ve volném čase obsazoval Jihočeský kraj v letech 2016 až 2021 druhé nebo třetí místo, když o lepší umístění soupeřil s Jihomoravským krajem. V roce 2021 se do jižních Čech vypravilo na delší cesty téměř 0,9 mil. osob (podíl na ČR 11 %) a na kratší cesty 1,4 mil. osob (podíl na ČR 10 %).

⁷ Výběrové šetření cestovního ruchu (VŠCR) se provádí každý měsíc v náhodně vybraném vzorku domácností. Všechny osoby ve věku 15 a více let vybraných domácností jsou dotazovány na své cesty (služební a soukromé) mimo obvyklé prostředí (bydliště, internát apod.), přičemž není podstatné, kde respondenti nocovali. Ve výsledcích jsou pak cesty rozlišovány na tuzemské a zahraniční. Soukromé cesty jsou rozděleny podle délky trvání na delší – se čtyřmi a více noclehy – a kratší – s jedním až třemi noclehy (včetně víkendových pobytů). Výsledky šetření jsou přepočteny na populaci České republiky ve věku 15 a více let.

4. Životní prostředí

Chráněná území

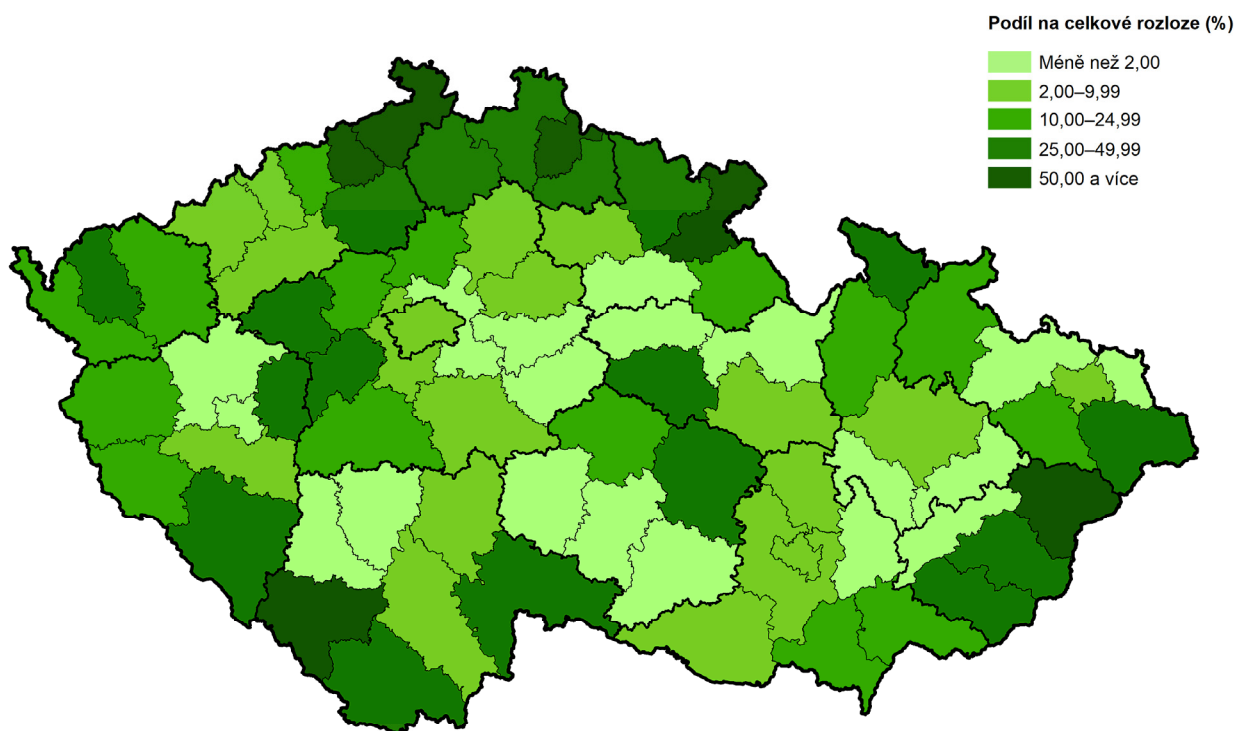
V Jihočeském kraji se nacházelo 333 zvláště chráněných území.

Jedním z nejvýznamnějších nástrojů ochrany přírody a krajiny je ochrana území, která se provádí prostřednictvím zvláště chráněných území (ZCHÚ). Cílem nejčastěji bývá udržení nebo zlepšení dochovaného stavu území, případně ponechání území či jeho části samovolnému vývoji.

V jižních Čechách se ve srovnání s ostatními kraji ČR nalézají jednoznačně největší plochy chráněných území. K 31. 12. 2021 se v kraji podle údajů Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR) nacházelo na ploše 2 066 km² celkem 333 zvláště chráněných území. Velkoplošná chráněná území zde byla zastoupena trojicí chráněných krajinných oblastí (část Šumavy, Třeboňsko, Blanský les) s rozlohou 1 641 km² a částí Národního parku Šumava o výměře 340 km².

Na jihu Čech bylo evidováno celkem 329 maloplošných chráněných území (ve srovnání s předchozím rokem se jejich počet o jedno území zvýšil) o rozloze dosahující téměř 165 km². Početně menší část z nich představovalo sedmáct národních přírodních památek (např. Terčino údolí, Řežabinec, Olšina, Chýnovská jeskyně) a deset národních přírodních rezervací (např. Boubínský prales, Velký a Malý Tisý, Červené Blato). Maloplošná chráněná území byla zastoupena z velké většiny přírodními památkami a přírodními rezervacemi.

Ktg 4.1 Zvláště chráněná území v okresech k 31. 12. 2021

Pozn.: zahrnuty národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky. V ukazateli jsou zohledněny vzájemné překryvy chráněných území (tzn. nejsou započítána maloplošná ZCHÚ ležící na území velkoplošných ZCHÚ).

Pramen: AOPK ČR

Zvláště chráněná území zabírala více než pětinu plochy kraje.

Celková plocha, na které se nacházela jihočeská zvláště chráněná území, zabírala každoročně v časovém rozpětí let 2011 až 2021 více než 21 % z území kraje. Jihočeskému kraji tak v mezikrajském srovnání náležel v roce 2021, shodně jako v předchozích čtyřech letech, pátý nejvyšší podíl rozlohy ZCHÚ na území kraje.

Při bližším pohledu na jednotlivé okresy kraje zaujímala největší část z území ZCHÚ na Prachaticku (55,5 %), kde většinu tvořil NP a CHKO Šumava. V tomto okrese byl počet chráněných území druhý nejvyšší (73). Nejvíce zvláště chráněných území (74) se vyskytovalo na Českokrumlovsku, kde se nacházelo také nejvíce přírodních rezervací (28). Okres Český Krumlov vykázal druhý nejvyšší podíl rozlohy chráněných území na území okresu (35,6 %), zde jednoznačně největší plochu zabírala CHKO Šumava.

Do soustavy Natura 2000 patří ptačí oblasti a evropsky významné lokality.

Se vstupem do Evropské unie byla vymezena soustava chráněných území Natura 2000. Jejím cílem je zabezpečit ochranu těch druhů živočichů, rostlin a typů přírodních stanovišť, které jsou z evropského pohledu nejcennější či omezené svým výskytem jen na určitou oblast. Natura 2000 se skládá z ptačích oblastí a evropsky významných lokalit, které se mohou vzájemně překrývat.

V Jihočeském kraji většinu ptačích oblastí vyhlásila vláda ČR nařízeními v letech 2004 až 2005 a poslední dvě (Dehtář, Českobudějovické rybníky) v roce 2009. V rámci celého Česka má kraj nejvíce ptačích oblastí co do počtu i rozlohy; celkem se jich zde nachází devět s rozlohou 1 554 km². Od roku 2005 bylo v jižních Čechách vyhlášeno 116 evropsky významných lokalit, z tohoto počtu již bylo 14 lokalit zrušeno a v roce 2021 bylo evidováno 102 těchto lokalit (např. Hlubocké obory, Horní Malše, Vrbenské rybníky) na v mezikrajském srovnání největší ploše (1 645 km²). Maloplošná a velkoplošná území i soustava Natura 2000 se z části překrývaly.

Ktg 4.2 Ptačí oblasti

Ktg 4.3 Evropsky významné lokality

Půdní fond, ekologické zemědělství

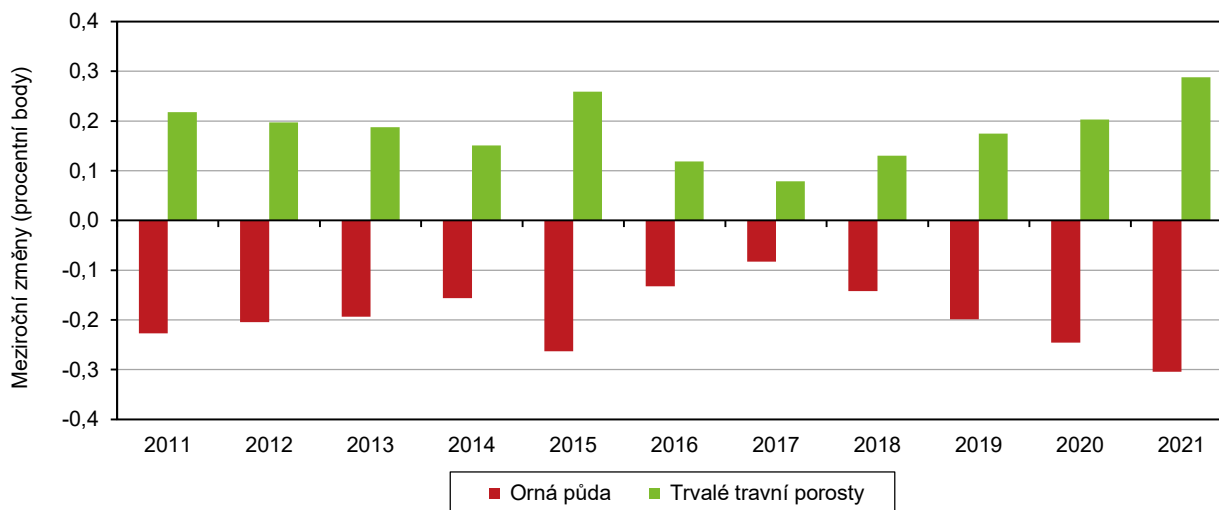
Na konci roku 2021 se Jihočeský kraj rozprostíral na 10 058 km² půdy, z toho 48,6 % tvořila zemědělská půda. Meziročně se celková výměra zemědělské půdy v kraji zvětšila o 246 ha, zabírala tak plochu o rozloze 489,0 tis. ha. Od roku 1999 došlo k nárůstu jejich ploch pouze dvakrát, kromě roku 2021 to bylo ještě v roce 2018, kdy se výměra zvýšila o 11 ha. V již zmíněném roce 1999, kdy se na území kraje nacházelo téměř 496,6 tis. ha zemědělské půdy, započal dlouhodobý proces postupného snižování její výměry.

Do roku 2010 ubylo na jihu Čech celkem 4,8 tis. ha, přičemž v roce 2010 meziroční úbytek této půdy dosáhl nejvyšší hodnoty (-781 ha). V následujících deseti letech se tempo zmenšování ploch zemědělské půdy pozvolna snižovalo, přesto do roku 2020 ubylo v kraji dalších celkem 3,0 tis. ha zemědělské půdy.

Ve struktuře zemědělské půdy zaznamenaly výrazný úbytek podíly ploch orné půdy zejména ve prospěch podílů ploch trvalých travních porostů. Za posledních deset let ubylo téměř 10,8 tis. ha orné půdy, naproti tomu se o 8,0 tis. ha rozšířily plochy trvalých travních porostů.

Graf 4.1 Meziroční změny podílů orné půdy a trvalých travních porostů na zemědělské půdě v Jihočeském kraji
Pramen: ČÚZK

Ve struktuře nezemědělské půdy převládaly lesy.

Nezemědělská půda se v roce 2021 na území Jihočeského kraje podílela z 51,4 %, rozkládala se celkem na 516,8 tis. ha. Ve struktuře nezemědělské půdy výrazně převládaly lesní pozemky. Od roku 2016 se zvýšila rozloha lesní plochy v kraji o 1 526 ha a v roce 2021 činila 380,6 tis. ha.

Rovněž se zvětšovala vodní a zastavěná plocha, v souhrnu za oba typy ploch o téměř 719 ha. Opačný trend byl zaznamenán u výměry ostatních ploch. Jejich rozloha v období let 2016 až 2021 poklesla o 2 138 ha.

Výměra orné půdy se snížila ve všech jihočeských okresech.

V období let 2016 až 2021 docházelo ve všech okresech Jihočeského kraje k poklesu podílu orné půdy na celkové výměře kraje. Naopak vzestup ve většině okresů kraje byl evidován u podílu výměry lesních pozemků, pouze na Česko-budějovicku, Jindřichohradecku a Písecku tyto podíly stagnovaly. Nárůst podílů zastavěných ploch a nádvoří na celkové výměře kraje vykázaly okresy České Budějovice a Strakonice.

Nejrozsáhlejší lesy byly na Českokrumlovsku, Třeboňsko mělo nejvíce vodních ploch.

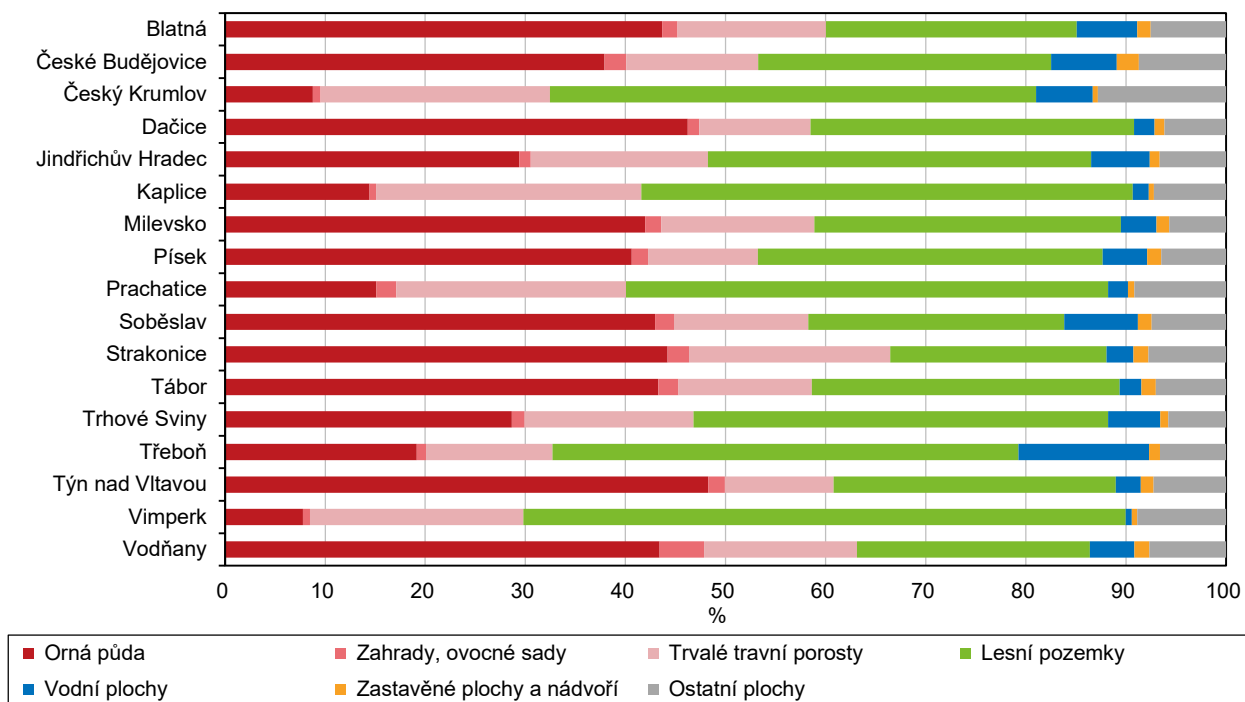
Z bližšího pohledu na jednotlivá SO ORP Jihočeského kraje je patrné, že se od sebe správní obvody značně liší. Nejvyšší výměru orné půdy v roce 2021 vykázal SO ORP Tábor (43,4 tis. ha), nejméně orné půdy bylo obhospodařováno ve správním obvodě Vimperk (4,2 tis. ha).

Nejvíce ploch trvalých travních porostů (25,9 tis. ha) se nacházelo v SO ORP Český Krumlov, kde se také nalézaly nejrozsáhlejší lesy (54,9 tis. ha). Nejméně lesních pozemků se rozkládalo na Vodňansku (4,2 tis. ha), kde byla rovněž vykázána nejnižší výměra trvalých travních porostů (2,7 tis. ha).

Vodní plocha se nacházela na více než 6 tis. ha ve správních obvodech ORP Český Krumlov a České Budějovice. Hranici 7 tis. ha přesáhla vodní plocha na Třeboňsku, kde byl také její podíl na celkové výměře správního obvodu nejvyšší.

Graf 4.2 Struktura půdy podle správních obvodů ORP Jihočeského kraje k 31. 12. 2021

Pramen: ČÚZK

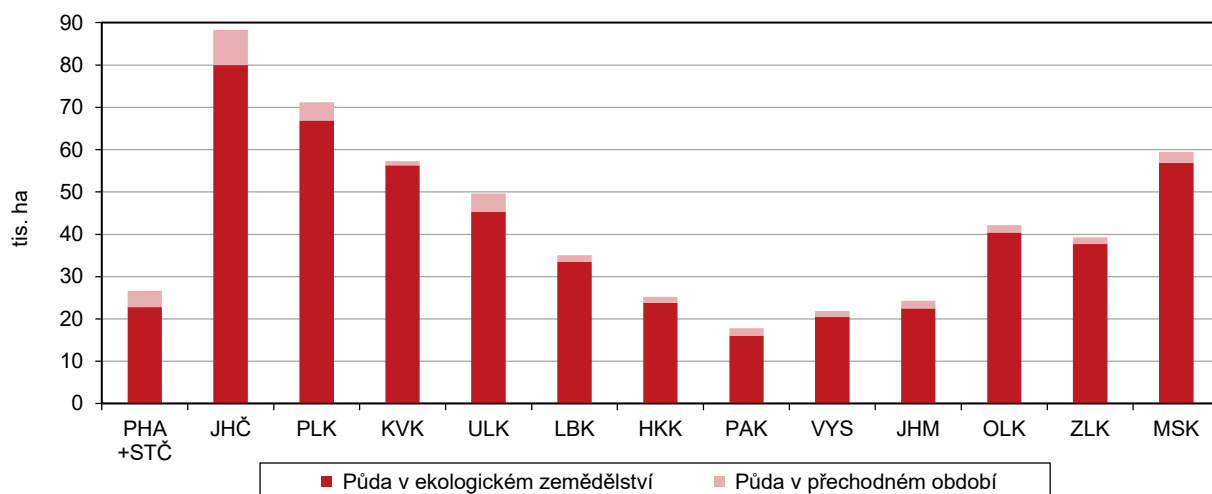

Význam ekologického zemědělství stoupá.

Postupem let stále více nabývá na významu ekologické zemědělství (EZ), jehož prvořadým cílem je zdravý člověk ve zdravé krajině. Smyslem ekologického zemědělství je produkce zdravých a kvalitních potravin trvale udržitelným způsobem. EZ vylučuje používání agrochemikálií a geneticky modifikovaných organismů (GMO). Přispívá k ochraně půdy, vody a ovzduší, ovlivňuje krajinný ráz a zároveň svým přístupem zajišťuje nadstandardní životní podmínky chovaných zvířat. Z hlediska struktury půdního fondu, využívaného v roce 2021 v ekologickém zemědělství, zaujímaly na území celé České republiky nejvíce ploch travní porosty (80,4 %), podíl orné půdy tvořil 17,2 %.

Graf 4.3 Výměra půdy v ekologickém zemědělství podle krajů k 31. 12. 2021

Pramen: Ministerstvo zemědělství

V kraji se ekologicky hospodařilo na téměř 9 % půdy.

Při porovnání jednotlivých krajů Česka se největší výměra půdy využitá právě k ekologickému způsobu zemědělství dlouhodobě nachází v Jihočeském kraji. V roce 2021 celkem zabírala 88,3 tis. ha, z toho bylo 8,3 tis. ha v přechodném období. Výměra půdy v EZ kraje se postupem času neustále zvětšovala. K 31. 12. 2021 se meziročně zvýšila o 4,3 tis. ha, proti roku 2016 to bylo o 13 tis. ha více a oproti roku 2011 dokonce o 19,6 tis. ha více. Ke konci roku 2021 bylo k ekologickému způsobu zemědělství využito 8,8 % z celkové výměry půdního fondu Jihočeského kraje.

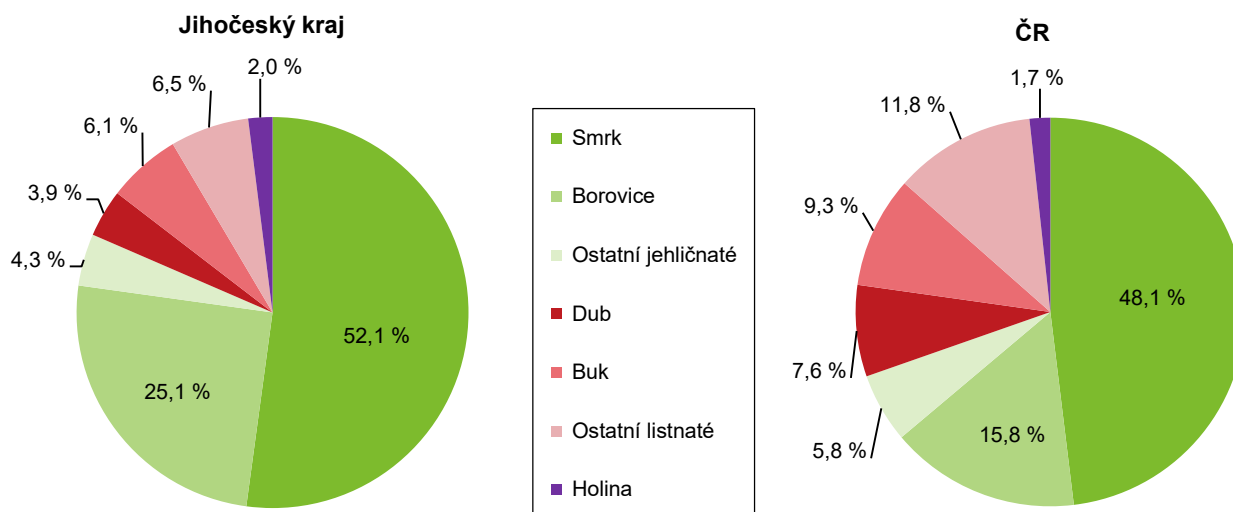
Lesnictví

Výměra lesů v kraji se meziročně nepatrně zvýšila.

Rozloha jihočeských lesů se pozvolna zvětšuje. Zatímco v roce 2001 lesy zabíraly 374,0 tis. ha, o dvacet let později se již rozkládaly na téměř 380,6 tis. ha, jejich výměra se meziročně zvýšila o 316 ha. Lesní pozemky se na celkové výměře půdy kraje podílely z 37,8 %; svou rozlohou tvořily jednoznačně největší část z celkové výměry lesů ČR (14,2 %).

Graf 4.4 Druhá skladba dřevin lesních porostů k 31. 12. 2021

Pramen: ÚHÚL

V lesích převažovaly jehličnany, jejich podíl však mírně klesal.

Plochy dřevin v Jihočeském kraji se meziročně snížily o 2,5 tis. ha, úhrnně představovaly 365,9 tis. ha. Na zbývajících porostních půdách (7,4 tis. ha) se nacházely holiny. Výskyt holin v roce 2021 vzrostl v porovnání s rokem 2019 o 0,8 procentního bodu, na celkové výměře porostních ploch se tak holiny podílely 2 %.

Převažujícími lesními dřevinami na jihu Čech, stejně tak jako v celé ČR, byly jehličnany. Nalézaly se na 304,3 tis. ha. Jejich podíl na celkové ploše dřevin kraje se však postupem let pomalu snižuje. Ve srovnání s rokem 2001 poklesl o 5 procentních bodů na 83,2 % v roce 2021. Naproti tomu se trvale zvyšuje podíl listnatých dřevin, které pokrývaly plochu 61,6 tis. ha.

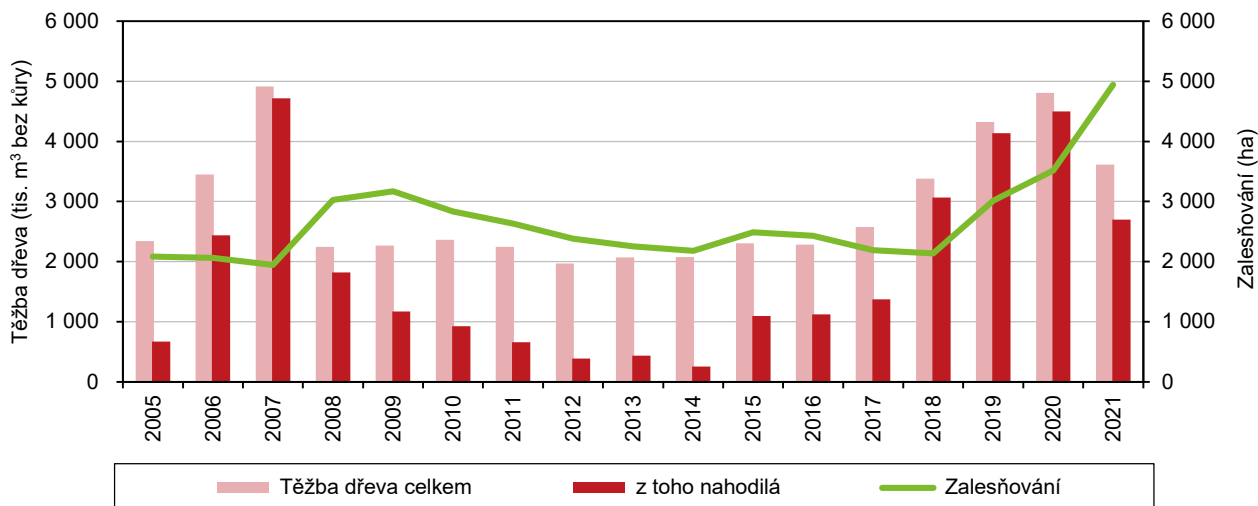
Plocha zalesnění již třetím rokem stoupala.

Zatímco v letech 2008 a 2009 celková plocha zalesnění a obnovy lesa provedené uměle (sadbou a sítí) v kraji mírně přesahovala hranici 3 tis. ha, v letech 2010 až 2018 kolísala nad hranicí 2 tis. ha. Rok 2019 odstartoval prudké navýšení celkové plochy zalesnění a obnovy lesa – meziroční nárůst této plochy činil 41,2 %, celkem bylo zalesněno a uměle obnoveno 3 017 ha lesa. V roce 2020 meziroční zvýšení dosáhlo 16,5 %, kdy se zalesnilo a uměle obnovilo 3 515 ha lesa. Plocha zalesnění a obnovy lesa provedené uměle v roce 2021 téměř dosáhla pětitisícové hranice. Celkem se zalesnilo a uměle obnovilo 4 941 ha lesa, kdy meziroční nárůst této plochy činil 40,6 %. V Jihočeském kraji se tak v roce 2021 již potřetí za sebou

meziročně zvýšilo množství zalesňované plochy, přičemž právě v letech 2020 a 2021 bylo množství zalesněné plochy nejvyšší od roku 2000. Nárůst plochy zalesnění a obnovy lesa provedené uměle na jihu Čech v období let 2008 až 2009 a po roce 2019 byl především ovlivněn zvyšujícím se výskytem rozsáhlých holin, které převážně vznikaly po odtěžení dřeva na místech zasažených kalamitami.

Graf 4.5 Těžba dřeva a zalesňování v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

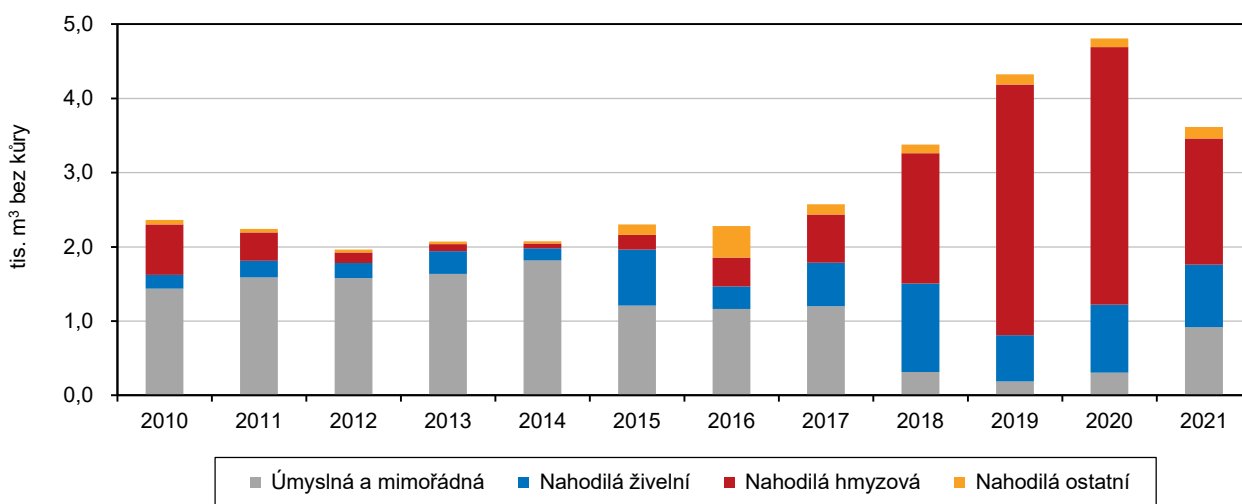

Podíl jehličnanů na zalesnění se meziročně snížil.

V roce 2021 se v kraji nejčastěji vysazovaly jehličnaté dřeviny – preferovaný smrk na 1 703 ha půdy a borovice na 505 ha. Podíl jehličnanů na zalesnění Jihočeského kraje se meziročně snížil o 1,4 procentního bodu na 59,6 %, naproti tomu podíl listnatých dřevin se zvýšil na 40,4 %. Dubem bylo osázeno 814 ha půdy, bukem 745 ha. Nová generace lesa vytvořená přirozenou obnovou vznikla na 753 ha půdy.

Graf 4.6 Těžba dřeva z hlediska vlivu nahodilé těžby v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

Těžba dřeva po třech letech klesla.

Objem těžby dřeva v roce 2021 v Jihočeském kraji meziročně klesl o čtvrtinu. Vytěžilo se celkem 3 614,3 tis. m³ dřeva bez kůry. I přes tento značný úbytek objemu těžby bylo dosaženo historicky čtvrté nejvyšší hodnoty od roku 2000. Naopak v období let 2017 až 2020 na jihu Čech objem těžby dřeva každoročně narůstal. Právě v roce 2020 bylo vytěženo druhé nejvyšší množství dřeva v tomto století

(4 806,7 tis. m³ dřeva bez kůry). Nejvíce dřeva bez kůry (4 913,0 tis. m³) se v kraji vytěžilo v roce 2007, kdy byly na Šumavě odstraňovány následky orkánu Kyrill.

Nejčastěji těženou dřevinou byl smrk.

Od roku 2000 tvořily jehličnany minimálně 92,0 % z celkové těžby kraje. V letech 2006 a 2007 přesáhl podíl objemu těžby dřeva jehličnanů z celkové těžby kraje 98% hranici; obdobná situace nastala i v letech 2019 a 2020. Jehličnany v roce 2019 tvořily 98,5 % z celkové těžby a v roce 2020 činil podíl jehličnanů na těžbě dřeva 98,6 %. V roce 2021 opět v celkové těžbě výrazně převažovaly jehličnany (97,2 %), nejvíce se těžil smrk (2 971,6 tis. m³). Podíl listnatých dřevin činil 2,8 % s převažující těžbou buku (38,6 tis. m³). Na těžbě dřeva v ČR se kraj podílel 11,9 %.

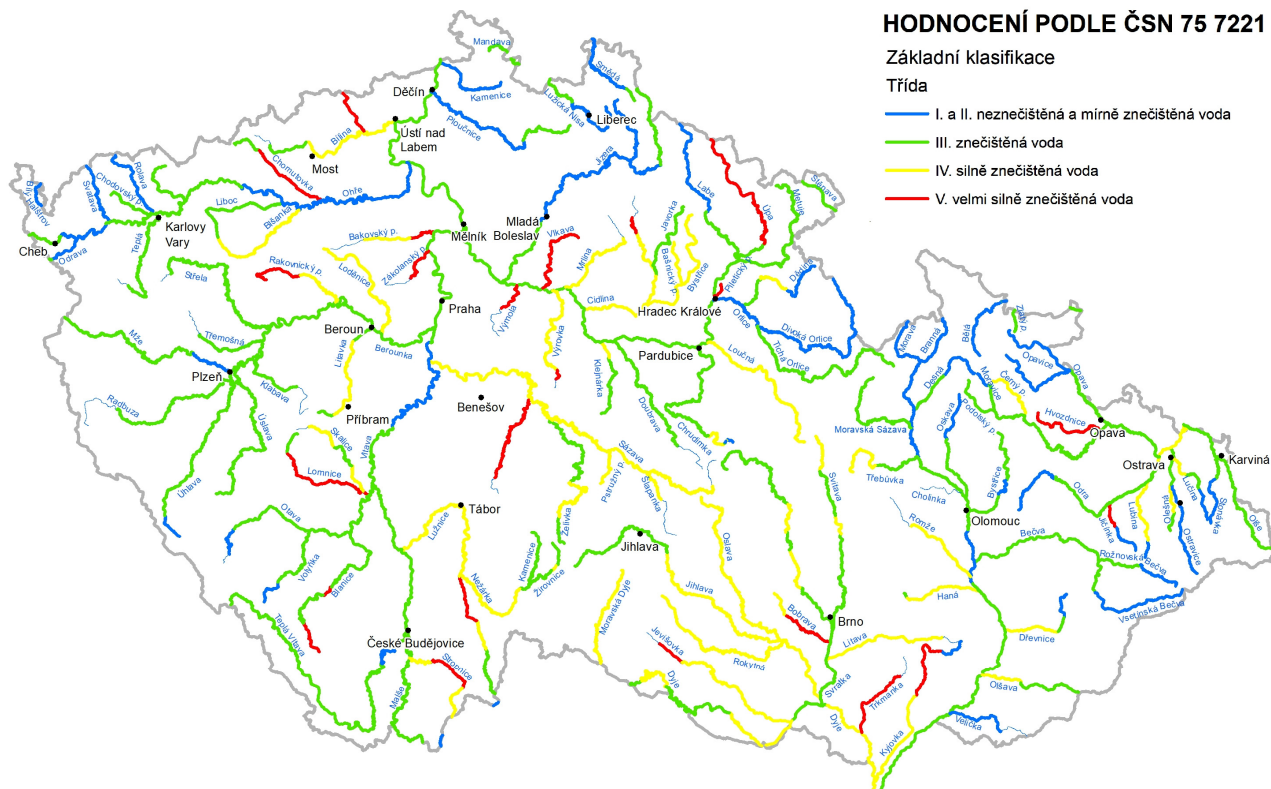
Nahodilá těžba meziročně výrazně poklesla.

Objem zpracované nahodilé těžby v kraji zaznamenal v roce 2021 prudké meziroční snížení (-40,1 %), celkem představoval 2 695,7 tis. m³. Na celkové těžbě dřeva kraje se zpracovaná nahodilá těžba podílela ze tří čtvrtin. Nejčastěji se v Jihočeském kraji získávalo dřevo v rámci nahodilé těžby v důsledku poškození hmyzem, která se podílela na celkové zpracované nahodilé těžbě 63,1 %. Pokles oproti předchozímu období činil 51,0 %, celkem se vytěžilo 1 699,9 tis. m³ dřeva. Stále se odstraňovaly následky škod způsobených kůrovcovou kalamitou, která opakovaně vypukla v roce 2015 kvůli abnormálnímu suchu, které napomohlo k přemnožení kůrovce. Od té doby objem nahodilé těžby v důsledku poškození hmyzem trvale stoupal, a to až do roku 2020. V roce 2015 se vytěžilo 198,1 tis. m³ dřeva, v roce 2019 to již bylo 3 380,3 tis. m³ dřeva, když meziroční nárůst činil 92,4 %. Nejvíce dřeva v rámci zpracované nahodilé těžby v důsledku poškození hmyzem (3 467,4 tis. m³) bylo vytěženo v roce 2020, přičemž meziroční nárůst představoval 2,6 %. Na jihu Čech se v roce 2021 těžba v důsledku živelních příčin meziročně snížila o 8,1 % na 841,3 tis. m³ a na celkové zpracované nahodilé těžbě kraje se podílela 31,2 %.

Kvalita povrchových vod; vodovody a kanalizace

Ktg 4.4 Jakost vody v tocích České republiky v letech 2020 až 2021

Pramen: VÚV TGM, v. v. i., z podkladů s. p. Povodí a ČHMÚ

Jakost vody v tocích se proti roku 2019 zhoršila.

Kvalita povrchových vod v kraji se z dlouhodobého hlediska (podobně jako v celé republice) významně zlepšila. Přesto podle dat za rok 2021 zůstávaly úseky toků, kde znečištění dosahovalo vyšší třídy, a proti roku 2019 jich bylo více. Nejhorší jakost vody v jižních Čechách dlouhodobě vykazovaly řeky Lužnice a Lomnice, a nově také Blanice se Stropnicí. Na všech těchto tocích byla zaznamenána V. třída jakosti vody (velmi silně znečištěná voda). Jednalo se konkrétně o úsek Lužnice začínající před rybníkem Rožmberk a jdoucí až k přítoku řeky Nežárky, část toku řeky Lomnice v úseku od města Mladý Smolivec po soutok s řekou Otavou, střední část toku řeky Stropnice vedoucí od vsi Byňov až za město Borovany, a dále horní tok Blanice.

Více než 90 % Jihočechů bylo napojeno na vodovod.

V roce 2021 bylo v Jihočeském kraji zásobováno pitnou vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu necelých 578 tisíc obyvatel, přičemž jejich podíl na celkovém obyvatelstvu kraje činil 90,8 %. Jednalo se o třetí nejnižší podíl mezi kraji Česka, který je zapříčiněn zejména rozdrobenou sídelní strukturou a technickými možnostmi budování této infrastruktury. Celková délka vodovodní sítě v kraji činila 6 490 km a počet vodovodních přípojek dosáhl hodnoty 157,5 tisíc.

Podíl podzemních zdrojů na výrobě pitné vody stoupá.

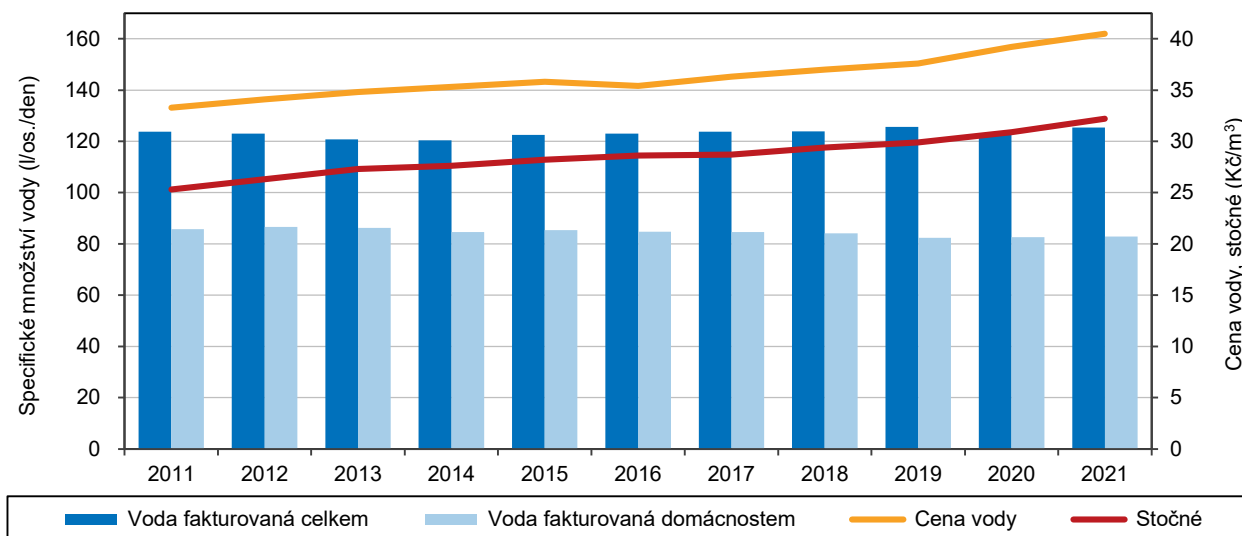
Vodohospodářská zařízení v kraji v roce 2021 vyrobila 33,8 mil. m³ vody, přičemž došlo k mírnému meziročnímu nárůstu (+1,2 %). Podzemní voda se na celkovém množství vyrobené pitné vody podílela více než 43 %, její podíl dlouhodobě stoupá. Z celkového množství vyrobené vody určené k realizaci (32,2 mil. m³) bylo fakturováno 26,4 mil. m³ vody, z toho fakturace pro domácnosti tvořila téměř dvě třetiny. Celkem bylo domácnostem fakturováno 17,5 mil. m³ pitné vody.

Pokles spotřeby vody fakturované domácnostem se zastavil.

V roce 2021 dosáhlo v Jihočeském kraji množství fakturované vody celkem hodnoty 125,4 l/os./den a bylo o téměř 5 litrů nižší než průměr za celou ČR (130,2 l/os./den), v dlouhodobém pohledu však roste a proti roku 2013 se zvýšilo o 4,6 l/os./den. Specifické množství vody fakturované domácnostem na jihu Čech dosáhlo 82,8 l/os./den a bylo mezi kraji třetí nejnižší. Od roku 2013 klesalo, tento trend se zastavil v roce 2020, od té doby nepatrně stoupá. Přesto Jihočeši spotřebovali denně o 10 litrů vody na osobu méně, než činil republikový průměr (93,2 l/os./den). Nejvíce vody spotřebovaly domácnosti v Praze (120,0 l/os./den), naopak nejmenší spotřeba vody byla zaznamenána ve Zlínském kraji (80,9 l/os./den).

Graf 4.7 Specifické množství fakturované vody, vodné a stočné v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

I přes nárůst patřila cena vody v kraji k nejnižším v ČR.

Průměrná cena vodného (bez DPH) se v roce 2021 meziročně zvýšila ve všech krajích, nejvíce v Praze (+4,7 Kč/m³) a nejméně na jihu Čech (+1,3 Kč/m³). V Jihočeském kraji si vodárenské společnosti za 1 m³ vody účtovaly 40,5 Kč, což byla šestá nejnižší hodnota mezi kraji. Cena vodného byla v kraji již šestým rokem nižší než celorepublikový průměr, který v roce 2021 činil 43,8 Kč/m³. Nejdražší voda tekla z kohoutků v Praze (49,9 Kč/m³), nejlevnější vodu měli v kraji Olomouckém (37,1 Kč/m³).

Více než 86 % Jihočechů bydlelo v domech napojených na kanalizaci.

V roce 2021 činil v Jihočeském kraji podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizační síť 86,4 %. V domech napojených na kanalizaci ústící do čistíren odpadních vod (ČOV) žilo téměř 519 tisíc osob a délka kanalizační sítě činila 4 168 km. Počtem kanalizačních přípojek (136,4 tisíc) se v mezikrajském srovnání řadil Jihočeský kraj na třetí místo za Středočeský a Jihomoravský kraj.

Počet ČOV v kraji byl druhý nejvyšší po Středočeském kraji.

V roce 2021 bylo v Jihočeském kraji 385 čistíren odpadních vod (ČOV), což řadilo kraj na druhou příčku za kraj Středočeský. Celková kapacita ČOV činila 376,5 tisíc m³/den. Na mechanicko-biologickém principu čištění fungovala převážná většina zařízení (379). V rámci mechanicko-biologických ČOV byla více než třetina těch, u nichž v procesu čištění dochází také k dalšímu odstraňování polutantů. Převažovala zařízení s dalším odstraňováním dusíku (71) a s dalším odstraňováním dusíku a fosforu (57). K neúčinnějšímu čištění docházelo zejména ve formě biochemické spotřeby kyslíku (BSK₅) – téměř 98 %.

Stočné patří k nejnižším v republice.

Přestože cena stočného (bez DPH) v Jihočeském kraji oproti roku 2020 vzrostla o 1,3 Kč/m³ na hodnotu 30,9 Kč/m³, byla druhá nejnižší v Česku. Rozdíl proti republikovému průměru činil 6,3 Kč/m³. Také cena stočného ve všech krajích meziročně vzrostla. Nejdražší stočné vykázal Liberecký kraj (46,4 Kč/m³), zatímco obyvatelé Kraje Vysočina platili za odpadní vody pouze (31,3 Kč/m³).

Emise

Podíl na znečištění ovzduší mají zejména antropogenní zdroje.

Důležitou součástí životního prostředí je ovzduší. Na znečištění ovzduší mají podíl jak antropogenní (vyvolané lidskou činností), tak přírodní zdroje. Mezi nejvýznamnější antropogenní zdroje pak patří především lokální topeniště, silniční doprava, průmysl, energetika a zemědělství.

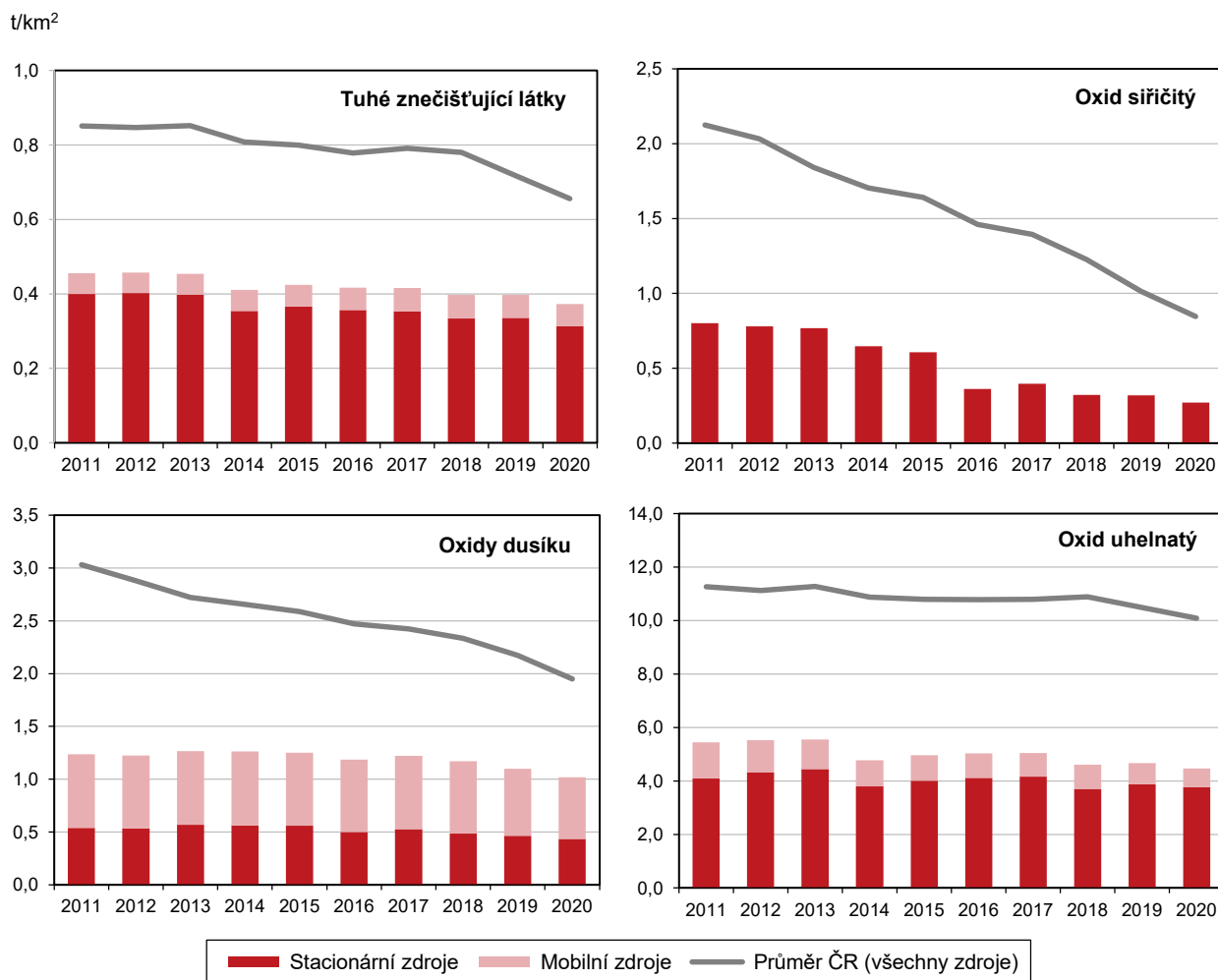
Ovzduší na jihu Čech patří dlouhodobě k nejčistším.

Dlouhodobý emisní vývoj v Jihočeském kraji ukazuje u základních znečišťujících látek klesající trend; kvalitou ovzduší zůstává kraj jednou z nejčistších oblastí v celé republice. Na jihu Čech byly v roce 2020 naměřeny nejnižší hodnoty měrných emisí tuhých znečišťujících látek a oxidu uhelnatého (REZZO 1–4) ze všech krajů ČR. U měrných emisí oxidu siřičitého v kraji jeho množství na 1 km² nedosahovalo ani jedné třetiny celorepublikového průměru, přesto byly ve dvou krajích (Jihomoravském a Kraji Vysočina) naměřeny ještě nižší hodnoty. Měrné emise oxidu dusíku vykázaly v mezikrajském srovnání druhou nejnižší hodnotu hned po Plzeňském kraji.

Oxidy dusíku pocházely zejména z mobilních zdrojů.

Při bližším pohledu na jednotlivé znečišťující látky převažovaly stacionární zdroje znečištění (REZZO 1–3). Výjimku tvořily oxidy dusíku, pro které byly významným znečišťovatelem mobilní zdroje znečištění (REZZO 4), tedy zejména znečištění ze silniční, železniční, lodní a letecké dopravy.

Graf 4.8 Měrné emise základních znečišťujících látek podle zdroje znečištění v Jihočeském kraji
 Pramen: ČHMÚ

5. Mezikrajské srovnání

Z pohledu demografického vývoje byly v roce 2021 v řadě ukazatelů zachovány trendy předchozích let. Dlouhodobě trvalým procesem zůstává stárnutí populace. Základní migrační proudy se nemění a převažuje stěhování do Středočeského kraje a hl. m. Prahy. Zvýšená úmrtnost v letech 2020 a 2021 však přinesla pokles naděje dožití mužů i žen ve všech krajích. Na vývoj ekonomiky v posledních letech měla vliv epidemie covid-19 a opatření přijatá proti šíření této nemoci. V roce 2020 došlo k meziročnímu snížení objemu hrubého domácího produktu České republiky o 5,5 % (ve stálých cenách, podle revize zveřejněné v červnu 2022), v roce 2021 HDP Česka vzrostl o 3,5 %, ale k dosažení úrovně předpandemického roku 2019 chyběly 2,2 %. V regionálním pohledu jsou informace o vývoji HDP k dispozici pouze do roku 2020 (regionální účty a výsledky za rok 2021 budou zveřejněny v lednu 2023). Plochy ekologického zemědělství se rozšiřují ve všech krajích. V posledních letech dochází k postupnému snižování měrných emisí znečišťujících látek, velké rozdíly mezi kraji však zůstávají.

Demografický vývoj

Populace stárne ve všech krajích. V průměru nejstarší je obyvatelstvo kraje Zlínského, naopak nejmladší je kraj Středočeský.

Demografický vývoj zaznamenal ve 14 krajích České republiky řadu společných rysů. Jedním z hlavních fenoménů zůstává stárnutí populace, které dokumentuje řada ukazatelů. Průměrný věk obyvatele v České republice se zvyšuje souvisle od jejího vzniku. V roce 2021 dosáhl hodnoty 42,8 let a oproti roku 2001 vzrostl o 3,8 roku. V dlouhodobém pohledu stárne populace všech krajů, avšak různým tempem. Díky tomu se pořadí krajů podle průměrného věku v čase mění. Do roku 2012 bylo průměrně nejstarším obyvatelstvo hlavního města Prahy, které však v roce 2021 bylo vlivem demografických změn druhé nejmladší. Druhé nejpomalejší tempo stárnutí charakterizovalo v uplynulých dvou desetiletích populaci Středočeského kraje. Zatímco v roce 2001 byla třetí nejstarší, o 20 let později již byla nejmladší mezi všemi kraji. Obyvatelstvo Prahy i kraje Středočeského je dlouhodobě nejvíce ovlivněno početnými migračními přírůstky. Vyšší tempo stárnutí bylo naopak typické pro regiony s výraznými migračními úbytky. Zcela nejrychlejší bylo v kraji Karlovarském a Moravskoslezském. Jestliže obyvatelstvo Karlovarského kraje bylo v roce 2001 nejmladší, v roce 2021 bylo v mezikrajském srovnání třetí nejstarší. Nejvyšší průměrný věk náležel v roce 2021 kraji Zlínskému a Královéhradeckému.

Dlouhodobě klesá podíl osob ve věku 15–64 let a roste podíl osob starších 65 let.

Stárnutí obyvatelstva je determinováno jeho stávající věkovou skladbou. Průběžně je ovlivňováno počty narozených dětí, nadějí dožití a migrací. Homogenním rysem všech krajů je od roku 2008 trvale klesající podíl produktivní populace ve věku 15 až 64 let. Zatímco ještě v roce 2008 přesahoval ve všech krajích 70% hranici, o 13 let později osciloval v rozmezí od 61,9 % v kraji Královéhradeckém do 64,4 % v Praze. Výrazně proměnil věkové složení obyvatelstva odchod populačně silných ročníků do důchodu. Jestliže v roce 2001 žilo v zemi 1 415 tis. osob ve věku 65 a více let (tj. 13,9 %), v roce 2021 jejich počet vzrostl na 2 169 tis. osob (tj. 20,6 %). Nejvyšší podíl osob v postproduktivním věku vykazala dvojice krajů s nejvyšším věkovým průměrem, tj. Královéhradecký a Zlínský. Na opačném pólu pořadí se umístil kraj Středočeský a hlavní město Praha.

Index ekonomického zatížení roste ve všech krajích nepřetržitě již 14 let. Nejvyšší hodnota náleží kraji Královéhradeckému.

Zásadní změny ve věkovém složení obyvatelstva jednotlivých krajů se promítly do proměn indexů stárání a ekonomického zatížení. Index stárání, tj. počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0 až 14 let, roste od roku 2011 ve všech krajích kromě hlavního města. V Praze byl index stárání nejvyšší až do roku 2013. Od roku 2014 přísluší nejvyšší hodnota kraji Královéhradeckému. Naopak nejnižší index stárání je posledních 11 let v kraji Středočeském. Počet seniorů zde převážil nad počtem dětí jako v posledním z krajů až v roce 2015. Neměnná tendence charakterizovala vývoj indexu ekonomického zatížení, který vyjadřuje počet osob ve věku 0 až 14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15 až 64 let. Tento index roste ve všech krajích nepřetržitě již 14 let. V posledních čtyřech letech se nezměnila ani pozice krajů

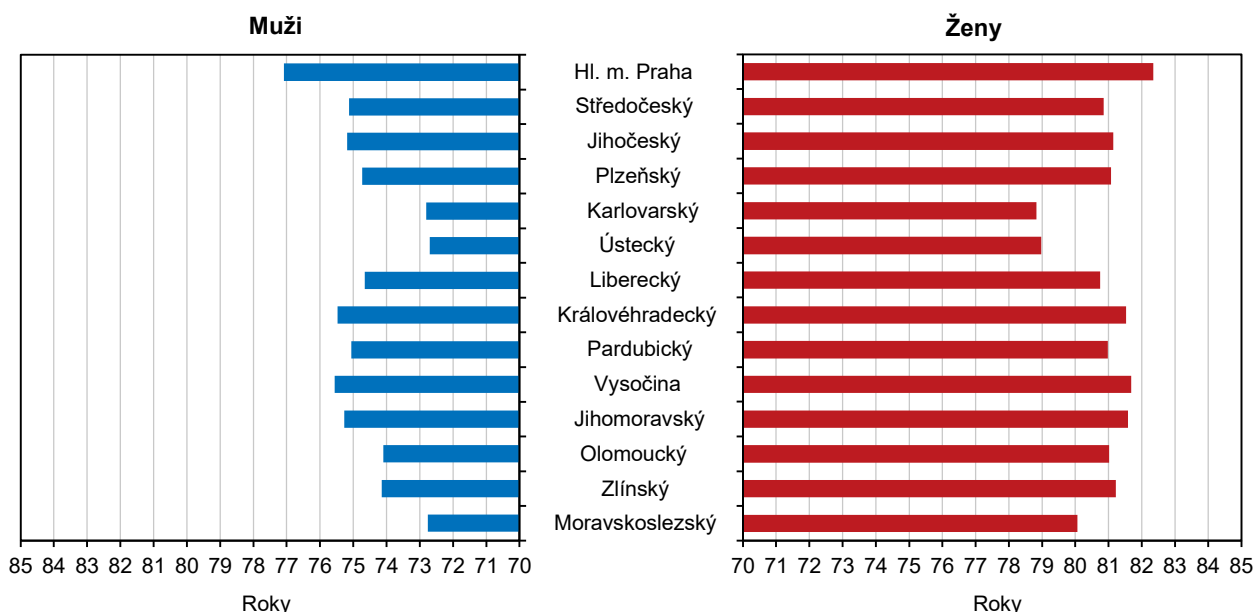
s mezními hodnotami. Nejvyšší index ekonomického zatížení náležel kraji Královéhradeckému a nejnižší hlavnímu městu Praze.

Ve všech krajích zemřelo v letech 2020 a 2021 nejvíce obyvatel od roku 2000.

Statistika obyvatelstva byla v letech 2020 a 2021 výrazně ovlivněna epidemií onemocnění covid-19. V obou letech byly počty zemřelých ve všech krajích nejvyšší od vzniku novodobého krajského uspořádání. Nejvyšší hrubá míra úmrtnosti příslušela kraji Karlovarskému, naopak nejnižší hodnoty náležely Praze. V roce 2021 zemřelo v České republice 139,9 tis. osob, tj. nejvíce od konce 2. světové války. Nejčastějšími příčinami úmrtí byly nemoci oběhové soustavy, novotvary a covid-19.

Graf 5.1 Naděje dožití při narození podle pohlaví podle krajů v letech 2020–2021

Zdroj: ČSÚ

Naděje dožití mužů i žen klesla v průměru let 2020 až 2021 ve všech krajích. Nejvyšší hodnoty přísluší Praze.

Společným jmenovatelem demografického vývoje ve všech krajích bylo v průměru let 2020 až 2021 zkrácení očekávané průměrné délky života při narození. S výjimkou Kraje Vysočina byl vyšší pokles zaznamenán v případě mužů. Napříč všemi kraji zůstala naděje dožití žen vyšší než naděje dožití mužů. Nejvyšší genderový rozdíl náležel kraji Moravskoslezskému (o 7,3 let). Nejnižší rozdíl mezi oběma pohlavími příslušel hlavnímu městu Praze (o 5,3 let), která současně vykázala nejvyšší hodnoty naděje dožití mužů (77,1 let) i žen (82,3 let) v mezikrajším srovnání. Pod 74letou hranicí byla v letech 2020 až 2021 očekávaná průměrná délka života mužů při narození v kraji Ústeckém, Moravskoslezském a Karlovarském. Nejnižší naděje dožití žen charakterizovala stejnou trojici krajů, ale v odlišném pořadí.

Nejlidnatějším zůstal kraj Středočeský. Následovala Praha, kraj Jihomoravský a Moravskoslezský.

Zatímco v řadě ukazatelů vykazují kraje souhlasné trendy, v dílčích demografických statistikách jsou tendence zcela protichůdné. Jednu z takových oblastí, spojenou se zásadními krajskými disparitami, představuje migrace. Výrazné přírůstky obyvatel stěhováním charakterizují v dlouhodobém pohledu kraj Středočeský a hlavní město Prahu. Nejvyšší úbytky přísluší kraji Moravskoslezskému. Dlouhodobě protichůdné migrační trendy se podepsaly pod změny v pořadí krajů podle počtu obyvatel. Na konci roku 2021, ve kterém demografická bilance již navazuje na výsledky Sčítání 2021, byl nejlidnatějším kraj Středočeský (1 387 tis. osob). Přes milion obyvatel mělo registrovaný pobyt také v Praze (1 275 tis. osob), kraji Jihomoravském (1 185 tis. osob) a Moravskoslezském (1 178 tis. osob). Nejméně lidnatým zůstal kraj Karlovarský (283 tis. osob).

Více než třetina cizinců v ČR měla na konci roku 2021 registrovaný pobyt v Praze. Nejvyšší podíl cizinců byl v Olomouckém kraji.

Velmi různorodé jsou kraje nejen v počtu obyvatel, ale také ve struktuře obyvatel podle státního občanství. Na konci roku 2021 žilo v České republice 658,6 tis. cizinců s trvalým nebo dlouhodobým pobytem nad 90 dnů (v případě občanů EU s pobytem přechodným). Zatímco v populaci hlavního města Prahy tvořil podíl cizinců 18,5 %, v populaci Olomouckého kraje jen 2,2 %. Republikový podíl 6,3 % cizinců v populaci překonala vedle hlavního města pouze trojice krajů – Plzeňský, Karlovarský a Středočeský.

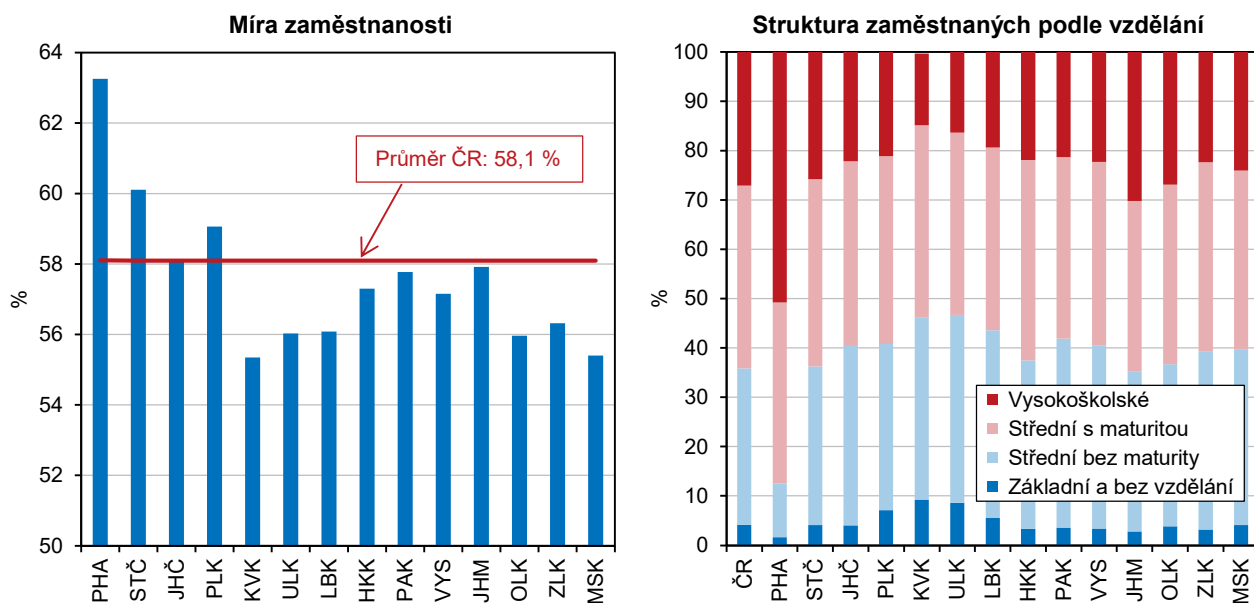
Sociální vývoj

Vývoj zaměstnanosti v letech 2020 a 2021 ovlivnila protiepidemická opatření.

Trh práce, který významně ovlivňuje trendy v ekonomickém a demografickém vývoji, byl v souvislosti s příznivým ekonomickým vývojem v letech 2014 až 2019 charakterizován vysokou zaměstnaností. Míra zaměstnanosti dosáhla nejvyšších hodnot na přelomu let 2018 a 2019. Rok 2020 znamenal přerušení dlouhodobého trendu a trh práce se vlivem protiepidemických opatření proměnil. Míra zaměstnanosti se meziročně snížila o 0,9 p. b., přičemž významně vyšší byl pokles zaměstnanosti žen (o 1,1 p. b.) než mužů (o 0,8 p. b.). Rok 2021 charakterizovalo postupné rozvolnění těchto opatření, a tím i oživení na trhu práce. Z regionálního hlediska však byla situace velmi různorodá, proti roku 2020 zaměstnanost poklesla v osmi krajích, nejrychleji v Karlovarském kraji (o 1,7 p. b.), v ostatních krajích se míra zaměstnanosti zvýšila či stagnovala. Nejvyšší míra zaměstnanosti zůstala tradičně v hlavním městě Praze, Středočeském a Plzeňském kraji a naopak nejnižší byla zaznamenána v Karlovarském, Moravskoslezském a Olomouckém kraji.

Graf 5.2 Míra zaměstnanosti a struktura zaměstnaných osob podle vzdělání a krajů v roce 2021

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Struktura zaměstnaných podle vzdělání se zlepšuje ve prospěch středoškolského vzdělání s maturitou a vysokoškolského vzdělání.

Existuje pozitivní závislost mezi stupněm vzdělání a intenzitou ekonomického zapojení, takže také vzdělanostní úroveň populace má vliv na míru zaměstnanosti. Porovnáním skupin zaměstnaných v národním hospodářství v letech 2001 a 2021 dle vzdělání vidíme, že během dvaceti let se změnila vzdělanostní struktura ve všech krajích. Podíl zaměstnaných se základním vzděláním a středním bez maturity se snižuje ve prospěch zaměstnaných se středním vzděláním s maturitou a vysokoškolským vzděláním. Na republikové úrovni se podíl zaměstnaných se středním vzděláním bez maturity snížil od roku 2001 téměř o 12 procentních bodů a naopak vysokoškolsky vzdělaní zaměstnanci posílili o 14 p. b. Nejvyšší podíl zaměstnaných s vysokoškolským vzděláním byl v roce 2021 dosažen v hlavním městě Praze (51 %) a Jihomoravském kraji (30 %), nejvyšší podíl zaměstnaných

pouze se základním vzděláním byl zaznamenán v krajích Karlovarském a Ústeckém (shodně 9 %).

Zaměstnanost v sektoru služeb se dlouhodobě zvyšuje.

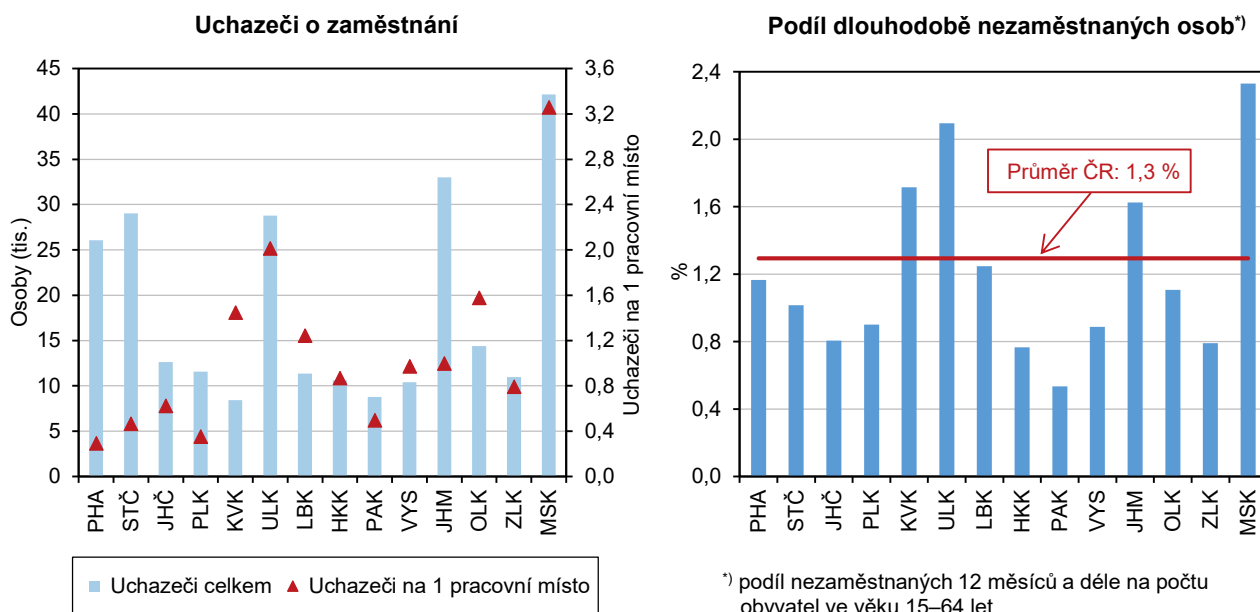
Vývoj celkové zaměstnanosti v České republice byl provázen pokračujícími změnami v odvětvové skladbě pracujících. Nejvýznamnějším sektorem z hlediska zaměstnanosti byl sektor služeb (terciér). Dlouhodobě počet zaměstnaných v tomto sektoru roste, a stejně tak se zvyšuje i jeho podíl na celkové zaměstnanosti; vývoj významně neovlivnil ani odliv zaměstnanců v roce 2020. Zastoupení sektoru služeb se v jednotlivých krajích liší. Markantní vliv na průměrnou zaměstnanost ve službách v České republice má hlavní město Praha, kde v tomto sektoru dlouhodobě pracuje více než 80 % zaměstnaných osob (v roce 2021 to bylo 83,1 %). V ostatních krajích pracovala ve službách více než polovina zaměstnaných, pouze v Libereckém kraji to bylo 49,4 %.

Počet pracovních míst v evidenci úřadů práce se v letech 2016 až 2021 zvyšoval ve všech krajích.

Zatímco na sklonku roku 2020 nabízely úřady práce ve své evidenci 319 tis. pracovních míst, o dvanáct měsíců později vlivem pokoronavirového oživení trhu práce to bylo více než 343 tis. volných pozic, přičemž od roku 2016 se počet volných pracovních míst zvýšil více než dvaapůlkrát. V roce 2021 byl nejvyšší meziroční nárůst počtu pracovních míst v evidenci úřadů práce zaznamenán v Karlovarském kraji (+31 %), Olomouckém a Zlínském kraji (shodně o 28 %) a Jihomoravském kraji (+13 %); pokles naopak zaznamenaly kraje Pardubický (-14 %), Liberecký (-10 %) a Moravskoslezský (-4 %).

Graf 5.3 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce a dlouhodobá nezaměstnanost podle krajů k 31. 12. 2021

Pramen: MPSV

V roce 2020 byl přerušen klesající trend podílu nezaměstnaných.

Z dlouhodobého hlediska podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku od roku 2007 rostl a kulminoval v roce 2013, kdy se jeho hodnota v ČR vyšplhala k 8,2 % (podíl nezaměstnaných osob v České republice v roce 2007 tvořil 4,5 %). I v mezikrajském srovnání dosáhl podíl nezaměstnaných osob v posledních deseti letech maximálních hodnot v roce 2013 (kromě krajů Plzeňského, Pardubického a Kraje Vysočina, které dosáhly maxima již v roce 2010). Po roce 2013 se podíl nezaměstnaných osob ve všech krajích snižoval na minimum v roce 2019 (kromě Plzeňského, Královéhradeckého a Pardubického kraje, kde byla nejnižší hodnota v roce 2018, a hlavního města Prahy, kde byla minimální hodnota dosažena již v roce 2008). V roce 2020 došlo ke změně

klesajícího trendu vývoje nezaměstnanosti a podíl nezaměstnaných osob v ČR meziročně vzrostl o 1,1 p. b. V roce 2021 došlo k pozitivnímu obratu na trhu práce a hodnota podílu nezaměstnaných osob meziročně klesla ve všech regionech, a to u mužů i žen. Nejvyšší nezaměstnanost byla zaznamenána v Moravskoslezském a Ústeckém kraji. Nejpříznivější situace naopak byla v Pardubickém a Zlínském kraji. Koncem roku 2021 bylo v České republice téměř 86,2 tis. dlouhodobě nezaměstnaných. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob se od roku 2016 do roku 2019 stále snižoval, v roce 2020 byla klesající tendence přerušena, v roce 2021 podíl dlouhodobě nezaměstnaných meziročně vzrostl ve všech krajích. S problémem dlouhodobě nezaměstnaných se potýkal zejména Moravskoslezský a Ústecký kraj.

Čistý disponibilní důchod v roce 2020 rostl.

Čistý disponibilní důchod domácností, tedy částka, kterou mohou domácnosti věnovat na konečnou spotřebu, meziročně vzrostla podle posledního dostupného údaje (rok 2020) v průměru o 5,1 %, ale v souvislosti s ekonomickým vývojem se jeho růst zpomalil; ve srovnání s rokem 2014 činil průměrný nárůst 26,7 %. Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele zaznamenal meziročně nejvyšší nárůst v Ústeckém kraji (o 7,6 %, tj. o 18 tis. Kč), nejnižší nárůst byl evidován v Karlovarském kraji (o 2,5 %, tj. o 6 tis. Kč). Nejvyšší hodnoty dosáhl v hlavním městě Praze, naopak nejnižší čistý disponibilní důchod na 1 obyvatele měly domácnosti v kraji Karlovarském.

Tempo růstu mezd od roku 2019 zpomaluje.

Zvyšující se napětí na pracovním trhu spojené jak s nízkou nezaměstnaností, tak s vysokým a dále rostoucím počtem volných pracovních míst působilo prorůstově i v oblasti mezd. Od roku 2013 rostou průměrné hrubé měsíční mzdy každoročně. Tempo růstu mezd však od roku 2019 začalo zpomalovat.

Průměrné hrubé mzdy i medián mezd jsou dlouhodobě nejvyšší v hlavním městě Praze.

Podle výsledků strukturálního šetření mezd za rok 2021, které publikuje Český statistický úřad ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí, vzrostly proti roku 2020 hrubé měsíční mzdy ve všech krajích ČR. Mzdový vývoj byl velmi nerovnoměrný, nadprůměrně mzdy rostly v Jihomoravském a Jihočeském kraji (o 7,0, resp. 6,8 %), nejpomaleji v Středočeském a Plzeňském kraji (o 3,8, resp. 4,8 %). V reálném vyjádření byl vlivem zvýšení míry inflace mzdový růst mnohem slabší. Diference mzdové úrovně zůstávají mezi kraji zachovány, i když náskok hl. města Prahy se v čase mírně snižuje. Nejvyšší hrubé měsíční mzdy byly v roce 2021 vyplaceny v hl. městě Praze (50 494 Kč) a proti nejnižším mzdám v Karlovarském kraji (35 611 Kč) byly téměř o 15 tis. Kč vyšší. V těchto dvou krajích byly zaznamenány i nejvyšší a nejnižší hodnoty mediánu mezd, avšak rozdíl mezi nimi byl menší (9 tisíc korun).

Počet příjemců důchodů se již druhým rokem snižuje.

Celkový počet příjemců důchodů, nehledě na druh důchodu, se již druhým rokem snižuje. Zatímco v roce 2020 se počet důchodců v České republice proti roku předchozímu snížil o 16 tis. osob, v roce následujícím pokles pokračoval a úbytek představoval již téměř 24 tis. osob. Pokles se dotkl všech krajů. Jako jeden z hlavních faktorů snížení počtu příjemců důchodů lze uvést zvýšenou úmrtnost v důsledku onemocnění covid-19. Naposledy došlo k poklesu počtu důchodců v roce 2013.

V delším časovém horizontu počet příjemců důchodů v návaznosti na demografický vývoj a stárnutí populace spíše roste. Dlouhodobý trend nárůstu počtu důchodců mírnilo pouze postupné zvyšování věkové hranice pro odchod do důchodu, která v současné době činí 65 let.

Poklesl počet starobních důchodců, úbytek byl zejména mezi ženami.

Počet starobních důchodců meziročně poklesl o 22,7 tisíc, v roce 2021 tak v celé České republice pobíralo starobní důchod (vč. souběhu s vdovským nebo vdoveckým) 2,4 mil. osob – 952 tis. mužů a 1 426 tis. žen. Výraznější úbytek byl

zaznamenán mezi ženami (-15,8 tis.) než mezi muži (-6,8 tis.). Ve většině krajů se celkový počet starobních důchodců proti roku 2020 snížil (s výjimkou Jihomoravského a Olomouckého kraje).

Počet i podíl osob pobírajících předčasný starobní důchod roste.

Dlouhodobě se zvyšuje počet i podíl osob pobírajících předčasný starobní důchod. V roce 2021 pobíralo předčasně přiznaný starobní důchod téměř 670 tis. osob, tedy 28,2 % ze všech příjemců plného starobního důchodu (vč. souběhu s vdovským nebo vdoveckým). Srovnáním s rokem 2010 vzrostl počet osob v předčasném starobním důchodu na republikové úrovni téměř o 240 tis., relativně se podíl příjemců předčasných důchodů zvýšil o 9,1 procentních bodů. V osmi krajích ČR (Vysočina, Pardubický, Moravskoslezský, Olomoucký, Jihočeský, Karlovarský, Plzeňský a Zlínský) překročil v roce 2021 podíl osob v předčasném důchodu 30 % s maximem v Kraji Vysočina (36,1 %), v dalších 4 krajích přesáhl 25 %. Opačný konec žebříčku obsadil Středočeský kraj s 24,1% podílem předčasných starobních důchodců a hlavní město Praha s 14,2% podílem (oba regiony vykazují nižší zastoupení důchodců na populaci kraje než je průměr ČR).

Starobní důchody v ČR meziročně vzrostly o 6,6 % a jejich výše představovala 43,9 % mediánu hrubého výdělku.

Průměrná výše důchodů je ovlivňována zvyšováním vyplácených důchodů. Na růst penzí má vliv jak valorizace, tak i výše nově přiznaných důchodů, které jsou vyšší než postupně zanikající důchody starších penzistů. V prosinci 2021 vzrostla průměrná výše sólo vyplácených plných starobních důchodů v ČR meziročně o 6,6 % na 15 453 Kč a činila 43,9 % mediánu hrubého výdělku. V regionálním pohledu na výši starobních důchodů v poměru ke mzdovému mediánu se nejvýše umístily kraje, ve kterých podíl starobních důchodů dosáhl nebo přesáhl 46 % mzdového mediánu, a to Karlovarský, Zlínský, Moravskoslezský a Jihočeský. Pod republikový průměr se řadí kraje Středočeský, Jihomoravský, Plzeňský a s výrazným odstupem hlavní město Praha (40,1 %).

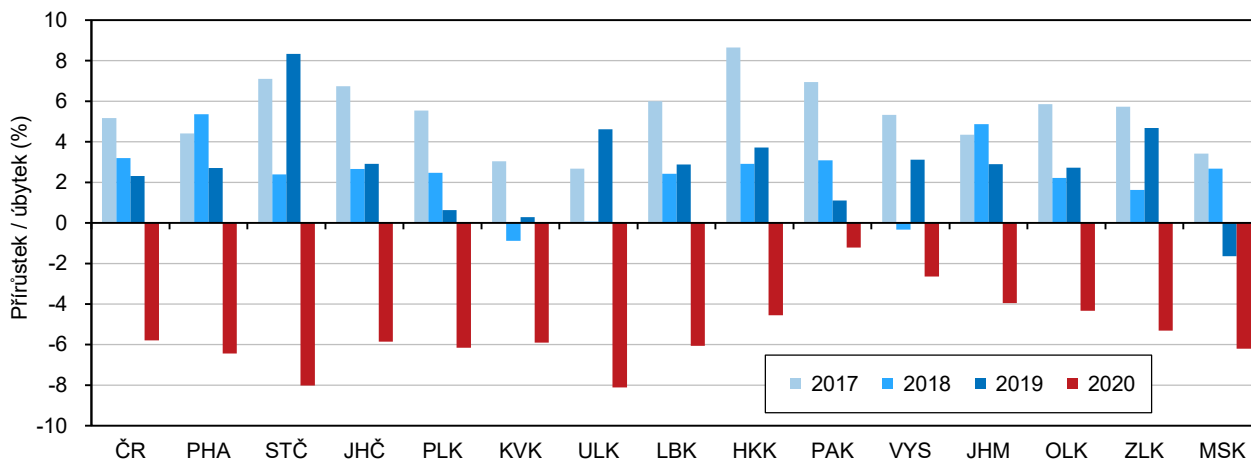
Ekonomický vývoj

Po šesti letech růstu HDP v roce 2020 v celém Česku a napříč regiony poklesl.

Rokem 2019 skončilo šestileté období konjunktury. Zatímco v letech 2014 až 2019 HDP ve srovnatelných cenách (s. c.) meziročně ve všech krajích až na ojedinělé výjimky rostl, v roce 2020 měla restriktivní opatření přijatá proti šíření koronaviru negativní dopady na ekonomiku a promítla se do poklesu HDP v s. c. ve všech krajích. Ve většině regionů se jednalo o propad, který neměl od roku 1995 obdoby a který byl ještě hlubší než v roce 2009, kdy začalo období hospodářské krize.

Graf 5.4 Regionální HDP ve srovnatelných cenách podle krajů (předchozí rok = 100 %)

Zdroj: ČSÚ

V Karlovarském kraji se v roce 2020 HDP propadl na úroveň roku 2000.

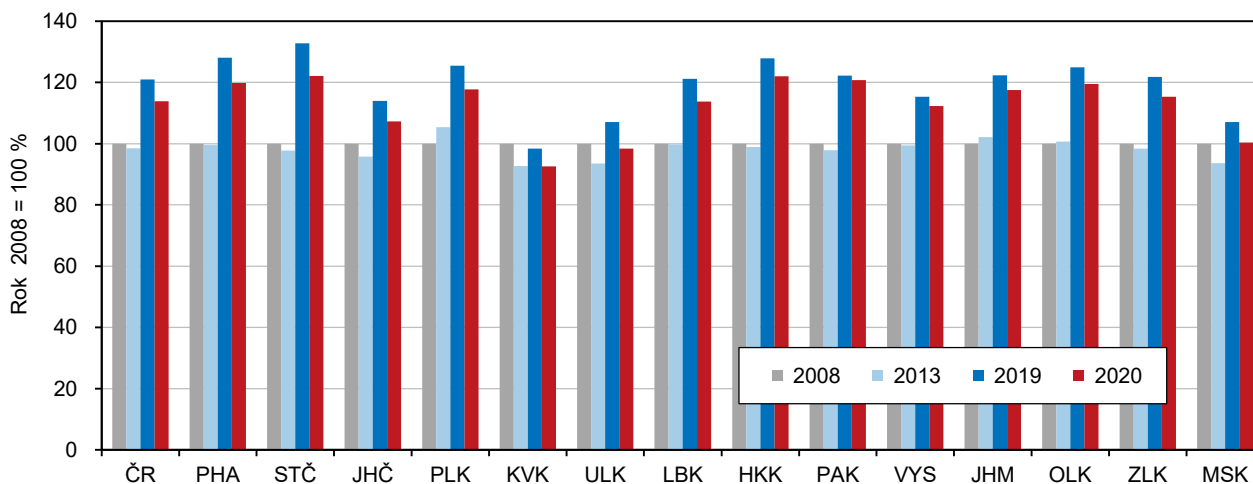
HDP v s. c. se v roce 2020 propadl v Ústeckém kraji pod hodnotu předkrizového roku 2008, v Moravskoslezském kraji klesl na jeho úroveň, v lázeňském Karlovarském kraji se propadl ještě hlouběji, až na úroveň roku 2000. V ostatních krajích se HDP v s. c. v roce 2020 pohyboval nad úrovní roku 2008 v rozmezí od 7 % v Jihočeském kraji až po 22 % ve Středočeském a Královéhradeckém kraji.

V roce 2020 hrubá přidaná hodnota (v b. c.) ve většině krajů meziročně poklesla.

Koronavirová krize negativně zasáhla především průmysl, obchod, dopravu, ubytování a stravování, z menších odvětví např. profesní, vědecké, technické a administrativní činnosti. Hrubá přidaná hodnota (HPH) v běžných cenách (b. c.) v těchto odvětvích v ČR a ve většině krajů meziročně poklesla. Na druhou stranu některá odvětví zaznamenala nárůst HPH. Ve všech krajích se její objem zvýšil v odvětví veřejné správy, vzdělávání, zdravotní a sociální péče; většinově pak v odvětví činnosti v oblasti nemovitostí a informační a komunikační činnosti. Úhrnem HPH v roce 2020 v ČR a většině krajů meziročně poklesla (s výjimkou Pardubického, Jihomoravského, Královéhradeckého a Olomouckého kraje a Kraje Vysočina). K tomu došlo naposledy v roce 2009, tehdy však pokles zasáhl více krajů. Všechny uvedené změny se promítly i do struktury HPH.

Graf 5.5 Regionální HDP ve srovnatelných cenách podle krajů (rok 2008 = 100 %)

Zdroj: ČSÚ

Z krajů ČR má nejvyšší ekonomickou výkonnost hlavní město Praha,...

Hospodářsky nejsilnějším krajem České republiky je hlavní město Praha, k jehož vysoké ekonomické výkonnosti napomáhá odvětvová struktura HPH s vysokým podílem služeb (od roku 2016 více než 84 %). Příspěvek hlavního města Prahy k celorepublikovému HDP se od roku 2014 zvolna zvyšoval, i když v pandemické krizi v roce 2020 poněkud klesl (na 27,0 %). Vedle hlavního města svůj přínos k celorepublikovým výsledkům zvyšoval dlouhodobě také druhý nejvýznamnější Středočeský kraj se silným automobilovým průmyslem. Jeho podíl na HDP ČR v roce 2020 meziročně mírně poklesl na 11,6 %.

...které již dvacet let překračuje dvojnásobek republikové hodnoty HDP na 1 obyvatele.

HDP hlavního města Prahy v přepočtu na 1 obyvatele překračuje od roku 2001 dvojnásobek průměru ČR a od roku 2017 rovněž dvojnásobek unijního průměru HDP EU27 vyjádřený ve standardu parity kupní síly (PPS) na 1 obyvatele. Ostatní kraje republikového ani unijního průměru nedosáhly. Nejvíce se jim přiblížil v roce 2020 Jihomoravský kraj, který republikového průměru dosáhl z 96,6 % a unijního průměru v PPS z 89,8 %, dále kraje Královéhradecký (90,4 %, resp. 84,1 %) a Středočeský (89,4 %, resp. 83,2 %). Za republikovým a unijním průměrem naopak nejvíce zaostávají Karlovarský a Ústecký kraj (o více než 30 %).

Převahu hlavního města posiluje struktura HPH s vysokým podílem terciárního sektoru.

Výraznou převahu hlavního města ovlivňuje vedle struktury HPH i vysoký počet zaměstnaných, kteří do Prahy přijíždějí z jiných regionů, zejména ze Středních Čech. Srovnáním HDP na 1 zaměstnaného, kde je zohledněn počet osob, které produkt vytváří (zahrnuje i dojíždějící z jiných krajů), je odstup hlavního města od ostatních krajů samozřejmě menší. V roce 2020 překročila Praha republikový průměr o 51,3 %, druhý Středočeský kraj o 2,4 %. Ostatní kraje průměru nedosáhly, Jihomoravský kraj se mu přiblížil z 96,3 % a Královéhradecký kraj z 94,8 %.

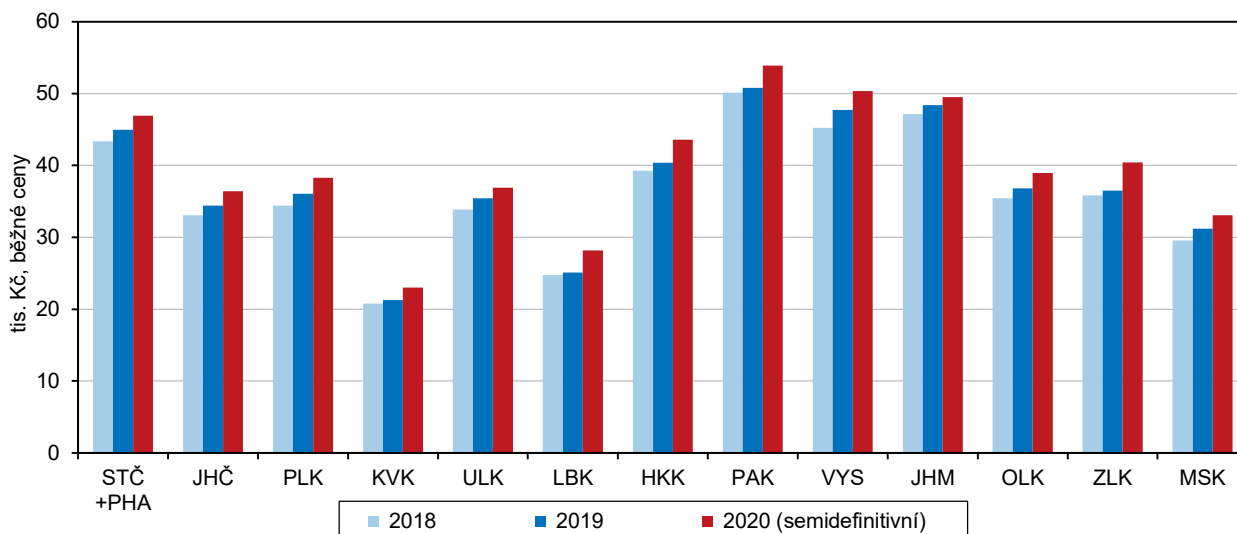
Zemědělská produkce v roce 2020 byla téměř ve všech krajích historicky nejvyšší.

Produkce zemědělského odvětví v běžných cenách vzrostla v roce 2020 podle semidefinitivních výsledků (poslední dostupné údaje) ve všech krajích a s výjimkou Moravskoslezského kraje dosáhla historicky nejvyšších hodnot. O tento výsledek se zasloužila rekordní rostlinná produkce zajištěná více než dobrou sklizní. Živočišná produkce v b. c. v roce 2020 meziročně vlivem nepříznivého cenového vývoje v sedmi krajích i celorepublikově mírně poklesla.

Největší produkci zemědělského odvětví na 1 hektar půdy měli pardubičtí zemědělci.

Produkcí zemědělského odvětví České republiky dlouhodobě vytvářejí z více než poloviny kraje s největší výměrou obhospodařované zemědělské a orné půdy, Středočeský, Jihomoravský, Kraj Vysočina a Jihočeský. Po přepočtu zemědělské produkce na 1 hektar obhospodařované zemědělské půdy se v čele pomyslného regionálního žebříčku držel od roku 2012 Pardubický kraj díky drůbežářství a na jeho konci se dlouhodobě umisťoval Karlovarský kraj, jehož produkce nedosahovala hodnot Pardubického kraje ani z poloviny.

Graf 5.6 Produkce zemědělského odvětví na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy podle krajů
Zdroj: ČSÚ

V roce 2021 se meziročně zvýšila produkce obilovin a mléka, menší však byla úroda řepky a snáška vajec.

Po poměrně úrodném roce 2020 sklidili zemědělci v roce 2021 více obilovin celkem (zásluhou pšenice, ovsa a kukuřice na zrno), luskovin, cukrovky a sena. Slabší a podprůměrná byla ve většině krajů úroda ječmene, žita a brambor a dále ve všech krajích sklizeň řepky. V živočišné výrobě se v roce 2021 zvýšila oproti předchozímu roku ve většině krajů výroba mléka, ale snáška vajec většinou poklesla. Ve většině krajů zemědělci vyprodukovali více jatečných zvířat a v polovině krajů více jatečné drůbeže.

Kvůli odstraňování následků kůrovcové kalamity a polomů dosahoval v posledních letech objem těžby dřeva rekordních hodnot.

Těžba dřeva, která v letech 2018 až 2020 dramaticky rostla v souvislosti s likvidací následků kůrovcové kalamity a polomů, se v roce 2021 zvýšila již jen ve 4 krajích. I když v úhrnu za ČR v tomto roce klesla o 15,4 %, byla historicky třetí nejvyšší po předchozích dvou letech. S postupem kůrovce dosáhla rekordního objemu v roce 2018 v Olomouckém, Moravskoslezském a Zlínském kraji, v roce 2020 na Vysočině a v Jihomoravském, Královéhradeckém a Plzeňském kraji, v roce 2021

ve Středočeském, Ústeckém, Libereckém a Pardubickém kraji. Pouze v Jihočeském a Karlovarském kraji zůstal nepřekonaný objem těžby z roku 2007 spojený s odstraňováním polomů po orkánu Kyrill.

Nejvíce dřeva vytěžili v Kraji Vysočina, kde se téměř výhradně jednalo o nahodilou těžbu.

Z hlediska regionálního srovnání bylo v období let 2018 až 2021 nejvíce dřeva vytěženo v Kraji Vysočina (22,3 % z celorepublikové hodnoty). Přitom na Vysočině 99 % objemu těžby dřeva tvořila nahodilá těžba, při které se zpracovávaly zejména kůrovcem napadené stromy a polomy. Ve většině krajů v posledních čtyřech letech nahodilá těžba představovala více než 90 % z celkového objemu těžby. Nejméně byly kůrovcem a polomy zasaženy lesy v Karlovarském a Zlínském kraji, ve kterých podíl nahodilé těžby tvořil méně než 80 %.

Od roku 2019 se rozšiřovala plocha zalesňování s převahou listnatých dřevin.

Jako reakce na kalamitu, v jejímž důsledku vznikly holiny, se v posledních letech zvyšovala plocha zalesňování. Zatímco celorepublikově bylo po roce 2000 obvykle zalesňováno každoročně cca 20 tis. ha plochy převážně jehličnany, od roku 2019 se plocha zalesňování zvětšovala a upřednostňovány byly listnaté dřeviny. V roce 2021 dosáhla plocha zalesňování dvojnásobku obvyklé hodnoty s podílem listnáčů 52 %. Nejvíce zalesněných ploch bylo vykázáno v Kraji Vysočina a dále v krajích Jihomoravském, Olomouckém a Jihočeském.

Regionální data z průmyslu jsou za průmyslové podniky se 100 a více zaměstnanci a sídlem v kraji.

Z oblasti průmyslu má statistika do úrovně krajů k dispozici údaje za podniky, které v daném roce zaměstnávaly 100 a více zaměstnanců a měly sídlo v příslušném kraji. Výsledky a zejména jejich srovnání v čase může být ovlivněno tím, že zařazení podniku do souboru vykazujících subjektů na základě neměnných kritérií se může rok od roku lišit. Přepočty na srovnatelnou organizační strukturu se neprovádějí.

Počet zaměstnanců velkých průmyslových firem se od roku 2019 ve většině krajů snižoval.

Počet zaměstnanců velkých průmyslových podniků se poslední tři roky snižoval. Po pětiletém období 2014–2018, kdy podniky v úhrnu za ČR a zpravidla i za regiony nabíraly zaměstnance, došlo v roce 2019 ve většině krajů (kromě dvou) ke snížení počtu zaměstnanců. Tento nastoupený trend pokračoval i v pandemickém roce 2020, kdy počet pracujících v průmyslu poklesl ve všech krajích kromě Královéhradeckého, a ve většině krajů pokles neustal ani v roce 2021. Největším průmyslovým zaměstnavatelem mezi regiony se stal od roku 2018 Středočeský kraj (aktuálně s podílem na ČR 13,7 %), poté co předstihl do té doby vedoucí Moravskoslezský kraj. Dlouhodobě nejméně osob zaměstnává průmysl v nejmenším Karlovarském kraji (podíl na ČR 2,0 %).

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy (v b. c.) v pandemickém roce 2020 ve většině krajů meziročně klesly,...

Na rozdíl od počtu zaměstnanců, který od roku 2019 klesal, tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy (v b. c.) v roce 2019 rostly. Pandemie koronaviru, kvůli které podniky některých klíčových odvětví na jaře 2020 dočasně zastavily výrobu a při které došlo k narušení subdodavatelských procesů, se v roce 2020 promítla do meziročního poklesu tržeb z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy v odvětvích zpracovatelského průmyslu jako celku a tím i průmyslu celkem. Snížení tržeb z průmyslové činnosti v roce 2020 zaznamenaly všechny kraje s výjimkou Královéhradeckého a Pardubického a většina odvětví zpracovatelského průmyslu, zejména výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů, výroba strojů a zařízení, pryžových a plastových výrobků, výroba kovodělných výrobků. Ne všechna odvětví ale pandemie omezila, naopak díky zvýšené poptávce po jejich výrobcích vzrostly tržby ve farmaceutickém, potravinářském a ostatním zpracovatelském průmyslu (zahrnuje mj. výrobu her, hraček nebo zdravotnických lůžek).

...ale v roce 2021 již většinou opět vzrostly.

V roce 2021 již ve většině krajů tržby z průmyslové činnosti zpracovatelského průmyslu celkem (v b. c.) meziročně vzrostly, pouze v Pardubickém kraji klesly na hodnotu roku 2019. Z hlediska jednotlivých odvětví tam, kde v roce 2020 došlo

k poklesu tržeb, se v roce 2021 většinou podařilo vyrovnat výpadek předchozího roku. Pouze výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů a textilní průmysl i přes nárůst v roce 2021 za předcovidovým rokem 2019 zaostaly a výroba počítačů a elektronických a optických přístrojů dále klesala.

Na export byl nejvíce orientován průmysl Středočeského kraje.

Z tržeb z průmyslové činnosti zpracovatelského průmyslu ČR bylo v letech 2019 až 2021 zhruba 65 % dosaženo za zboží vyvezené přímo do zahraničí, přičemž tento podíl byl nejvyšší v roce 2020 – 65,5 %. Z hlediska odvětvového směřovala na vývoz relativně největší část z produkce farmaceutického průmyslu (84 % tržeb z vývozu v roce 2021), a dále z textilního průmyslu, výroby ostatních dopravních prostředků a výroby motorových vozidel, přívěsů a návěsů (více než 75 % z tržeb bylo za přímý vývoz). Z hlediska regionálního byl na export nejvíce orientován zpracovatelský průmysl Středočeského kraje (75,0 %).

Od roku 2017 se objem stavebních prací „S“ meziročně zvyšoval. K mírnému růstu ve většině krajů v roce 2020 napomohl objem prací na inženýrských stavbách.

Objem stavebních prací podle dodavatelských smluv, tedy v hodnotě „S“ (v b. c.; vč. cenového vlivu), provedených stavebními podniky s 20 a více zaměstnanci na stavbách v tuzemsku, se v letech 2017 až 2021 ve většině krajů každoročně zvyšoval. Rok předtím, v roce 2016, tedy na začátku sledované časové řady, došlo k meziročnímu poklesu v ČR (-12,1 %) a ve všech krajích kromě dvou. Důvodem propadu byla vysoká stavební aktivita v roce 2015 v souvislosti s dočerpáváním fondů z EU. Od roku 2017 již stavební práce „S“ provedené v ČR meziročně trvale rostly, v pandemickém roce 2020 však jejich růst výrazně zpomalil (+3,1 %). Mírné zvýšení v b. c. tehdy zajistila vysoká dynamika růstu objemu prací na inženýrských stavbách (v ČR +19,1 %), které díky tomu v roce 2020 zvýšily svůj podíl na celkovém objemu prací „S“ provedených v ČR na 41,2 %.

V roce 2020 objem „S“ poklesl v šesti a v roce 2021 ve dvou krajích.

Z regionálního hlediska poklesl v pandemickém roce 2020 objem stavebních prací „S“ v šesti krajích, v roce 2021 ve dvou krajích. Naproti tomu nepřetržitě rostl v období let 2017 až 2021 v Ústeckém, Královéhradeckém, Jihomoravském a Olomouckém kraji.

V posledních dvou letech byl objem stavebních prací „S“ z poloviny financován z prostředků veřejných zadavatelů.

Stavebnictví se ve sledovaném období stále více opíralo o čerpání veřejných prostředků. V letech 2016 a 2017 tvořily z celkového objemu stavebních prací „S“ provedených v ČR práce pro veřejné zadavatele necelou třetinu, v roce 2020 to byla více než polovina a v roce 2021 necelá polovina. Z větší části se práce pro veřejné zadavatele týkaly inženýrských a vodohospodářských staveb. Regionálně se podíl prací pro veřejné zadavatele z objemu prací provedených na stavbách v kraji pohyboval v úhrnu let 2016 až 2021 od 31 % v hlavním městě Praze po 57 % v Pardubickém kraji.

V přepočtu na 1 obyvatele byl největší objem prací proveden na stavbách v Praze a na jihu Čech.

Nejvyšší objem stavebních prací „S“ byl proveden na území hlavního města Prahy (za šestileté období podíl na ČR 21,2 %) a dále v Jihomoravském (11,9 %) a Středočeském kraji (10,9 %), nejméně pak v nejmenším Karlovarském kraji (2,2 %). Po přepočtu na 1 obyvatele zůstalo zcela bezkonkurenčně v čele pomyslného žebříčku krajů hlavní město Praha, které v průměru let 2016 až 2021 převyšovalo republikový průměr o 74 %. Za ním se na druhém a třetím místě umístil Jihočeský (16 % nad průměrem) a Jihomoravský kraj (+7 %); průměrný byl Kraj Vysočina. V ostatních krajích se intenzita výstavby pohybovala pod celorepublikovým průměrem; nejnižší byla v Libereckém kraji (-32 %).

V roce 2021 došlo k rozmachu bytové výstavby, v ČR byl zahájen rekordní počet bytů.

Bytová výstavba reagovala na ekonomický vývoj. Konjunkturu v letech 2014 až 2019 provázal růst bytové výstavby. V roce 2020 ekonomiku i bytovou výstavbu zbrzdila pandemická krize. Počet zahájených i dokončených bytů v ČR a většině regionů meziročně poklesl. Ale hned v následujícím roce se počet zahájených bytů prudce zvýšil a v republikovém úhrnu dosáhl rekordní hodnoty za posledních třicet let.

O výsledek se zasloužil především nárůst výstavby bytových domů v hlavním městě Praze, ve Středočeském a Jihočeském kraji. Vzhledem k tomu bylo v Praze a v jižních Čechách zahájeno nejvíce bytů celkem od roku 2000.

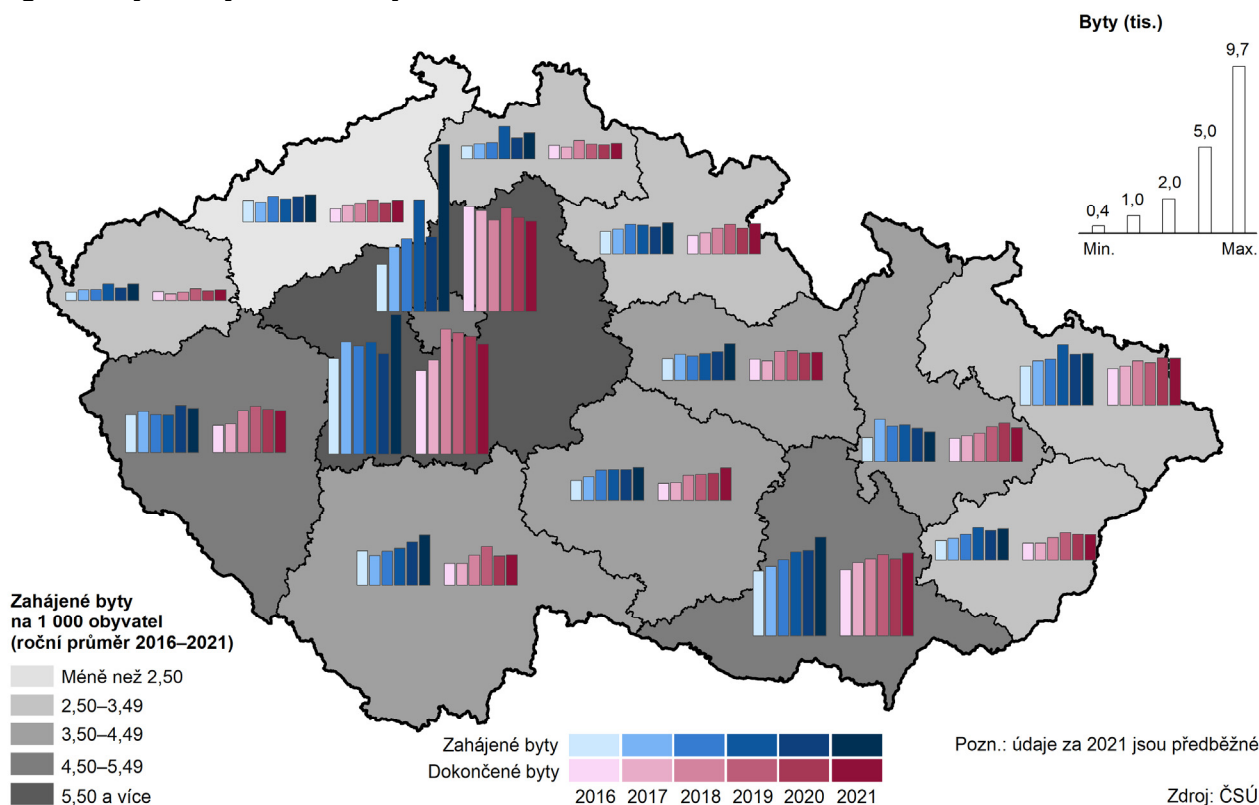
Většina bytů vznikala v rodinných domech.

Ve všech krajích přitom i nadále platilo, že většina nových bytů vznikala v rodinných domech, pouze v hlavním městě Praze s naprostou převahou v bytových domech.

Počet dokončených bytů v roce 2021 meziročně vzrostl.

Přírůstek počtu dokončených bytů v roce 2021 byl ve srovnání s vývojem zahájených bytů menší. V úhrnu za ČR byl dokončen druhý nejvyšší počet bytů za poslední desetiletí; v Královéhradeckém a Jihomoravském kraji a Kraji Vysočina dokonce šlo o nejvyšší počet dokončených bytů za stejnou dobu.

Ktg 5.1 Bytová výstavba v krajích v letech 2016 až 2021

Absolutně i relativně nejvíce bytů se stavělo ve Středočeském kraji. Nejnižší intenzitu bytové výstavby má dlouhodobě Ústecký kraj.

V letech 2016 až 2021 se nejvíce bytů stavělo ve Středočeském kraji, hlavním městě Praze a Jihomoravském kraji. Do celorepublikového počtu dokončených bytů přispěly tyto kraje přesnou polovinou a do počtu zahájených bytů 46,2 %, to znamená s ohledem na počet jejich obyvatel (podíl na ČR 36,5 %) nadprůměrně. Zmíněné kraje se umístily v čele žebříčku krajů i po přepočtu na 1 000 obyvatel. Vklínil se mezi ně ještě Plzeňský kraj, který byl podle intenzity zahajování bytové výstavby druhý a podle intenzity dokončování bytové výstavby třetí. Na špici obou žebříčků se držel Středočeský kraj, hlavní město Praha bylo třetí, resp. druhé, Jihomoravský kraj obsadil v obou žebříčcích čtvrté místo. Krajem s nejnižší intenzitou bytové výstavby je v dlouhodobém pohledu (od roku 1990) Ústecký kraj.

Opatření přijatá proti šíření koronaviru ochromila cestovní ruch.

Pandemie koronaviru, kvůli které bylo omezeno poskytování ubytovacích služeb a cestování přes hranice a na určitou dobu i uvnitř republiky, zvrátila ve 2. čtvrtletí roku 2020 do té doby ve všech krajích rostoucí trend návštěvnosti a ochromila na následující dva roky cestovní ruch. Pouze letní sezóna, 3. čtvrtletí 2020 a 2021, kdy došlo k uvolnění opatření, byla srovnatelná s předchozími roky, i když s rozdílnou

skladbou hostů, ve které výpadek zahraničních návštěvníků alespoň částečně eliminovali rezidenti.

Největší ztráty v cestovním ruchu zaznamenaly kraje s vysokým podílem zahraničních hostů,...

V roce 2020 propadl počet přenocování hostů ubytovaných v HUZ ve srovnání s rekordní návštěvností roku 2019 nejhluběji v hlavním městě Praze (-73,5 %) především kvůli absenci cizinců. Relativně nejmenší ztrátu v počtu přenocování zaznamenaly v roce 2020 kraje Liberecký a Královéhradecký (-20,8 %, resp. -23,6 %), se silnou zimní lyžařskou sezónou, kterou začátkem roku 2020 ještě žádná omezení nenarušila. K výpadku zimní sezóny došlo až v následujícím roce, a v těchto dvou krajích se kvůli tomu počet přenocování za celý rok meziročně znovu snížil (v obou -12 %). V ostatních krajích v roce 2021 se již v HUZ většinou ubytovalo více hostů na více nocí. Na předcovidový rok 2019 však všechny kraje v počtu přenocování ztrácely od 17,2 % (Kraj Vysočina) až po 71,6 % (hlavní město Praha). V úhrnu za ČR byl počet přenocování hostů v roce 2021 ve srovnání s rokem 2019 o 44,0 % nižší.

...především hlavní město Praha, kde výpadek počtu přenocování v letech 2020 a 2021 oproti roku 2019 byl více než 70%,...

Dominantní postavení v cestovním ruchu má dlouhodobě hlavní město Praha, kde podstatnou část z ubytovaných v HUZ tvoří cizinci. A protože kvůli pandemii byl ochromen zejména zahraniční turistický ruch, pocítila to především Praha. Z 18,5 mil. přenocování hostů v roce 2019, které tvořili téměř z 90 % cizinci, a propadu v roce 2020 se v roce 2021 v hlavním městě ubytovali hosté na 5,3 mil. nocí s podílem cizinců 65 %. Příspěvek hlavního města na celorepublikovém počtu přenocování se z 32,4 % v roce 2019 snížil v roce 2021 na polovinu.

...a Karlovarský kraj.

Druhý nejvyšší počet přenocování měl v předcovidové době Karlovarský kraj, díky lázeňství a nejdelší průměrné době pobytu, ve kterém jako jediném kraji po Praze mezi hosty převládali zhruba ze dvou třetin cizinci. Jejich úbytek, i přes snahu vyrovnat ho domácími klienty, měl za následek druhou nejhlubší ztrátu (-47,6 %) celkového počtu přenocování v roce 2021 oproti roku 2019 v mezikrajském srovnání. V posledních dvou letech se počtem přenocování Karlovarský kraj zařadil v regionálním žebříčku až na páté místo. Předstihly ho kraje Jihočeský, Královéhradecký a Jihomoravský. Konec tohoto žebříčku patřil v posledních deseti letech Pardubickému kraji.

Životní prostředí

Nadále ubývá orná půda ve prospěch trvalých travních porostů, lesních pozemků a ostatních ploch.

Výměra orné půdy v ČR klesá, v porovnání s rokem 2001 byla její plocha v loňském roce menší o 153,2 tis. ha (o 5,0 %). Nejrychleji orná půda ubývala v Libereckém kraji, kde se za uplynulých 20 let její plocha zmenšila o 12,5 %. Ve většině krajů se tak dělo převážně ve prospěch trvalých travních porostů, jejichž největší nárůst od roku 2001 zaznamenali v Olomouckém kraji (o 14,7 %). Výjimkou byl Kraj Vysočina a Moravskoslezský kraj, kde plocha trvalých travních porostů za toto období poklesla (o 0,9 resp. 0,4 %). Další příčinou úbytku orné půdy byl její převod na nezemědělskou půdu (převážně ve prospěch lesních pozemků a ostatních ploch), jejíž výměra se od roku 2001 celorepublikově zvýšila o 79,3 tis. ha (o 2,2 %). Výměra lesních pozemků v uplynulých dvaceti letech převážně rostla ve většině krajů s výjimkou Středočeského a Moravskoslezského kraje a Kraje Vysočina. Nejvíce se lesy rozrostly v hl. m. Praze (o 7,6 %) a Olomouckém kraji (5,5 %). Ve většině krajů v porovnání s rokem 2001 rostla rovněž výměra zastavěných ploch, nejvíce v Jihočeském kraji (o 7,7 %), i ostatních ploch, jejichž výměra se nejvíce zvýšila v Jihomoravském kraji (o 18,1 %).

Rozšiřují se plochy ekologického zemědělství ve všech krajích.

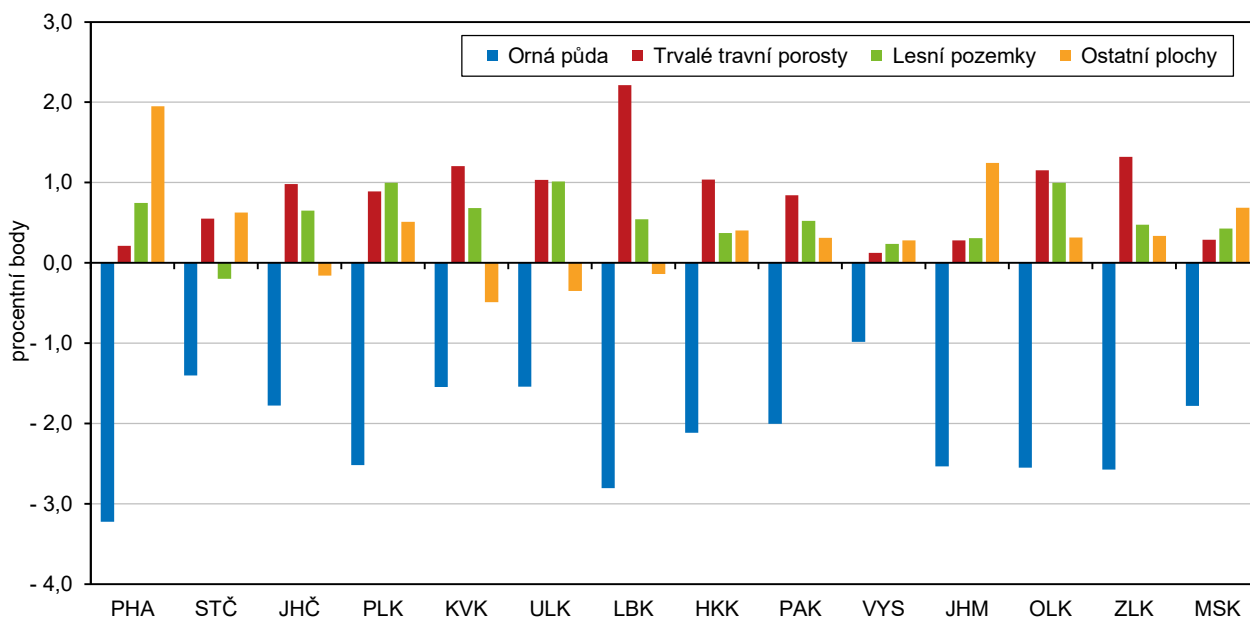
Dlouhodobě se rozšiřuje plocha obhospodařovaná způsoby šetrnými k životnímu prostředí. V roce 2021 bylo v ekologickém zemědělství či v přechodném období evidováno 558,2 tis. ha. Nejvíce z této půdy se soustředilo v Jihočeském kraji (15,8 %), nejméně jí bylo v kraji Pardubickém (3,2 %). V uplynulých letech se nejrychleji

rozšiřovala celková výměra půdy v ekologickém zemědělství a v přechodném období ve Středočeském kraji hodnoceném společně s hl. m. Prahou, a to proti roku 2020 o 9,6 %, v porovnání s rokem 2011 došlo k nárůstu o 65,2 %. Naproti tomu nejméně se výměra této půdy zvýšila v Karlovarském kraji, a to proti roku 2020 o 0,2 %, v porovnání s rokem 2011 o 2,8 %. Podíl ekologicky obhospodařované půdy na celkové výměře zemědělské půdy je však v Karlovarském kraji nejvyšší v celé republice (46,1 %). Nejméně půdy bylo v roce 2021 ekologicky obhospodařováno ve Středočeském kraji hodnoceném společně s Prahou (3,9 % výměry zemědělské půdy).

Graf 5.7 Změna podílu vybraných druhů půdy na celkové výměře kraje za období 2001 až 2021

Zdroj: ČÚZK

Zvyšuje se podíl obyvatel zásobovaných vodou z veřejných vodovodů.

S výjimkou hlavního města Prahy a Karlovarského kraje stále nedosahuje podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů v krajích 100 %. Nejmenší podíl byl zjištěn ve Středočeském a Plzeňském kraji, kde nebylo v loňském roce připojeno k vodovodům 11,6 % resp. 11,3 % obyvatel. V období 2016 až 2021 vzrostl tento podíl nejvíce v Plzeňském a Olomouckém kraji (+4,3 p. b. resp. +3,8 p. b.).

Roste spotřeba vody v domácnostech.

Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele dlouhodobě převážně roste. Nejméně vody spotřebovaly v loňském roce domácnosti ve Zlínském kraji, a to 80,9 l na osobu a den, nejvíce pak v hl. m. Praze (120,0 l/osoba/den). V Praze byl rovněž zaznamenán nejvyšší nárůst spotřeby od roku 2016, a to o 12,1 %. Nejméně naopak vzrostla spotřeba od roku 2016 v Plzeňském kraji (o 1,0 %). K poklesu spotřeby vody došlo za období uplynulých pěti let pouze v Jihočeském kraji, kde byla v loňském roce spotřeba v porovnání s rokem 2016 o 1,9 % nižší.

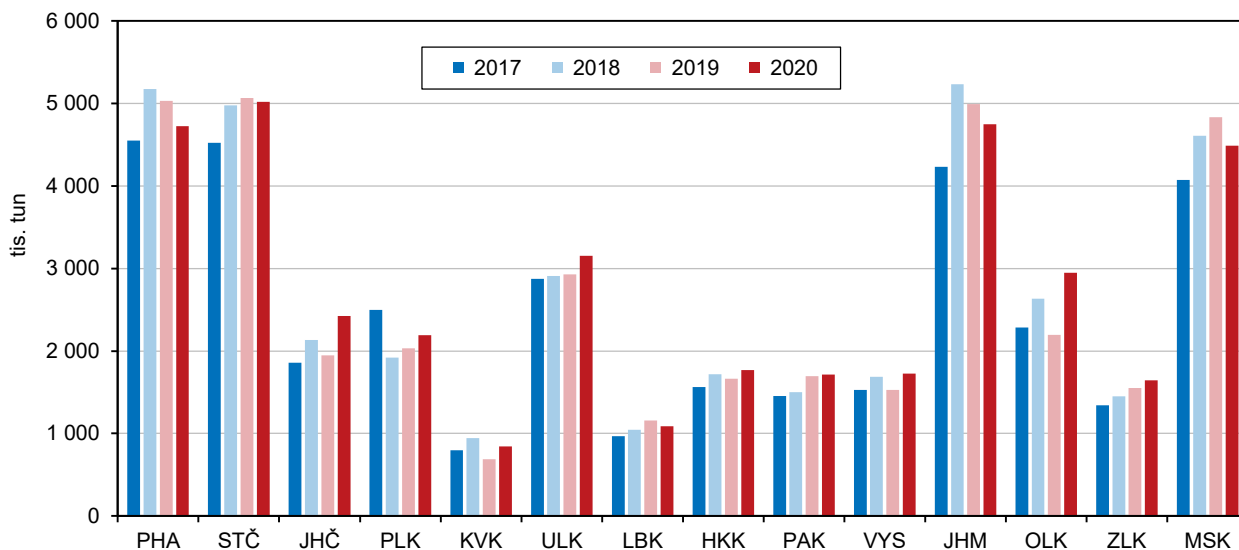
Nejdražší vodu mají domácnosti v hl. m. Praze, stočné je nejvyšší v Libereckém kraji.

Cena vody i cena stočného dlouhodobě roste. Nejvíce platili v loňském roce za vodu v Praze (49,9 Kč/m³), nejméně stál m³ vody v Olomouckém kraji (37,1 Kč). V porovnání s rokem 2016 vzrostla nejvíce cena vody v hl. m. Praze (o 9,8 %), nejmenší nárůst zaznamenali ve Zlínském kraji (o 4,7 %). Cena stočného byla v roce 2021 nejvyšší v Libereckém kraji (46,4 Kč za m³), nejméně za stočné platili obyvatelé Kraje Vysočina (31,3 Kč za m³). Za období 2016 až 2021 se cena stočného nejvíce zvýšila v Praze (+10,1 %), nejmenší nárůst byl zaznamenán v Jihočeském kraji (+3,6 %).

Postupně se snižují měrné emise, velké rozdíly mezi kraji však zůstávají.

Měrné emise znečišťujících látek – tuhé znečišťující látky (TZL), SO₂, NO_x a CO –, vyjadřované v tunách na km²/rok, jsou v případě stacionárních zdrojů REZZO 1–3 dlouhodobě nejvyšší v Ústeckém a Moravskoslezském kraji a v hl. městě Praze. Na území hl. m. Prahy je rovněž ze všech krajů ČR dlouhodobě emitováno nejvíce znečišťujících látek z mobilních zdrojů (REZZO 4). Z pohledu všech sledovaných zdrojů znečištění (REZZO 1–4) bylo v roce 2020 měrnými emisemi TZL a NO_x nejvíce znečištěno území hl. m. Prahy, nejvíce SO₂ bylo emitováno v Ústeckém kraji a největší zdroje oxidu uhelnatého ve vztahu k velikosti území se nacházely v Moravskoslezském kraji a hl. m. Praze.

Graf 5.8 Produkce odpadů
Zdroj: ČSÚ

Objem vyprodukovaného odpadu roste ve většině krajů.

V České republice se v roce 2020 vyprodukovalo celkem 38 486,2 tis. tun odpadu, z toho 1 759,5 tis. tun bylo nebezpečného odpadu. V přepočtu na 1 obyvatele bylo nejvíce odpadu vyprodukováno v Olomouckém kraji (4 669 kg), nejméně pak v Libereckém kraji (2 453 kg). V porovnání s rokem 2017 byla produkce odpadu v roce 2020 ve většině krajů vyšší s výjimkou Plzeňského kraje, kde došlo k poklesu o 608 kg na 1 obyvatele. Nejvýraznější nárůst byl zaznamenán v Olomouckém kraji (o 1 060 kg na 1 obyvatele).

Nejvíce komunálního odpadu produkují obyvatelé Středočeského kraje.

Nejvíce komunálního odpadu v přepočtu na 1 obyvatele bylo v roce 2020 vyprodukováno ve Středočeském kraji (590 kg), nejméně v Karlovarském kraji (430 kg). Od roku 2017 do roku 2020 vzrostla produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele ve většině krajů s výjimkou Prahy (-48 kg) a Libereckého kraje (-5 kg). Nejvíce se produkce komunálního odpadu zvýšila v Jihočeském kraji, a to o 65 kg na 1 obyvatele.

Téměř 29 % celkového objemu investic do ŽP v ČR vynaložili investoři se sídlem v hl. m. Praze.

Celkové investice, vynaložené v roce 2021 v ČR na ochranu životního prostředí, dosáhly hodnoty 29 485,2 mil. Kč. Nejvíce finančních prostředků na ochranu životního prostředí vynaložili investoři se sídlem na území hl. m. Prahy, a to 8 481,4 mil. Kč (28,8 % z celkového objemu prostředků ČR), následování investory se sídlem v Moravskoslezském kraji s celkovým objemem investic ve výši 4 661,1 mil. Kč.

Nejvíce se investovalo do nakládání s odpadními vodami.

Ze sledovaných účelů investic do ochrany životního prostředí se nejvíce v jednotlivých krajích investovalo do nakládání s odpadními vodami, nejvyšší objemy prostředků sem směřovali investoři z devíti krajů. Investoři se sídlem v hlavním městě Praze, Jihočeském a Ústeckém kraji nejvíce investovali do ochrany ovzduší a klimatu.

a do nakládání s odpady směřovaly nejvyšší objemy prostředků od investorů z Libereckého a Královéhradeckého kraje.

Nejvíce se v přepočtu na 1 obyvatele investovalo do ochrany ŽP v Kraji Vysočina.

Investice na ochranu životního prostředí z pohledu kraje, kde byla investice uskutečněna, byly v loňském roce nejvyšší v Kraji Vysočina, kde objem vynaložených prostředků dosáhl 5 138 Kč na 1 obyvatele kraje. Druhý nejvyšší objem investic v přepočtu na 1 obyvatele byl vynaložen v Moravskoslezském kraji (4 095 Kč). Nejméně bylo do ochrany životního prostředí investováno na území Libereckého kraje, a to 1 090 Kč na 1 obyvatele.

Největší objemy neinvestičních nákladů na ŽP směřovaly do nakládání s odpady.

Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí dosáhly v ČR v roce 2021 objemu 86 788,8 mil. Kč. Z pohledu sídla investora vynaložili nejvíce nákladů na ochranu životního prostředí investoři se sídlem na území hl. m. Prahy, a to 22 928,5 mil. Kč, což činilo 26,4 % všech prostředků vynaložených v ČR. Ve všech krajích investoři vynaložili nejvíce prostředků na nakládání s odpady, nejvíce v Královéhradeckém kraji, kde bylo na tento cíl vynaloženo 84,4 % všech neinvestičních nákladů na ochranu životního prostředí.

Tabulková příloha

Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Přirozený přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel (%)															
2016	0,5	2,2	1,5	0,5	-0,4	-1,2	-1,0	1,3	-0,1	0,6	0,6	1,2	-0,1	-0,6	-0,9
2017	0,3	2,4	1,5	0,2	-0,3	-2,2	-0,9	0,1	-0,1	-0,0	0,3	1,0	-0,6	-0,5	-1,2
2018	0,1	2,3	0,8	0,1	-0,3	-2,5	-1,5	0,0	-0,6	-0,0	0,3	0,9	-0,4	-0,4	-1,0
2019	-0,0	2,1	1,0	-0,3	-0,6	-2,0	-1,4	0,1	-0,7	0,2	-0,3	1,0	-0,9	-0,9	-1,4
2020	-1,8	0,8	-0,6	-1,9	-2,0	-4,6	-3,5	-1,6	-2,1	-1,8	-2,2	-1,0	-2,4	-3,4	-3,5
2021	-2,7	0,6	-1,2	-2,6	-3,4	-7,0	-4,9	-3,4	-3,9	-3,1	-1,8	-1,8	-3,5	-3,4	-4,5
Přírůstek/úbytek stěhováním na 1 000 obyvatel (%)															
2016	1,9	8,1	7,6	1,0	3,8	-2,4	-0,8	1,0	-1,0	1,2	-1,6	2,0	-1,2	-1,1	-1,9
2017	2,7	8,5	8,7	2,0	4,1	-1,4	0,5	1,4	0,7	2,4	-0,4	2,7	-0,6	-0,6	-2,1
2018	3,6	8,5	11,4	2,9	7,0	-0,2	1,2	2,3	0,5	3,8	0,4	2,9	-0,7	0,2	-1,1
2019	4,1	9,8	10,5	3,4	9,5	1,2	1,6	2,9	1,9	4,3	1,3	2,7	0,1	0,3	-0,9
2020	2,5	7,3	9,9	1,1	3,9	-0,0	-1,4	-1,2	0,6	2,1	0,3	3,8	0,1	-0,8	-3,0
2021	4,8	12,1	11,5	3,6	7,5	0,6	1,5	3,5	0,9	3,3	1,8	4,7	0,3	1,1	-0,1
Živě narození mimo manželství (%)															
2016	48,6	41,0	46,0	49,5	50,5	64,4	64,2	54,2	50,7	47,9	43,8	43,0	50,3	41,8	52,8
2017	49,0	41,3	47,8	50,6	50,8	60,1	64,5	55,4	50,4	48,8	44,4	43,6	50,2	43,0	52,7
2018	48,5	40,7	47,0	50,3	51,6	61,7	63,4	54,2	49,8	48,9	43,4	43,8	49,8	42,3	51,9
2019	48,2	40,3	46,8	49,3	48,3	59,6	63,5	52,7	51,4	47,2	45,7	42,7	49,4	43,4	52,2
2020	48,5	40,5	46,8	50,6	49,2	62,7	62,8	53,3	51,5	48,6	44,6	43,9	50,0	43,1	51,1
2021	48,5	40,5	47,3	49,8	49,6	61,2	63,0	54,3	51,9	48,8	45,8	43,4	50,9	43,1	50,9
Index stáří¹⁾ k 31. 12. (%)															
2016	120,7	122,4	101,5	122,9	126,7	126,3	115,0	118,4	132,0	122,5	126,7	122,9	126,4	131,1	124,5
2017	122,1	120,9	102,5	125,0	128,3	129,6	117,5	120,8	134,4	124,9	128,7	123,5	128,1	133,0	126,9
2018	123,2	119,6	103,0	127,0	129,7	132,4	120,1	122,6	136,3	126,5	130,4	123,6	130,2	134,8	128,9
2019	124,6	119,1	103,9	129,3	130,5	134,5	122,7	124,3	138,8	127,8	131,6	124,5	132,5	137,2	131,0
2020	125,5	118,9	104,4	130,8	131,8	136,5	124,2	124,9	140,7	128,7	132,8	125,1	133,7	138,2	132,3
2021	128,1	123,4	105,4	133,6	134,3	141,8	128,4	128,5	142,9	130,6	134,5	125,5	136,3	140,8	135,9
Naděje dožití mužů při narození (roky) – dvouleté období															
2016	75,8	77,7	76,1	76,0	76,0	74,6	73,8	75,7	76,8	76,3	77,0	76,4	75,2	75,4	74,2
2017	76,0	78,1	76,3	76,4	76,2	74,4	74,1	75,7	77,2	76,6	77,0	76,5	75,5	75,5	74,5
2018	76,0	78,3	76,1	76,3	76,2	74,5	74,2	75,4	77,2	76,5	76,9	76,3	75,6	75,8	74,5
2019	76,2	78,4	76,3	76,6	76,4	74,9	74,4	76,1	77,2	76,6	76,7	76,6	75,7	75,9	74,5
2020	75,8	78,2	76,2	76,2	76,0	74,5	73,9	76,0	76,8	76,1	75,9	76,3	75,1	75,1	73,9
2021	74,7	77,1	75,1	75,2	74,7	72,8	72,7	74,7	75,5	75,1	75,6	75,3	74,1	74,1	72,8
Naděje dožití žen při narození (roky) – dvouleté období															
2016	81,6	82,5	81,5	81,6	81,4	80,5	79,7	81,5	82,0	82,1	82,4	82,4	81,5	82,2	81,0
2017	81,8	82,7	81,6	82,1	81,7	80,5	79,8	81,7	82,4	82,2	82,7	82,7	81,8	82,3	81,1
2018	81,9	83,0	81,6	82,0	81,6	79,9	80,0	81,7	82,6	82,3	83,0	82,7	81,9	82,4	81,1
2019	82,0	83,0	81,9	82,1	81,9	80,2	80,2	81,7	82,5	82,2	82,7	82,8	82,1	82,6	81,2
2020	81,7	82,9	81,6	81,9	81,9	80,0	79,9	81,5	82,4	81,9	82,3	82,4	81,7	81,9	80,9
2021	80,9	82,3	80,9	81,1	81,1	78,8	79,0	80,7	81,5	81,0	81,7	81,6	81,0	81,2	80,1
Podíl cizinců (bez azylantů) na obyvatelstvu (%)															
2016	4,7	14,4	4,8	2,8	5,1	6,5	4,1	4,2	2,6	2,6	1,7	3,7	1,7	1,5	2,1
2017	4,9	15,1	5,1	3,0	5,4	6,7	4,3	4,5	2,8	2,9	1,8	3,9	1,8	1,6	2,2
2018	5,3	15,7	5,6	3,3	6,1	7,0	4,5	4,8	3,0	3,4	2,1	4,2	1,9	1,8	2,3
2019	5,5	15,9	5,9	3,6	6,7	7,2	4,7	5,1	3,2	3,7	2,3	4,4	2,1	1,9	2,4
2020	5,9	17,1	6,4	3,7	7,1	7,5	4,8	5,1	3,4	3,9	2,5	4,9	2,2	2,0	2,3
2021	6,3	18,5	6,8	4,0	7,5	7,5	4,8	5,6	3,4	4,3	2,8	5,4	2,2	2,2	2,5

1) počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0–14 let

Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Míra zaměstnanosti (%)															
2016	57,6	61,4	59,2	57,5	58,6	57,8	55,2	56,4	56,5	58,2	56,2	58,0	55,8	55,9	55,2
2017	58,5	63,1	60,2	58,4	59,4	59,3	55,8	56,0	58,4	58,3	57,5	58,0	56,8	56,7	56,6
2018	59,2	64,4	60,9	58,5	59,6	60,4	55,8	56,8	58,0	59,1	58,5	58,5	58,2	57,8	57,6
2019	59,2	64,5	61,4	57,9	60,0	59,7	55,8	56,6	58,6	59,2	58,7	58,9	57,4	57,3	56,9
2020	58,3	62,9	60,7	57,4	59,0	57,1	55,8	56,5	57,1	58,4	58,1	58,3	55,4	56,9	55,9
2021	58,1	63,3	60,1	58,1	59,1	55,3	56,0	56,1	57,3	57,8	57,1	57,9	56,0	56,3	55,4
Podíl nezaměstnaných osob¹⁾ k 31. 12. (%) (MPSV)															
2016	5,19	3,35	4,31	4,28	3,56	5,45	7,79	5,17	3,76	4,04	5,17	6,11	5,94	4,92	7,45
2017	3,77	2,34	3,17	3,09	2,55	3,47	5,39	3,76	2,72	2,83	3,80	4,60	4,35	3,43	5,77
2018	3,07	1,93	2,64	2,38	2,12	2,93	4,50	3,18	2,31	2,19	3,02	3,86	3,37	2,61	4,65
2019	2,87	1,90	2,44	2,31	2,33	2,74	3,90	2,95	2,38	2,20	2,70	3,48	2,94	2,43	4,44
2020	4,02	3,51	3,52	3,19	3,36	5,45	5,46	4,06	3,11	2,92	3,31	4,55	4,11	3,22	5,55
2021	3,49	2,76	2,98	2,82	2,78	4,18	5,08	3,66	2,83	2,45	2,99	4,02	3,35	2,73	5,14
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných²⁾ k 31. 12. (%) (MPSV)															
2016	2,08	1,28	1,56	1,18	1,25	2,52	3,72	1,95	1,24	1,12	1,81	2,51	2,34	1,67	3,69
2017	1,37	0,77	1,05	0,75	0,71	1,42	2,40	1,31	0,75	0,64	1,13	1,74	1,57	1,08	2,67
2018	0,88	0,48	0,74	0,43	0,44	0,76	1,49	0,79	0,48	0,26	0,79	1,25	0,88	0,59	1,84
2019	0,65	0,37	0,55	0,30	0,38	0,55	0,96	0,58	0,38	0,23	0,54	0,96	0,54	0,39	1,49
2020	1,01	0,67	0,81	0,55	0,70	1,01	1,55	0,96	0,61	0,44	0,74	1,36	0,93	0,64	2,07
2021	1,29	1,17	1,02	0,81	0,90	1,72	2,10	1,25	0,77	0,54	0,89	1,63	1,11	0,79	2,33
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2016	223,6	298,7	243,5	210,0	221,5	202,9	193,3	209,2	212,3	213,7	216,5	218,7	199,8	207,1	199,7
2017	238,8	339,5	250,9	222,8	235,5	221,2	202,5	218,4	227,8	225,8	228,5	231,0	210,5	218,5	211,8
2018	253,9	355,6	270,2	237,4	244,5	230,4	218,6	231,8	243,5	239,6	246,2	243,8	225,8	231,8	226,6
2019	269,6	359,5	288,9	250,0	266,1	244,0	236,5	247,9	265,5	252,8	263,2	264,9	240,9	248,9	240,4
2020	283,4	376,5	301,1	263,1	279,0	250,1	254,6	259,7	273,2	268,2	277,1	277,5	254,0	263,0	255,0
2021	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Medián mezd (Kč) (MPSV, MF)															
2016	24 982	29 906	25 490	24 018	25 388	22 735	24 004	24 764	23 914	23 543	23 953	24 675	23 205	23 242	24 071
2017	26 843	31 878	27 709	25 457	27 879	24 832	25 639	26 752	25 865	25 507	25 783	26 559	24 956	24 814	25 534
2018	29 184	34 338	30 048	27 909	30 055	26 774	27 901	28 882	28 348	27 851	28 211	28 728	27 253	27 398	27 653
2019	31 449	37 719	32 692	29 534	31 966	28 675	30 341	30 889	30 865	29 819	30 231	30 967	29 491	29 170	29 828
2020	33 195	38 732	34 518	31 508	33 961	30 314	32 404	32 590	32 880	31 734	32 354	32 837	31 571	30 999	31 924
2021	35 169	41 096	35 983	33 347	35 593	31 961	34 044	33 894	34 772	33 315	34 179	35 118	33 135	32 913	33 611
Průměrný měsíční starobní důchod sólo³⁾ (Kč) (MPSV)															
2016	11 475	12 286	11 616	11 375	11 424	11 156	11 341	11 381	11 337	11 241	11 199	11 328	11 119	11 245	11 537
2017	11 866	12 691	12 019	11 765	11 811	11 519	11 718	11 750	11 719	11 629	11 594	11 719	11 504	11 638	11 936
2018	12 435	13 299	12 605	12 325	12 380	12 054	12 272	12 301	12 282	12 190	12 164	12 279	12 063	12 207	12 503
2019	13 487	14 384	13 669	13 380	13 423	13 066	13 299	13 349	13 334	13 238	13 231	13 331	13 108	13 261	13 553
2020	14 502	15 439	14 703	14 393	14 434	14 030	14 291	14 343	14 346	14 250	14 248	14 343	14 100	14 279	14 570
2021	15 453	16 467	15 675	15 334	15 371	14 918	15 216	15 273	15 286	15 187	15 195	15 280	15 017	15 227	15 523
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu⁴⁾ (%) (ČSSZ)															
2016	25,3	13,5	21,9	26,7	28,3	27,6	27,9	24,4	26,2	30,2	31,8	23,9	28,4	26,7	29,5
2017	25,8	13,6	22,4	27,4	28,7	28,2	28,3	25,0	26,9	30,8	32,5	24,4	29,2	27,3	30,2
2018	26,3	13,7	22,7	28,0	29,0	28,6	28,6	25,5	27,4	31,2	33,1	24,8	29,8	27,7	30,8
2019	26,7	13,8	23,0	28,7	29,3	29,0	28,9	25,9	27,9	31,8	33,8	25,2	30,4	28,2	31,3
2020	27,3	13,9	23,4	29,6	29,7	29,7	29,3	26,5	28,6	32,5	34,7	25,7	31,2	28,9	32,1
2021	28,2	14,2	24,1	30,8	30,5	30,5	29,9	27,4	29,7	33,5	36,1	26,6	32,4	30,3	33,2

1) podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce (ÚP) ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku

2) podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) v evidenci ÚP na počtu obyvatel ve věku 15–64 let, jmenovatel data ČSÚ

3) bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu; data za prosinec

4) včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.; data za prosinec

Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Hrubý domácí produkt (HDP) na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2016	454,0	1 009,8	413,1	360,7	414,5	295,9	326,3	346,7	392,5	360,6	368,0	422,7	345,8	385,6	371,7
2017	482,6	1 061,8	439,3	388,7	439,6	315,1	343,9	369,4	427,5	389,2	393,5	447,2	372,6	411,3	390,4
2018	509,1	1 136,7	450,7	407,5	459,0	324,5	355,6	387,2	447,8	408,4	403,9	480,7	392,5	425,2	415,5
2019	542,7	1 202,0	498,5	436,1	476,5	339,4	387,3	412,4	480,5	426,9	434,7	513,0	419,3	460,1	424,2
2020	532,2	1 156,8	475,9	432,7	467,7	332,0	371,4	405,5	481,3	436,3	445,6	514,1	419,3	452,7	415,0
2021	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Vývoj HDP – předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny, %)															
2016	102,5	102,9	105,4	101,2	102,4	101,8	98,9	102,1	104,1	103,1	102,1	100,4	102,8	102,4	102,9
2017	105,2	104,4	107,1	106,7	105,5	103,0	102,7	106,0	108,6	106,9	105,3	104,4	105,9	105,7	103,4
2018	103,2	105,4	102,4	102,7	102,5	99,1	100,1	102,4	102,9	103,1	99,7	104,9	102,2	101,6	102,7
2019	102,3	102,7	108,3	102,9	100,6	100,3	104,6	102,9	103,7	101,1	103,1	102,9	102,7	104,7	98,4
2020	94,2	93,5	92,0	94,1	93,8	94,1	91,9	93,9	95,4	98,8	97,4	96,0	95,7	94,7	93,8
2021	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Produkce zemědělského odvětví na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy (tis. Kč)															
2016	37,9	43,0	31,7	33,0	20,0	35,2	23,4	41,1	46,7	43,2	46,2	36,6	34,8	29,4	
2017	38,0	43,7	32,0	33,6	20,5	34,9	23,2	40,0	49,3	44,5	42,7	37,0	35,5	28,8	
2018	38,6	43,4	33,1	34,4	20,8	33,9	24,7	39,3	50,1	45,2	47,1	35,4	35,9	29,6	
2019	40,0	45,0	34,4	36,1	21,3	35,4	25,1	40,4	50,8	47,7	48,4	36,8	36,5	31,2	
2020 ¹⁾	42,2	46,9	36,4	38,3	23,0	36,9	28,2	43,6	53,9	50,4	49,5	38,9	40,4	33,1	
2021	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
Průměrný evidenční počet zaměstnanců ve velkých průmyslových podnicích²⁾ (tis. fyzických osob)															
2016	831,5	76,7	100,0	49,0	61,1	19,3	56,2	44,0	47,5	47,9	49,9	70,5	46,5	53,0	109,8
2017	849,9	80,3	105,9	50,5	61,6	18,8	59,3	45,0	49,7	48,3	50,6	70,7	47,2	53,8	108,1
2018	863,5	81,3	108,8	50,4	61,5	18,4	63,1	47,8	49,0	49,6	50,5	72,1	47,9	55,1	108,0
2019	850,6	80,9	110,7	51,4	59,5	18,0	63,0	47,4	43,9	49,1	49,5	69,0	45,9	54,2	108,1
2020	827,0	78,0	109,5	49,2	57,0	16,9	61,0	44,5	46,7	48,0	47,7	67,5	44,7	51,7	104,7
2021	816,1	75,8	111,7	46,9	56,6	16,0	61,3	44,6	45,9	47,7	46,4	69,8	44,2	51,1	98,2
Stavební práce "S" podle místa stavby³⁾ na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2016	22,3	43,5	16,8	27,6	23,0	15,6	18,7	18,0	18,0	21,6	21,9	21,9	18,2	15,0	17,2
2017	23,0	43,8	19,1	32,4	21,7	18,9	19,5	17,3	19,5	19,1	22,7	23,0	19,3	15,6	15,6
2018	25,8	44,8	21,4	32,3	24,0	24,5	23,4	18,0	22,2	21,5	23,7	27,7	23,7	18,1	20,3
2019	29,3	49,7	27,8	31,3	25,5	23,1	26,3	19,9	24,5	25,3	30,2	31,7	27,4	21,5	22,6
2020	30,1	48,6	25,5	31,3	29,6	22,2	28,1	19,0	28,2	29,6	34,3	34,7	30,3	21,2	21,3
2021	33,7	54,9	28,5	36,1	33,1	27,1	29,3	19,0	32,8	36,7	31,9	36,5	32,5	24,4	28,6
Dokončené byty na 1 000 obyvatel															
2016	2,6	4,8	3,6	1,9	2,7	1,7	0,9	1,8	1,9	2,4	1,9	3,3	2,1	1,7	1,7
2017	2,7	4,5	4,0	2,0	2,8	1,3	1,2	1,5	2,2	2,2	2,0	3,6	2,3	1,7	1,9
2018	3,2	4,1	5,3	2,7	4,2	1,7	1,4	2,4	2,7	3,2	2,8	3,8	2,6	2,2	2,1
2019	3,4	4,6	5,1	3,5	4,6	2,3	1,6	1,9	3,1	3,3	2,9	4,0	3,1	2,7	2,0
2020	3,2	4,1	4,9	2,6	4,2	1,9	1,4	1,8	2,7	3,0	3,1	3,7	3,5	2,5	2,3
2021	3,3	4,1	4,6	2,7	4,2	2,1	1,6	2,0	3,2	3,2	3,7	4,0	3,1	2,6	2,3
Počet přenocování hostů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních na 1 000 obyvatel															
2016	4 704	13 197	1 724	6 208	2 999	16 301	1 752	6 092	6 823	2 438	2 528	2 800	3 043	3 521	1 940
2017	5 026	14 034	1 802	6 287	3 194	17 429	1 902	6 520	7 448	2 565	2 711	3 200	3 207	3 609	2 113
2018	5 224	14 026	1 942	6 788	3 493	17 774	2 057	6 744	7 818	2 554	2 877	3 449	3 416	3 821	2 285
2019	5 345	14 050	1 960	6 959	3 628	18 318	2 125	7 156	8 121	2 560	2 854	3 554	3 659	3 899	2 370
2020	2 933	3 694	1 309	5 266	2 537	9 887	1 340	5 665	6 197	1 823	2 143	2 271	2 550	2 767	1 548
2021	3 040	4 149	1 470	5 287	2 659	9 984	1 412	5 037	5 529	1 937	2 390	2 594	2 649	3 028	1 629

¹⁾ semidefinitivní údaje²⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující činností v sekci (CZ-NACE) B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl nebo D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu³⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci s převažující stavební činností

Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – životní prostředí

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Měrné emise oxidu siřičitého REZZO 1–4 (t/km²) (ČHMÚ)															
2016	1,46	0,46	1,58	0,36	0,59	3,06	6,33	0,40	0,92	1,56	0,29	0,20	0,71	1,03	3,23
2017	1,39	0,48	1,70	0,40	0,55	2,32	5,43	0,39	0,88	1,55	0,29	0,20	0,68	1,18	3,19
2018	1,22	0,54	1,41	0,32	0,51	1,97	5,22	0,33	0,72	1,31	0,25	0,18	0,60	0,81	2,90
2019	1,01	0,50	1,24	0,32	0,46	1,51	4,25	0,35	0,67	1,07	0,27	0,18	0,61	0,62	2,45
2020	0,84	0,53	0,82	0,27	0,41	1,05	2,97	0,31	0,55	1,00	0,24	0,14	0,54	0,60	2,30
2021	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Měrné emise oxidů dusíku REZZO 1–4 (t/km²) (ČHMÚ)															
2016	2,47	18,53	2,48	1,19	1,21	2,25	5,92	1,64	1,56	2,79	1,42	1,92	1,65	1,75	4,57
2017	2,42	18,41	2,46	1,22	1,22	2,15	5,76	1,68	1,58	2,97	1,44	1,91	1,63	1,76	4,14
2018	2,33	17,93	2,23	1,17	1,15	2,04	5,70	1,65	1,48	3,01	1,33	1,83	1,56	1,69	3,89
2019	2,17	16,76	2,24	1,10	1,09	1,76	5,59	1,55	1,44	2,60	1,27	1,93	1,57	1,59	3,48
2020	1,95	15,25	1,92	1,02	0,98	1,72	5,07	1,44	1,31	2,18	1,17	1,76	1,43	1,44	3,19
2021	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Produkce odpadů celkem^{1,2)} na 1 obyvatele (kg)															
2016	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2017	3 263	3 537	3 362	2 909	4 316	2 693	3 502	2 191	2 836	2 811	3 006	3 586	3 609	2 306	3 373
2018	3 570	3 976	3 656	3 332	3 297	3 194	3 547	2 365	3 120	2 891	3 319	4 418	4 166	2 488	3 827
2019	3 497	3 825	3 678	3 028	3 458	2 334	3 568	2 612	3 019	3 252	3 001	4 196	3 476	2 664	4 022
2020	3 597	3 560	3 605	3 769	3 708	2 870	3 847	2 453	3 208	3 277	3 388	3 978	4 669	2 827	3 748
2021	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Produkce komunálních odpadů^{2,3)} na 1 obyvatele (kg)															
2016	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2017	489	515	531	496	453	428	478	464	509	481	513	440	503	455	501
2018	494	510	531	519	461	432	477	464	514	478	521	448	529	443	513
2019	500	510	542	524	450	434	494	466	524	494	532	458	534	460	509
2020	506	467	590	561	463	430	487	459	526	509	537	463	540	464	518
2021	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele (litr/den)															
2016	88,3	107,9	86,1	84,7	87,4	84,5	90,2	86,6	79,2	77,3	78,6	92,9	81,3	74,9	89,8
2017	88,7	109,3	85,3	84,6	88,6	85,5	89,6	86,8	80,2	78,0	79,1	92,9	83,5	75,9	89,1
2018	89,2	107,5	88,2	84,1	88,4	86,7	91,6	87,5	80,5	79,7	81,2	92,9	83,2	75,7	89,9
2019	90,6	113,1	89,7	82,3	86,9	86,5	93,0	89,2	84,6	80,2	81,4	92,9	84,3	78,7	89,6
2020	91,1	112,5	90,0	82,6	87,3	89,0	93,1	90,5	85,6	81,4	80,6	93,2	83,2	80,0	91,0
2021	93,2	120,0	90,7	82,8	88,4	91,1	95,0	92,1	84,8	81,8	86,3	94,2	85,3	80,9	93,9
Podíl čištěných odpadních vod (bez zpoplatněných srážkových vod, %)															
2016	97,3	100,0	99,7	95,5	95,7	100,0	97,7	98,5	95,0	98,9	88,1	98,5	95,0	93,2	97,3
2017	97,5	100,0	99,7	95,8	96,4	99,9	97,7	98,5	94,8	99,2	90,7	98,5	95,6	92,3	98,0
2018	97,6	100,0	99,6	96,2	95,7	99,9	99,0	98,5	96,6	99,0	90,1	98,8	97,7	92,5	95,8
2019	97,7	100,0	99,7	96,5	95,5	100,0	99,9	97,6	96,0	99,0	90,2	98,8	98,1	93,4	95,5
2020	97,5	100,0	99,7	96,3	95,6	99,9	97,8	97,9	95,6	99,4	91,0	98,9	98,4	93,1	95,0
2021	97,5	100,0	99,7	96,4	95,8	99,9	97,0	97,2	97,1	98,5	92,0	98,9	98,4	93,1	95,1
Investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)															
2016	2 411	2 981	1 445	1 170	2 545	2 608	7 610	1 002	1 506	2 391	1 757	1 896	1 270	770	2 986
2017	3 345	3 298	1 605	1 991	1 797	1 109	18 999	2 292	1 378	1 819	2 785	1 612	1 452	958	2 710
2018	2 920	4 498	2 463	3 135	1 943	1 302	5 579	2 327	2 383	2 337	2 484	1 515	1 899	1 994	3 939
2019	2 812	3 076	3 466	3 239	1 988	1 088	2 860	1 369	2 164	3 321	3 033	2 247	1 854	2 451	4 089
2020	2 910	3 556	3 177	2 818	2 257	1 651	3 140	1 082	2 609	3 949	3 419	2 296	2 427	1 941	3 885
2021	2 808	3 397	2 089	2 580	2 583	1 735	3 469	1 090	1 684	3 076	5 138	2 323	2 379	2 226	4 095

¹⁾ v roce 2020 došlo ke změně metodiky zpracování statistiky odpadů; sběr dat výkazem Odp 5-01 částečně nahrazen převzetím údajů z Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP) MŽP

²⁾ podle sídla provozovny, data nejsou plně srovnatelná s údaji publikovanými v předchozích letech

³⁾ odpady z domácností a odpady podobné povahy a složení, bez ohledu na to, kdo tento odpad produkuje nebo sbírá; dříve publikované údaje obsahovaly pouze komunální odpad vykázaný obcemi a podniky zapojenými do obecního systému sběru odpadu

Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj Jihočeského kraje v letech 2001–2021

	Měřicí jednotka	2001	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ									
Počet obyvatel (stav k 31. 12.)	osoby	624 568	630 006	633 264	636 328	637 643	638 706	⁶⁾ 636 138	636 611
v tom ve věku: 0–14 let		101 779	91 943	91 545	91 361	91 668	92 715	⁶⁾ 93 935	94 968
15–64 let		437 342	448 209	449 999	450 719	449 281	446 990	⁶⁾ 439 059	434 132
65 a více let		85 447	89 854	91 720	94 248	96 694	99 001	⁶⁾ 103 144	107 511
Průměrný věk (stav k 31. 12.)	roky	38,7	40,1	40,3	40,5	40,7	40,9	⁶⁾ 41,2	41,4
Sňatky		3 190	3 110	3 449	3 112	2 871	2 891	2 845	2 756
Rozvody		1 867	1 729	1 627	1 966	1 731	1 863	1 807	1 595
Živě narození	osoby	5 554	6 370	6 922	7 155	7 027	6 933	6 379	6 655
Zemřelí	osoby	6 373	6 168	6 246	6 347	6 467	6 416	6 374	6 504
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	-819	202	676	808	560	517	5	151
Přistěhovalí	osoby	4 376	6 440	7 146	6 962	5 135	4 916	4 244	4 610
Vystěhovalí	osoby	4 282	4 402	4 564	4 706	4 380	4 370	3 882	4 288
Přírůstek/úbytek stěhováním	osoby	94	2 038	2 582	2 256	755	546	362	322
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	-725	2 240	3 258	3 064	1 315	1 063	367	473
SOCIÁLNÍ VÝVOJ									
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele	tis. Kč	129,2	168,5	174,3	188,5	189,1	185,7	188,9	189,3
Ekonomicky aktivní (pracovní síla)	tis. osob	317,2	319,1	322,4	323,2	321,2	316,8	317,4	313,0
Ekonomicky neaktivní (15 a více let)	tis. osob	204,7	216,8	218,0	220,7	224,8	229,0	224,9	228,9
Míra ekonomické aktivity	%	60,8	59,5	59,7	59,4	58,8	58,0	58,5	57,8
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce (stav k 31. 12.)	osoby	19 162	20 426	16 452	17 505	27 530	29 545	26 450	28 767
Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾ (stav k 31. 12.)	%	.	4,20	3,35	3,65	5,92	6,39	5,81	6,37
Děti, žáci a studenti (stav k 30. 9.)	osoby								
mateřských škol		18 620	18 574	18 926	19 658	20 447	21 430	22 055	22 942
základních škol		66 787	54 920	53 059	51 273	49 825	49 590	49 737	50 393
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		.	35 149	34 325	33 993	33 497	31 994	30 482	29 076
Studenti vysokých škol ²⁾ (stav k 31. 12.)	osoby	6 971	11 637	12 988	14 440	15 754	16 902	17 858	18 050
Lékaři na 1 000 obyvatel	osoby	3,5	3,5	3,9	3,9	4,0	4,0	4,1	4,1
Průměrný měsíční starobní důchod sólo ³⁾	Kč	6 692	8 077	8 635	9 532	9 942	10 024	10 459	10 680
Registrované trestné činy na 1 000 obyv.		27,2	25,6	24,9	25,1	22,4	24,0	23,3	22,0
EKONOMICKÝ VÝVOJ									
Hrubý domácí produkt	mil. Kč	145 476	190 315	199 859	202 381	200 887	199 528	200 384	205 709
předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny)	%	100,8	104,1	101,0	99,5	95,9	101,2	99,8	100,7
Výdaje na výzkum a vývoj	mil. Kč	.	1 716	1 785	1 966	2 060	2 114	2 193	2 537
Registrované subjekty (stav k 31. 12.)		128 073	146 325	148 679	151 989	151 993	155 762	158 543	160 091
Produkce zemědělského odvětví	mil. Kč	.	11 085	12 914	12 790	10 322	11 217	12 334	13 323
Počet zaměstnanců v průmyslu ⁴⁾	fyz. os.	55 563	46 646	46 949	50 343	45 732	41 509	43 626	44 320
Stavební práce "S" provedené v kraji ⁵⁾	mil. Kč	12 598	17 182	21 289	21 823	19 745	17 387	22 538	21 064
Dokončené byty		1 819	1 909	2 088	2 707	2 149	2 137	2 028	1 983
Hosté v hromadných ubyt. zařízeních	tis. osob	920,1	1 101,2	978,7	936,0	917,0	893,0	913,0	⁹⁾ 1 107,5
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)									
Zemědělská půda (stav k 31. 12.)	ha	496 163	493 810	493 354	492 947	492 534	491 753	491 150	490 527
z toho orná půda		320 729	318 603	318 027	317 352	316 207	315 188	313 686	312 285
Nezemědělská půda (stav k 31. 12.)	ha	509 487	511 879	512 339	512 711	513 146	513 936	514 488	515 109
z toho: lesní pozemky		374 007	376 288	376 450	376 797	377 078	377 489	377 758	378 005
zastavěné plochy a nádvoří		10 502	10 522	10 552	10 566	10 587	10 592	10 871	10 958
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	92,3	89,5	92,0	88,1	86,8	86,4	85,7	86,6
Počet čistíren odpadních vod	ks	124	243	256	264	268	269	279	291
Investice na ochranu ŽP podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	1 426	1 033	1 229	1 418	2 994	2 403	2 330	1 920

¹⁾ podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku²⁾ studenti státního občanství ČR s místem výuky v kraji³⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; od roku 2010 podle metodiky MPSV bez poměrného starob. důchodu; data za prosinec⁴⁾ průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující činností v sekci (CZ-NACE) B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl nebo D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatiz. vzduchu

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ									
636 707	637 300	637 834	638 782	640 196	642 133	644 083	643 551	⁶⁾ 637 047	Počet obyvatel (stav k 31. 12.)
95 890	96 875	97 967	99 112	100 169	101 230	101 919	102 490	⁶⁾ 101 569	v tom ve věku: 0–14 let
429 563	425 694	421 869	417 841	414 856	412 313	410 332	407 042	⁶⁾ 399 791	15–64 let
111 254	114 731	117 998	121 829	125 171	128 590	131 832	134 019	⁶⁾ 135 687	65 a více let
41,6	41,9	42,1	42,3	42,5	42,7	42,8	43,0	⁶⁾ 43,2	Průměrný věk (stav k 31. 12.)
2 600	2 806	2 887	3 175	3 145	3 407	3 284	2 792	2 656	Sňatky
1 747	1 568	1 583	1 532	1 498	1 439	1 433	1 345	1 276	Rozvody
6 374	6 437	6 600	6 747	6 880	6 748	6 665	6 552	6 699	Živě narození
6 604	6 428	6 933	6 443	6 752	6 696	6 885	7 800	8 350	Zemřelí
-230	9	-333	304	128	52	-220	-1 248	-1 651	Přirozený přírůstek/úbytek
4 711	4 945	5 154	5 480	6 020	6 697	7 207	6 294	7 173	Přistěhovalí
4 385	4 361	4 287	4 836	4 734	4 812	5 037	5 578	4 897	Vystěhovalí
326	584	867	644	1 286	1 885	2 170	716	2 276	Přírůstek/úbytek stěhováním
96	593	534	948	1 414	1 937	1 950	-532	625	Celkový přírůstek/úbytek
SOCIÁLNÍ VÝVOJ									
188,9	198,6	204,2	210,0	222,8	237,4	250,0	263,1	.	Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele
311,8	319,3	316,0	319,3	321,9	320,4	319,1	316,6	319,8	Ekonomicky aktivní (pracovní síla)
229,3	221,0	223,9	220,2	217,4	219,5	222,0	225,6	220,6	Ekonomicky neaktivní (15 a více let)
57,6	59,1	58,5	59,2	59,7	59,3	59,0	58,4	59,2	Míra ekonomické aktivity
31 551	27 645	22 576	19 385	14 112	11 060	10 537	14 096	12 634	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce (stav k 31. 12.)
7,10	6,20	5,07	4,28	3,09	2,38	2,31	3,19	2,82	Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾ (stav k 31. 12.)
23 292	23 419	23 351	23 065	23 045	23 060	23 017	22 651	22 743	Děti, žáci a studenti (stav k 30. 9.)
51 569	52 741	54 054	55 426	56 337	57 070	57 646	58 146	58 383	mateřských škol základních škol středních škol vč. konzervatoří (denní studium)
27 738	27 001	26 575	26 275	25 968	26 104	26 439	26 825	27 784	Studenti vysokých škol ²⁾ (stav k 31. 12.)
17 663	16 719	15 593	14 881	13 743	12 877	12 842	12 712	12 441	Lékaři na 1 000 obyvatel
4,1	4,3	4,2	4,1	4,2	4,2	4,2	4,3	.	Průměrný měsíční starobní důchod sólo ³⁾
10 872	10 985	11 260	11 375	11 765	12 325	13 380	14 393	15 334	Registrované trestné činy na 1 000 obyv.
23,6	23,1	19,8	16,9	15,1	13,8	14,3	12,3	11,8	
EKONOMICKÝ VÝVOJ									
206 953	213 174	224 268	230 230	248 463	261 202	280 455	278 578	.	Hrubý domácí produkt
98,3	100,3	103,9	101,2	106,7	102,7	102,9	94,1	.	předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny)
2 534	2 488	2 665	2 846	2 927	3 442	3 768	3 374	.	Výdaje na výzkum a vývoj
⁷⁾ 159 363	160 786	162 106	163 411	164 927	166 419	165 373	166 853	168 648	Registrované subjekty (stav k 31. 12.)
13 268	13 753	12 506	13 271	13 444	13 912	14 452	⁸⁾ 15 358	.	Produkce zemědělského odvětví
45 506	45 554	47 340	49 040	50 531	50 431	51 436	49 163	46 945	Počet zaměstnanců v průmyslu ⁴⁾
19 363	20 861	23 238	17 631	20 702	20 680	20 157	20 163	22 956	Stavební práce "S" provedené v kraji ⁵⁾
1 311	1 287	1 246	1 244	1 253	1 713	2 229	1 667	1 725	Dokončené byty
1 138,5	1 176,0	1 341,9	1 446,9	1 561,8	1 727,0	1 788,9	1 120,1	1 119,5	Hosté v hromadných ubyt. zařízeních
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)									
490 052	489 693	489 367	489 107	488 917	488 928	488 916	488 747	488 993	Zemědělská půda (stav k 31. 12.)
311 036	310 043	308 550	307 741	307 217	306 529	305 552	304 246	302 911	z toho orná půda
515 609	516 002	516 431	516 702	516 881	516 872	516 883	517 053	516 808	Nezemědělská půda (stav k 31. 12.)
378 332	378 556	378 852	379 061	379 319	379 664	379 998	380 271	380 587	z toho: lesní pozemky
11 008	11 029	11 040	11 053	11 100	11 133	11 191	11 240	11 309	zastavěné plochy a nádvoří
86,2	84,7	85,4	84,7	84,6	84,1	82,3	82,6	82,8	Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele
307	321	327	338	354	364	375	378	385	Počet čistíren odpadních vod
2 303	2 757	3 176	1 170	1 991	3 135	3 239	2 818	2 580	Investice na ochranu ŽP podle místa investice na 1 obyvatele

⁵⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci s převažující stavební činností⁶⁾ údaje od roku 2011 (2021) navazují na výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011 (SLDB 2021)⁷⁾ od roku 2013 vlivem zpřesnění dat podle Registru osob nejsou údaje plně srovnatelné s předchozími roky⁸⁾ semidefinitivní údaje⁹⁾ od roku 2012 revidované údaje na základě výsledků šetření MMR

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – demografický vývoj

	Měřicí jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet obyvatel (k 31. 12.)	osoby	638 782	640 196	642 133	644 083	643 551	⁶⁾ 637 047
v tom: muži		315 113	316 013	317 268	318 468	318 048	⁶⁾ 315 242
ženy		323 669	324 183	324 865	325 615	325 503	⁶⁾ 321 805
z toho cizinci (bez azylantů)		17 590	19 204	21 225	22 942	23 601	25 179
Sňatky		3 175	3 145	3 407	3 284	2 792	2 656
Průměrný věk při prvním sňatku							
ženichů		31,8	32,1	32,2	32,6	32,9	33,0
nevěst		29,1	29,6	29,4	29,9	30,2	30,3
Rozvody		1 532	1 498	1 439	1 433	1 345	1 276
Živě narození	osoby	6 747	6 880	6 748	6 665	6 552	6 699
z toho mimo manželství	%	49,5	50,6	50,3	49,3	50,6	49,8
Průměrný věk matky při narození dítěte		30,5	30,5	30,3	30,6	30,6	30,8
prvního dítěte		28,5	28,6	28,6	28,7	28,8	29,1
Úhrnná plodnost ¹⁾		1,666	1,738	1,742	1,745	1,751	1,866
Potraty		2 377	2 131	2 163	1 998	1 954	1 863
z toho umělá přerušeni těhotenství		1 492	1 165	1 178	1 143	1 069	995
Potraty na 100 narozených	%	35,1	30,9	31,9	29,9	29,7	27,7
Zemřelí	osoby	6 443	6 752	6 696	6 885	7 800	8 350
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	304	128	52	-220	-1 248	-1 651
Přistěhovalí	osoby	5 480	6 020	6 697	7 207	6 294	7 173
z toho z ciziny		1 543	2 162	2 753	3 243	2 243	2 906
Vystěhovalí	osoby	4 836	4 734	4 812	5 037	5 578	4 897
z toho do ciziny		652	688	756	990	1 713	723
Přírůstek/úbytek stěhováním	osoby	644	1 286	1 885	2 170	716	2 276
z toho s cizinou		891	1 474	1 997	2 253	530	2 183
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	948	1 414	1 937	1 950	-532	625
Na 1 000 obyvatel							
živě narození	‰	10,6	10,8	10,5	10,4	10,2	10,5
zemřelí	‰	10,1	10,6	10,4	10,7	12,1	13,1
přirozený přírůstek/úbytek	‰	0,5	0,2	0,1	-0,3	-1,9	-2,6
přistěhovalí	‰	8,6	9,4	10,4	11,2	9,8	11,3
vystěhovalí	‰	7,6	7,4	7,5	7,8	8,7	7,7
přírůstek/úbytek stěhováním	‰	1,0	2,0	2,9	3,4	1,1	3,6
celkový přírůstek/úbytek	‰	1,5	2,2	3,0	3,0	-0,8	1,0
Kojenecká úmrtnost ²⁾	‰	3,6	2,3	3,1	2,7	2,3	1,5
Novorozenecká úmrtnost ³⁾	‰	2,5	1,5	1,8	1,4	1,5	0,9
Počet obyvatel ve věku (stav k 31. 12.):							
0–14 let	osoby	99 112	100 169	101 230	101 919	102 490	⁶⁾ 101 569
%		15,5	15,6	15,8	15,8	15,9	⁶⁾ 15,9
15–64 let	osoby	417 841	414 856	412 313	410 332	407 042	⁶⁾ 399 791
%		65,4	64,8	64,2	63,7	63,2	⁶⁾ 62,8
65 a více let	osoby	121 829	125 171	128 590	131 832	134 019	⁶⁾ 135 687
%		19,1	19,6	20,0	20,5	20,8	⁶⁾ 21,3
Průměrný věk (stav k 31. 12.)	roky	42,3	42,5	42,7	42,8	43,0	⁶⁾ 43,2
mužů		41,0	41,2	41,4	41,5	41,7	⁶⁾ 41,8
žen		43,6	43,7	43,9	44,1	44,2	⁶⁾ 44,4
Index stáří ⁴⁾ (stav k 31. 12.)	%	122,9	125,0	127,0	129,3	130,8	⁶⁾ 133,6
Index ekonomického zatížení ⁵⁾ (stav k 31. 12.)	%	52,9	54,3	55,7	57,0	58,1	⁶⁾ 59,3
Naděje dožití (dvouleté období)	roky						
mužů při narození		76,0	76,4	76,3	76,6	76,2	75,2
žen při narození		81,6	82,1	82,0	82,1	81,9	81,1
mužů ve věku 65 let		15,9	16,1	16,2	16,3	15,8	15,2
žen ve věku 65 let		19,4	19,7	19,7	19,9	19,5	19,1

¹⁾ počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné

²⁾ počet dětí zemřelých před dosažením věku 1 roku na 1 000 živě narozených dětí

³⁾ počet dětí zemřelých před dosažením věku 28 dnů na 1 000 živě narozených dětí

⁴⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0–14 let

⁵⁾ počet osob ve věku 0–14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15–64 let

⁶⁾ údaje v roce 2021 navazují na výsledky SLDB 2021

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – sociální vývoj

	Měřicí jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ PRACOVNÍCH SIL¹⁾							
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	539,5	539,3	539,8	541,1	542,2	540,4
z toho podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	%	14,3	13,7	13,8	14,0	13,9	13,6
střední bez maturity	%	35,9	35,7	36,5	36,9	36,3	35,4
střední s maturitou	%	35,2	35,1	34,0	33,2	33,8	33,5
vysokoškolské vč. vyššího odborného	%	14,6	15,5	15,7	15,9	16,0	17,5
Ekonomicky aktivní populace (pracovní síla)	tis. osob	319,3	321,9	320,4	319,1	316,6	319,8
v tom: zaměstnaní ²⁾		310,5	314,8	315,8	313,4	311,0	314,2
z toho ženy		135,6	137,1	138,2	136,7	135,5	141,1
nezaměstnaní		8,8	7,1	4,5	5,7	5,6	5,6
z toho ženy		5,2	4,3	2,4	3,1	2,8	2,8
Ekonomicky neaktivní ve věku 15 a více let	tis. osob	220,2	217,4	219,5	222,0	225,6	220,6
Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání:							
zaměstnanci ³⁾	%	82,5	83,0	83,5	83,7	84,0	85,6
zaměstnavatelé	%	3,6	3,7	2,8	3,1	3,0	2,5
pracující na vlastní účet	%	13,4	12,7	13,2	12,4	12,4	11,6
Zaměstnaní pracující v kraji	tis. osob	312,3	315,5	311,7	311,2	304,2	.
v tom podle sektorů:							
primární (zemědělství, lesnictví, rybářství)	%	5,7	5,6	5,7	5,4	5,6	.
sekundární (průmysl a stavebnictví)	%	41,1	40,7	40,6	40,3	39,6	.
terciární (služby)	%	53,2	53,7	53,7	54,3	54,8	.
Míra ekonomické aktivity	%	59,2	59,7	59,3	59,0	58,4	59,2
v tom: muži		67,6	68,4	68,0	67,6	66,9	66,3
ženy		51,1	51,3	51,0	50,7	50,1	52,3
Míra zaměstnanosti	%	57,5	58,4	58,5	57,9	57,4	58,1
v tom: muži		66,2	67,3	67,2	66,6	65,9	65,3
ženy		49,2	49,8	50,2	49,6	49,1	51,3
Obecná míra nezaměstnanosti ⁴⁾	%	2,8	2,2	1,4	1,8	1,8	1,8
v tom: muži		2,0	1,6	1,2	1,4	1,6	1,6
ženy		3,7	3,0	1,7	2,2	2,1	2,0
NEZAMĚSTNANOST (stav k 31. 12.; MPSV)							
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce	osoby	19 385	14 112	11 060	10 537	14 096	12 634
z toho: ženy		9 721	7 035	5 603	5 224	7 073	6 384
absolventi škol a mladiství		884	606	562	488	737	562
osoby se zdravotním postižením		3 266	2 564	1 992	1 725	2 080	2 156
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti dosažitelní ⁵⁾		7 108	5 609	4 899	4 899	5 488	4 791
		17 909	12 812	9 807	9 474	13 017	11 379
v tom podle věku:							
do 19 let		653	438	414	393	584	459
20–24 let		1 763	1 171	898	808	1 261	954
25–34 let		3 797	2 660	2 166	2 086	2 797	2 290
35–44 let		4 393	3 221	2 389	2 340	3 122	2 616
45–54 let		4 417	3 117	2 446	2 384	3 110	2 916
55 a více let		4 362	3 505	2 747	2 526	3 222	3 399
Průměrný věk	roky	42,3	43,1	42,9	42,8	42,2	43,8
v tom podle nejvyššího dosaženého vzdělání:	osoby						
základní a bez vzdělání		5 004	3 696	2 837	2 738	3 677	3 218
střední bez maturity		8 512	6 101	4 734	4 517	5 806	5 279
střední s maturitou		4 389	3 211	2 600	2 409	3 484	3 084
vyšší odborné vč. nástavbového		195	120	110	96	131	121
vysokoškolské		1 285	984	779	777	998	932

1) údaje podle kraje obvyklého bydliště (kromě struktury zaměstnaných podle sektorů)

2) s jediným nebo hlavním zaměstnáním, vč. ozbrojených sil

3) zaměstnanci včetně členů produkčních družstev

4) podle definice Mezinárodní organizace práce

5) ve věku 15–64 let

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – sociální vývoj

1. pokračování

	Měsíční jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
z toho podle klasifikace zaměstnání (CZ-ISCO):							
nemanuální pracovníci	osoby	8 133	5 793	4 693	4 395	6 085	5 312
vysoce kvalifikovaní (třídy 1–3)		2 221	1 685	1 370	1 274	1 650	1 455
s nižší kvalifikací (třídy 4 a 5)		5 912	4 108	3 323	3 121	4 435	3 857
manuální pracovníci	osoby	10 754	7 999	6 141	6 000	7 527	6 961
kvalifikovaní (třídy 6–8)		5 722	4 246	3 245	3 087	3 836	3 453
nekvalifikovaní (třída 9)		5 032	3 753	2 896	2 913	3 691	3 508
v tom podle délky nezaměstnanosti:							
do 3 měsíců	osoby	8 345	6 750	5 999	5 854	5 695	5 084
více než 3 měsíce až 6 měsíců		3 240	2 393	2 038	2 103	3 133	2 293
více než 6 měsíců až 12 měsíců		2 877	1 848	1 239	1 341	3 024	2 036
více než 12 měsíců až 24 měsíců		1 795	1 187	695	610	1 473	2 020
více než 24 měsíců		3 128	1 934	1 089	629	771	1 201
Průměrná délka evidence	dny	450	424	336	254	270	325
Průměrný měsíční nárok na podporu v nezaměstnanosti	Kč	6 360	6 940	7 390	8 162	8 350	9 123
Podíl nezaměstnaných osob ⁶⁾	%	4,28	3,09	2,38	2,31	3,19	2,82
v tom: muži		4,24	3,09	2,35	2,32	3,13	2,75
ženy		4,33	3,09	2,41	2,30	3,26	2,89
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných ⁷⁾	%	1,18	0,75	0,43	0,30	0,55	0,81
Pracovní místa v evidenci úřadu práce (ÚP)	místa	9 458	13 833	17 575	19 385	18 614	20 279
Uchazeči na 1 pracovní místo v evidenci ÚP	osoby	2,0	1,0	0,6	0,5	0,8	0,6
ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ							
celkem	mil. Kč	134 047	142 390	152 135	160 760	169 353	.
na 1 obyvatele	tis. Kč	210,0	222,8	237,4	250,0	263,1	.
průměr ČR = 100	%	93,9	93,3	93,5	92,7	92,8	.
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ MEZD⁸⁾							
Průměrná hrubá měsíční mzda	Kč	26 537	28 093	30 620	32 821	35 301	37 715
v tom: muži		29 178	30 778	33 231	35 926	37 922	40 504
ženy		23 295	24 942	27 608	29 408	32 304	34 525
Medián mezd	Kč	24 018	25 457	27 909	29 534	31 508	33 347
v tom: muži		26 009	27 581	29 811	31 962	33 570	35 749
ženy		21 530	23 053	25 834	27 013	29 149	30 764
NÁKLADY PRÁCE⁹⁾							
Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance	Kč	34 143	36 491	39 477	42 802	45 350	.
z toho: přímé náklady (mzdy a náhrady mzdy)		24 788	26 455	28 657	31 017	32 658	.
sociální náklady a výdaje		8 860	9 468	10 210	11 131	12 246	.
VZDĚLÁVÁNÍ (MŠMT)							
Děti, žáci a studenti (stav k 30. 9.)	osoby						
mateřských škol		23 065	23 045	23 060	23 017	22 651	22 743
základních škol		55 426	56 337	57 070	57 646	58 146	58 383
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		26 275	25 968	26 104	26 439	26 825	27 784
vyšších odborných škol (denní studium)		821	679	578	527	519	528
Studenti vysokých škol (občané ČR, stav k 31. 12.)	osoby						
s trvalým bydlištěm v kraji		18 146	17 017	16 309	16 318	16 292	16 204
s místem výuky v kraji		14 881	13 743	12 877	12 842	12 712	12 441
z toho v prezenčním studiu	%	65,8	66,1	65,8	65,3	67,1	69,3
Absolventi VŠ (občané ČR) s místem výuky v kraji	osoby	3 606	3 311	3 009	2 733	2 674	2 555

⁶⁾ podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku⁷⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) v evidenci ÚP na počtu obyvatel ve věku 15–64 let, jmenovatel data ČSÚ⁸⁾ pramen: MPSV (Informační systém o průměrném výděлку) a MF (Informační systém o platu a služebním příjmu)⁹⁾ podniky se sídlem v kraji

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – sociální vývoj

2. pokračování

	Měsíční jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ZDRAVOTNICTVÍ (ÚZIS, ČSÚ)							
Lékaři celkem (vč. smluvních)	přep. os.	2 622	2 663	2 674	2 672	2 745	.
na 1 000 obyvatel		4,1	4,2	4,2	4,2	4,3	.
z toho zubní lékaři		397	401	418	424	431	.
Nemocnice ¹⁰⁾		9	9	9	9	9	.
lůžka	¹⁵⁾	3 406	3 412	3 407	3 498	3 451	.
Samostatné ordinace lékařů							
praktických pro dospělé		296	290	280	279	274	.
praktických pro děti a dorost		115	113	112	111	107	.
stomatologů		338	335	332	328	325	.
Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti	%	5,018	5,087	5,186	5,344	6,198	6,220
Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti	kalendář. dny	45,5	45,2	43,7	44,4	40,6	34,9
STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA (MPSV)							
Počet vyplacených dávek celkem (vč. péstounské péče)	tis. dávek	609,1	567,5	504,2	472,6	479,3	467,2
z toho rodičovský příspěvek		196,5	198,7	202,2	203,2	224,7	212,7
Výdaje na dávky celkem (vč. péstounské péče)	mil. Kč	2 042	2 014	2 132	2 075	2 901	2 692
z toho rodičovský příspěvek		1 328	1 344	1 452	1 431	2 271	2 051
Výdaje na dávky státní sociální podpory (vč. péstounské péče) na 1 obyvatele	Kč	3 199	3 150	3 327	3 226	4 506	4 231
ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB (stav k 31. 12.; MPSV)							
Lůžka v domovech pro seniory		3 002	2 963	2 915	2 951	2 945	2 945
na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více let		24,6	23,7	22,7	22,4	22,0	21,7
Lůžka v domovech se zvláštním režimem		838	882	878	885	973	954
Lůžka v domovech pro osoby se zdrav. postižením		624	618	639	632	632	632
DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ (stav v prosinci; ČSSZ)							
Příjemci starobního důchodu celkem ¹¹⁾	osoby	146 703	148 021	149 191	150 376	150 272	149 575
z toho ženy		89 508	89 734	89 968	90 140	89 352	88 718
Příjemci starobního důchodu sólo ¹²⁾	osoby	108 891	110 370	111 555	112 897	113 238	112 410
Příjemci předčasného starobního důchodu ^{11,13)}	osoby	39 133	40 613	41 831	43 166	44 489	46 076
z toho ženy		22 155	22 934	23 584	24 246	24 923	25 860
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem (včetně souběhu)	%	26,7	27,4	28,0	28,7	29,6	30,8
v tom: muži		29,7	30,3	30,8	31,4	32,1	33,2
ženy		24,8	25,6	26,2	26,9	27,9	29,1
Průměrný měsíční starobní důchod sólo ¹²⁾	Kč	11 375	11 765	12 325	13 380	14 393	15 334
v tom: muži		12 449	12 862	13 455	14 553	15 630	16 652
ženy		10 411	10 768	11 286	12 290	13 221	14 074
Podíl průměrného starobního důchodu sólo ¹²⁾ na mzdovém mediánu	%	47,4	46,2	44,2	45,3	45,7	46,0
NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ (ČSSZ)							
Výdaje na dávky nemocenského pojištění celkem	tis. Kč	1 420 839	1 519 993	1 814 685	2 060 343	2 906 511	2 726 851
v tom dávky:							
nemocenské		998 506	1 063 110	1 296 592	1 503 688	1 785 853	1 857 573
ošetřovné		68 961	79 765	94 678	96 390	¹⁶⁾ 640 054	337 164
peněžitá pomoc v mateřství		353 225	376 916	409 145	437 585	457 295	505 050
vyrovňovací příspěvek v těhotenství a mateřství		148	202	230	223	120	134
otcovská poporodní péče ¹⁴⁾		.	.	11 467	13 420	12 724	14 985
dlouhodobé ošetřovné ¹⁴⁾		.	.	2 573	9 037	10 465	11 945

¹⁰⁾ nemocnice akutní a následné péče¹¹⁾ včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu¹²⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu¹³⁾ předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.¹⁴⁾ dávka otcovské poporodní péče byla zavedena od února 2018, dlouhodobé ošetřovné od června 2018¹⁵⁾ některé LDN se staly součástí nemocnic¹⁶⁾ na růst výdajů na ošetřovné mělo vliv uzavření škol a jiných zařízení během pandemie covid-19 vč. souvisejících legislativních úprav

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – sociální vývoj

dokončení

	Měsíční jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
KRIMINALITA, NEHODY (Policejní prezidium ČR)							
Registrované trestné činy		10 816	9 662	8 861	9 229	7 947	7 484
na 1 000 obyvatel		16,9	15,1	13,8	14,3	12,3	11,8
Objasněné trestné činy		6 778	6 451	6 005	6 125	5 019	4 900
Hlášené dopravní nehody		4 223	4 301	4 360	4 495	4 286	4 322
na 1 000 obyvatel		6,6	6,7	6,8	7,0	6,7	6,8
Usmrcené osoby při dopravních nehodách	osoby	51	52	59	58	38	45
Podíl bodovaných řidičů ¹⁷⁾ z registrovaných řidičů celkem	%	8,1	8,0	7,7	7,5	6,0	6,0
Požáry		896	1 084	1 099	1 152	1 013	949
na 1 000 obyvatel		1,4	1,7	1,7	1,8	1,6	1,5
přímá škoda	mil. Kč	195,8	138,5	124,0	149,1	170,4	182,0

¹⁷⁾ bodovaný řidič se dopustil přestupku (trestného činu) započítávaného do bodového hodnocení řidiče

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – ekonomický vývoj

	Měřicí jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
MAKROEKONOMIKA							
Hrubý domácí produkt (HDP)	mil. Kč	230 230	248 463	261 202	280 455	278 578	.
předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny)	%	101,2	106,7	102,7	102,9	94,1	.
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele	tis. Kč	360,7	388,7	407,5	436,1	432,7	.
průměr ČR = 100	%	79,4	80,5	80,1	80,4	81,3	.
Hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného	tis. Kč	737,2	787,4	838,0	901,3	915,9	.
průměr ČR = 100	%	80,9	82,4	83,9	84,5	85,9	.
Hrubá přidaná hodnota	mil. Kč	207 089	223 274	235 387	253 399	253 484	.
v tom sektory: primární	%	4,9	4,9	4,8	4,3	4,2	.
sekundární	%	42,3	41,3	39,8	40,5	39,6	.
terciární	%	52,8	53,7	55,5	55,2	56,2	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. Kč	54 848	58 397	59 297	70 058	65 276	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele	tis. Kč	85,9	91,4	92,5	108,9	101,4	.
průměr ČR = 100	%	75,9	76,0	69,1	74,1	72,8	.
Zaměstnaní v hlavním pracovním poměru (včetně sebezaměstnaných) pracující v kraji	osoby	312 305	315 532	311 711	311 172	304 150	.
z toho zaměstnanci		264 905	269 432	266 519	268 097	262 615	.
MÍSTNÍ ROZPOČTY¹⁾ (Ministerstvo financí)							
Příjmy celkem (po konsolidaci)	mil. Kč	28 015	30 220	33 916	38 062	39 308	42 910
Výdaje celkem (po konsolidaci)	mil. Kč	24 779	28 534	33 891	36 758	38 257	40 233
v tom: běžné výdaje		20 475	22 227	24 667	27 488	29 573	31 401
kapitálové výdaje		4 304	6 307	9 223	9 270	8 684	8 832
VĚDA A VÝZKUM							
Výdaje na výzkum a vývoj celkem	mil. Kč	2 846	2 927	3 442	3 768	3 374	.
z toho: mzdové		1 296	1 540	1 653	1 902	1 996	.
financované z veřejných zdrojů ČR		947	1 107	1 273	1 381	1 384	.
Pracovníci ve výzkumu a vývoji	přep. os.	2 378	2 545	2 581	2 684	2 784	.
z toho výzkumní pracovníci		965	1 048	966	1 056	1 120	.
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE²⁾							
Podíl domácností vybavených osobním počítačem	%	73,5	75,0	75,6	75,7	76,7	.
Podíl domácností s připojením k internetu	%	74,3	76,1	77,6	78,6	80,5	.
EKONOMICKÉ SUBJEKTY							
Registrované subjekty (stav k 31. 12.)		163 411	164 927	166 419	165 373	166 853	168 648
z toho živnostníci		113 172	115 925	116 751	117 977	118 889	119 924
z toho subjekty se zjištěnou aktivitou		82 819	84 462	85 312	86 316	87 012	87 584
z toho živnostníci		53 717	55 487	55 701	56 318	57 061	57 777
Vzniklé subjekty		4 882	5 113	4 918	4 733	4 385	4 829
z toho živnostníci		3 227	3 312	3 382	3 275	3 051	3 342
ZEMĚDĚLSTVÍ							
Produkce zemědělského odvětví	mil. Kč	13 271	13 444	13 912	14 452 ³⁾	15 358	.
z toho: rostlinná produkce		7 192	6 673	7 069	7 520 ³⁾	8 485	.
živočišná produkce		5 007	5 591	5 671	5 733 ³⁾	5 589	.
Obhospodařovaná zemědělská půda (stav k 31. 5.)	ha	415 915	420 274	420 838	420 942	419 304	423 905
z toho orná		249 255	248 590	248 161	247 734	246 261	245 984
Sklizeň: obilovin	t	751 993	698 692	699 565	721 478	780 743	749 400
brambor	t	93 685	102 074	83 132	84 853	96 557	88 386
Hospodářská zvířata (stav k 1. 4.)							
skot	kusy	219 337	222 144	221 897	222 416	219 914	221 488
prasata	kusy	124 688	105 838	103 617	93 639	85 091	86 172
drůbež	tis. ks	1 650	2 035	1 907	2 253	1 869	2 640
Výroba jatečného skotu	t ž. hm.	25 132	24 631	26 260	24 783	24 154	23 513
Výroba jatečných prasat	t ž. hm.	21 603	19 253	16 242	14 822	13 249	14 440
Výroba jatečné drůbeže	t ž. hm.	26 458	28 576	31 260	33 002	32 239	25 028
Výroba mléka	tis. l	341 080	340 052	350 465	350 939	363 926	371 792
Snáška konzumních vajec	tis. ks	110 484	115 457	108 274	106 768	102 964	104 158

¹⁾ souhrn za kraj, obce a dobrovolné svazky obcí²⁾ tříleté klouzavé průměry (např. údaj roku 2020 je vypočten z dat roku 2019, 2020 a 2021)³⁾ semidefinitivní údaje

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – ekonomický vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
LESNICTVÍ							
Plochy dřevin (stav k 31. 12.; ÚHÚL)	ha	367 916	367 882	367 627	368 757	368 338	365 871
Zalesňování	ha	2 428	2 188	2 138	3 017	3 515	4 941
Těžba dřeva	m ³ b. k.	2 281 638	2 573 841	3 379 519	4 325 500	4 806 713	3 614 305
z toho nahodilá hmyzová		389 625	648 782	1 756 949	3 380 311	3 467 390	1 699 862
PRŮMYSL⁴⁾							
Průměrný počet podniků		152	156	156	158	153	148
Tržby z prodeje výrobků a služeb průmysl. povahy na 1 zaměstnanec	mil. Kč	159 790	170 471	172 518	180 747	171 699	182 768
	tis. Kč	3 258	3 374	3 421	3 514	3 492	3 893
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	49 040	50 531	50 431	51 436	49 163	46 945
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	27 176	29 005	31 148	33 656	34 584	35 900
ENERGETIKA (Energetický regulační úřad)							
Výroba elektřiny brutto	GWh	13 319	17 665	16 893	17 030	16 983	17 091
podíl na ČR	%	16,0	20,3	19,2	19,6	20,9	20,1
Spotřeba elektřiny netto	GWh	3 098	3 162	3 155	3 157	3 166	3 254
podíl na ČR	%	5,4	5,4	5,3	5,3	5,5	5,4
v domácnostech na 1 obyvatele	kWh	1 911,0	1 955,1	1 925,4	1 936,2	2 018,7	2 093,0
Spotřeba zemního plynu	tis. m ³	274 846	279 914	271 616	274 705	276 867	305 650
podíl na ČR	%	3,4	3,3	3,4	3,3	3,2	3,3
v domácnostech na 1 odběratele	m ³	996,5	1 022,9	943,0	906,9	879,0	976,7
STAVEBNICTVÍ							
Průměrný počet podniků ⁵⁾		41	37	37	33	33	32
Základní stavební výroba ⁵⁾	mil. Kč	10 388	11 803	12 040	9 515	10 299	10 237
na 1 zaměstnanec	tis. Kč	1 514	1 787	1 803	2 141	2 239	2 310
Průměrný evidenční počet zaměstnanců ⁵⁾	fyz. os.	6 863	6 604	6 677	4 444	4 599	4 431
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance ⁵⁾	Kč	33 465	34 680	37 294	38 002	39 128	41 927
Stavební práce "S" provedené v kraji ⁶⁾	mil. Kč	17 631	20 702	20 680	20 157	20 163	22 956
z toho pro veřejné zadavatele		5 041	5 447	9 165	12 261	13 014	13 843
STAVEBNÍ POVOLENÍ							
Orientační hodnota povolených staveb	mil. Kč	16 391	15 122	16 216	20 636	20 121	21 382
z toho budov (bytových a nebytových)		12 111	10 347	11 163	13 924	14 773	16 072
z toho výstavba nových bytových budov		4 672	4 424	4 745	5 999	6 052	8 147
Průměrná hodnota na 1 stavební povolení	tis. Kč	2 485	2 271	2 539	3 071	2 860	2 993
BYTOVÁ VÝSTAVBA							
Zahájené byty		1 979	1 703	1 939	2 108	2 485	2 877
z toho v nových rodinných domech		1 085	1 226	1 327	1 394	1 338	1 396
Dokončené byty		1 244	1 253	1 713	2 229	1 667	1 725
z toho v nových rodinných domech		910	889	1 328	1 331	1 185	1 221
Investiční náklady na výstavbu 1 m ² obytné plochy bytu							
v novém rodinném domě	Kč	33 218	32 910	34 694	34 755	35 799	39 903
v novém bytovém domě	Kč	23 674	37 125	31 626	34 725	40 987	50 355
DOPRAVA (Ministerstvo dopravy)							
Osobní automobily vč. dodávkových (stav k 31. 12.)		340 060	352 768	364 805	375 657	383 889	385 938
CESTOVNÍ RUCH							
Hromadná ubytovací zařízení (HUZ)		1 195	1 136	1 178	1 181	1 320	1 368
Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních		59 593	57 157	56 825	58 345	62 533	64 733
Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních	tis. osob	1 447	1 562	1 727	1 789	1 120	1 119
z toho ze zahraničí		469	534	644	637	145	111
Průměrná doba pobytu hostů v HUZ	dny	3,7	3,6	3,5	3,5	4,0	4,0
z toho hostů ze zahraničí		2,9	2,8	2,7	2,7	3,2	3,3
Satelitní účet cestovního ruchu							
Hrubá přidaná hodnota cestovního ruchu	mil. Kč	6 059	6 398	6 754 ⁸⁾	7 658 ⁹⁾	4 892	.
Průměrný počet zaměstnaných osob ⁷⁾	osoby	13 144	13 161	13 146 ⁸⁾	13 304 ⁹⁾	12 476	.

⁴⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující činností v sekci (dle CZ-NACE) B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl nebo D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu

⁵⁾ podniky s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující stavební činností

⁶⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci s převažující stavební činností

⁷⁾ počet zaměstnaných osob v hlavním zaměstnání (roční průměr)

⁸⁾ semidefinitivní údaje ⁹⁾ předběžné údaje

Tab. 3.4 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – životní prostředí

	Měřicí jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
PŮDA (ČÚZK)							
Zemědělská půda (stav k 31. 12.)	ha	489 107	488 917	488 928	488 916	488 747	488 993
z toho: orná půda		307 741	307 217	306 529	305 552	304 246	302 911
zahrady a ovocné sady		14 798	14 810	14 869	14 983	15 187	15 274
trvalé travní porosty		166 569	166 889	167 530	168 381	169 314	170 808
Nezemědělská půda (stav 31. 12.)	ha	516 702	516 881	516 872	516 883	517 053	516 808
z toho: lesní pozemky		379 061	379 319	379 664	379 998	380 271	380 587
zastavěné plochy a nádvoří		11 053	11 100	11 133	11 191	11 240	11 309
VODOVODY A KANALIZACE							
Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů	%	90,1	90,7	90,2	89,4	89,5	90,8
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	84,7	84,6	84,1	82,3	82,6	82,8
Cena vody (bez DPH)	Kč/m ³	35,4	36,3	37,0	37,6	39,2	40,5
Cena stočného (bez DPH)	Kč/m ³	28,6	28,7	29,4	29,9	30,9	32,2
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci	%	85,9	87,6	87,0	86,3	86,2	86,4
na kanalizaci s koncovou ČOV		80,2	82,0	81,5	80,9	80,6	81,5
Podíl čištěných odpadních vod (bez srážkových)	%	95,5	95,8	96,2	96,5	96,3	96,4
Čistírna odpadních vod (ČOV)	ks	338	354	364	375	378	385
Celková kapacita ČOV	m ³ /den	386 680	389 479	389 748	377 354	331 802	376 505
Produkce kalů v ČOV	t sušiny	10 094	11 998	12 627	11 922	9 556	11 088
OVZDUŠÍ¹⁾ (ČHMÚ)							
Měrné emise tuhých znečišťujících látek (REZZO 1–4)	t/km ²	0,42	0,42	0,40	0,40	0,37	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1–3)		0,36	0,35	0,33	0,34	0,31	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	.
Měrné emise oxidu siřičitého (REZZO 1–4)	t/km ²	0,36	0,40	0,32	0,32	0,27	.
z toho stacionární zdroje (REZZO 1–3)		0,36	0,40	0,32	0,32	0,27	.
Měrné emise oxidů dusíku (REZZO 1–4)	t/km ²	1,19	1,22	1,17	1,10	1,02	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1–3)		0,50	0,53	0,49	0,46	0,43	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,68	0,70	0,69	0,63	0,58	.
Měrné emise oxidu uhelnatého (REZZO 1–4)	t/km ²	5,03	5,05	4,61	4,67	4,47	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1–3)		4,11	4,16	3,70	3,88	3,77	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,92	0,88	0,91	0,79	0,70	.
ODPADY							
Produkce odpadů celkem ^{2,3)}	t	.	1 859 234	2 135 400	1 947 654	2 426 336	.
na 1 obyvatele	kg	.	2 909	3 332	3 028	3 769	.
z toho: nebezpečných	t	.	75 679	88 569	82 043	148 065	.
na 1 obyvatele	kg	.	118	138	128	230	.
Produkce komunálních odpadů ^{3,4)}	t	.	316 814	332 441	336 777	360 972	.
na 1 obyvatele	kg	.	496	519	524	561	.
VÝDAJE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ							
Investice na ochranu životního prostředí (OŽP) podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	1 170	1 991	3 135	3 239	2 818	2 580
Investice na OŽP podle sídla investora	mil. Kč	422,0	734,9	1 397,8	854,7	960,7	920,7
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	27,1	17,5	54,9	31,9	36,5	52,2
nakládání s odpadními vodami	%	56,8	64,2	28,7	48,0	36,0	28,6
nakládání s odpady	%	13,3	14,3	15,0	17,1	21,1	14,7
Neinvestiční náklady na OŽP podle sídla investora	mil. Kč	2 667,2	2 691,3	2 889,3	3 050,2	3 114,3	3 490,9
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	3,3	3,3	4,0	4,5	2,8	2,7
nakládání s odpadními vodami	%	50,1	46,3	43,8	41,6	43,2	40,5
nakládání s odpady	%	43,3	47,1	46,5	49,4	49,9	54,1

¹⁾ emise v celé časové řadě nově vypočteny podle mezinárodní metodiky (především zpřesněny odhady emisí z dopravy a emisí ze spalování v domácnostech)

²⁾ v roce 2020 došlo ke změně metodiky zpracování statistiky odpadů; sběr dat výkazem Odp 5-01 částečně nahrazen převzetím údajů z Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP) MŽP

³⁾ podle sídla provozovny, data nejsou plně srovnatelná s údaji publikovanými v předchozích letech

⁴⁾ odpady z domácností a odpady podobné povahy a složení, bez ohledu na to, kdo tento odpad produkuje nebo sbírá; dříve publikované údaje obsahovaly pouze komunální odpad vykázaný obcemi a podniky zapojenými do obecního systému sběru odpadů

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Jihočeského kraje v letech 2011, 2016 a 2021

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy						
			České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Prachovice	Strakonice	Tábor
DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ									
Počet obyvatel (stav k 31. 12.)	2011	636 138	187 304	61 304	92 427	70 460	51 110	70 765	102 768
	2016	638 782	191 945	61 155	91 125	70 870	50 695	70 697	102 295
	2021 ¹⁾	637 047	195 533	60 096	89 283	70 769	50 230	69 773	101 363
z toho cizinci (bez azylantů)	2011	14 894	4 855	2 734	1 667	1 099	1 093	1 860	1 586
	2016	17 590	5 807	2 925	1 775	2 077	1 242	1 888	1 876
	2021	25 179	8 328	3 651	2 514	3 326	1 840	2 491	3 029
v tom ve věku (%):									
0–14 let	2011	14,8	14,9	16,0	14,6	14,3	15,3	14,3	14,3
	2016	15,5	16,1	16,4	14,8	14,9	15,4	15,4	15,1
	2021 ¹⁾	15,9	16,8	16,3	15,1	15,3	15,7	15,7	15,6
15–64 let	2011	69,0	69,2	70,5	69,0	67,8	69,9	68,9	68,3
	2016	65,4	65,7	66,6	65,2	64,4	66,3	65,2	64,7
	2021 ¹⁾	62,8	63,2	64,3	62,3	61,7	63,5	62,4	62,1
65 a více let	2011	16,2	15,9	13,5	16,4	18,0	14,8	16,7	17,4
	2016	19,1	18,3	16,9	20,0	20,7	18,2	19,4	20,1
	2021 ¹⁾	21,3	20,1	19,4	22,7	22,9	20,8	21,9	22,3
Průměrný věk (stav k 31. 12.)	2011	41,2	40,9	39,6	41,4	42,2	40,5	41,5	41,9
	2016	42,3	41,7	41,0	42,8	43,2	41,9	42,6	43,0
	2021 ¹⁾	43,2	42,4	42,2	43,9	44,0	43,0	43,5	43,8
Index stáří ²⁾ (stav k 31. 12.)	2011	109,8	106,5	84,3	112,2	126,0	97,0	116,7	121,9
	2016	122,9	113,6	102,9	134,9	138,6	118,1	126,4	133,2
	2021 ¹⁾	133,6	119,5	118,7	150,4	149,7	132,7	139,5	143,2
Index ekonomického zatížení ³⁾ (stav k 31. 12.)	2011	44,9	44,5	41,9	44,9	47,5	43,0	45,1	46,4
	2016	52,9	52,2	50,1	53,4	55,3	50,8	53,3	54,5
	2021 ¹⁾	59,3	58,3	55,6	60,6	62,0	57,4	60,2	61,1
Živě narození na 1 000 obyvatel	2011	10,0	10,6	10,2	9,5	9,2	10,9	10,1	9,6
	2016	10,6	11,3	11,2	9,7	10,3	10,4	10,2	10,2
	2021	10,5	11,2	9,7	10,2	10,1	10,8	10,0	10,6
Zemřelí na 1 000 obyvatel	2011	10,0	9,6	9,3	10,2	10,4	10,2	10,6	10,3
	2016	10,1	9,6	9,9	9,9	10,4	9,7	10,7	10,7
	2021	13,1	12,0	13,0	13,8	14,3	13,6	14,3	12,8
Přistěhovalí na 1 000 obyvatel	2011	6,7	12,1	12,2	10,0	12,9	11,9	11,4	10,8
	2016	8,6	14,5	16,1	12,1	16,7	13,6	14,3	11,6
	2021	11,3	17,0	18,9	15,1	20,7	18,4	16,5	14,4
Vystěhovalí na 1 000 obyvatel	2011	6,1	8,3	16,9	11,6	10,6	14,2	12,5	9,6
	2016	7,6	10,5	16,5	14,4	14,8	15,2	13,6	11,7
	2021	7,7	12,1	15,6	13,1	15,1	15,7	12,6	12,8
Přirozený přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel	2011	0,0	1,0	0,8	-0,8	-1,3	0,7	-0,5	-0,6
	2016	0,5	1,7	1,3	-0,3	-0,2	0,7	-0,6	-0,6
	2021	-2,6	-0,8	-3,4	-3,7	-4,2	-2,8	-4,2	-2,3
Přírůstek/úbytek stěhováním na 1 000 obyvatel	2011	0,6	3,8	-4,7	-1,6	2,3	-2,4	-1,1	1,3
	2016	1,0	4,1	-0,4	-2,3	2,0	-1,6	0,8	-0,1
	2021	3,6	4,8	3,3	1,9	5,6	2,7	3,9	1,6
Celkový přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel	2011	0,6	4,8	-3,9	-2,4	1,0	-1,6	-1,6	0,6
	2016	1,5	5,8	0,9	-2,6	1,8	-0,8	0,2	-0,7
	2021	1,0	4,0	-0,1	-1,7	1,4	-0,1	-0,4	-0,7

¹⁾ údaje navazují na výsledky SLDB 2021

²⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

³⁾ počet osob ve věku 0–14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15–64 let

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Jihočeského kraje v letech 2011, 2016 a 2021

pokračování

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy						
			České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Prachovice	Strakonice	Tábor
Naděje dožití (v období 2017–2021)									
mužů při narození			76,4	75,2	75,5	76,3	74,7	75,4	76,5
žen při narození			81,9	80,5	81,9	82,2	81,3	81,1	81,9
SOCIÁLNÍ VÝVOJ									
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce (stav k 31. 12.)	2016	19 385	4 688	2 774	2 435	1 896	1 482	2 352	3 758
	2021	12 634	3 286	1 860	1 378	1 242	1 034	1 536	2 298
z toho (%):									
ženy	2016	50,1	51,7	51,0	49,0	52,0	43,3	48,4	51,1
	2021	50,5	51,4	48,9	50,1	55,2	44,8	52,0	49,9
absolventi škol a mladiství	2016	4,6	5,2	3,7	3,8	4,2	5,4	4,0	5,1
	2021	4,4	4,9	3,5	4,6	5,1	4,5	3,8	4,5
osoby se zdravotním postižením	2016	16,8	17,0	15,3	16,3	13,8	17,5	22,4	16,0
	2021	17,1	15,8	15,2	17,0	16,8	16,2	25,0	15,6
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	2016	36,7	34,1	30,7	44,6	45,5	45,1	36,4	31,6
	2021	37,9	34,8	33,4	45,4	41,9	41,7	40,6	35,8
dosažitelní ⁴⁾	2016	92,4	88,7	96,4	89,6	84,8	89,1	97,0	98,1
	2021	90,1	92,0	93,1	91,4	89,3	86,2	82,0	91,6
ve věku do 24 let	2016	12,5	14,1	12,2	10,3	11,1	14,5	11,9	12,2
	2021	11,2	12,3	10,5	10,3	12,0	11,9	10,5	10,4
ve věku 55 a více let	2016	22,5	20,1	22,1	25,2	23,7	23,1	23,7	22,4
	2021	26,9	24,5	28,1	26,1	26,8	28,3	28,8	28,0
evidovaní 12 a více měsíců	2016	25,4	21,0	34,9	18,6	16,4	17,7	28,9	33,7
	2021	25,5	27,4	31,0	16,4	16,6	16,0	25,6	32,9
Podíl nezaměstnaných osob ⁵⁾ (stav k 31. 12.; %)	2016	4,28	3,31	6,56	3,66	3,52	3,91	4,94	5,56
	2021	2,82	2,44	4,40	2,25	2,50	2,76	2,86	3,30
v tom: muži	2016	4,24	3,25	6,22	3,76	3,33	4,36	5,00	5,36
	2021	2,75	2,35	4,38	2,20	2,18	3,04	2,73	3,24
ženy	2016	4,33	3,37	6,92	3,55	3,72	3,44	4,87	5,76
	2021	2,89	2,52	4,42	2,29	2,84	2,46	3,00	3,37
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných ⁶⁾ (stav k 31. 12.; %)	2016	1,18	0,78	2,37	0,76	0,68	0,78	1,47	1,91
	2021	0,81	0,73	1,49	0,41	0,47	0,52	0,90	1,20
Lékaři na 1 000 obyvatel	2016	4,1	5,6	3,2	3,8	4,0	2,9	3,2	3,6
	2020	4,3	5,9	3,0	3,6	4,3	3,2	3,4	3,6
Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti	2016	5,018	4,505	5,354	4,558	5,159	6,563	5,864	5,276
	2021	6,220	5,434	6,654	6,181	7,048	7,596	7,204	6,509
Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti	2016	45,5	43,4	45,1	44,2	43,4	53,9	53,5	44,3
	2021	34,9	33,2	35,1	33,2	35,2	40,6	39,8	34,7
Lůžka v domovech pro seniory na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více let	2016	24,6	23,8	22,3	21,1	21,8	38,4	27,2	24,4
	2020	22,0	21,1	20,0	15,7	19,9	39,0	24,8	22,0
Průměrný měsíční starobní důchod sólo ⁷⁾ (Kč)	2016	11 375	11 671	11 122	11 079	11 274	11 267	11 361	11 400
	2021	15 334	15 756	14 985	14 906	15 188	15 116	15 299	15 413

⁴⁾ ve věku 15–64 let⁵⁾ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let⁶⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let⁷⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu; data za prosinec

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Jihočeského kraje v letech 2011, 2016 a 2021

dokončení

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy						
			České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Prachatice	Strakonice	Tábor
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu (včetně souběhu; %) ⁸⁾	2016	26,7	22,2	33,5	32,6	29,1	19,6	25,8	27,3
	2021	30,8	25,6	36,7	37,5	34,2	23,0	30,2	32,2
v tom: muži	2016	29,7	24,3	35,8	35,4	32,6	22,1	29,1	32,2
	2021	33,2	27,3	37,9	39,8	36,7	25,1	33,0	36,1
ženy	2016	24,8	20,9	31,9	30,8	26,9	17,9	23,7	24,4
	2021	29,1	24,4	35,8	35,9	32,4	21,5	28,2	29,6
Registrované trestné činy na 1 000 obyvatel	2016	16,9	21,6	19,0	14,0	17,0	14,3	14,2	12,7
	2021	11,8	12,2	14,1	12,1	11,7	10,6	11,1	10,2
Hlášené dopravní nehody na 1 000 obyvatel	2016	6,6	6,5	8,3	5,9	6,2	6,6	6,6	6,8
	2021	6,8	6,7	7,9	5,9	5,1	9,1	6,4	7,5
EKONOMICKÝ VÝVOJ									
Soukromí podnikatelé (živnostníci) na 1 000 obyvatel ve věku 18 a více let (stav k 31. 12.)	2016	216,6	230,1	219,7	202,9	214,0	218,1	197,7	216,0
	2021	232,1	247,6	234,0	217,1	224,5	229,8	215,4	232,9
z toho:									
se zjištěnou ekonomickou aktivitou	2016	102,8	107,9	101,9	98,0	104,0	100,1	94,5	104,5
	2021	111,8	118,3	106,2	104,7	114,3	108,4	103,3	115,1
subjekty vzniklé v roce	2016	6,2	6,5	6,7	6,2	6,1	5,6	5,7	5,8
	2021	6,4	6,6	6,2	6,0	6,4	6,6	6,3	6,7
Zahájené byty na 1 000 obyvatel	2016	3,1	4,0	4,1	3,0	1,7	3,0	1,6	2,8
	2021	4,5	5,2	12,4	3,1	1,3	5,1	2,9	2,9
Dokončené byty na 1 000 obyvatel	2016	1,9	3,0	1,8	1,5	1,2	2,1	1,6	1,2
	2021	2,7	3,8	3,5	2,1	1,3	3,3	1,7	2,2
Hromadná ubytovací zařízení	2016	1 195	164	294	274	92	194	63	114
	2021	1 368	181	365	321	96	225	65	115
lůžka	2016	59 593	9 142	13 091	12 607	6 305	7 539	3 896	7 013
	2021	64 733	8 897	16 414	13 967	6 370	8 009	3 991	7 085
lůžka na 1 000 obyvatel	2016	93,4	47,8	214,2	138,2	89,0	148,6	55,1	68,5
	2021	101,7	45,6	273,4	156,4	90,2	159,5	57,2	69,9
hosté (tis. osob)	2016	1 446,9	298,3	517,5	231,3	⁹⁾ 93,2	⁹⁾ 133,2	⁹⁾ 48,0	125,4
	2021	1 119,5	⁹⁾ 193,7	⁹⁾ 354,5	⁹⁾ 229,2	⁹⁾ 81,6	⁹⁾ 115,1	⁹⁾ 40,3	105,1
z toho ze zahraničí	2016	469,4	162,1	225,1	23,1	⁹⁾ 18,7	⁹⁾ 14,3	⁹⁾ 4,8	21,3
	2021	111,2	⁹⁾ 33,3	⁹⁾ 45,3	⁹⁾ 11,1	⁹⁾ 5,8	⁹⁾ 5,5	⁹⁾ 2,6	7,5
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ									
Podíl na celkové výměře (stav k 31. 12.; %):									
orná půda	2016	30,6	37,3	11,4	31,3	41,5	12,7	44,0	43,5
	2021	30,1	37,0	10,5	30,6	41,1	12,3	43,9	43,2
lesní pozemky	2016	37,7	32,4	48,3	39,1	33,1	52,6	22,7	29,4
	2021	37,8	32,4	48,7	39,1	33,1	52,8	22,8	29,5
zastavěné plochy a nádvoří	2016	1,1	1,6	0,5	1,0	1,4	0,6	1,4	1,4
	2021	1,1	1,7	0,5	1,0	1,4	0,6	1,5	1,4

⁸⁾ starobní důchod vč. souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.; data za prosinec

⁹⁾ méně spolehlivý údaj

ZKRATKY KRAJŮ A OKRESŮ

Kraje, okresy	Zkratka	Kód	Kraje, okresy	Zkratka	Kód
Hlavní město Praha	PHA	CZ010	Královéhradecký kraj	HKK	CZ052
			Hradec Králové	HK	CZ0521
Středočeský kraj	STČ	CZ020	Jičín	JC	CZ0522
Benešov	BN	CZ0201	Náchod	NA	CZ0523
Beroun	BE	CZ0202	Rychnov nad Kněžnou	RK	CZ0524
Kladno	KD	CZ0203	Trutnov	TU	CZ0525
Kolín	KO	CZ0204			
Kutná Hora	KH	CZ0205	Pardubický kraj	PAK	CZ053
Mělník	ME	CZ0206	Chrudim	CR	CZ0531
Mladá Boleslav	MB	CZ0207	Pardubice	PU	CZ0532
Nymburk	NB	CZ0208	Svitavy	SY	CZ0533
Praha-východ	PY	CZ0209	Ústí nad Orlicí	UO	CZ0534
Praha-západ	PZ	CZ020A			
Příbram	PB	CZ020B	Kraj Vysočina	VYS	CZ063
Rakovník	RA	CZ020C	Havlíčkův Brod	HB	CZ0631
			Jihlava	JI	CZ0632
			Pelhřimov	PE	CZ0633
			Třebíč	TR	CZ0634
			Žďár nad Sázavou	ZR	CZ0635
Jihočeský kraj	JHČ	CZ031			
České Budějovice	CB	CZ0311	Jihomoravský kraj	JHM	CZ064
Český Krumlov	CK	CZ0312	Blansko	BK	CZ0641
Jindřichův Hradec	JH	CZ0313	Brno-město	BM	CZ0642
Písek	PI	CZ0314	Brno-venkov	BI	CZ0643
Prachatice	PT	CZ0315	Břeclav	BV	CZ0644
Strakonice	ST	CZ0316	Hodonín	HO	CZ0645
Tábor	TA	CZ0317	Vyškov	VY	CZ0646
			Znojmo	ZN	CZ0647
Plzeňský kraj	PLK	CZ032			
Domažlice	DO	CZ0321	Olomoucký kraj	OLK	CZ071
Klatovy	KT	CZ0322	Jeseník	JE	CZ0711
Plzeň-město	PM	CZ0323	Olomouc	OC	CZ0712
Plzeň-jih	PJ	CZ0324	Prostějov	PV	CZ0713
Plzeň-sever	PS	CZ0325	Přerov	PR	CZ0714
Rokycany	RO	CZ0326	Šumperk	SU	CZ0715
Tachov	TC	CZ0327			
Karlovarský kraj	KVK	CZ041	Zlínský kraj	ZLK	CZ072
Cheb	CH	CZ0411	Kroměříž	KM	CZ0721
Karlovy Vary	KV	CZ0412	Uherské Hradiště	UH	CZ0722
Sokolov	SO	CZ0413	Vsetín	VS	CZ0723
			Zlín	ZL	CZ0724
Ústecký kraj	ULK	CZ042			
Děčín	DC	CZ0421	Moravskoslezský kraj	MSK	CZ080
Chomutov	CV	CZ0422	Bruntál	BR	CZ0801
Litoměřice	LT	CZ0423	Frýdek-Místek	FM	CZ0802
Louny	LN	CZ0424	Karviná	KI	CZ0803
Most	MO	CZ0425	Nový Jičín	NJ	CZ0804
Teplice	TP	CZ0426	Opava	OP	CZ0805
Ústí nad Labem	UL	CZ0427	Ostrava-město	OV	CZ0806
Liberecký kraj	LBK	CZ051			
Česká Lípa	CL	CZ0511			
Jablonec nad Nisou	JN	CZ0512			
Liberec	LI	CZ0513			
Semily	SM	CZ0514			